

Prvi maj

Ker smo v preteklih letih ob prvem maju pompozno slavili oblast delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, se nam je oddaljal pravi pomen mednarodnega praznika dela. Prvi maj je zgodovinsko povezan z velikim stavkovnim gibanjem v ZDA v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, ki je svoj vrhunec doživelo 1. maja 1886 v Chichagu, ko je v množični stavki za temeljne delavske pravice (višje mezde, osemurni delovnik) sodelovalo 40 tisoč delavcev. Štrajk je razgnala oborožena policija, stavkovni voditelji pa so bili postavljeni na sodišče in pet jih je bilo tudi obsojenih na smrt. Na prvem kongresu II. internacionale so se odločili v spomin na ta dogodek vsako leto prirediti delavske demonstracije, kasneje pa je praznik dobil vse bolj značaj splošne manifestacije solidarnosti delavskega razreda. Za tiste, ki še vedno menijo, da je praznik dela boljševidna pogruntavščina, omenimo, da ga pri nas slavimo od leta 1890, res pa je v socialističnih časih je postal državni praznik.

Kot rečeno, smo v socialističnih časih poveličevali oblast delavskega razreda, ob prvem maju pa z zastavami, koračnicami in govori utemeljevali pomen mednarodnega praznika dela. Njegov resnični pomen se nas ni dotaknil: kdor je le hotel delati, je imel delo in spodoben zaslužek, s kasnejšim samoupravljanjem pa je režim v ljudeh utrjeval prepričanje, da res upravljaajo z družbo in lastnim življenjem. S takimi potezami si je tedaj edina in vladajoča stranka kupila socialni mir.

V kakšnih okoliščinah pa danes slavimo praznik dela? Domala dve tretjini zaposlenih životari s podpoprečnimi plačami, vsako leto več jih v imenu racionalizacije proizvodnje izgubi delo kot tehnološki presežek. Zaradi tega je današnji delavski razred, ki je po nizkih prejemkih in ravni pravne varnosti vse bolj podoben klasičnemu proletariatu prejšnjega stoletja, povsem brez razredne zavesti, ustrahovan in ponižan, včasih formalni lastnik družbenega premoženja pa zdaj tudi popolnoma razlaščen. Pred njegovimi očmi si gospodarske in politične elite prisvajajo družbeno premoženje in postajajo novodobni kapitalisti, ki jim bo v prihodnje služil kot mezdni delavec. Postaja samo podaljšek stroja, strošek v proizvodnji, vse bolj prikrajšan za osnovne delavske pravice, dostojno plačo, nekdanji cvetoči družbeni standard. Celo sindikati, ki bi morali kot delavsko prebudniške organizacije storiti vse za uveljavitev delavstva v soupravljanju podjetij in ga pravno zaščititi pred prevladujočimi interesi kapitala, se oddaljeni od resničnih delavskih problemov borijo pretežno za svojo (politično) uveljavitev.

Delavske himne, Internacionale, danes ne slišimo več prav pogosto. Vendar naj spomnimo na tisti verz, ki pravi: bili smo nič, bodimo vse. Danes je obratno: bili smo vse, zdaj smo nič. Zato se je nemara kmalu spet bati množičnih nekontroliranih rušilnih gibanj in tedaj bo spomin na Chichago leta 1886 še kako aktualen. ● D. Z. Žlebir

Čestitamo ob 1. maju,
prazniku dela!
Želimo vam lepe praznike.
Uredništvo

Plaćilna kartica ACTIVA
DENAR ZA AKTIVNE
Ijubljanska banka
Gorenjska banka d.d., Kranj

Nemirno slovensko politično življenje

Proračun in afere v državnem zboru

Državni zbor je ob negotovanju opozicije in grožnji z ustavnim sporom sprejel letošnji proračun, glede afer prihaja na dan vedno več podrobnosti, ki napovedujejo ostra strankarska nasprotovanja.

Ljubljana, 29. aprila - Proračun kljub sprejetju na državnem zboru visi v zraku. Parlamentarna opozicija sodi, da sta bila pri sprejemanju kršena ustava in poslovnik in zato napoveduje ustavni spor. Včeraj popoldne je začel sejo državni svet, ki mora obvezno pred veljavnostjo dati svoje soglasje. Do zaključka redakcije odločitve še ni, kaj lahko se pa zgodi, da bodo zahteve po odloženem vetu in po ponovnem glasovanju v državnem zboru.

Afere pretresajo slovensko javnost, še posebej pa državne in strankarske vrhove. Po večdnevem prerakanju in zbiranju poslanskih podpisov je bila izvoljena preiskovalna poslanska komisija, ki bo raziskala ozadje domnevnih zlorab pooblastil v Hitu, Elanu, Slovenskih železarnah, ban-

kah in pri uvozu sladkorja. Marjan Podobnik, ki je po mnenju nekaterih izdal javnosti dokumente, ki so bili zaupne narave, je bil izvoljen v komisijo, Igor Bavčar, za katerega sklepajo, da utegne biti priča, pa je bil iz kandidatne liste izločen. Pravil delovanja te komisije pa še ni. Afera VIS (varnostno-informativna služba) je prišla v vladne kabinete in v državni zbor. Trojica ministrov, zadolženih za raziskavo delovanja Visa, je predložila svoje poročilo, vlada je ugotovila številne nepravilnosti, še pred tem pa je prejšnjega šefa službe dr. Miho Brejca nadomestila z Janezom Siršetom, ki naj bi kot prejšnji minister za turizem marsikaj vedel o Hitu in podobnih rečeh. Vlada je tudi na osnovi pisma Brejčevega namestnika Romana Je-

gliča (govorijo o dveh verzijah pisma) obsojila preteklo delovanje Visa, ki je bil še del notranjega ministrstva, ki mu je načeloval Igor Bavčar. Parlamentarna komisija za nadzor delovanja varnostno-informativnih služb napoveduje temeljito delo.

Dr. Brejc je prinesel komisiji, ki jo vodi dr. France Bučar, "izgubljeno gradivo", ker očitno drugim funkcionarjem ni zupa. Zadevo VIS bosta torej raziskovala najmanj dva organa: trojica ministrov (Bizjak, Kozinc, Bohinc) in parlamentarna komisija. V prihodnjih tednih lahko zveemo še kaj novega, lahko pa tudi ne, saj bo vsak od vpletenih skušal zaščititi predvsem sebe. ● J. Košnjek

Železarna se je razletela v 13 družb, kar je za Jeseničane nedvomno šok

Neumno bi bilo povsem zadržati zanko

Boris Bregant pravi, da se metalurgiji sredi prihodnjega leta obeta ponovni vzpon.

Jesenice, 26. aprila - Po razburljivi sanaciji in poskusu prodaje slovenskih železarn je bila jeseniška železarna nekaj mesecev v zatišju, vendar ne v zatišju problemov, ki jih tudi zdaj ne manjka. Odprto je vprašanje pokrivanja lanske izgube, za kar je država gluha, vse pa kaže, da so Slovenske železarne začele uresničevati Aplenčev koncept (lastninskega)

povezovanja z železarnami v sosednji Avstriji in Italiji. Pogovarjali smo se z BORISOM BREGANTOM, direktorjem ploščatega programa, saj se je jeseniška železarna razletela na 13 družb in nedvomno ima kot njen nekdanji glavni direktor tudi zdaj najboljši pregled, navsezadnje tudi koordinacija še obstaja. Več na strani 11

Kranj, 24. aprila - Izpeljava izredne skupščine Zelenih Slovenije, ki je reševala občutljiva vprašanja vodenja in statusnega položaja stranke, je bila pravnoformalno zahtevna in natančna. Na sliki vidimo posvet gostiteljev Tomaža Kukovice ter inž. Tadeja Markiča z novo izvoljenim predsednikom Zelenih Slovenije Vanetom Gošnjikom ter predsedujočim skupščine Ivanom Povšetom. S. Ž., slika G. Sinik (Več na 3. strani)

Žirovski vrh - Na Javorču v Žirovskem vrhu je bila v torek, ob dnevu upora, proslava ob 50-letnici ustanovitve Žirovske čete. Udeležili so se je domačini, nekdanji borci in aktivisti in drugi, ki so tako počastili spomin na dogodek pred petdesetimi leti in na padle v NOB. Foto: D. Gazvoda

str.6
Pri kruhu se vse začne in vse neha
str.10
Janeza skrbi,
da bi Micka zvedela za njegove bolezni
str.22
Sosed gre lahko na ruševca, jaz pa ne

OB 1. MAJU,
PRAZNIKU DELA,
ČESTITAMO VSEM
OBČANKAM IN OBČANOM
SDP Kranj
DOBIMO SE
NA JOŠTU!

GOSTIŠČE POSAVEC

Odprto od 10. ure dalje.

Ob četrtkih zaprto.

DOMAČA HRANA IN PIJAČA
OB VEČERNIH URAH EROTIČNI PROGRAM

GORENJKAM IN GORENJCEM
OB 1. MAJU,
MEDNARODNEM
PRAZNIKU DELA
SDSS ČESTITAMO
GORENJSKI ODBORI
SOCIALDEMOKRATSKE
STRANKE SLOVENIJE

RADIO
KRANJ
Danes ob 17. uri.
Skupna oddaja SLO
radijskih postaj.
Gost:
dr. Janez Drnovšek

SEJEM * SEJEM * SEJEM
MALO GOSPODARSTVO
KRANJ, 4. - 7. 5. '93
* ponudba obrtnikov preko Obrtnih zbornic
* razstava domače in umetne obrti
* kooperacije * bančništvo * podjetniška borza
* didaktične igrače * posebna ponudba avtomobilov
PROST VSTOP !!!

SLOVENCIM PO SVETU

Avstrijski predsednik med koroškimi Slovenci

Predsednik avstrijske republike dr. Thomas Klestil se je udeležil otvoritve dvojezičnih koroških kulturnih dnevov v Spittalau ob Dravi in obljubil, da bo obiskal Južno Koroško.

Avstrijski predsednik dr. Thomas Klestil, nedvomno eden najbolj priljubljenih avstrijskih politikov, je obiskal Koroško in se udeležil odprtja dvojezičnih koroških kulturnih dnevov v Spittalau, posebnega obiska Slovencev na Koroškem pa tokrat ni namenil. Pričakujejo ga kasneje, če se bo predsednik odzval vabilu predstavnikov obeh osrednjih slovenskih organizacij.

Predsednik avstrijske republike dr. Thomas Klestil (levo) v pogovoru s predsednikom Narodnega sveta dr. Matevžem Grilcem (v sredini) in predsednikom Zveze slovenskih organizacij dr. Marjanom Sturmom. (slika Naš tednik Celovec).

Državni predsednik Avstrije je v izjavah v Spittalau izrazil veliko naklonjenost manjšinam. Dejal je, da bodo v naslednjih mesecih na Dunaju velike mednarodne konference, ki se bodo ukvarjale z vprašanjem narodnostnih manjšin. Avstrija se zavzema za mednarodno manjšinsko pravo, prav zato pa ima dolžnosti do manjšin v lastni državi. Predstavnikom koroških Slovencev je zagotovil, da lahko optimistično zrejo v prihodnost in so lahko v novi Evropi živ most dobrega sosedstva. Po besedah zveznega predsednika imajo Slovenci pravico do posebne podpore. V demokraciji potrebujejo manjšine več kot samo enakopravnost, je povedal dr. Klestil. Ali se bomo v Evropi znali uveljaviti, bo odvisno predvsem od tega, kako dobro znamo ravnati z narodnimi skupnostmi. Zelo kmalu bomo morali spoznati in upoštevati, da je obstoj več jezikov, več kultur in samostojnih tradicij pravzaprav pravilo in da bodo predstave o državi, v kateri naj bi vsi prebivalci govorili samo en jezik, kmalu relikv preteklosti. Za Koroško to pomeni, da sta kultura in jezik koroških Slovencev nepogrešljiv del njene identitete. ● J. Košnjek

STRANKARSKA NOVICE

Narodna demokratska stranka

Pod okriljem krščanskih demokratov

Celje, 24. aprila - Nasprotniki združevanja Narodne demokratske stranke s Slovenskimi krščanskimi demokrati niso uspeli. Bili so v manjšini, čeprav so imeli podpornike svoje samostojne tudi v Slovenski ljudski stranki, Liberalni stranki in v Samostojni poslanski skupini. Na sobotnem 4. kongresu Narodne demokratske stranke v Celju je dve tretjini delegatov glasovalo za združitev s Slovenskimi krščanskimi demokrati. Narodni demokrati bodo v skupni stranki samostojno krilo s svojim programom. Po besedah dosedanjega predsednika narodnih demokratov dr. Rajka Pirnata je to prvi korak k združevanju slovenske desnice. Če bi bilo to sodelovanje že pred volitvami boljše, narodni demokrati na volitvah ne bi bili med poraženimi strankami. Predsednik narodnodemokratskega krila pri Slovenskih krščanskih demokratih je dr. Andrej Umek, ki bo tudi eden od podpredsednikov SKD, dr. Rajko Pirnat pa naj bi kandidiral za sodnika Ustavnega sodišča. ● J.K.

Socialdemokratska stranka Slovenije

Sumničena načenjajo politični sistem

Ljubljana, 23. aprila - "Zašli smo v razmere vsesplošnega sumničenja in to že nevarno načena politični sistem. Pavšalno in neodgovorno se krivi vse politike, vse ministre, pojavljajo pa se že vprašanja, zakaj imamo sploh stranke, če se ukvarjajo samo s korupcijo," se je na petkovi časnikarski konferenci vprašal predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije dr. Jože Pučnik. Socialdemokrati bodo sodelovali v vseh preiskovalnih komisijah in terjali učinkovitost, saj ni res, da bi raziskava teh primerov škodovala ugledu Slovenije. Slovenija bo ugledna, če bo demokracija, pravna, stabilna in zaupanja vredna država, je sklenilo predsedstvo stranke. Revizija privatizacijskih procesov naj se pospeši in jasno in javno pove, kje je bilo kaj napak in kje ne in naj se tako neha govoriti o podkupljenosti in sumničenja. Slovenija mora terjati na osnovi mednarodnih pogodb in pravil od držav, kjer imajo sporna slovenska podjetja svoje firme, pregleda poslovanja. Dr. Jože Pučnik je razložil, zakaj se je vzdržal oziroma je glasoval proti imenovanju Marjana Podobnika in Igorja Bavčarja v komisijo za raziskavo primerov prekoračitve javnih pooblastil. Podobniku zameri, ker je dal zaupne dokumente v javnost. Imel je dobre namene, vendar parlament ni cirkus, kjer bi vsak lahko delal po svoje. Bavčar pa bo v preiskavi priča in zato ne more biti član komisije. ● J. Košnjek

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Protesti zaradi sprejema letošnjega državnega proračuna

Razsojalo bo ustavno sodišče

Državni zbor je s sprejemom nekaterih dopolnil "povečal" državni proračun za skoraj 6 milijard tolarjev. Vlada s povečanjem ni soglašala in je povečala proračunsko vsoto le za 1 milijonov tolarjev. Pred glasovanjem o tem se je vnel prepir med pozicijo in opozicijo. Stališče vlade je bilo izglasovano, opozicija pa napoveduje ustavni spor zaradi nezakonitega sprejemanja proračuna.

Ljubljana, 24. aprila - Dopolnil k predlogu letošnjega proračuna, ki je predvideval 291,7 milijarde tolarjev izdatkov, prihodki pa naj bi znašali 270 milijard, za 21 milijard pa naj bi se proračun zadalil doma in v tujini, je bilo 240. Poslanci so jih po maratonskem glasovanju sprejeli približno tretjino in s tem povečali višino proračuna za dobrih 6 milijard tolarjev. Vlada je takšno povečanje zavrnila in vztrajala na predlagani vsoti, popustila pa je za 16 milijonov tolarjev. Odločila se je za nekatere nortanje prerazporeditve in se odpovedala naložbam v državni upravi, več pa je namenila prometu, kulturi, socialni in spodbujanju izvoza. Matični odbor za finance in kreditnomonetarno politiko je s takim stališčem vlade soglašal.

Na tej točki pa se je ponoči s petka na soboto v skupščinski

dvorani vnel prepir. Slovenska ljudska stranka, demokrati in Samostojna poslanska skupina so trdili, da je to nezakonito in da vlada nima pravice ravnati drugače, saj je dopolnila državni zbor večinsko izglasoval. To je kršenje poslovnika in ustave. Nekateri poslanci so predlagali, naj se proračun vrne v fazo osnutka, drugi pa so terjali od vlade, naj predlog umakne. Da bi šel proračun spet v fazo osnutka je državni zbor zavrnil, vlada pa je vztrajala pri svojem. Poslanci so nato o vladnem predlogu glasovali. Samostojna poslanska skupina je dvorano zapustila, drugi pa so glasovali. Predlog vlade je bil izglasovan. Opozicija bo terjala od ustavnega sodišča, da presodi, ali so bila kršena pravila igre. Vlada diktira parlamentu in to spominja na stare čase, prav tako pa se številčno močnejša pozicija izživlja nad šibkejšo opozicijo.

Poslanec Ivo Hvalica iz Nove Gorice

HIT je veliko kasiral, pa malo dajal

Na petkovi časnikarski konferenci Socialdemokratske stranke je poslanec te stranke v državnem zboru Ivo Hvalica iz Nove Gorice dejal, da že stalno terja dodatno obdavčitev igralnic. HIT je veliko kasiral, pa malo dajal, razen nekaj sponzorstev. Ni evidence, kako so se izplačevali ali se niso izplačevali dobitki. Doselej največji dobiček 900 milijonov lir doselej naj še ne bi bil izplačan, je dejal. V Italiji je dovolila država za koncesijo, pa je ne dobi. Sploh je v italijanskih igralnicah le 15 odstotkov kapitala zasebnega, ves ostali pa je državni ali občinski. Kako donosno je igralništvo, je Hvalica navedel primer Aoste. Ta občina je zgradila vso infrastrukturo z dobičkom od igralništva. Sicer pa je pretekli sistem omogočal nekaterim izbranim podjetjem ob meji izjemen položaj in takšen je HIT. Dovoljeni so bili najrazličnejši računi, doma in na tujem. Zalostno je, da država ne zna pobrati tega denarja. Raziskovanje takih primerov po mnenju Hvalice ni linčanje ali lov na čarovnice, ampak zaščita pravne države.

Komisija je, pravil še ni

Igorja Bavčarja niso izvolili v preiskovalno komisijo. Ker bi utegnil biti pomembna priča, to s članstvom po mnenju poslancev ni združljivo.

komembna priča, ne more biti član komisije. Tako je bila za predsednico izbrana Polonca Dobrajc (Slovenska nacionalna stranka), člani pa so Jože Lenič (LDS), Ciril Pucko (SKD), Jože Jagodnik (Združena lista), Tone Peršak (Demokratska stranka), Marjan Podobnik (Slovenska ljudska stranka), dr. Leon Šešerko (Zeleni - ekološko socialna stranka), Ivo Hvalica (Socialdemokratska stranka) in Marjan Poljšak (Samostojna poslanska skupina). Komisijo imamo, ni pa še pravil delovanja. Nekateri trdijo, da bi bil zadosten odlok, medtem pa bi pripravili zakon oziroma poslovnik o delovanju preiskovalnih komisij, drugi pa menijo, da bi bilo treba takoj sprejeti zakon oziroma poslovnik.

Državni zbor je zadolžil vlado, da pripravi zakon o posebnih dajatvah na uvoz kmetijskih proizvodov in živil, do 1. avgusta pa mora pripraviti program opremljanja vojske z borbennimi sistemi za protizračno obrambo, zvezami in sredstvi za protikleptni boj. Do 1. julija mora biti pripravljen zakon o izenačitvi vojaških pokojnin s civilnimi, do jeseni pa mora vlada prav tako pripraviti osnutek proračuna in proračunskega memoanduma za prihodnje leto. Zgodba o letošnjem proračunu še ni končana. Včeraj (sreда) je o njem odločal državni svet, svoje mnenje pa bo povedalo še ustavno sodišče. ● J. Košnjek

STRANKARSKA NOVICE STRANKARSKA NOVICE

Socialdemokratska unija in Socialdemokratska prenova Previdno v združevanje socialdemokracije

Janez Kocjančič, kandidat za predsednika nove socialdemokratske stranke.

Ljubljana, 23. aprila - Socialdemokratska prenova Slovenije, Socialdemokratska unija, Delavska stranka Slovenije, skupina članov Socialistične stranke Slovenije in del Demokratske stranke upokojencev se odločajo za združitev v enotno stranko, ki naj bi se imenovala Združena lista socialdemokratov ali Združena stranka socialdemokratov. Socialdemokratska prenova in Socialdemokratska unija sta imeli konec preteklega tedna že konferenci, na katerih sta sklepali o združitvi v novo stranko. Tako prenovitelji kot "unionisti" so soglašali z združevanjem, vendar želita stranki, ki se združujeta, tudi v novi stranki obdržati svojo identiteto. Precej razprave je bilo tudi o dilemi, kdaj naj doselej samostojne stranke prenehajo delovati. Na ta problem sta še posebej opozarjala predstavnik kranjskih in jeseniških prenoviteljev Aлена Kovčica in Oto Kelih. Sploh so bili izredno občutljivi na položaj manjšin oziroma manjših strank ali skupin v novi stranki. Vršilec dolžnosti predsednika prenoviteljev Peter Bekeš je poudarjal, da se združujejo demokratske stranke in bo zato demokratska tudi nova stranka, predvsem pa nobena od njih ni povezana s sedanji aferami Hit, Vis itd. Slišali smo tudi predloge, da o združevanju in ukinitvanju samostojnosti posameznih strank ne morejo odločiti le vodstva, ampak bi se moralo o tem izrečiti članstvo. Kar se je odločalo in odločilo v ozkih krogih, se je še vedno pokazalo kot sporno, je opozarjal prenovitelj Tone Remc. Kljub tem pomislekom so bili osnovni dokumenti za združitveni kongres sprejeti, saj bi njihovo vsebinsko spreminjanje načelo že dogovorjeno med strankami. Do lokalnih volitev naj bi posamezne stranke prenehale samostojno delovati in bodo šle skupaj na volitve. Za predsednika nove stranke je predlagan Janez Kocjančič. ● J. Košnjek

Slovenska ljudska stranka

Ustanovljena Gospodarska zveza

Dr. Ludvik Toplak, pobudnik in predsednik Gospodarske zveze pri Slovenski ljudski stranki.

Ljubljana, 24. aprila - "Med številnimi stanovskimi zvezami v Slovenski ljudski stranki, ki že delujejo na lokalni in državni ravni, je po najmočnejši Slovenski kmečki zvezi imela svojo državno skupščino tudi Gospodarska zveza, ki je nastajala skoraj eno leto, danes pa že združuje nad 1000 članov, od kmetov do visokoizobraženih ljudi, ki so gospodarsko zainteresirani. Samo za člane vodstva zveze je potrebno članstvo v Slovenski ljudski stranki, sicer pa strankarska pripadnost ni obvezna," je ob nastanku in nastajanju Gospodarske zveze dejal generalni sekretar Slovenske ljudske stranke Franci Feltrin. "V slovensko gospodarstvo je treba vnesti nekaj novega. 20 let sem bil v tujini in vem, kaj bi morali doma storiti. Možnosti je veliko, naredilo se pa je malo. Znova in znova se učimo na napakah, zato morajo sodelovati tako gospodarski teoretiki kot gospodarski praktiki," je menil Feltrin. "Naša zveza združuje za gospodarski in socialni razvoj zainteresirane državljane, ki bodo razvijali alternativne gospodarske in s tem socialne programe. Slovenska samomorilska modernifikacija psevdomonetarističnega modela Markovičevega ali Friedmanovega kova, ki zagovarja, da povečana denarna masa pospešuje povpraševanje in proizvodnjo, ne pospešuje le inflacije, ampak uničuje domačo ekonomijo, jo dela nekonkurenčno. Tem pa jo sili stečaj ali pa jo olastnijo tujci ali domači privilegiranci," trdi predsednik in pobudnik za ustanovitev Gospodarske zveze, državni poslanec dr. Ludvik Toplak. "Mi zagovarjamo najprej povečan produkt in delo, kar pa bo povečalo denarno maso in s tem povpraševanje. Takšna opblka so javna dela. Projektivna gradnje cest na tej osnovi bi pognal domače železarne, cementarne in gradbeno operativno, delavci pa bi imeli zaslužek, strokovnjaki pa možnost napredovanja." ● J. Košnjek - Slika G. Sliha

Prijetna in neprijetna poslanska vprašanja

Je razlika med Radovljico in Trbovljami?

Krajevna skupnost Gorje je zaprosila občino, da ji z ustreznim postopkom dodeli "status pravne osebe".

Radovljica - V delu krajevnih skupnosti Radovljica, predvsem v Šerčerjevi ulici, so tako, ko so zvedeli, da bodo nekdanjo vojašnico v mestu med drugim uporabljali tudi za parkiranje tovornjakov in avtobusov, začeli zbirati podpise in se spraševati, kako bo občinska vlada uredila promet po Šerčerjevi, ob kateri je tudi dom starostnikov dr. Janka Benedika. To je bilo le eno od vprašanj, ki so jih poslanci občinske skupščine zastavili na zadnjem zasedanju in na katero bi, tako kot tudi na vsa ostala, želeli dobiti od pristojnih odgovore.

V krajevni skupnosti Bohinjska Bistrica jih zanima, kako daleč so priprave na obnovo ceste od Bleda do Bohinjske Bele oz. do Mačkoveca. Cesta je namreč v obupno slabem stanju in predstavlja veliko nevarnost za udeležence v prometu. Poslanec krajevnih skupnosti Gorje Andrej Poklukar je zaprosil občino, da krajevni skupnosti, ki je v sedanjih obliki organiziranosti nemočna, z ustreznim postopkom dodeli "status pravne osebe". Obrtno zbornico Radovljice zanima dvojce: ali železniško

gospodarstvo res namerava ukiniti odpremo kosovnih pošilk z železniške postaje Lesce - Bled, in drugo - kaj občina predvideva glede novih obrtnih con in lokacij (plomb), na katerih bi bilo možno graditi stanovanjsko-obrtno objekte. V krajevni skupnosti Bled hočejo zvedeti, ali bo tudi v času turistične sezone en komunalni redar za celotno občino. V krajevni skupnosti Stara Fužina sprašujejo, kdaj bo popraviljen oporni zid v kopalšču. Socialdemokratska stranka želi odgovore na vprašanja, kakšna je razlika med porabo denarja od prodanih občinskih obveznic med Radovljico in Trbovljami, kako so podjetja, ki jim je občina pomagala z obveznicami, poslovala lani, koliko imajo izgu-

be, kolikšne so plače zaposlenih in kakšno je razmerje med najvišjo in najnižjo plačo, kdo preverja, ali podjetja uresničujejo sanacijske programe, kolikšni so bili stroški zasnove, tiskanja in promocije obveznic, stroški bančnih storitev... Iz leske osnovne šolese pritožujejo, da lokalni igralni aparati, ki je povsem blizu šole, "moteče" vpliva na vzgojnoizobraževalna prizadevanja šole", saj prihaja do primerov neopravičenega izostajanja od pouka in tudi do kraje denarja. V šoli sprašujejo, ali je bil upravni postopek za izdajo dovoljenja zakonit. Jožeta Dežmana je zanimalo, ali je res, kar se sicer govori, da je poškodovan občinski avto in da je povzročitelj županov sin. ● C. Zaplotnik

Velik problem javnih financ postajajo skladi

Državni skladi podobni sisom

Najbolj radikalna je zamisel, da bi jih spravili neposredno pod državni trezor.

Kranj, 28. aprila - Državni skladi postajajo vse bolj podobni nekdanjim sisom, saj se počasi osamosvajajo in posegajo na trg kapitala, država pa jih ne zanima več, pravi Tone Rop, državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj, ki je bil minul teden gost gorenjskih direktorjev v njihovem klubu Dvor v Preddvoru.

Problemi so tako pri stanovanjskem skladu kot pri skladu za razvoj ter skladu za drobno gospodarstvo, dnevno pa se porajajo zamisli o novih skladih. Slika je več ali manj povsod enaka, direktorji skladov sčasoma postanejo pravi direktorji, torej profitno usmerjeni, država pa jih ne zanima več, čeprav je lastnik skladov. Tako vse bolj postajajo podobni bivšim sijem, sčasoma se namreč osamosvojijo, posegajo na trg kapitala, se prikrito zadolžujejo, povečujejo javni dolg, izrinjajo zlasti se sčasoma pozabijo, da jih je ustanovila država in zakaj jih je ustanovila, stanovanjski sklad denimo zato, da bi bil instrument stanovanjske politike, ne pa da posega na trg kapitala s kratkoročnimi vrednostnimi papirji, ki spodrivajo državne vrednostne papirje, povečujejo javni dolg in izrinjajo prihranke.

Zamisli, kako naj bi odpravili te probleme, je več, do vpliva upravnih odborov do najbolj radikalne zamisi, po kateri naj bi državne sklade spravili neposredno pod državni trezor. V pogovoru z gorenjskimi direktorji je Tone Rop še dejal, da stabilizacijska politika povzroča številne spore, pritiski na ministra Davorina Kračuna pa so izredno veliki. Dnevno se vrste zahteve po podražitvah, pritiska predvsem kmetijski sektor, zelo dejaven pa je tudi energetske lobij. Glede davčne politike pa je dejal, da primerjave z drugimi državami kažejo, da obseg javnih izdatkov v Sloveniji ni pretirano visok, razen pri socialnih izdatkih. Na ravni podjetij pa so obremenitve prevelike, ker je v pobiranje davkov zajetih premalo in v bistvu torej gre za probleme pobiranja davkov. ● M. Volčjak

Ekološka zagnanost s prihodom plina pojenjuje

Jelovica se plina otepa

Škofja Loka, 28. aprila - Na zadnji seji škofjelokeškega izvršnega sveta je predsednik odbora za plinifikacijo mesta Jože Albreht med drugim dejal, da po začetni veliki ekološki zagnanosti Ločanov, željnih čistejšega zraka, v odboru zdaj ostajajo dokaj osamljeni. Pod streho je prva etapa primarnega plinovoda od Jelovice do Starlega dvora, sekundarni vod ter merilna in merilna, redukcijska in odsmrajevalna postaja. Izvršni svet se je strinjal s prepovedjo uporabe manj čistih kuriv brez ustreznih filtrov povsod tam, kjer bo po novem mogoče kuriti s plinom.

Prepoved naj bi zajela uporabo premogov, odpadnih olj, mazuta, lubja in lesnih odpadkov s primesmi lepljenega, lakiranega in barvanega lesa ter žaganja. Če bi uporabniki ta kuriva vendarle uporabljali, naj bi občini plačali poseben "davek", razliko stroškov med cenami plina oziroma ekstra lahkega kurilnega olja in cenami uporabljenega kuriva. Ta denar bi bil namenjen za hitrejšo nadaljnjo gradnjo mestnega plinovoda.

Tudi zadnja razprava namreč kaže, da se zlasti v Jelovici, kjer uporabljajo cenejša kuriva, otepajo plina. V občinski vladi je prevladalo stališče, naj se z vodstvom podjetja ponovno skuša doseči dogovor, da bi tudi ta tovarna prešla na plin. Podobno velja za LJO. Na osnovi javnega razpisa so že izbrani izvajalci za preureditev kotlovnice blokov

Frankovo 43, 68, 164 in osnovne šole Cvetka Golarja ter Obrtnika v Starem dvoru, medtem ko drugje še pripravljajo tehnične rešitve. Zaključen je tudi že razpis o zbiranju ponudb za izgradnjo plinovoda od Starlega dvora do Podlubnika in Mlekarne, vključno z delom sekundarnega voda s priključki do bodočih uporabnikov. Okvirno dogovorjene so tudi že cene plina. Izhodiščna cena standardnega metra plina je praviloma enaka litru ekstra lahkega kurilnega olja (brez transportnih stroškov), če nakupna cena Petrolu s transportnimi in spremljajočimi stroški ne presega 75 odstotkov cene litra olja. Priključniki na plin bodo imeli do leta 2000 popust na ceno plina, in sicer od tri do enega odstotka, stimilirana pa bo tudi poraba plina. ● H. Jelovčan

Kroftova ponudba za čiščenje Blejskega jezera

Ladjica, plavaj in čisti!

Naprave ne uporablja kemikalij, temveč le ozon.

Radovljica, 26. aprila - Znana ameriška korporacija Krofta (njen lastnik je Miloš Krofta, naše gore list), je radovljiški občini ponudila nakup plavajoče čistilne naprave, s katero bi lahko v treh mesecih površino jezera (do enega metra globoko) očistili alg in vsega, kar sicer spodbuja vsakoletno "cvetenje" jezera. Ko je o ponudbi na ponedeljkovi seji razpravljali izvršni svet, je sklenil, da bo za nakup naprave poskušal pridobiti tudi sredstva, ki jih republika namenja za sanacijo okolja oz. voda.

Kot je razbrati iz ponudbe, gre za novo tehnologijo lamelarnih vodočistilnih naprav, ki omogočajo čiščenje zelo velikih količin vode. Naprava, ki se navzven kaže kot tri metre široka in sedem metrov dolga ladjica, plava z glavnim delom pod vodno površino, je manj vidna in zato bolj učinkovita. Njen najpomembnejši del je krožna čistilna naprava, ki deluje v premeru sedmih metrov in sega 2,7 metra globoko. V eni minuti očisti deset kubičnih metrov vode, v enem dnevu 14.400 kubičnih metrov. Blejsko jezero pa bi en meter globoko očistila v treh mesecih. Ne uporablja kemikalij, ampak ozon, le izjemoma (pri močni obremenitvi z algami) je treba

dodajati tudi manjše količine organskega poliektrolita, ki ga sicer v svetu uporabljajo za čiščenje jezerske vode v pitno vodo. V enem dnevu se v zbiralniku nabere od enega do treh kubičnih metrov zgoščenege blata. Naprava stane 400.000 mark, obratovalni stroški za dvesto dni, kolikor bi bilo dovolj za Blejsko jezero, pa znašajo 20.000 mark.

Ko so na seji izvršnega sveta razpravljali o Kroftovi ponudbi, je Janko Jan predlagal, da bi hkrati z nakupom naprave morali razmisliti tudi o tem, kako bi rešili problem Mišce in kanalizacije, ki tudi močno onesnažujeta jezero. ● C. Zaplotnik

Koliko (ne)čiste so odpadne vode loških podjetij

Najslabše iz Mesoizdelkov in Mlekarne

Škofja Loka, 28. aprila - Zavod za zdravstveno varstvo iz Kranja je marca letos vzel vzorce odpadnih voda na iztoku iz podjetij, ki vode odvajajo v loško kanalizacijo in na čistilno napravo. Analizirali so odpadne vode Mesoizdelkov, Mlekarne, LJO, Gorenjske predilnice, LTH na Trati, Termo, Jelovice in LTH-OL Vincerje.

Od vseh analiziranih vzorcev so le odpadne vode LTH-OL ustrezale določilom strokovnega navodila o tem, katere snovi se štejejo za nevarne in škodljive ter o dopustnih temperaturah vode. Odpadne vode vseh drugih podjetij so bile neustrezne. Najbolj onesnažene so bile vode Mesoizdelkov in Mlekarne.

Zavod za zdravstveno varstvo je že mesec prej analiziral tudi odpadne vode na čistilnih napravah v Škofji Loki, Žireh in Železnikih. Vodostaj je bil tedaj zelo nizek, rezultati analiz (BPK 5 in KPK) pa kažejo, da je učinek čiščenja na škofjelokeški čistilni napravi najboljši (97-odstoten za BPK 5 in 94-odstoten za KPK), na žirovski čistilni napravi je 96- oziroma 81-odstoten, na čistilni napravi v Železnikih pa 79- oziroma 75-odstoten. Zavod je izmeril tudi onesnaženost potoka pod deponijo komunalnih odpadkov v Dragi. Analiza je pokazala, da ima potok 16 odstotkov dovoljene onesnaženosti z BPK 5 in 10 odstotkov s KPK. ● H. J.

STRANKARSKE NOVICE

Izredna skupščina Zelenih Slovenije v Kranju

Izbran nov kapitan

Ustanovitev Zelenih - ekološko socialne stranke je pomenil izstop skoraj vsega vodstva, zato so Zeleni Slovenije izbrali novega. Od politike nazaj k ekologiji.

Kranj, 28. aprila - Izstop skoraj vse vodilne ekipe Zelenih Slovenije (vključno z vsemi poslanci v parlamentu) je podoben primeru, ko se vsa ladijska ekipa s kapitanom na čelu odloči zapustiti ladjo in odpluti z drugo, v tistem upanju, da bo prejšnja čimprej nasedla na čerri, je bila primerjava povedana na sobotni izredni skupščini Zelenih Slovenije v Kranju. Zato je bila osrednja naloga skupščine izbrati novo vodstvo.

Kakorkoli poimenujemo marčevske dogodke v Zelenih Slovenije: razcep, razkol, izstop, delitev, je vsekakor res, da je ta ladja na viharnem morju slovenskih skupščinskih in izvenparlamentarnih dogajanj že kar nekajkrat zadela na čerri politike predvsem zato, ker vodstvo te "ladje" mnogokrat ni bilo enotno, katera smer je prava - leva ali desna. Volitve so pokazale, da takim razmeram "potniki" ne zaupajo najbolj, saj se je delež te stranke v primerjavi s prejšnjimi volitvami zmanjšal na komaj tisti minimum, ki je še sploh omogočil vstop v parlament, več kot očitno pa je bilo zamerljeno varstvo okolja, ki jih označuje. Kljub temu da je bil osnovni namen izredne skupščine le izvolitev novega vodstva, se programski razpravi niso mogli popolnoma izogniti in prav vračanje k ekologiji in sodelovanje z organizacijami in društvi, ki se s tem ukvarjajo, je bil eden pomembnejših sklepov te skupščine.

Sicer pa je prevladalo spoznanje, da politični prepripi stranko samo mrtvičijo: potem ko je vodstvo odšlo in se vnel prepri o pristorih, dokumentaciji, premoženju in posebej denarju - vse to bodo reševali na sodiščih, je stranka le po zaslugi nekaterih občinskih odborov preživel. Med njimi je bil tudi kranjski odbor, za kar je na skupščini požel poseben aplavz. Vsi dosežani dogodki pravni državi niso v čast, prepričani pa so, da bo pravica - med drugim gre tudi za štiri sedeže v Državnem zboru - zmagala. Dvom o bodoči nepolitičnosti stranke pa bi lahko izrazili predvsem ob besedah Marjana Podobnika, ki je kot edini strankarski prvak (poleg Branka Grimsa in Vitimirja Grosa) pozdravil skupščino in napovedal koalicijsko Slovensko ljudske stranke z Zelenimi.

Čeprav bo pravljanje za nasledstvo verjetno vzelo kar veliko energije, pa so napovedali začetek delovanja 10 regijskih računalniško povezanih centrov Zelenih, v katerih si bodo sproti izmenjivali za ekologijo pomembne podatke in informacije o svojih aktivacijah. Novo vodstvo - novi predsednik stranke je postal Vane Gošnjak - bo do redne skupščine v jeseni pripravilo korekture programa pa tudi statuta, v katerem zahtevajo občinski odbori, da se ne bi ponovila zgodba o odtujenem vodstvu, večjo udeležbo ter neposreden vpliv.

Za potek skupščine bi lahko ugotovili, da je bila dobro in zlasti s formalnega vidika natančno pripravljena in izpeljana. Kranjčani pa so se izkazali tudi kot gostoljubni: po skupščini so v Strahinju posadili v čast pravkar minulega dneva Zemlje 150 dreves, po kosilu organizirali ogled kranjskih zanimivosti, srečanje pa zaključili v regtme klubu enega od pokroviteljev. ● Š. Ž.

Slovenska nacionalna stranka

Odbori se obnavljajo

Žiri, 28. aprila - V soboto so se v Žireh sestali člani Slovenske nacionalne stranke, ki so se po znanih dogodkih iz te stranke - izstopu nekaterih (zlasti gorenjskih poslancev), dveh kongresih "prave" in "neprave" SNS, zlasti pa praktičnem prenehanju dela območnega odbora v Škofji Loki, na katerega so bili organizacijsko vezani, čutili kar nekako izgubljeni.

Kot smo slišali na članskem sestanku, ki je bil sicer zelo skromno obiskan, si območni odbor SNS Kranj po vsej Gorenjski prizadeva urediti razmere po že omenjenih težavah v stranki. Že ime pove - vsaj tako so zatrjili, da so ostali zvesti vodstvu Zmaga Jelinčiča, delo odborov pa so ponovno vzpostavili že na Jesenicah in v Trzinu. Člani so zahtevali zlasti pojasnila nekaterih ravnanj: podpore dr. Drnovšku, nasprotovanje Janši, pa tudi dejanske razmere v stranki, očitki o samovoljnosti in avtoritarnosti Jelinčiča, so morale priti na vrsto. Delitev in izstopi iz stranke so dolgoročno gledano nujno potrebni, je bilo poudarjeno, stranka pa se bo na tak način tudi očistila skrajnežev in razgrajacev. Kljub temu da so bili ob začetku dela SNS, pa tudi še po velikem volilnem uspehu, pogosto očitki z nacističnim značajem stranke, pa danes njeno delo take oznake zavrača, vedeti pa je treba, da se tudi take stranke ustanavljajo. Ne bodo dovolili razvrščanja ne na levo ne na desno, pač pa le v dobro Slovenije, od aktualnih dogodkov pa jih poleg nadaljevanja zbiranja podpisov za referendum o spremembah zakona o državljanstvu, aferi HIT, čistkah v policiji in TO, zanima tudi vprašanje podeljevanja lastniški certifikatov in zdravstvenega zavarovanja Neslovcem. Čas jih potrjuje, ugled med ljudmi narašča, mediji pa jim vseskozi delajo kar veliko krivic, so še dodali. Za predsednika območnega odbora SNS Žiri je bil izvoljen Stojan Rampe. ● Š. Ž.

Delo, delavstvo, sindikat

(Komentar k programu socialnega krila SKD)

V novem gospodarskem sistemu je treba vzpostaviti enakopravnost dela in kapitala. Če razumemo eko-socialno-tržno gospodarstvo kot preseganje tako samoupravljalnega podružljivega proizvodnih sredstev kot tudi nenadzorovanega oblikovne liberalnega gospodarstva, je pomembno, da je poleg kapitala, ki je trdno merilo vrednosti dobrin in lastnine, tudi delo osnovno merilo ne le plačila, pač pa tudi soupravljaljskih pravic.

Pri zavzemanju za takšno gospodarstvo pa je prav zaradi socialne varnosti delojemalcev potrebno določene in nespremenljive socialne standarde - ki ne temeljijo le na posameznikovi prizadevanjih in medčloveški solidarnosti na ravni karitativnosti - sistemsko vgraditi med dolžnosti države. In ne gre zanikati dosežkov bivšega sistema na tem področju. Tudi vnaprej ti standardi ne smejo biti nižji od že doseženih.

Delavci imajo neodtujljivo pravico do stavk, če se samovoljno kratijo njihove pravice iz pozitivne delavske zakonodaje, prav tako pa tudi za doseganje splošno in posamično dogovorjenih socialnih razmer. Tako imajo tudi pravico in solidarnostno dolžnost, da se vključujejo v sindikate. Aktivnosti strankarsko neodvisnih in neideoloških sindikatov, ki hkrati združujejo soupravljalce, pa že presega zgolj razredni boj med delojemalci, poslovođstvom in delodajalci.

V teh razmerjih se torej skuša zgraditi nov in sodoben sistemski odnos med delom in kapitalom ter njihovih medsebojnih razmerij.

Janez Postrak

KOCKA
TRGOVINA S POHIŠTVOM
PREMIŠLUJETE
O NAKUPU POHIŠTVA
ALI BELE TEHNIKE
Pokličite 064/403-871

Vodnikovo leto

Dogajanja v okviru Vodnikovega leta ob 200-letnici fare in prihoda Valentina Vodnika na Koprivnik, ki so se s pripravi in obnovami župnišča ter cerkve začela že lani, dobivajo vse bolj slovesen značaj. Tiskovna konferenca s člani organizacijskega odbora, ki je bila v petek na Koprivniku, je precej nadrobno predstavila različne prireditve, ki se bodo še zvrstile do konca leta. Osrednji pa bosta junija in julija. Hkrati pa je obeležila klenost, moč in voljo ljudi v tem delu Slovenije nekdanj in danes.

Dr. Matjaž Kmecl je orisal pomen Vodnikovega delovanja na Koprivniku za slovensko kulturo. Izredno bogastvo in hudomušno klenost pa je razvedrilno natrosila profesorica Marija Cvetek, ko je predstavila svojo knjigo Naš voča so včas zapovedval. Ta dragoceni in bogati zbir bohinskega ustnega izročila bo ohranil prihodnjim rodovom prikaz življenja in vsakodnevnih dogajanj.

Predvsem na Koprivniku in Gorjušah, pa tudi po nekaterih drugih krajih, se bodo v okviru Vodnikovega leta, kot je razložila Alenka Bole - Vrabec, zvrstile do konca leta številne kulturne prireditve. Na njih bodo sodelovali številni amaterski in poklicni slovenski umetniki, osrednji proslavi pa bosta sredi junija in konec julija. Junija, ko naj bi prišla na Koprivnik Milan Kučan in nadškof dr. Alojzij Šuštar, bodo odkrili kip Valentina Vodnika, avtorja Staneta Kolmana, julija, ko bodo številne kulturne in družabne prireditve, pa bodo predstavile tudi prve hiše tako imenovanih odprtih vrat.

Kot je poudarila Evgenija Korošec, prav letošnje leto Koprivnik in Gorjuše doživljata nekakšno prelomnico v življenju vasi in ljudi v njih. Leta in leta so se krajani ob pomoči širše skupnosti trudili pri urejanju osnovne, komunalne infrastrukture, z željo in ciljem, da mladi ne bi ušli v dolino. Zdaj so na tem, da doseženo in danosti razvijajo in obogatijo tako, da ne bodo omogočale zgolj preživetje, marveč prinašale ljudem tudi gospodarno poslovost skozi turizem in obrt.

Na tej poti imajo danes na Koprivniku in Gorjušah že jasne in prav gotovo ne nerealne cilje. V načrtu imajo turistične kmetije z nujenjem malic, kmetij s prenočiščem in zajtrkom, kmetije s prodajo domačih izdelkov, urejeno gostinstvo, informacijski biro s spominki in nenazadnje izoblikovano imajo že tudi promocijo kraja. Hkrati pa so prav lani začeli oblikovati posamezna kulturna jedra, katerih ustvarjalnost se nenazadnje že kaže tudi ob letošnjem dosedanjem in napovedanem dogajanju ob Vodnikovem letu. ● A. Zalar

Malo gospodarstvo v Kranju

Kranj, 28. aprila - Letošnja 18. specializirana strokovna prireditev s področja malega gospodarstva bo v Kranju od 4. do 7. maja na Gorenjskem sejmu. Organizacijski odbor je imel tokrat ne malo težav pri pripravi prireditve. Ob tem, ko se ta sejem že nekaj let srečuje z nekakšnim nezanimanjem, se letos tudi nered na tem področju (sejmov oziroma strokovnih prireditev) v slovenskem prostoru še posebej odraža.

Vseeno pa nameravajo prireditelji prikazati na sejmu slovensko podjetniško borzo, ki bo vključevala patente, storitve, tehnologijo, inovacije, kooperacije, zastopanja, skupna vlaganja in proste zmogljivosti. Predstavljena bo Slovenska podjetniško inovacijska mreža, Sklad za razvoj malega gospodarstva načrtuje v sodelovanju z banko predstavitev učinkovite in sodobne ponudbe za obrtnike in male podjetnike.

Od razstavljalcev so že napovedali udeležbo tudi Vialis Trade iz Ljubljane, ki zastopa svetovno znano varilno tehniko firme KEMPPPI, Pentrade iz Maribora bo predstavil ponudbo gradbeno-odskih dvigal ter lakov in premazov, Mehano iz Izole pa Otroško igralnico. Manjkalo pa ne bo tudi tokrat avtomobilov.

V okviru prireditve bodo tudi posvetovanja in strokovna srečanja, predsedniki gorenjskih obrtnih zbornic pa se bodo sestali s predsedniki izvršnih svetov gorenjskih občin. Sicer pa bo na prireditvi od 4. do 7. maja prost vstop. ● A. Z.

Zadovoljevanje kulturnih potreb - Radovljica

Številni upokojenci - ljubitelji gledališke kulture so izrazili željo, da zaradi odsotnosti predstav v Radovljici prevzame organizacijo obiskov tovrstnih predstav v drugih krajih sekcija za kulturo ali izvršni odbor Društva upokojencev. V odboru društva so se odločili, da se vsi, ki bi si radi ogledali različne predstave, lahko prijavijo na sedežu društva ali po telefonu. Izvršni odbor bo pravočasno nabavil vstopnice za različna gledališča. ● (jr)

Vabimo vas na
16. prvomajsko družabno srečanje

JOŠT '93

30. aprila ob 20. uri
kres z ognjemtom

1. maja ob 11. uri

osrednja prireditev s kulturno-zabavnim programom, v katerem bodo sodelovali:

Polde Bibič, Vlado Kreslin,
Beltniška banda in Romana Krajčan

Pridružite se nam! Zagotavljamo vam, da se boste prijetno počutili in veselo preživeli 1. majski dan.

Svet kranjskih sindikatov

Zazidalni načrt Nova Mlaka - Grič je bil sprejet

O graditeljih bo odločal denar

Sprejem zazidalnega načrta Nova Mlaka Grič pomeni legalizacijo 18 na črno zgrajenih objektov, za preostale (zelo drage) parcele pa se bo odločalo na natečaju.

Kranj, 28. aprila - Sprejem zazidalnega načrta Nova Mlaka - Grič pred tednom v kranjski občinski skupščini pomeni uspešen zaključek manj kot leto dni trajajočih priprav. Posebnost je v tem, da je občina prek sklada stavbnih zemljišč uspela pridobiti v last vsa preostala razpoložljiva zemljišča, s tem pa bo zagotovljeno dosledno izvajanje zazidalnega načrta. O tem smo se pogovarjali s predsednikom sklada inž. Tadejem Markičem.

Pri sprejemanju predloga zazidalnega načrta Nova Mlaka - Grič na seji izvršnega sveta je bilo ocenjeno, da gre za primer do brega in učinkovitega sodelovanja med pristojnim sekretariatom in Skladom stavbnih zemljišč. Cemu takšna ocena?

»Zazidalni načrt Nova Mlaka - Grič je bil opredeljen že v srednjeročnih in dolgoročnih planih, in ko so to ljudje opazili - povsod drugod v drugih državah je prostor namenjen za gradnjo največja državna skrivnost - so kar precejšen del zemljišč pokupili in začeli s črnimi gradnjami. Od 19 že zgrajenih objektov ima potrebno gradbeno dokumentacijo in dovoljenje le eden. Tako stanje, ko se je na zemljišču, ki je sicer predvideno za gradnjo, začelo graditi brez zazidalnega načrta, to pa pomeni po obliki objektov zelo heterogeno ter brez potrebnega prometnega reda, vse to pa povzročilo nizko izrabo zemljišč, je narekovalo čimprejšnjo ureditev, pri čemer smo skušali že zgrajeno upoštevati.

Novost ob teh pripravah zazidalnega načrta pa je bilo spoznanje v Skladu stavbnih zemljišč, da je nujno takoj pridobiti lastništvo preostalih približno dveh tretjin zemljišča, saj je le tako mogoče zagotoviti njegovo izvajanje, v nasprotju

z izkušnjami npr. pri zazidalnem načrtu Čirče, ko se je bilo potrebno prilagajati (nestrokovnim) zahtevam lastnikov zemljišč. Pravočasen odkup zemljišč (več kot 20.000 kvadratnih metrov) omogoča načrtno urejanje.

Katere so značilnosti tega zazidalnega načrta?

»Lahko bi govorili o treh območjih tega zazidalnega načrta: območje črnih gradenj, ki bodo s sprejemom tega načrta na skupščini v bistvu legalizirane, drugo območje je tam, kjer je sklad stavbnih zemljišč že lastnik zemljišč - tu bo gradnja

potekala točno po zazidalnem načrtu, in tretje območje (v zazidalnem načrtu opredeljen kot druga faza), ki je sedaj lep travnik in je od lastnika odvisno, ali bo to zemljišče sploh prodal ali ne.

Pri odkupu zemljišč je prišlo do zanimive posebnosti: po razveljavitvi predkupne pravice sklada se je prvokrat zgodilo, da je sklad dobival prave ponudbe za odkup zemljišč, pri čemer so bile pričakovane cene že primerne dejstvu, da gre za neopremljeno stavbno zemljišče. Z doslednim zaračunavanjem sorazmernega deleža za komunalno opremljanje stavbnih zemljišč se je očitno začelo razlikovanje med vrednostjo kmetijskega zemljišča, neopremljenega gradbenega zemljišča in komunalno urejenega stavbnega zemljišča. Pri zazi-

dalnem načrtu Nova Mlaka - Grič je posebnost sorazmerno redka poselitev - v bistvu gre za načrt naselja v sredi prepega zelenja - to pa bo seveda imelo svojo ceno. Odločili smo se, da pri izračunu stroškov opremljanja ne bo merilo stavbna enota, pač pa kvadratni metri posamezne parcele. Velikost pa se giblje od 300 do več kot 700 kvadratnih metrov.

Kdaj in kako bo sklad stavbnih zemljišč odkupljene parcele prodal?

»Prvi pogoj je bil sprejem zazidalnega načrta na aprilskem zasedanju kranjske občinske skupščine. Ker je to opravljeno, bomo pripravili javni natečaj za prodajo parcel, ki bo objavljen v našem časopisu. S prodajo naj bi dobili tudi denar za začetek komunalnega urejanja zemljišč (voda, kanalizacija, ceste), k čemu bodo morali dosedanja črnograditelji prispevati svoj delež po istih merilih kot ostali bodoči novograditelji. Pri tem naj omenim zanimiv pojav: pri dosedanjih črnograditeljih so bili okoliški krajani glede komunalnih zahtev tiho - torej kar nekako solidarni z njimi, pri organiziranem pristopu pa se pojavljajo venomer nove zahteve. Lahko bi torej rekli, da gre za dvojna merila.

Osnutek zazidalnega načrta smo lani z maketo predstavili na Gorenjskem sejmu in po odzivih sodeč, bo zanimanje veliko. Naj priznam, da nas kar nekako skrbi: lega in kvaliteta teh zemljišč in bodoče pozidave je takšna, da utegne vzbuditi vseslovenski interes, zato se utegne zgoditi, da na natečaju prav veliko Kranjčanov ne bo uspelo. Čeprav je naš sklad predvsem zadolžen skrbeti za možnost graditve prebivalcem naše občine, pa je natečajni pogoj le državljanstvo Slovenije. ● S. Zargi

Z občnega zbora Društva prijateljev mineralov in fosilov

Tržiško društvo je preraslo v slovensko

Tržič, 24. aprila - Med petkovim občnim zborom so se odločili za nov statut društva, ki bo povezovalo predvsem vse ljubitelje mineralov in fosilov iz Slovenije. V družbi GEOPROF naj bi zaživela gospodarska dejavnost, ki ne bi bila vezana le na razstave.

Prav lanko ustanovitev družbe GEOPROF je predsednik Čebulj ocenil za pomembno prelomnico v delovanju Društva prijateljev mineralov in fosilov v Tržiču. Čeprav družba še ni zaživela v celoti, od letošnje pomladi že potekajo prek nje priprave na 21. mednarodno razstavo mineralov. Gospodarske dejavnosti namreč ne bodo smela več opravljati društva po sprejemu nove zakonodaje, zato jo bodo prenesli na omenjeno družbo. Kot so poudarili med razpravo, se zaenkrat ukvarjajo v njej z organizacijo šolskih seminarjev, v prihodnje pa bi bilo moč komercialne dejavnosti razširiti še na druga področja.

Osnovni namen društva bo še naprej povezava ljubiteljev mineralov in fosilov iz Slovenije, v društvo s sedežem v Tržiču pa bodo vključevali tudi člane iz tujine. Čeprav so v preteklosti že imeli okrog 600 članov, jih sedaj združujejo nekaj več kot 200. Kot bodo zapisali v spremenjeni statut društva, bodo v njem skrbeli tudi za vzgojnoizobraževalno delo, sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in varovanje naravne dediščine. Organizacijska novost bodo tudi sekcije za izobraževanje, mladino in ljubiteljske geologe, s čimer naj bi spodbudili povezovanje članstva v posameznih krajih Slovenije.

Člani društva so se ponovno zavzeli za izdajo vodiča po Slovenski geološki poti od Jesenic naprej, kar bodo skušali uresničiti s pomočjo družbe GEOPROF. Veliko si obetajo tudi od ustanovitve odbora za ureditev Dolžanove soteske, ki ga vodi Stanko Buser. Na njegovo pobudo že pripravljajo načrt za postavitve mostov nad Tržiško Bistrico, od koder bi si obiskovalci lahko ogledovali naravne znamenitosti. ● S. Saje

V KS Velesovo presenečajo

Velesovo, 28. aprila - V krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini so s programom in akcijami, ki se jih lotevajo letos, "poskrbeli" za pravo presenečenje. Potem ko so se že pred časom odločili, da bo vsako gospodinjstvo prispevalo po 250 DEM za izgradnjo mlrliških vežic in so se krajani Češnjekva odločili za obnovo zvonika in ostrejša cerkve Sv. Duha v Češnjekvu, so na zboru krajanov v soboto sklenili, da se bodo s prispevkom 2500 tolarjev na gospodinjstvo zdaj lotili še obnove zvonika v Adergasu.

Z zbranim denarjem oziroma lastnim prispevkom v delu in materialu bodo seveda sodelovali tudi na občinskem natečaju za objekte skupne rabe. Pomembno pa je, da bodo na primer vežice, za katere zdaj potekajo pripravljala dela, gradili sami (tudi s prostovoljnimi delom), saj, kot pravi predsednik KS Franc Čebulj, imajo za izgradnjo v KS vse izvajalce oziroma obrtnike.

Za vežice so denar v glavnem že vsi prispevali, prav tako za cerkev v Češnjekvu, za zvonik v Adergasu pa ga bodo po 1. maju. Na zboru so se odločili, da bodo sami ob gradnji vežic uredili tudi pokopališče. Za obnovo cerkve v Češnjekvu in zvonika v Adergasu pa zbirajo tudi ponudbe od izvajalcev. ● A. Z.

Zares pravi semenj

Gorje, 28. aprila - Prireditelju, Odboru za kulturo v KS Gorje v radovljiški občini, je letošnji drugi Jurjev semenj v soboto in nedeljo v Gorjah pri Domu zares uspel. Več stojnic je bilo na prireditvenem prostoru z različno ponudbo (pogrešali smo le izdelke domače obrti iz krajev v KS Gorje), nekaj tisoč obiskovalcev v obeh dneh pa ni privabila le ponudba in postrežba ob zvokih ansamblov Zvonček in AS, marveč tudi zanimiva razstava Gorje skozi čas, ki so jo pripravili v avli sole.

»Časa je bilo malo, vendar nam je vseeno uspelo z okrog 200 razglednicami in drugim gradivom in ob sodelovanju Triglavskega narodnega predstaviti naše, društva, stranke in življenje v desetletjih pred drugo vojno in deloma tudi danes. Mistično, da smo tokrat predstavili kakšno desetino gradiva, ki ga hranijo krajanji doma,« je o razstavi povedal Igor Jan, ki je bil zadolžen za ta del prireditve. Največ gradiva za razstavo sta prispevala 80-letni Alojz Jan, znan tudi po izdelovanju zvončkov, in Jože Antonič s slikovno predstavitev znamenij in oltarjev v KS Gorje. Sicer pa je drugi del semnja takole komentiral Vinko Kunšič: »Ob pestri ponudbi in obisku nam je zdaj jasno, da bomo morali v prihodnje z Jurjevimi semnji nadaljevati. To pa pomeni, da se bomo morali tudi ustrezno organizirati in začeti dovolj zgodaj s pripravami na semenj. Letos, podobno kot lani, ni bilo veliko časa, za naprej pa mora ta prireditev dobiti vsebinsko in organizacijsko čim bogatejši etnografski, družabni in nenazadnje tudi turistični pomen. Ob pripravi sejemskega dela prireditve bi se ob sodelovanju gasilcev, solarjev oziroma posameznih krajanov še posebej zahvalil Jožetu Kuraltu.»

Med številnimi, ki so z dobitki za srečelov in drugače podprli letošnji drugi Jurjev semenj v Gorjah, pa je bil tudi Gorenjski glas. ● A. Z.

Zgodovinsko izročilo kot praznik

Šenčur, 28. aprila - Komisija, ki jo je na pobudo krajanov imenoval svet KS Šenčur, je na podlagi gradiva in dogodkov iz preteklosti predlagala, da se je krajevni praznik spremeni in določi na dan Sv. Jurija, saj se Šenčur prvič omenja v letu 1221, in sicer v listini, ki je shranjena v Koroškem deželnem arhivu v Celovcu. Svet in zbor krajanov sta predlog sprejela in tako so v soboto, 24. aprila, v Domu krajanov s kulturnim programom mešanega pevskega zbora, predstavitev listine in družabnim večerom ob glasbi ansambla Štirje kovači ter ob navzočnosti predsednika občinske skupščine Vito mirja Grosa in predsednika izvršnega sveta Petra Orebarja predstavnikov sosednjih KS in številnih krajanov prvič praznik, ki ga bodo praznovali v prihodnje. Ob tej priložnosti je predsednik KS Franc Kern napovedal, da se letos že popestrili ponudbo v Domu krajanov, pred kratkim pa so dobili tudi novo pošto. V načrtu imajo med drugim še ureditev in osvetlitev Mlakarjeve ulice. Živila nameravajo graditi trgovino, upajo pa, da bodo letos dobili tudi Zdravstveno postajo. ● A. Z.

DVE LETI MEDIA MARKT VILLACH:

Tako Praznujejo najnižje cene!

6.-

neto DEM

FUJI RD-100 diafilm
Fujichrome 100 asa, 135/36 posnetkov, z MEDIA-razvijanjem;

neto DEM

356.-

SAMSUNG VX-300
VPS-videorecorder
Quickstart, otroška varovalka, daljinsko vodenje;

neto DEM

6.-

DOMO LINE S 12
Sušilec las, 1200 W

142.-

neto DEM

CROWN CD-T 9365
Radiokasetofon z CD
Kasetni del z avtomatskim izklopom, CD-player z 20 spomini, search/skip/repeat funkcija, 15 W glasbene moči;

1190.-

neto DEM

SONY CCD-TR 505
8 mm - camcorder
10 x zoom, 320.000 slikovnih točk, titel, barvni monitor, 3 lux;

neto DEM

297.-

LIFETEC LT 9833 37 cm barvni TV
Pokazalo funkcije na ekranu, avtomatsko iskanje programov, izklopna avtomatika, daljinsko vodenje;

154.-

neto DEM

ROWENTA RS 210
Sesalec za prah z TURBO vložkom ZR 09, 1100 W, elektronsko reguliranje sesalnc moči, mikro-aktivni filter, pokazalo preostale prostornine v vrečki za prah, dodatna oprema;

neto DEM

237.-

GRUNDIG 1701 VD-avtoradio
12 spominov, SDK- prometne informacije, avtomatsko iskanje programov, kasetni del z autoreverse, 4 x 10 W;

TAX FREE SHOP

Cene so v DM in brez avstrijskega davka

Media Markt

Dobrodošli na prostem trgu.

VILLACH. Auenweg 8,
(Neposredno ob glavni vpadnici iz smeri korenško sedlo v Beljak.
Če pridete po avtocesti-izvoz Villach Warmbad
Tel.: 04242/3 51 30 -0

Ponudbe veljajo do naslednjega petka. Napake stavka ali tiska miso izključene

OGLASI

5.STRAN • GORENJSKI GLAS

Četrtek, 29. aprila 1993

Jesenice - mesto, ki umira

Pri kruhu se vse začne in vse neha

Ob 1. maju so bile simbol delavskih Jesenic z dolgo železarsko tradicijo vedno - Poljane nad Jesenicami. Zadnja leta pa se ob 1. maju, delavskem prazniku, zbere na Poljanah veliko manj upokojenih železarjev, še manj pa delavcev, ki so nekdanj skupaj z družino preživeli prvomajski dan v naravi. Ne zato, ker kljub vsemu ne bi imeli za tisti sindikalni golaž - zato ne, ker je v ljudeh samih preveliko stisk in veliko preveč grenkobe. Delavski praznik? Čeprav simbol boja, delavci so danes vse preveč v skrbeh in psihično dobesedno na tleh, da bi pokazali uporniški duh. Štrajk? Proti komu?

Takih Jesenic, ki jih je še pred leti poznala Slovenija, danes ni več. V zadnjem času se je slika cvetočega in obetavnega industrijskega mesta tako spremenila, da je ne bi prepoznali... Še huje pa je, da ni videti nobene prave perspektive. Najbolj zgovorni so podatki: na Zavodu za zaposlovanje je bilo ob koncu letošnjega marca prijavljenih 2.159 brezposelnih Jeseničanov (za primerjavo: na Gorenjskem 11.592). Napovedujejo, da bo do konca leta na Jesenicah novih 1.061 presežnih delavcev, od tega naj bi jih bilo 619 na čakalju ali 58 odstotkov, ostale pa naj bi "prestrukturirali" ali dokupili leta za upokojeve (na Gorenjskem naj bi do konca leta izgubilo delo 3.044 delavcev). V nekdanji Železarni že napovedujejo, da bodo iz največje železarske firme Acroni v kratkem morali odpustiti okoli 400 zaposlenih, zanesljivo pa jih bo takoj brez dela okoli 200.

Železarna spet odpušča delavce

Na Jesenicah so po vrsti propadale vse majhne firme: Izolirka, Iskra na Dobravi, Elim, s hudimi problemi se je srečevala Največja - Železarna. Po sanacijskem programu Železarne naj bi bila železarna rentabilna pri 1.300 zaposlenih. Pomeni, da z odpusti v družbah železarne nikakor ni konec in zdi se, da bo država kot lastnik trinajstih železarskih firm resnično priskočila na pomoč šele tedaj, ko bo v nekdanji železarni zares ostalo samo 1.300 zaposlenih.

Plače v firmah, ki so ostale, so mizerne: Po podatkih svetovalca za plačilne sisteme Rafka Peniča v družbah železarne zaradi odloženega plačila davkov in prispevkov povprečna plača ne sme biti večja kot znaša 85-odstotno povprečje za gospodarstvo Slovenije. Povprečna plača za marec je znašala 33.812 tolarjev, kar pa ni pomenilo enake plače za vse delavce. Največ so povečali plače za prvi tarifni razred, najbolj pa se je zmanjšala za sedmi razred. Kolektivno pogodbo panoge so februarja uresničevali v višini 70 odstotkov.

Najslabše živijo starejši upokojenci

Huda socialna stiska odpuščenih in tudi zaposlenih se zrcali na Centru za socialno delo, kjer direktor Božo Pogačar med drugim pravi, da so po novem zakonu posamezniki in družine v še bolj neugodnem položaju kot prej. Na Jesenicah je okoli 7.300 upokojencev, med njimi veliko takih, ki prejemajo najnižje pokojnine: 16.000, 17.000 do 22.000 tolarjev. Limit za pridobitev socialne pomoči pa je 13.000 tolarjev, kar pomeni: komunalni stroški, ki jih ima upokojenec, so zanesljivo najmanj 6.000 tolarjev. Kako naj preživi sam, brez dodatnega vira in večinoma že preslaboten?

Ugotavljajo tudi, da je veliko primerov, ko se denarni dodatki v taki višini kot marsikje znaša plača! Delo nikakor ni več stimulacija, kajti dodatki niso mizerne, mizerne so plače. V denarni dodatek se ne štejejo na študentski in tudi ne otroški dokladi - in razlike so očitne! Veliko je ljudi, ki so izgubili delo po lastni krivdi, pa po zakonu niso upravičeni do denarnih pomoči! A na socialni ob pregledu dejanskega stanja družine vendarle poskušajo pomagati...

Ko prosiš za hrano, si revež

Standard tako pada, da je grozljivo! V Železarni 30.000 tolarjev plače, na socialni 13.000 tolarjev pomoči brezposelnim, upokojenci 16.000 tolarjev pokojnine! A resnici na ljubo: nekateri se prav lepo znajdejo, veliko pa je predvsem starejših, ki ne vedo, ne kod ne kam. In ponosnih, ker kljub vsemu nočejo na Karitas ali na Rdeči križ po pomoč.

Kje je prag revščine? Ko prideš po hrano, si revež. In na Jesenicah delijo hrano - letos, za 1. maja, leta 1993, tudi številnim domačinom! Tudi takim, ki so pustili 40 in več let zdravja in moči v železarskih obratih! In vrste revežev na Jesenicah množijo še begunci in tiste družine, ki so postale gostiteljice beguncev. To pa so praviloma bile in so še vedno družine z najnižjimi dohodki: kam po pomoč, če ne na socialno? In za tako ali drugačno pomoč dnevno prosijo 1.700 "jeseniških" beguncev, kar je 5 odstotkov vsega prebivalstva! Lahko rečemo, da so Jesenice specifične v več pogledih: v socialnem, narodnostnem, z možnostjo zaposlitve. Lahko pa kar poenostavimo: Jesenice so mesto revežev, mesto, kjer se na vsakem koraku vidi, da počasi, a zanesljivo umira.... D.Sedej

Tuberkuloza na Jesenicah

Po Jesenicah so se pojavile informacije, da se je pojavila tuberkuloza - bolezen revnih. Po nekaterih podatkih naj bi šlo za kar precej primerov in v Zdravstvenem domu naj bi že razmišljali o posebni ambulanti, v kateri naj bi sistematično pregledali vse begunce. Bolezen, ki je nalezljiva, je namreč prišla z begunci...

Ko smo vprašali jeseniški Zdravstveni dom, nam je dr. Rojseva informacijo zanikala. Dejala je, da ne gre za nobeno epidemijo, da pa se je pojavilo nekaj primerov bolezni pri beguncih, ki so prišli iz Bosne. Za zdaj pa novega primera ni bilo in ker zaenkrat ni nevarnosti, tudi ne razmišljajo o kakšnih posebnih pregledih.

Stane Križnar ob 1. maju:

"Pri kruhu se vse začne in vse neha"
Kako razmišlja ob 1. maju nekdanji jeseniški borec Stane Križnar:

»1. maja je bil in bo največji praznik dela in osvobajanja. Dokler bo človek ukleščen in si ne bo prilaščal rezultatov svojega dela, bo z njim gospodaril nekdo drug - in toliko časa na tem svetu tudi ne bo miru. Ljudje so naselili predvolilnim vabam in obljubam, ki jih nihče ne more izpolniti. Kaj boš obetal nekaj, česar ne moreš dati! A ljudje le enkrat nasedejo in danes jih je izjemno težko navdušiti za kakšno stvar. Tovarne stojijo, v Sloveniji je 130.000 brezposelnih, lastnina prihaja v tuje roke, prihaja čas socialnih problemov in družbenih nemirov. Zanima pa me, kdo bo tisti, ki bo stopil pred ljudi in dejal, češ, jaz sem tisti, ki je to zavozil. Tega pač ne bo, še huje pa je, če se vse to sprevrže v diktaturo. Jesenice so bile z železarstvom nekdanj vodilne, tudi s kadri. Delavci so bili dobro plačani, danes pa. Delavci ne morejo v trgovino, ker nimajo denarja. Perspektiva je tako čudna in problematična, vse se razprodaja. To je po mojem mnenju prišlo izjemno hitro - da so Jesenice v zatonu. Kaj bo? Kaj bo, če upoštevamo... da se pri kruhu vse začne in pri kruhu se vse tudi neha!"

Najhuje: za mlade ni dela

Rotim vas - pomagajte mojemu otroku!

Jesenice, 28. aprila - Res je težko, da ni dela; a najtežje je to, da mladi ostajajo na cesti. Primer Jeseničanke, hčerke samohranilke, ki ne more dobiti nobene pomoči, saj nikjer ne more opraviti pripravniške prakse.

Jeseničanka, samohranilka Vera Ž., je zaposlena v Radovljici, pri zasebniku, kar pomeni - od danes do jutri. Plače ima okoli 20 tisoč tolarjev in včasih kakšen dodatek.

Njena 20-letna hči je dokončala metalurško šolo na Jesenicah kot "kader" jeseniške železarne. Ko je končala šolo, je bila Železarna že v težavah: tudi svojih študentov, ki so jih šolali na Železarsko izobraževalnem centru, niso sprejemali na pripravniško prakso. Že leto bo od tega, odkar zaman hodi od vrat do vrat in spet nazaj na Zavod za zaposlovanje, da bi jo vendarle vzeli na pripravniško delo, saj brez dokončane pripravniške prakse ne more dobiti nobene socialne pomoči. Le pri Zavodu za zaposlovanje je socialno zavarovana... Kadarkoli se oglasi na Zavodu, je deležna vprašanja: "Ja, od česa pa ti, dekle, živiš?" Prosi vsepovsod, nikjer nič. V Železarni je bila celo zastopnik pripravljena opravljati prakso - ni možnosti! Od časa do časa dela priložnostno, leta pa tečejo. V prazno! Njena obupana mati ne more verjeti: "Saj tega sploh ne morem doumeti. Povejte mi: kakšna je družba, ki tako dela z mladimi? Nimam nobenih vez in poznanstev, zato svojemu otroku ne morem nič pomagati. A vsak dan znova se obupano in razočarano sprašujem: kam vse to vodi? Naj odpuščajo starejše delavce, če jih že marajo, mladim pa naj bo vendarle zakonsko zagotovljena vsaj pripravniška praksa! Rotim to družbo in to državo - za božjo voljo, pomagajte mladim!" D.Sedej

Odvečni delavci iščejo pravico na sodišču

Delavke prikrajšane za pravice

Svoje čase so delavci v podjetju uživali popolno zaščito. Danes pa zlasti starejši delavci, več desetletij lojalni isti tovarni, ne morejo dojeti mačehovskega odnosa podjetja, ko denimo kot tehnološki presežki uveljavljajo osnovne delavske pravice. Nekateri opeharjeni delavci na sodiščih iščejo zadoščenje. Po dolgotrajnih sodnih postopkih, v katerih so večidel dosegli svoje, pa mnogi na koncu žal spoznajo tudi nemoč pravice.

Naj od direktorja s pištolo izterjam svoje?

Jožica Jenstrle in sodelavka Marinka delita usodo mnogih odvečnih delavcev, ki na zavodu za zaposlovanje čakajo na pogoje za predčasno ali starostno upokojeve. Številni nimajo nič zoper tak prehod v pokoj, zlasti če jih je podjetje korektno odpravilo s solidno odpravnino. Jožicina in Marinkina upokojeve pa je žal zagrenjena s pravdanjem, ker so jima v podjetju dodelili najprej prezniko nadomestilo za obdobje polletnega "čakanja", regres za dopust samo v obliki brezvredne zadolžnice, nato pa še prezniko odpravnino. Zaposleni sta bili v podjetju Iskra TIV, ki se je v zadnjih letih, kar traja njuna zgodba, že nekajkrat preoblikovalo in preimenovalo, njegov pravn naslednik pa je Iskratec.

Tretje leto se že vleče primer delavke iz nekdanje Iskre PTS. Tega podjetja že lep čas ni več, preden pa je bilo likvidirano, je nekatero delavce prezaposlilo v druga Iskrina podjetja. Naše delavke ni, zato je terjala eno od pravic, ki grejo trajno presežnim delavcem. Sodišče je na prvi stopnji razsodilo, da morajo ustanovitelji podjetja PTS (7 podjetij nekdanje Kibernetike) zagotoviti te pravice. Podjetja so se pritožila in republiško sodišče je prvostopenjsko odločbo razveljavilo z utemeljitvijo, da se ji pravic presežne delavke ne prizna, pač pa le odškodninski zahtevek proti podjetjem, če se dožene, da so le-ta odgovorna za prenehanje njenega delovnega razmerja. Delavka je potem zahtevala odškodnino. Ko so na prvostopenjskem sodišču združenega dela znova obravnavali njeno zadevo, so postopek ustavili in primer odstopili temeljnemu sodišču, češ da ne gre za delovna, pač pa za obligacijsko razmerje. Toda ko se je delavka pritožila na republiško sodišče, je to razsodilo, da je za primer pristojno sodišče združenega dela... Nekdanja delavka torej išče zadoščenje od Poncija do Pilata, zgodba pa še vedno nima konca.

"Del odpravnine sva s posojilno pogodbo dobili po pol leta, toda pri izračunu so naju prinesli okoli. Če bi nama takoj izplačali, kar nama je šlo, bi odpravnina znašala okoli 5000 mark, danes pa bo, če nama jo bo seveda uspelo izterjati, petkrat nižja," sta zgroženi delavki, opeharjeni za tisto, kar jima zakonito pripada. Da jima res pripada višje nadomestilo plače in višja odpravnina, je namreč dosodilo tudi sodišče združenega dela, na katero sta se (skupaj s še nekaj odvečnimi sodelavci) obrnili s posredovanjem pravnice s Sveta kranjskih sindikatov. "Imava pravnomočno sodno odločbo, da nama podjetje dolguje 79.950 (Jožici) in 83.379 (Marinki) tolarjev. Postopek na sodišču se je vlek dolgo leto. Najprej sva se sicer pritožili v tovarni, vendar so tam najiti zahtevi zavrnili in sam direktor nama je dejal, naj greva z zadevo na sodišče. zaposlovanje še nedavno dobili 15 tisočakov nadomestila (zdaj ga imata okoli 22 tisočakov), pa bi veliko pomenilo. Se veliko huje pa ju pekli, da jima podjetje, kjer sta pustili svojo najboljša leta in dobivali celo priznanja za dobro delo, ne prizna osnovnih zakonitih pravic. Marinki bi denimo lahko dokupili dve manjkajoči leti do starostne upokojitve, tako pa mora na pokoj čakati na zavodu za zaposlovanje. Jožica pa se v domači hiši primer, kako se korektno odpusti in upokoje odvečnega delavca, saj je njen mož v eni od Iskre delavskih Laborah ob odpustu deležen na papirju, je njena grenkoba izkušnja, da ne govorimo o tem, kako malo je še v današnjih časih vreden delavec!

Vodilni poskrbijo zase, delavce pa izigravo

Zdaj že upokojena Marija Volgemut ima v istem podjetju podobno izkušnjo. Lansko pomlad se je odločila sprejeti pobudo podjetja, da se kot tehnološki presežek upokoji, manjkajočo delovno dobo pa naj bi ji dokupili. Toda kar do avgusta je čakala na to, da se je v podjetju našel denar (domnevno od prodanih stanovanj) za dokup njenih let, medtem pa je bila brez sredstev in v popolni negotovosti. Toda to je samo del Marijine zgodbe, ki se je avgusta lani slednjič upokojila in nekoliko mirneje zadihala. Drugi del namreč še vedno traja.

"Podjetje mi je februarja in marca lani izplačalo samo po 7000 tolarjev nadomestila, kakor da bi bila na čakanju. Nekaj odvečnih delavcev je bilo tedaj namreč res poslanih na čakanje s 70-odstotnimi nadomestili, jaz pa sem do sredine februarja še redno delala, do konca marca pa koristila dopust. Podjetje mi

torej dolguje razliko v plači, pripadal pa naj bi mi tudi regres za letni dopust. Ko sem to zahtevala na disciplinski komisiji v tovarni, so me zavrnili. Nihče, niti predstavnik sindikata, se ni hotel (ali upal) potegniti zame. Na sodelavkin predlog sem se oglasila pri kranjskih sindikatih in s pravnično sva dali vlogo na sodišče. Izračunala sem, da mi je podjetje dolžno okoli 52 tisoč tolarjev (dolga leta sem namreč delala na obračunih OD). Oktobra lani je odvetnik podjetja predlagal izvensodno poravnavo in da mi do konca meseca Iskratec izplača 35 tisoč tolarjev. Popustila sem, in sicer še drugič, naposled za znesek 30 tisočakov, misleč, da bodo tako sitnosti najhitreje mimo. Vendar sem se ušela. Januarja letos je sodišče izdalo odločbo, marca pa zahtevalo izvršbo, a mi podjetje še vedno ni izplačalo denarja. Najbrž mi ga tudi ne bo. Vse kaže, da so me izgrali. Meni niso priznali regresa, pač pa so ga vodilnemu delavcu, ki se je upokojil nekaj mesecev za menoj. Vodilni so si vzeli svoje, za navadnega delavca pa so merila čisto drugačna. Nikoli si nisem mislila, da bom morala kdaj po pravico na sodišče, da bom za svoje po-djetje tako malo vredna in da bo edina, ki mi bo stala ob strani, pravica gospa Miličeva, ki sem ji za vse iskreno hvaležna. Morda mi bo kdo očital, da mi je tovarna kupila leta. Toda jaz bi zelo rada delala do polne upokojitve, če bi le mogla."

D.Z. Zlebir

Bridka izkušnja Sonje Florjančič

Zasebniku ne gre zaupati

Mikavna zasebnikova ponudba s trikrat višjo plačo, kot jo je imela kot prodajalka v Kokri, je Sonjo Florjančič pred tremi leti premamila, da se je zaposlila pri zasebnem trgovcu v podjetju Astrid. Po letu in devetih mesecih je slednji prodajalno Tedi zaprl, Sonjo in še tri sodelavke pa odpustil. Zdaj so na zavodu za zaposlovanje z najnižjimi možnimi nadomestili, dodaten zaslužek iščejo v honorarnih zaposlitvah, z bivšim delodajalcem pa se pogosto videvajo na sodišču...

"Vse štiri sicer izkušene prodajalke smo premalo premislile, preden smo se iz družbenega trgovskega podjetja prostovoljno preselile k zasebniku," je prepričana danes uradno še vedno brezposelna Sonja Florjančič. "Sprva smo sicer krasno zaslužile, imele smo ogromno elana in neznanstvo voljo do dela. Kasneje pa je promet v prodajalni upadel, nakopičile so se zaloge, zaslužek je obstal na začetni ravni. Ko je vjati v trgovini prevzela delodajalčeva žena, so se začeli vrstiti konflikti in vsakodnevna šikaniranja, govorilo se je tudi, da nas bo zasebnik vse po vrsti zapodil. Zaradi vsega tega in ker smo bile vse štiri brez pogodb o delu, smo se včlanile v sindikat in od delodajalca zahtevale, da nam izda te dokumente. Septembra 1991 nam jih je res dal v podpis, vendar neustrezne, zato jih nismo podpisale, pri sodišču pa sprožile postopek za presojo zakonitosti pogodb."

Medtem ko je sodni postopek še tekel, je lastnik prodajalke pa odpustil. Predtem je v trgovini zaposlil svojo ženo. Odpuščene delavke so se odločile, da se na sodišču pritožijo tudi zoper sklepe o prenehanju delovnega razmerja. V obeh primerih, tako glede spornih pogodb o zaposlitvi, kot o prenehanju delovnega razmerja, je sodišče razsodilo v korist prodajalke, vendar se je delodajalec pritožil. Delavke pa so se odločile pred sodiščem sprožiti še en spor: terjajo namreč izplačilo regresa in stoodstotnega nadomestila v času "čakanja", ker so ves ta čas delale. Sonjo in nekdanje sodelavke pa je vrh vsega ujezilo tudi dejstvo, da jim je delodajalčeva žena izračunala najnižjo možno osrednjo za nadomestilo za brezposelnost. Sonja zdaj prejema borih 11 tisočakov podpore za

brezposelnosti, s čimer se seveda ne more dostojno preživljati, zato si je poiskala honorarno zaposlitev. Kako bo z zadnjo tožbo na sodišču, še ni jasno, najbrž pa svojega bivše Tedi-jeve prodajalke ne bodo prav kmalu izterjale, saj se delodajalec na sodišču vztrajno pritožuje.

"Nič ne de, vztrajati mislimo do konca, da ne bo kdo mislil, da lahko hodi po nas," pribije odločna Sonja Florjančič, ki je četrt stoletja delala v družbenem podjetju, preden se je zaposlila pri zasebniku. Najsi je v preteklosti še bolj poudarjala, da si pri zasebniku ne bo nikoli iskala kruha, se ji je po načelu "zarečenega kruha se največ poje" primerilo ravno to. Toda z izkušnjo potrjeno nezaupanje do zasebnika nič ne pomaga: stalno delo si spet išče ravno pri zasebnih trgovcih, saj družbeni prodajalcev ne iščejo več. "Tam smo bili včasih delavci bolj zaščiteni," je prepričana sogovornica, "zdaj pa je tega očitno konec. Delodajalci so vsemogočni, vodilni ljudje imajo velika pooblastila, mali ljudje pa potegnemo kratko."

D.Z. Zlebir

Marijan Debelak, predsednik sodišča združenega dela v Kranju

Sodišče ščiti pravičnost, ne delavcev

Ker sodišče dela po sistemu dveh strank, je v vsakem primeru ena z njegovo odločitvijo nezadovoljna.

Kranj, 25. aprila - Sodiščem združenega dela so po osemnajstih letih neizbežno štetih dnevih. Ne zato, ker sodniki ne bi več imeli časa početi, celo nasprotno. Njihov konec, ki ga bodo dočakali najkasneje zadnjega dne v tem letu, napoveduje reorganizacija slovenskega sodstva, ki mora biti po Ustavi speljana do konca leta 1993. Sodišča združenega dela se torej poslavljajo, kakšno alternativo bo navrgla reorganizacija, pa je še dokaj nejasno. Državni zbor je sprejel julija lani objavljeni predlog za izdajo zakona o delovnih in socialnih sodiščih. Se jim bo po novem reklo tako? Kakorkoli že, če odmislimo "realsocialistični" del naziva sodišče združenega dela, življenje kaže, da bo sodišče še naprej moralo skrbeti za pravno varnost zaposlenih, naj se mu reče tako ali drugače, naj obstane kot samostojno specializirano sodišče ali gre pod marelo rednih sodišč. To je več kot očitno tudi iz pogovora s predsednikom sodišča združenega dela v Kranju Marijanom Debelakom.

Kakšno je vaše mnenje o sodiščih združenega dela?

"Sodišča so nastala 1974. leta kot sodišča za reševanje "nekonfliktnih sporov". Vendar se je kmalu pokazalo, da je bila to utvara; ne more biti nekonfliktnih sporov, če obstajajo stranke, ki se bore za pravice. Sodišča so postala povsem profesionalna. Ime je za današnji čas sporno, ne pa tudi narava sporov. Ti ostajajo, celo vedno več jih je, menja se le njihova struktura, kar je povezano s spremembo materialnega prava. Samo ime me niti toliko ne moti, res pa je z družbenimi spremembami postalo neustrezno. Za nas se je v teh letih v bistvu spremenilo samo to, da so nas občine nehale financirati, financiranje se je preneslo na republiko, volile pa so nas še, izvršni sveti so dajali soglasja k spremembam sistemizacije delovnih mest. Lani se je tudi to spremenilo, z letošnjo uvedbo zakona o sodniških plačah in drugih prejemkih pa še način volitev. Zdaj ima vse pristojnosti republika."

Najbrž je to v prid predvsem večji neodvisnosti sodstva?

"Vsekakor. Poznam primer izpred nekaj let, ne iz Kranja, ko je neka občina "zamujala" s financiranjem sodišča združenega dela samo zato, ker je eden od občinskih velmož na tem sodišču nekoč izgubil spor. S prenosom na republiko je potencialni lokalni vpliv onemogočen. Manj zapletov je tudi z volitvijo sodnikov. Republiški parlament dela normalno, občinski z zastoji. Preden so vse občinske skupščine vs regiji sodnika uspele izvoliti, je minilo tudi po več mesecev. Medtem pa se je število neresenih sporov kopičilo..."

Prihodnost sodišča stvar politične odločitve

Naj bi torej sodišča združenega dela ostala?

"To je predvsem stvar politične oziroma parlamentarne odločitve. Spori bodo ostali v vsakem primeru, bodisi pod kapo rednega, bodisi specializiranega sodišča. Tri leta se že govori, da sodišče združenega dela ne bo več, vendar bodo verjetno obstala in nadaljevala delo (z drugim imenom) kot specializirana sodišča."

Na sodišču združenega dela v Kranju sodite vi kot predsednik in dve sodnici. Zmorete?

"Število sodnikov je vezano na priпад zadev, v zadnjih desetih letih jih je bilo povprečno po 546. Leta 1991 se je začel pripad povečevati, lani še bolj, ko je bilo na novo vloženi 1278 predlogov za sodno varstvo, to je dvainpokrat več, kot je za tri sodnike normalno. Letos imamo že 520 novih spornih zadev, kar z zaostankom iz minulega leta pomeni več kot 1500 neresenih zadev. Pričakujemo še 600 zadev iz nekega podjetja v stečaju, eventualno pa še okrog 7000 zadev iz naslova izplačil osebnih dohodkov. Hitrost reševanja tovrstnih sporov bo odvisna od tega, kakšno pravno stališče bo zavzeto do podobnih primerov, ki jih še obravnavamo."

Kupi sporov zaradi osebnih dohodkov

Kakšni spori prevladujejo?

"V glavnem gre za spore v zvezi z osebnimi dohodki, za spore iz naslova obveznic oziroma listin za manj izplačane osebne dohodke. Podjetja delavcem ne izplačujejo osebnih dohodkov v skladu s kolektivno pogodbo, odstopanja navzdol presegajo tudi dvajset odstotkov. Običajno se kasneje zgodi, da delavci dobijo za razliko listine, ki se sicer lahko uveljavljajo samo v primeru lastninjenja ali stečaja podjetja. Delavci kljub temu še pred tem zahtevajo, da jim podjetje izplača razlike osebnih dohodkov iz listin. Na sodišču imamo veliko takih zadev iz Železarne Jesenice, KPM Mojstrana, zadev iz naslova obveznic po "Markovičevem" zakonu iz Jelovice Škofja Loka, obveznic po zakonu o vrednostnih papirjih iz BPT Tržič."

Ne bi šlo enostavnije in hitreje, če bi sodišče reševalo sorodne zadeve v enem paketu?

"Predlog za pravno varstvo lahko vložijo vsak delavec posebej, lahko pa se v enem predlogu pojavi več delavcev. Vendar sodišče redko lahko obravnava hkrati več zadev, ker je skoraj vsak primer drugačen. Gre za obveznosti, ki se nanašajo na daljše obdobje. V jeseniški Železarni, denimo, je bilo v tem času veliko delavcev na čakanju ob različnem času in različno dolgo, to pa terja individualno obravnavo. Ne poznamo namreč deklaratornih odločb, da bi lahko rekli: delavcem pripada pravica do izplačila "od - do"... Če bi bilo to mogoče, bi nam delo po eni strani zelo poenostavilo, po drugi pa bi bilo potrebno rešiti vprašanje izvršljivosti."

Kakšen je oziroma bo razplet teh sporov?

"Problematika je povsem nova. V Kranju smo prvi v Sloveniji soočeni s takšnimi spori. Sodna praksa bo šele morala zavzeti stališče. Ob tem se pojavlja več pravnih dilem, na primer, način

samega izračuna zneskov oziroma osnov osebnih dohodkov po kolektivnih pogodbah, vprašanje veljavnosti samih listin za manj izplačane osebne dohodke, obveznic, vprašanje hierarhije pravnih aktov, zapadlosti ipd. Stališče bomo oblikovali sami, neodvisno, po morebitni pritožbi ga bo izoblikovala tudi inštanca."

Ko delavec postane "presežek"

Kruta novost tržnega gospodarstva so tudi presežni delavci. Kako sodišče občuti njihove stiske?

"Presežki" so se začeli pojavljati predvsem predlani. Teh sporov v primerjavi s spori zaradi osebnih dohodkov niti ni veliko. Lani, denimo, smo prejeli 70 novih sporov zaradi trajnega prenehanja potreb po delavcih. Skoraj v celoti smo rešili prvo fazo "presežkov" iz Železarne Jesenice (70), zdaj prihaja v obravnavo druga faza. Spore ima veliko podjetij, vendar niso tako masovni kot prav v Železarni, čeprav se je tudi od tam pritožilo razmeroma malo delavcev. Sodišče mora v teh primerih po uradni dolžnosti ugotoviti zakonitost samega postopka ugotavljanja presežnih delavcev in konkretnega določanja posameznih presežnih delavcev. Preiskovalno načelo ima v bistvu za posledico več narokov, po uradni dolžnosti moramo zbirati dokazno gradivo iz podjetij, spori so praviloma zato tudi dolgotrajni..."

Kdo običajno dobiva: delavci ali podjetja?

"To je različno. V večini zadev ugotovimo, da se podjetja zelo po domače lotevajo reševanja presežnih delavcev. Ugotavljamo namreč bistvene napake v samih postopkih. Tako pogosto preneha delovno razmerje tudi delavcem, ki jih program reševanja presežnih delavcev sploh ne vključuje, med seboj primerjajo neprimerljive delavce, kriterije za določanje presežnih delavcev, ne preverjajo njihove delovne uspešnosti, le-to različno ocenjujejo, pogosto tudi brez objektivnih meril. Primer: neki delavki so ocenili delovno uspešnost na osnovi mnenja nadrejenega, ki delavke sploh ni poznal. Dostikrat se tudi dogaja, da ostanejo v delovnem razmerju delavci z nižjo oceno delovne uspešnosti, uspešnejši pa dobe knjižice. Podjetja o postopku "pozabijo" obvestiti sindikat ali pa skušajo breme odločitve prevaliti na sodišče, ne da bi sami v zadevi dokončno odločili. Včasih podjetja v prvi fazi postopek še normalno speljejo, čez mesec, dva, pa brez programa enostavno sprejmejo odločbe o prenehanju delovnega razmerja tudi za delavce, ki niso zajeti v programu razreševanja presežnih delavcev. Podobna slika se kaže v sporih zaradi razporeditve delavcev na čakanje na delo. Po zakonu je tudi primerih začasnega prenehanja potreb po delu potrebno delavce primerjati po posameznih kriterijih."

Disciplinski ukrepi prenehanja delovnega razmerja sodijo v "klasiko", se je v minulih letih na tem področju kaj bistvenega spremenilo?

Podjetja grešijo v postopkih

"Tri-leta so že minila od spremembe zakonodaje o delovnih razmerjih, vendar nekatera podjetja še vedno niso ukrojila internih aktov po njej. Primer izpred nekaj dni: delavki je bil izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, interni akt pa ni bil usklajen z zakonom. Zakon zahteva, da se okoliščine in pogoji kršitev, ki so po zakonu opredeljene kot hujše kršitve, za katere se izreče ukrep prenehanja delovnega razmerja, internične določijo s splošnim aktom oziroma kolektivno pogodbo. Če tega ni, podjetje pa je delavca spoznalo za odgovornega za takšno kršitev, seveda odločba ne more biti zakonita. Pri sporih zaradi disciplinskih ukrepov, v katerih podjetja bistveno kršijo postopek, se sodišče ne spušča v vsebinsko obravnavo zadeve, ampak odločbo podjetja razveljavi že zaradi nepravilnega postopka. Nepravilnosti je cela vrsta: delavcu ni vročena zahteva za začetek postopka, ni pravilno vabljen, sindikat ni obveščen o postopku, kršitve niso konkretizirane, člani disciplinske komisije niso pravilno izvoljeni in podobno. V obravnavi na sodišču včasih dejstva celo kažejo, da je delavec storil hujšo kršitev delovnih obveznosti, vendar je sodišče prisiljeno disciplinsko odločbo razveljaviti prav zaradi absolutnih bistvenih kršitev v predhodnem postopku."

Omalovaževanje sodišča

Zlasti vodilni ljudje iz podjetij so na sodišče združenega dela pogosto gledali postrani, omalovažujoče, češ da sodišče daje prav lenim, nesposobnim, skratka, slabim delavcem. Kako to komentirate?

"Ker sodišče dela v postopku, v katerem si nasproti stojijo stranke z različnimi interesi, je v vsakem primeru ena od strank z odločitvijo nezadovoljna. Ugovori se pojavljajo na obeh straneh. Sodišče ne ščiti nikogar, njegova funkcija ni zagovarjanje, temveč odločanje v konkretnih spornih razmerjih. Če bi že lahko govorili o kakršnem koli zagovarjanju, je to lahko le zagovarjanje pravičnosti, kot jo opredeljuje pozitivna zakonodaja."

H. Jelovčan, foto: G. Šinik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavljata slike in grafike akad. slikarki *Petra Varl - Simončič* in *Zora Stanič* iz Ljubljane.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja slike *Jože Slak Doka*. V galeriji Loškega gradu je na ogled slikarska razstava arhitekta *Fedorja Žigona*. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte vsak dan od 9. do 17. ure, razen ob ponedeljkih.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši je na ogled razstava *Hotaveljc skozi čas* avtorja prof. dr. Antona Ramovša. V paviljonu NOB razstavlja akrilna platna *Marko Jezernik*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: SREČANJE PLESNIH SKUPIN - Zveza kulturnih organizacij Kranj je pripravila v ponedeljek, 3. maja, ob 19.30 v Prešernovem gledališču Kranj občinsko srečanje plesnih skupin. Predstavilo se bo kar petnajst skupin.

JESENICE: RAZSTAVA - V razstavnem salonu Dolik bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo slik Irene Gutt-Gregorič. Na otvoritvi bo pel oktet Svoboda F. Prešeren iz Žirovnice.

ŠKOFJA LOKA: KONCERT - Pevski zbor Lubnik in ZKO Škofja Loka prirejata danes, v petek, ob 20. uri v OŠ Ivana Groharja v Podlubniku Večer planinskih pesmi posvečen stoletnici slovenskega planinskega društva in 40-letnici koče na Lubniku. Sodelujejo: Bratje Smrtnik s Koroškega, Šentanelci pavri iz Sentanela, Vencseljske ljudske pevke iz Zg. Ložnice pod Pohorjem, MoPZ Tomaža Tozona iz Škofje Loke, kvartet Spev iz Škofje Loke, citrat Tomaž Plahutnik iz Domžal in pevski zbor Lubnik.

KAMNIK: KONCERT - V frančiškanski cerkvi bo danes, v petek, ob 20. uri koncert ob 150-letnici rojstva organista, zborovodje in skladatelja p. Angelika Hribarja. Nastopil bo Mešani pevski zbor Mavrica iz Srednje vasi s programom Hribarjevih, Skuljevih in Premrljevih pesmi.

DVAKRAT PRVO MESTO

Velik uspeh mladih kranjskih glasbenikov na državnem tekmovanju.

Po zelo uspešnem nastopu na predtekmovanju so učenci kranjske Glasbene šole dosegli izredne rezultate tudi v finalnem delu, ki je bilo od 16. do 23. aprila v Ljubljani in Velenju. Tako je Katja Stare dosegla prvo mesto in prvo nagrado v I.c kategoriji iz flavte, prav tako v svoji kategoriji (I.a) je bila prva tudi flavtistka Eva Mladenovič (obe iz razreda prof. Marije Grasselli). Klavirski duo Klara Repovž - Neža Trobec je prejel tretjo nagrado (kar pomeni 2. mesto, saj prva nagrada ni bila podeljena - učenki sta iz razreda prof. Tatjane Žepič).

Prav tako so uspešno sodelovale tudi vse ostale tekmovalke in se s tem uvrstile med najboljše v naši državi: Jasna Jezerska, Polona Vreček (I. a. kat.), Mojca Jarc in Sever - Kus (I.b. kat. - vse iz razreda kljunastih flavt učiteljice Mojce Zaplotnik), saksofonistka Darja Štebih iz razreda prof. Eve Krajčan ter Irena Sonc (flavta, I.c. kat. iz razreda prof. M. Grasselli).

Naj ob tem dodamo še zelo uspešen nastop violinista Matice Anžeja iz razreda učiteljice Branke Marčan, ki je na mednarodnem tekmovanju v Gorici med 33 tekmovalci iz štirih držav dosegel 6. mesto.

Peter Škrjanec

"HOTAVELJC SKOZI ČAS"

Tržič - Pretekli petek so v Kurnikovi hiši v Trziču slovesno odprli razstavo "Hotaveljc skozi čas", ki jo je pripravil dr. Anton Ramovš.

Zavod za kulturo in izobraževanje, Društvo mineralov in fosilov, Geoprof in Marmor Hotavlje so v okviru mednarodne razstave mineralov in fosilov, ki bo v Trziču prihodnji mesec, pripravili prvo razstavo, posvečeno hotaveljskemu apnencu, za katerega dr. Ramovš, ki ga je dolga leta proučeval, pravi, da mu ni para med drugimi okrasnimi stavbarskimi kamni.

Ta barviti in zlahtni kamen sta v svojem načrtovanju in ustvarjanju v veliki meri uporabljala mojstra Plečnik in Bitenc. Skratno rdeči, različno rožnati in zlahtni sivi hotaveljski apnenci najdemo predvsem v kmečkem baroku, v številnih oltarjih, krstilnicah, kamnitem okrasju, spomenikih, obeležjih in mnogih profanih stavbah.

Na otvoritvi je dr. Cene Avguštin govoril o uporabi kamna v ljudskem stavbarstvu in pri tem opozoril na številne bogate portale, ki jih Tržič premore, a v prenekaterih primerih ne zna ceniti. "Rešimo etnično in tehnično dediščino, ustanovimo muzej na prostem, najbolje v Hotavljah", je predlagal.

Fotografije za razstavo je prispeval Bogdan Kladnik, razstava pa bo na ogled do konca maja. ● M. Peternej

IZ ČRNEGA V RDEČE

Pri časopisno založniškem podjetju Enotnost so izdali knjigo *Med dvema cerkvama*, ki jo je kot avtobiografski roman spisal Rudi Čacinovič, družbenopolitični delavec, publicist in diplomat.

Ljubljana - V prostorih Društva slovenskih pisateljev so pred kratkim predstavili avtobiografski roman Rudija Čacinoviča *Med dvema cerkvama*, ki ga je podnaslovlil "Zapisi dvakrat razočaranega vernika". Avtobiografski roman govori o prestopu iz ene cerkve v drugo (iz črne v rdečo), pisanje pa je "tekoče, z vidnim mnogovrstnim znanjem, prepleteno s samozavestnim humorjem, popopranim s ščepci duhovite ironije, vse skupaj pa odmerjeno s premišljeno mero zrelega intelektualca", kot je o knjigi zapisal Igor Torkar, ki je spregovoril tudi na tiskovni konferenci ob izidu knjige.

Rudi Čacinovič je knjigo *Med dvema cerkvama* napisal že leta 1986, zaradi finančnih razlogov pa takrat ni izšla. Zapise je vzel nazaj, pred sedanjim izidom je knjigi odvzel sto strani, za katere upa, da bodo luč dneva ugledale v kakšni drugi obliki. Prvotni naslov je ohranil, dodal je le nov uvod in izmišljena imena spremenil v prava, kar je v luči sedanjega časa in nove ureditve razumljivo. V knjigi so objavljeni originalni dokumenti izpred vojne in teksti, ki so bili napisani že v letih 1985 in 1986. Avtor sam je med drugim povedal, da je ta knjiga srednji del triptiha, ki se že piše in upa, da "mi bo bog norcev še toliko pomagal, da bom to ne samo napisal, ampak tudi izdal".

Knjiga "Med dvema cerkvama" je izšla pri ČZP Enotnost v nakladi 60.000 izvodov. ● M. Peternej

Peter Jovanovič, slikar in kipar

LIKOVNO
PREPESNJEVANJE

Žetina - Nedvomno opažen, če je to sploh dovolj natančno povedano, ponovni, tokrat že tretji ponatis pesniške zbirke *Pesmi štirih*, je pred kratkim lepo dopolnil tudi izid grafične mape Petra Jovanoviča na temo pesmi Koviča, Zlobca, Menarta in Pavčka.

Grafični listi na temo pesmi iz zbirke *Pesmi štirih* so nastali že pred tremi leti in so bili takrat tudi odmevno predstavljani na literarnem večeru kranjske Gimnazije, udeležili pa so se ga, razen Kajetana Koviča, tudi vsi ostali trije pesniki. Izid grafične mape v primerno odmerjeni nakladi, kot se likovnim stvaritvam priče, 150 izvodov, pa je seveda za vsakega ustvarjalca nekakšen mali praznik, za katerega so vsi štirje pesniki že obljubili, da se ga udeležijo. (V drugi polovici maja bo predstavitev grafične mape v knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki).

Iz celotnega opusa 32 risb s peresom in barvnimi tuši je Peter Jovanovič izbral za predstavitev v mapi po tri risbe kot ilustracijo na izbrane tri pesmi vsakega od štirih pesnikov. Ducat risb, ki prepoznavno za slikarja iz Žetine govorijo pesniško besedilo v likovnem jeziku, pa posebej ne izstopa iz že utečenega in desetletja dolgega ustvarjanja. Pa vendar je Jovanovičeva risba kljub nekaterim spremembam v zadnjih letih ohranila dobršno mero tistega, zaradi česar je vredno vsak njegov likovni opus prelistaviti znova in znova. Potem ko je črn tuš že pred časom zamenjal za barvne tuše, so njegove risbe, ki jih praktično nikoli ne zasekajo grobe debele črte, še pridobile na komaj zaznavni rahlosti, nežnosti, ki greje tudi na risbi z neveselo temo kot sonce za oblakom. To pa se zdi je tista slikarjeva lastnost, zaradi katere vedno znova likovno prepesnjuje pesmi.

Med celo vrsto likovno zaključnih opusov, Peter Jovanovič jih niti ne prešteva več, pa so vsakakor štirje doslej najpomembnejši, ki so izšli tudi v grafičnih mapah. Prva takšna mapa so bile risbe na temo *Cankarjevih Podob iz sanj*, sledila je grafična mapa na temo *Slovenske narodne*, nato je izdal risbe na temo *Balantičevih pesmi*, in zdaj je izšla mapa na temo *Pesmi štirih*.

Peter Jovanovič je pred približno dobrima dvema desetletjema postal znan predvsem po svojih lesenih skulpturah, ki še vedno krasijo marsikatero dvorišče slovenskih osnovnih šol ali pa kot nekoliko drugačne lesene plastike zrejo na mladež v šolskih večnamenskih prostori-

rih. Nešteto drobnih rok je poskušalo posnemati njegov stil upodabljanja v lesu s svojstveno Jovanovičevo maniro v naviv, opazna je bila njegova udeležba na nekaterih likovnih kolonijah. Vseskozi pa je nenehno segal tudi po drobnem peresu in s težkega kmetijskega dela vajeno roko, ki pa jo je vedno znal umiriti za najrahlejšje, najtanjše zapise po belem risarskem papirju, dopolnjeval vse tisto, kar z dletom na lesu še ni povedal.

Povedal pa še zdaleč ni vsega. Tudi na vprašanje, kako da v vseh letih likovnega ustvarjanja skorajda ni spreminil svojega likovnega izraza, odgovarja, da pač še ni vsega povedal na način, ki si ga je izbral. Ko se mu bo zdelo, da je povedal vse, bo verjetno lahko spremeni likovno govorico. Le-ta je sicer v zadnjem obdobju vendarle tudi nekoliko drugačna. Andrej Pavlovec, ki že vsa leta s spremno besedo opremlja Jovanovičeve grafične mape, je ob zadnji zapisal: "...da ne vzame pesmi kot predloge za ilustracijo vsebine, ampak da mu pesnik le sugerira skozi svojo pripoved - misel, osnovo za likovno razmišljanje o izpoved. To pa doseže Jovanovič s svojimi že skoraj stereotipnimi simboli, kjer prevladuje grčasto drevo obdano z obrabi nežnih potez in široko razprtih oči. Zverženost drevesa lahko primerjamo s težo ustvarjanja tako pesnika kot likovnega umetnika..."

Peter Jovanovič vsekakor sodi med ustvarjalce, ki jih tako imenovane krize, zastoji, ne more izraziti potezo in podobna bremena tako značilna in znana v likovnem svetu, skorajda ne obiščejo. Zanj se zdi, da je znal kipurjenje in risanje povsem enostavno vpeti svoj delovni krog, ki mu ga visoko zgoraj z razgledom na "Tavčarjevo deželo" z najlepšim hrbovitim svetom, kar ga je najti daleč naokoli, pripoveduje narava. Zato je njegovo likovno govorjenje tekoče, umirjeno, brez

nenadnih zastojev, sunkovitih, krčevitih začetkov. Zato pa krče, bojazen, žalost in temo, solze in smrt kot sestavni del slehernega življenja vpleta v svojo risbo kot začetek ali konec vesolja, upanja, rojstva, sonca in vse druge svetlobe, ki se je vedno za roko drži tema, noč. Tako kot se v njegovih risbah niti življenja navezujejo s koncem, s smrtjo in rojstvo spet s soncem, dnevom, tako zlahka prehaja iz enega likovnega opusa k drugemu, potem ko je temo pestoval v sebi mesece, morda tudi leto. Za Jovanoviča je morda značilno, da si nikoli ni posebej želel risati ilustracij kot sestavni del knjige. Tako kot se izogiba v svojih značilnih risarskih ciklusih ilustracije pesniške vsebine, pač pa ob pesmi ali pesnitvah dodaja svojo likovno pesnitev, se tudi v risbah na prozne teme izogiba direktno navezave na vsebino. Tudi kadar je (v lesu) upodabljal kaj iz Tavčarjeve proze, to vsekakor ni bila upodobitev pisateljeve zamisli, pač pa Jovanovičeva pot "na isto goro".

Vsake toliko časa pride tisti hvaležni čas, ko mora sestiti mizo v kamri, pogladi snežnobeli papir pred seboj in povleče prve kot pajčevina tenke zapise. Tudi minulo zimo, ko ga drugo delo ni klicalo izven hiše, je lahko vse dneve risal. Nastalo je petintrideset risb na temo ljubezni. Pa ga ni nadihnila kakšna antologija svetovne ljubezenske poezije, pač pa zbirka tristo izbranih ljubezenskih pesmi slovenskih pesnikov. Za zdaj risb še ni pokazal, čaka pravo priložnost za razstavo. Saj ni, da ne bi imel kje razstavljati, vabil na predstavitev, razstave, pogovore ima še vedno obilo, vendar pa meni, da bi risbe na to temo pač zaslužile, da se prvič predstavijo javnosti v kakšnem zares lepem razstavnem prostoru. Dotlej pa bodo mirno v slikarjevem predalu, tudi kot nekakšno likovno seme za novo, morda povsem drugačno likovno pripoved. ● Lea Mencinger

Premiera v Gledališču Tone Čufar

VAJE V SLOGU

Jesenice - Kot zadnjo premiero je jeseniško Gledališče Tone Čufar pripravilo Queneaujeve Vaje v slogu.

Besedilo, v katerem se na povsem svojski način združujeta enostavnost (celo banalnost) in umetnost, je sestavljeno kot mozaik številnih stilnih variacij na isto temo. Vsi nastopajoči liki opisujejo en sam dogodek, a opisujejo ga z različnimi besedami in na različne načine, tako kot so ga sami videli in doživeli. Gledališke režije Queneaujevih Vaj običajno povsem dosledno sledijo besedilu in na oder prenesejo njegovo mozaično strukturo, ki nima pravega začetka niti konca in ki je tako serija različnih poročanj o nekem vsakdanjem dogodku. Režiserka jeseniške predstave Alenka Bole Vrabc in njen dramaturg Marjan Bevk pa sta predstavi dodala prav to, česar doslej ni nikoli imela: dodala sta ji okvir, znotraj katerega si sledijo posamični prizori. Okvir predstavlja kavarniško oziroma barsko prizorišče (sceno je izdelal Jože Bedič), v katerem se srečujejo najrazličnejši liki in si vseppek popisujejo dogodek, ki so mu bili priča na nekem pariškem avtobusu.

Kavarnarje in bari imajo vedno neko posebno vzdušje in poseben čar, v njih čas teče drugače - merijo ga prihodi in odhodi različnih gostov. Nastopi barskih gostov na odru jeseniškega gledališča so bili oblikovani tako, da učinkujejo zelo komično in celo cirkusantsko. K takšnemu videzu so poleg duhovite in intenzivne igre ter nevsiljive koreografije Gordane Schmidt pripomogli tudi številni kostumi Vande Klemenc in kostumski dodatki Marine Bačar. Odlična scenska glasba Borisa Kovača je po eni strani poudarjala stilno raznolikost, hkrati pa tudi enovitost predstave, saj so bili vsi njeni posamezni ritmi uglaseni na vzdušje barskega prizorišča. S polno Kovačevo glasbo, s sugestivno sceno in s temperamentnim komedijantskim igranjem so Vaje v slogu dobile barvitost in čustvenost, s čimer je predstava asketskemu Queneaujevemu besedilu dodala nove razsežnosti.

V predstavi poleg režiserke in igralkice Alenke Bole Vrabc igra še devet jeseniških igralcev. Vsak od njih je oblikoval od štiri do sedem različnih vlog, kar pomeni, da so morali igralci z bliskovito naglico menjati svoje kostume in spreminjati svoj stil govora. Mnoge njihove kreacije so nam posebej ostale v spominu: govori pesnika, filozofa, škota, francoskega kralja, nune in potepuhov. Zapomnili smo si številne ženske figure - nekatere izumetničene, druge neposredne in čutne. Ker je število prizorov zelo veliko in so si nekateri tudi podobni, bi bila predstava morda še bolj učinkovita, če bi bila krajša. Iz nje bi lahko izključili nekatere variacije otroškega govora, saj bi bila predstava tudi brez njih nabita z igrivostjo in neobremenjeno šaljivostjo.

Kljub tej pripombi pa moramo zaključiti, da je zadnja letošnja jeseniška premiera lepo uspela; uspešna in zanimiva je bila tudi celotna letošnja sezona, ki je gledališču prinesla kar nekaj svežih gledaliških prijemov in novih gledaliških imen. V Gledališču Tone Čufar se je v tem letu okreplil občutek za skupinsko delo, novi umetniški sodelavci ansambla so dvignili nivo uprizoritve in mnoge njihove pobude in izvedbe so pomembne tudi za širši slovenski kulturni prostor.

Mirjam Novak

SLIKE KOT DUHOVNI
PEJSAŽI

Retnje pri Trziču - Umetniki Klementina Golija, Zdenko Huzjan, Dušan Kirbiš, Marjan Tršar in Klavdij Tutta so ob nedeljskem klepetu z Jožetom Hudečkom sklenili prvo Smukovo slovensko slikarsko delavnico. Prireditve se je začela že 23. aprila z odprtim razstavo omenjenih avtorjev v gostišču Smuk v Retnjah pri Trziču, kjer so slikarji ustvarili in prikazali še nekaj novih del.

Svojo najkrajšo slikarsko kolonijo doslej je dolenski umetnik Tršar ocenil kot najbolj plodno, srečanje različnih generacij slikarjev pa se mu je zdelo koristno tudi zaradi izmenjave izkušenj in drobnih ocen nastajajočih del med kolegi. Premorec Huzjan je svoje ustvarjanje označil kot spomin na pokrajino, kritik Hudeček pa je v njem našel tudi spomin na Pavlovca in njemu značilno krajino, nabito s poezijo. Štajerski slikar Kirbiš je za nastajanje vsake slike ugotovil najmanj treh temeljnih komponent - formalne, ekspresivne in konceptualne, v novi pokrajini pa so prevladovali čutne reakcije na okolje. Tudi Kranjčanka Golijeva je v svojih delih spoznala fragmente iz narave, ki pa niso nikdar direktno vzeti iz nje same; gre za duhovne pejzaže, ki odražajo umetnikov odnos do narave. Primorec Tutta, ki je tudi v gorenskem okolju ostal samosvoj, je umetniško gledanje zožil v centru slik; ni ga zdrnila krajina, ampak ga je zanimal odnos slikarstva v slovenskem prostoru. Kot predsednik izvršilnega odbora

ra Zveze DSLU je napovedal v zijo odpiranja Slovenije za umetnost, saj letos pričakujejo okrog 40 slikarjev iz Evrope, načrtujejo pa tudi srednjeevropsko srečanje z mecenji slikarjev. Gostitelj kratnega srečanja Simon Smuk je izrazil prijetno presenečenje ustvarjalnostjo vseh avtorjev, katerim bi želel še sodelovati. ● Stojan Saje, foto: Gorazd Slink

Krvavec: namesto čiste vina "nalivanje" čiste vode

Kaj je res in kaj ne o ekološki bombi

Če je Krvavec kriv za oporečno vodo, ki jo pijejo občani v kranjski in sosednjih občinah pod njim, potem so jo lahko kvečjemu onesnažile krave. Krvavški smučarji in turisti je niso mogli, ker že najmanj tri leta zime na Krvavcu niso več zime.

Cerklje, 28. aprila - Kalna ugibanja, razmišljanja, bolj ali manj očitajoče kritike, prepričevanja in oporekanja, skratka mnenja ZA o tem, da je krvavška voda zaradi posegov in dogajanj na njem onesnažena, se počasi bistrijo. Trditve strokovnjakov in rezultati preiskav o tem, ali je Krvavec preoračil vse meje dopustnega in postal ekološka bomba za okrog 50 tisoč prebivalcev pod njim, zagotavljajo neoporečnost. Če pa se velja nad čem zamisliti, potem so to prej dovoljenja za letalske koridorje nad njim, ne pa stanje, kakršno je danes, in ne načrti, da bi Krvavec že to zimo imel kopčno po nekaj letih vendarle spet pravo zimsko sezono, pa čeprav z umetnim snegom.

Že pred približno poldrugim mesecem na zboru krajanov Poženika, Zaloga, Cerkelj, Grada, Šenturske Gore, Brnika v Cerkljah zaradi razgrnjenega osnutka prostorsko ureditvenih pogojev za ureditev območja Krvavca je bila nakazana "zeleno luč" za načrtovano ureditev Krvavca in krajev pod njim. Edini pogoj, ki so ga odločno izpostavili, stanje o vzrokih pa je že takrat precej "razkril" Lado Ferjančič z Inštituta za geologijo, je bil, da ima prednost rešitev problema glede zdrave pitne vode. Z njo pa Krvavec že ta trenutek pravzaprav nima posebne zveze, vsaj glede tiste ne, ki priteka iz dveh vrtin v Breziškem grabnu. Sušna leta in zime brez snega na tem območju so povzročile pravzaprav le to, da iz obeh vrtin prihaja manj vode, kot bi je sicer, po drugi strani pa so drezna zanj tudi na tem delu "obrnili" pozornost nase. Takšna, kakršna so (pa ne le na tem delu; nasploh velja, da drezna zanj tudi v prihodnje ne bi bila oskrbovalci s pitno vodo), so lahko kaj hitro vir oporečnosti. Kljub zavarovanju, varstvenim pasovom okoli njih, natančnim določilom in inspekcijam so izpostavljena vsem mogočim vplivom (najbolj nevarni smo največkrat ljudje; dovolj pa je lahko že, če krava ali divjad zaide vanje) in predvsem so po močnih nalivih največkrat izvor kalne vode, kar pa, kot pravi Lado Ferjančič še zdaleč ni tako hudo, kot če iz njih priteka bistra, vendar nezdrava, nevarna voda.

Dve drezna zanjta na tem delu sta takšni in če bi imel Breziški graben na območju, kjer sta zdaj že dve vrtini, še tretjo, potem bi obe drezna zanjta zanjta že lahko opustili. In tako tudi načrtujejo, ko naj bi letos zavrtali še tretjo vrtino in potem dobili potrebnih sto sekundnih litrov vode iz Krvavca. Investicija ne bo majhna, vendar kot so na nedavnem ogledu, kar je bila pravzaprav uresničitev sklepa zbora krajanov v Cerkljah iz marca letos, povedali predstavniki Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale, Vodovoda Kranj in predstavniki kranjske občine, bodo denar zagotovile kar štiri občine in sicer Kranj, Domžale, Kamnik in Ljubljana Šiška. Krvavško vodo namreč pijejo (ponekod več, drugje manj) v vseh štirih občinah oziroma delih le-teh. Sicer pa še izpred let nazaj, ko je z vodovodom, s katerim zdaj upravlja domžalsko podjetje, upravljal Hidrotehnik, je bil sporazum med Kranjem in Domžalami, da 40 odstotkov Krvavške vode vzame Kranj, 60 pa jo dobijo Domžale.

Krvavec: ko zima ni zima; včasih pa je bilo 21. aprila (takrat smo naredili posnetek, ko smo poskusili vodo iz zajetja na Krvavcu meter in več snega. To zimo pa sistem žičnic ni obratoval niti en dan...

Danes je prav na to razmerje pod Krvavcem večkrat slišati očitke, da so se Kranjčani takrat poceni "prodali". Predvsem so ti očitki glasnejši, ko se na cerkljanskem območju jezijo, da ima voda iz vodovoda ogaben okus po kloru. Se do pred dnevi je na cerkljanskem veljalo prepričanje, da je voda, ki prihaja iz Breziškega grabna, oporečna. Opo-rečna pa da je zaradi vseh dogajanj (gradenj, urejanj, žičnic, smučišč in drugih onesnaženj) na Krvavcu in zato, da jo je treba tudi klorirati. Razlaga med ogledom zajetij in celotnega območja je bila drugačna. Vodo pod Krvavcem klorirajo

kjer je razlog za okužbe po eni strani dotrajano vodovodno omrežje, po drugi pa so Vodice brez kanalizacije in odpadne vode pridejo v omrežje. Še najbolj nazorno pa je predstavnikom iz krajev pod Krvavcem na ogledu razložil, da je Krvavška voda zdrava, direktor RTC Krvavec Franjo Kreačič, ko je ponudil neklorirano vodo na spodnji postaji žičnice iz zajetij v Breziškem grabnu (klorirna postaja je namreč pod postajo žičnice) in potem se na Krvavcu v Domu PD, kjer imajo vodo iz zajetja na Krvavcu, ki pa ni povezano z dolino. Nedavni sestanek in ogled na kraju samem je tako dodobra

Breziški graben: območje dreznih zajetij in vrtin. Če kaj ni v redu, potem je bil v sredo to vsekakor nepospravljen les v urejeni hudoourniški strugi tik ob zajetju.

Dogovori za naprej

Na srečanju ob zajetju v Breziškem grabnu so se predstavniki krajev pod Krvavcem dogovorili z upravljalcema (Domžale in Kranj), da jih bodo prisotni ob čiščenju zajetij oziroma rezervoarjev in tudi pri postopku kloriranja. Predlagali si, da bi količina klora na postaji pod žičnico zmanjšali. Ko se bo začelo vrtnje tretje vrtine, bodo dela spremljali tudi predstavniki KS. Vsako spremembo na vodi bodo takoj sporočili upravljalcema, oba upravljalca pa bosta obveščala KS o dogajanjih in načrtovanih posegih. In nezadnje so menili, naj bi tovrstna srečanja (tudi na terenu) postala redno praksa.

zbril do zdaj precej nejasna mnenja in predvsem dvome ter na trenutke že kar trditve, da je Krvavec nevarna ekološka bomba. Tisto, kar je glede pitne vode in Krvavca ekološka bomba, je pravzaprav že pod Krvavcem.

Teško bi sicer zaradi vodovodnega omrežja naprtili krivdo upravljalcema, saj, kot je pojasnjeval direktor Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale Jože Duhovnik, je vodo treba klorirati tudi na povsem novem

omrežju, če vodovod preseže določeno število priključkov na njem. Če pa je vzrok potem v fekalijah (Vodice), se ve, kakšna je pot in povezava z računico ter upravljalcem. Če do zdaj ni bilo denarja, potem ga v prihodnje preprosto in na kratko rečeno za rešitev in odpravo teh nevarnosti pač ne bo smelo zmanjkati. ● A. Zalar

O posekanih drevesih in odmirajočih koreninah

Predpraznični dnevi so polni raznih prireditev. Ob njih je moč srečati zanimive ljudi, ki zažive tudi sami, ko se v njihovem kraju nekaj dogaja. Predvsem starejši se spominjajo preteklosti, ki je bila gotovo v marsičem drugačna od današnjega hitrega načina življenja, v katerem ne ostaja prav veliko časa niti za natančno opazovanje okolice niti za temeljit pogovor. In takšen poglobljen klepet lahko le koristi. Še posebej nevsakdanjemu obiskovalcu nekoga kraja lahko odkrije, kakšne spremembe se pravzaprav tam dogajajo. Čeprav nekomu mogoče niso niti mar, se zdijo drugim usodne.

Pa tokrat ne nameravamo pisati o konkretnih ljudeh, čeprav smo sredi Tržiča srečali zakonca, ki bi si to pravzaprav zaslužila. Marsikaj vesta o preteklosti mesta s petstoletno tradicijo, njegovih znamenitostih in zanimivih prebivalcih. A bolj kot o sebi in svoji vni za spremljanje vsega pomembnega v kraju sta želela spregovoriti o tem, kar se dogaja okrog njiju. Nekatera od teh opažanj so tudi boleča.

Skozi okno smo se skupaj zazrli v severno podnožje Kriške gore, kjer so v gozdu še vidne posledice vetroloma izpred let. Ob novih nevarnostih, ki vsak dan grozijo preživetju gozda, se zdi toliko bolj nesprejemljivo ravnanje ljudi do dreveja sredi naselja. In v Tržiču so dopustili, da so na Kamneku pod gradom posekali zaščitenne črne gabre, s katerimi je grof Radetzky zasadil goličavo. Nemilo padajo drevesa ob magistralni cesti proti Ljubelju med Bistrico in Tržičem, pa še kje z nepremišljenim čiščenjem rastja delajo medvedjo uslugo človekovi varnosti. Kjer drevesa ovirajo promet, je že prav, da odstranijo vejevje; če jih posekajo preveč, pa posebej na brežinah sprožajo erozijo, zaradi česar grozijo plazovi.

Tudi čezmerno onesnaževanje okolja moti starejše ljudi na vsakem koraku. Hvalijo prizadevnost ribičev, šolarjev in drugih, ki večkrat na leto poskrbijo za odstranjevanje nadležnih odpadkov z rečnih bregov in tudi iz mestnih ulic. Spominjajo se, da nekaj to ni bilo potrebno, saj so domačini več dali na izgled svojega kraja.

A ne samo zunanji videz mesta, tudi vsebina življenja v njem postaja drugačna. Ljudem je še komaj mar za razne prireditve. Če so nekaj stranke tekmovalce, katera bo imela boljši oder ali zbor, pa vidni uradniki niso nikdar manjkali na njihovih nastopih, ne velja danes več niti prvo niti drugo. Materialnost vse bolj odriva duhovnost tudi v manjših krajih. Povrh vsega, da zamirata domača beseda in pesem v kulturnih hramih, postaja slovenščina skoraj tujek zlasti na ulici.

In če se gre zamisliti zaradi sekanja zdravih dreves v naravi, ne kaže nič manj zatiskati oči zaradi odmiranja ljudskih korenin. Tržič, ki je nekaj veljal za obrtniško jedro celo onkraj Karavank, danes ne premore niti ključavničarske niti kovaške delavnice. Tudi pravega krojača ali čevljarja boste iskali z lučjo pri belem dnevu. Morda manjka še kdo s seznama vrlih rokodelcev, ki jih moderni čas ne ceni več. A kaj bi z njimi, saj ostajajo gostilne, kjer ljudje pozabljajo na vse slabosti! ● Stojan Sajc

Mnenja in razlage

Bohinc iz Zaloga: "Nič nimam proti tretji vrtini. Če so drezna zanjta problematična, pa trdim, da se je vse začelo, ko so Krvavec začeli sekati in so na njem rasli vikendi..."

Alojz Čimžar, Poženik: "Kar zadeva Poženik, zajetja oziroma rezervoarji še niso bili očiščeni..."

Tadej Markič, Sklad stavbnih zemljišč Kranj: "Sklad Stavbnih zemljišč Kranj sodeluje pri financiranju tretje vrtine. Sicer pa je cena vode občutno premajhna, saj danes stane kilometer vodovoda 100 milijonov tolarjev."

Lado Ferjančič, Inštitut za geologijo: "Predstave in razlage so pogosto napačne. Ni rečeno, da je kalna voda (po dežju) neužitna, lahko pa je čista voda okužena ali oporečna. Vse raziskave kažejo, da je voda izpod Krvavca iz vrtin v Breziškem grabnu zdrava."

Peter Kepic, Cerklje: "Bilo je koristno in marsikaj razjasnjeno. Vztrajali pa bomo naprej, da bomo pod Krvavcem imeli dovolj zdrave vode."

Ciril Hudobivnik, Grad: "Mislil, da sta današnje srečanje in razlaga marsikaj razjasnila. Sicer pa sem že večkrat predlagal, da se takole dobimo vsi skupaj."

Franjo Kreačič, direktor RTC Krvavec: "Na Gospinci oziroma Krvavcu in na spodnji postaji pijemo vsi neklorirano Krvavško vodo, pa do zdaj še ni bilo obolenj pri turistih. Sicer pa že tri zime nimamo smučarje (in tudi turistov oziroma smučarjev ni, kot bi jih sicer bilo). Če pa se izkaže, da je kljub vsem varstvenim ukrepom, ki so bili ob delu in urejanjih na Krvavcu, nenazadnje Krvavec kriv in je zaradi njega ogroženih 50 tisoč prebivalcev, potem bom prvi, ki bom za to, da se ZAPRE..."

Jože Duhovnik, direktor Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale: "Kloriranju se ne moremo izogniti, ni pa prvič takšno, kot si marsikdo predstavlja, in tudi ne tolikšno, kot se ocenjuje. Tretja vrtina pa bo razmere izboljšala."

Računalniki v zdravstvu

Janeza skrbi, da bi Micka zvedela za njegove bolezni

Tisto, kar ljudi ob uvajanju računalništva oz. informacijskega sistema v zdravstvo najbolj zanima, je vsekakor vprašanje, ali so podatki o (hudih in kočljivih) boleznih zavarovani tako, da ne bodo "uhajali" v javnost in na ušesa tistih, ki bi jih znali hitro zlorabiti za različne namene. To vprašanje si je zastavil tudi Miha Mazzini, računalnikar iz Radovljice, ki je ob trditvi, da so medicinski oz. zdravstveni podatki nezavarovani oz. zavarovani preslabo dvignil predvsem med zdravstvenimi delavci precej prahu. Smiljana Slavec, direktorica kranjskega podjetja Infonet, ki je za Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenijo (in za njegovih 2700 računalnikov) izdelala računalniški program oz. informacijski sistem, zatrjuje: "Absolutna, popolna zaščita ni mogoča, podatki pa so ob primerni skrbi in odgovornosti zdravstvenih delavcev dovolj dobro zavarovani."

Miha Mazzini, računalnikar - in potencialni bolnik:

"Računalniki niso zaprisegli Hipokratu"

"Po zdravstvenih domovih čaka 2.700 računalnikov in na njih vaši zaupni podatki (vsak dan več jih je!), ki so zapisani takorekoč kot navadno besedilo. Dobesedno čakajo, brez zaščit, ključev in kod. Kdorkoli lahko pride in jih odnese... Dobro, greste in si jih vzamete. Kaj pa bi lahko z njimi počeli? Naložite jih v urejevalnik besedil šifrant bolezni in poiščete aids. Zapomnite si šifro in ukažete program iskati po kartotekah. Dobite seznam vseh obolelih. Tak, popoln, z vsemi osebnimi podatki." je v Mladini med drugim zapisal Miha Mazzini iz Radovljice, računalnikar - in tako kot vsak državljan tudi potencialni bolnik.

* S člankom o računalnikih v zdravstvu in o nezavarovanih zdravstvenih podatkih ste izzvali žolčno polemiko, pravi navzkrižni ogenj različnih mnenj: nekateri vam pritrjujejo, drugi vas, če se izrazim v mladostniškem žargonu, "sesuvajo", češ da ste zapis zasnovali na neresnicah in slabem poznavanju problematike". Se z njimi strinjate?

"Zanimivo je, da se ob glavni poudarka v članku doslej še ni nihče spotaknil. Prvič: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije ne zanika, da je dal izdelati informacijski sistem brez javnega razpisa. Če pa ni razpisa in meril, na podlagi katerih bi izbrali najboljšega ponudnika, je mogoče takoj domnevati in sumničati, da gre za posel na podlagi vez in poznanstev. Drugo, kar se mi zdi še pomembnejše od prvega, je to, da doslej tudi ni nihče zanimal, da so zdravstveni podatki

"Informacijski sistem, kakršnega so razvili v zdravstvu, temelji na enakem načelu, kot je Kardeljevo samoupravljanje - namreč na predpostavki, da so vsi, ki ga uresničujemo, idealni, dobesedno angelčki, da nihče ne bo nikomur zaupal gesla, poskušal prodreti v sistem, presneti zdravstvene podatke... Če je po zdravstvenih domovih v Sloveniji 2700 računalnikov, je mogoče vsaj približno izračunati, koliko ljudi bo imelo opravka z njimi. Ker po logiki stvari vsi ne morejo biti pošteni angelčki, je razumljivo, da bodo nezavarovani zdravstveni podatki slejkoprej začeli "uhajati" iz sistema. V Ameriki, na primer, je bila velika afera, ko so tovarnarji uporabili zdravstvene podatke za sestavljanje spiska delavcev, ki naj bi jih odpustili."

zapisana v DBF datoteki, kar je, milo rečeno, smešno."

* Ali je ob tem, da je hekerjem uspelo prebiti zaščito tudi bistveno pomembnejših informacijskih sistemov, sploh mogoče vzpostaviti sistem, za katerega bi lahko rekli, da so v njem (zdravstveni) podatki popolnoma zavarovani?

"Kot mi je znano, je informacijski sistem, kakršnega ima policija, narejen zelo dobro in strokovno. Če je torej policija lahko vzpostavila sistem, s ka-

za zasebno življenje vsakega državljanja, saj je na podlagi te številke mogoče preveriti, kakšne bolezni ima, koliko zasluži, kakšne knjige bere, kakšne prekrške je storil v prometu - in še bi lahko našteval."

* Problematični so predvsem zdravstveni podatki o težkih in kočljivih boleznih (aidsu, spolnih boleznih, splanu, raku itd.). Bi se vsaj podatke o teh dalo posebej zavarovati?

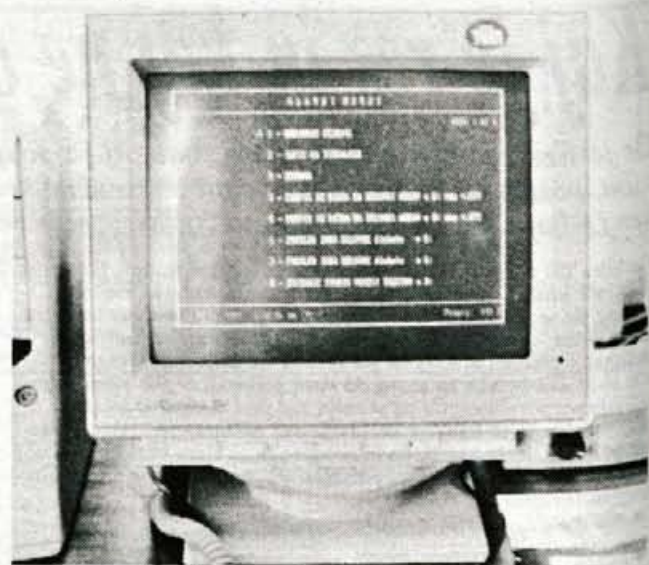
"Bolezen v računalniškem programu je šifra med ostalimi šiframi, zato je računalniku "vseeno", kakšno šifro (bolezni) "prežvekuje". Sistem bi bilo sicer mogoče narediti tako, da bi podatke za nekatere bolezni zaščitil bolj kot za druge, vendar to ne bi bilo smiselno. Vse medicinske, zdravstvene podatke je preprosto treba primerno zavarovati, saj je sicer nevarno, da prihaja do njihovih zlorab. Podatke je mogoče zlorabiti na različne načine in za različne namene. Za "trač" časopise je, recimo, zelo zanimivo, kaj je določena znana oseba tega in tega dne delala pri zdravniku. Mogoče jih je zlorabiti za odpuščanje delavcev, za politične namene..."

Dr. Tomaž Hribnik, zdravnik v splošni ambulanti zdravstvene postaje Preddvor:

"Ne gre za olajšanje dela, ampak za nadzor"

"Računalnik je vnesel precejšnje spremembe v delo naše ambulante. Medicinska sestra, ki je po naravi vestna, dosledna, prijazna in ima prirojen občutek za delo z ljudmi, se mora zdaj posvetiti predvsem računalniku, medtem ko ji za pogovor z zdravnikom in s pacienti primanjkuje časa. Prepričan sem, da zdravstvo ni uvedlo računalnikov zaradi tega, da bi nam olajšalo delo, ampak predvsem zato, da bi nas financerji, "denarniki" oz. ljudje, ki v zdravstvu vladajo že deset do petnajst let, lahko s pomočjo računalnikov popolnoma nadzorovali, nas imeli na vrvi, nas strahovali glede dela in plače. Veliko bolje bi bilo, če bi zavod za zdravstveno zavarovanje denar namesto za nakup računalnikov porabil za zamenjavo dotrajane medicinske opreme."

V medicini sta dva pogleda. Prvi je mehanistični in ga simbolizira knjiga slavnega kirurga dr. Barnarda "Človek kot stroj" (če slikam z rentgenom in vidim, pacientu nekaj je; če pa ne vidim, ni nič, je nervozen, naj gre teži in bo dobro). Drug pristop je nematerialni in gleda človeka skozi duhovno projekcijo. Opažam, da se zdravstvo pri nas vse bolj nagiba k prvemu pristopu, zato tudi vse hoče imeti v številkah, faktorizirano, izračunano, predvidljivo... Jaz sem zagovornik druge teorije in imam zato popoln odpor do strojev v medicini - tudi do računalnikov. Računalništvo me ni nikoli zanimalo in me tudi ne bo. Ne vem, kako so v programu podatki zavarovani; vem pa, da me ne bodo nikoli prisilili, da bi delal z računalnikom in da bi vanj vnašal podatke o pacientih."

Smiljana Slavec, direktorica Infoneta:

"Podatki so ustrezno zavarovani"

* Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije je računalniški program oz. informacijski sistem izdelal Infonet, zato kot direktorica tega podjetja lahko najbolje odgovorite na vprašanja, ali so zdravstveni podatki primerno zavarovani.

"Ko smo začeli snovati računalniški program za obračunske podatke, ki jih potrebuje zavod za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja, smo posebej izpostavili problem zavarovanja zdravstvenih podatkov, ker smo vedeli, da bo uporaba programa zelo široka. Že pri načrtovanju smo iz sistema izključili vse podatke, ki so tajni in do katerih imata pravico le pacient in njegov zdravnik; tako da program zahteva le vnašanje podatkov, ki so zavodu potrebni za obračunavanje dela zdravstvenih zavodov in zasebnih zdravnikov. Ko je sistem nastajal, se je pojavilo vprašanje, ali ne bi obračunske podatke uporabili tudi za statistično spremljanje obolevnosti prebivalstva. Odločili smo se, da zdravstvenim enotam damo možnost, da se same odločijo o tem, ali bodo v računalnik vnašale tudi diagnoze pacientov ali ne."

Kako so zavarovani medicinski oz. zdravstveni podatki? Popolna, absolutna zaščita ni možna, vendar pa programska oprema ob primerni skrbi zdravstvenih delavcev zagotavlja ustrezno varstvo podatkov. Najprej je pomembno, da je (fizični) dostop do računalnikov nadzorovan in da se natančno ve, kdo lahko z njimi dela. Druga raven zaščite je programska. Vsi, ki uporabljajo računalnike, lahko začnejo delati šele potlej, ko jim "vzdrževalec sistema" dodeli avtorizacijo - trimestno oznako, ki ji pripada še šestmestno geslo. Za vhod v operacijski sistem računalnika je potrebno novo, posebno ge-

slo, ki ga poznamo avtorji, zavod in "vzdrževalec". Gesla so ustrezno zakodirana.

Enotna matična številka občana (EMŠO) se kot sporen podatek pojavlja le na eni ravni, medtem ko so vsi ostali zapisi podatkov vezani na druge identifikacije. Povedano enostavnije: na podlagi EMŠO-ja ni mogoče razbrati, kdaj je kdo bil pri zdravniku, kakšna je pacientova diagnoza in podobno.

Kar zadeva za nekatere sporno prenašanje podatkov, je treba povedati, da gre le za prenos podatkov, ki so zavarovani v okviru zdravstvenega doma, bolnišnice ali druge enote, kjer naredijo zbirni račun (razen za paciente s poškodbami pri delu in poklicnimi boleznimi) in ga potem posredujejo zavarovalnici. Prenos podatkov za zdaj še poteka na disketah, prizadevamo pa si, da bi sistem postavili na višjo kakovostno raven. Preskusili smo že prenos podatkov po EDIFACT standardu v okviru projekta EDIS in če se ne bo zapletlo, bodo podatki že junija "potovali" od izvajalcev k zavarovalnici prek modemov."

* Kako je z medicinskimi oz. zdravstvenimi podatki? Se res zbirajo na občinski oz. regijski ravni? Za Gorenjsko, na primer, v Kranju!

"Tu je treba razlikovati med enotnim obračunskim programom za vso Slovenijo in gorenjskim informacijskim zdravstvenim sistemom, ki je bolj razvit od republiškega. Z osnovnim zdravstvom Gorenjske smo že lani začeli razvijati sistem, ki bi podprl celotno delo v zdravstvenih zavodih. Oblikovali smo projektni svet in posebne delovne skupine za posamezna področja - za splošno in dežurno ambulantno, za laboratorij, rentgen, zobozdravstvo, za pediatrijo in medicino dela; dogovorili pa smo se tudi, da sistem najprej preskusimo v Zdravstvenem domu Škofja Loka in v nekaj ambulantah Zdravstvenega doma Kranj. Da bi bil informacijski sistem popoln, smo že lani avgusta poskušali dobiti podatke o tem, kako bo po novem zakonu in na podlagi dodatnega zdravstvenega zavarovanja potekal obračun storitev. To iskanje podatkov in navodil nas je privedlo do tesnejšega sodelovanja z zavodom, ki nam je kasneje tudi zaupal izdelavo obračunskega informacijskega sistema za vso Slovenijo. Ko je zavod kupil računalnike in začel uvajati mikroručalniško mrežo v zdravstvene domove, smo na Gorenjskem nekoliko spremenili načrt: dali smo prednost obračunskemu delu in nekoliko zavrlj razvoj strokovnega dela na posameznih zdravstvenih področjih. Program je narejen, do jeseni naj bi ga še preskušali, potlej pa naj bi vsi zdravstveni domovi na Gorenjskem začeli uporabljati tudi tisti del, ki omogoča

zbiranje medicinskih podatkov. Sistem je močno zavarovan, saj smo vanj "vgradili" vse varovalke, ki jih dopuščata tehnologija, in vedenje o organizaciji dela oz. o tem, kdo (na kateri ravni) ima pravico pogledati v podatke. Te pravice bo dodeljeval poseben organ, ki bo tudi odločal o tem, katere podatke bo dovoljeno izmenjavati med enotami in katerih ne. Dostopnost do zdravstvenih podatkov in izmenjava je nujna, vendar je problem v tem, ker ustrezne državne institucije še niso določile enotnih standardov in normativov, ki naj bi veljali pri izdelavi informacijskih sistemov v zdravstvu. Prav tako še nimamo ustrezne zakonodaje, ki bi jasno določala, katere podatke je dovoljeno zbirati in izmenjavati, kako naj zbiranje in izmenjevanje poteka. Ko bodo to merila postavljena, bo tudi nam, ki se ukvarjamo z informacijskimi sistemi, lažje, saj bomo vedeli, katerim zahtevam je treba zadostiti. Prvi korak do državnih standardov in normativov na tem področju je projekt "Elementi enotnosti zdravstvenega inofarmacijskega sistema, ki ga je januarja razpisalo ministertvo za zdravstvo in pri izvedbi katerega po odločitvi razpisne komisije sodelujemo tudi sodelavci Infoneta."

* Ko se je začela polemika o domnevno nezavarovanih zdravstvenih podatkih, je bilo - presenetljivo - bolj na udaru podjetje Infonet kot izvajalec, manj pa naročnik programa, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Kako to?

"Ker je naročnik tisti, ki postavlja zahteve in pogoje, izvajalec pa jih mora izpolniti, se nam tudi ni zdelo vredno, da bi polemizirali z nekaterimi trditvami, saj ne čutimo krivde, ki nam jo nekateri pripisujejo. Posel smo opravili solidno, tako kot predvideva pogodba, in poskrbeli za vse, kar mora zagotoviti informacijski sistem, med drugim tudi za zavarovanje podatkov."

* Računalniški kritik Miha Mazzini je zapisal, da za izdelavo informacijskega sistema ni bilo javnega razpisa. Ali to drži?

"Razpisa ni bilo. Zavod se je odločil za Infonet, ki se je tedaj, ko je pripravljal program za gorenjsko zdravstvo, intenzivno zanimal za to, kako bo po novem, z uvedbo novega zakona o zdravstvenem zavarovanju, potekal obračun opravljenih dela zdravstvenih zavodov in zasebnih zdravnikov; aktivno pa je sodeloval tudi pri izdelavi navodil za izvajalce zdravstvenih dejavnosti. Ob tem sodelovanju smo pokazali naše pomembne izkušnje na tem področju in zavod nam je predlagal, da v izredno kratkem času izdelamo program za obračun in fakturiranje za vso Slovenijo. Veseli smo, da je velika večina izvajalcev po Sloveniji z našo pomočjo in podporo zavoda prvo fakturiranje je uspešno izvedla - in to kljub začetnim težavam in velikim stroškom s časom." *Cveto Zaplotnik

"Nenavadno je, da je zdravstvo kupilo 2.700 enakih računalnikov, čeprav bi potrebovalo različne: v večjih zdravstvenih domovih močnejše, v manjših podružnicah šibkeje. Nikoli mi ne bo jasno, kako to, da so jih plačali po ceni, kot sicer velja za nakup posameznega računalnika, oz. da se ob tolikšni količini niso mogli zmeniti za popust. Ne vem tudi, kako so prišli do količine 2.700 računalnikov, vendar pa je vse bolj očitno, da so jih nabavili preveč, saj jih sicer ne bi ponujali tudi zdravnikom, ki imajo zasebno prakso."

dejansko nezavarovani in da je z njimi tako, kot sem tudi zapisal.

Zavod sicer navaja, da morajo zdravstveni domovi oz. zdravstveni delavci sami skrbeti za varstvo podatkov, vendar pa menim, da bi ob tolikšnem izdatku za računalnike in za programsko opremo lahko kupili nekaj takega, kar bi zaščito že vsebovalo. Zdravniki, ki so zaprisegli Hipokratu, naj bi po mnenju zavoda tudi zdaj, ko imajo računalnike, tako kot prej varovali skrivnosti pacientov. Vse to je lahko tudi res, vendar pa je problem v tem, da računalniki Hipokratove prispege niso dali nikomur.

Zdravstvo za zdaj medicinske osebne podatke zbira le na občinski oz. regijski ravni, medtem ko grede v Ljubljano, na zavod, le zbirni podatki o številu in vrsti storitev. Res je tudi to, kar zatrjujejo v Infonetu, da je v informacijski sistem mogoče priti le na podlagi gesla, vendar so ta gesla zelo preprosta, celo banalna. Kmalu potem, ko je v Mladini izšel članek o nezavarovanih zdravstvenih podatkih, se mi je oglašil zdravnik, ki sicer ni računalnikar, in mi povedal, da se je tudi sam hotel prepričati, ali je zaščito (geslo) res mogoče tako hitro prebiti, kot sem zapisal. Dejal je, da mu je to uspelo v dvajsetih minutah in da je ob tem celo ugotovil, da so gesla

terim učinkovito varuje naše "grehe", potem bi tudi zdravstvo lahko ustrezno zavarovalo podatke o naših boleznih. Res je, da ima policija večje in boljše računalnike, vendar je podatke mogoče zaščititi tudi na PC-jih. Računalnike bi morali povezati, se izogniti disketnim enotam, prenašanju disket itd. To bi lahko storili strokovnjaki z različnih področij, to bi tudi nekaj stalo. A kot vidim, pri tem zapravljanju za računalnike in programske opreme denar ni bil nikdar problem.

Strinjam se, da noben informacijski sistem ni absolutno zanesljiv in varen pred hekerji, ki so pripravljeni za to, da bi vdrli v določen sistem, žrtvovati mesece in leta, vendar pa je to tveganje, ki je normalno in sprejemljivo. Ni pa sprejemljivo, da človek, ki ni računalnikar, prebije zaščito v dvajsetih minutah."

* Ali "računalniška kartoteka" vsebuje tudi EMŠO - enotno matično številko?

Kot mi je poznano, so tudi v Nemčiji, Ameriki, Veliki Britaniji in še ponekod skušali uvesti podobno "oštevilčenje" državljanov, pa se je javnost temu uprla. Pri nas je EMŠO povsod: na osebni izkaznici, zdravstveni kartoteki, na obrazcu za napoved dohodnine... EMŠO je potreben, če si, na primer, hočeš v NUK-u izposoditi knjigo, če ti podjetje želi nakazati avtorski honorar... EMŠO je velika nevarnost

Železarna se je razletela v 13 družb, kar je za Jeseničane nedvomno šok

Neumno bi bilo povsem zadržati zanko

Boris Bregant pravi, da se metalurgiji sredi prihodnjega leta obeta ponovni vzpon.

Jesenice, 26. aprila - Po razburjivi sanaciji in poskusu prodaje slovenskih železarn je bila jeseniška železarna nekaj mesecev v zatišju, vendar ne v zatišju problemov, ki jih tudi zdaj ne manjka. Odprto je vprašanje pokrivanja lanske izgube, za kar je država gluha, vse pa kaže, da so Slovenske železarne začele uresničevati Aplenčev koncept (lastninskega) povezovanja z železarnami v sosednji Avstriji in Italiji. Pogovarjali smo se z BORISOM BREGANTOM, direktorjem ploščatega programa, saj se je jeseniška železarna razletela na 13 družb in nedvomno ima kot njen nekdanji glavni direktor tudi zdaj najboljši pregled, navsezadnje tudi koordinacija še obstaja.

"1. maj je bil jeseniški praznik, kako je zdaj?"

"Vedno je bil spontan, politika se je sicer vtikala vanj, toda praznik so naredili ljudje. Na Poljane gre, kdor sam hoče, za razpoloženje vedno poskrbe ljudje sami."

"V kolikšni meri na njihovo razpoloženje vpliva položaj železarn?"

"Precej, železarna še vedno predstavlja polovico dejavnosti na Jesenicah, kaj več kot za svoje obratovanje ni sposobna ustvariti, še to z velikimi težavami, in to se pozna povsod. Plače železarjev so majhne, dobič od 35 do 37 tisočakov, veliko je brezposelnih, veliko na čakalju na delo. Denarja manjka tudi za kulturo, šport in za vse ostalo, kar potrebuje kraj. Druge dejavnosti se niso razvile, še vedno pričakujemo, da bo železarna živela otroke, čeprav bi bilo že prav, da bi otroci preživljali mater. Jeseniče res postajajo problematično mesto, nedvomno se bo to poznalo tudi 1. maja na Poljanah. Ker mnogi težko živijo, razlike veliko bolj bodejo v oči."

"Kakšen je zdaj položaj železarn?"

"Kar zadeva poslovanje, je križa tako kot prej, če ne zaostrena. Knjigovodsko smo res bolj zdravi, naši upniki, banke imajo v rokah državno obveznico, ki sicer ni vnovčljiva takoj, ne živijo pa več v strahu, ali bodo to kdaj dobili ali ne. Za pokritje izgub v letu 1991 smo dobili blagajniške zapise in z njimi poravnali obveznosti do energetike, transporta, države. Praktično smo le tedaj deblokirali račun. Lanska izguba ni šla pred parlament, še vedno se prepričujemo, da bi bilo to nujno."

"Koliko je tega?"

"Dobrih 200 milijonov mark. Ne pričakujemo, da bi pokrili vso, temveč obveznosti do energetike, transporta, države, za vratom pa imamo še nekaj posojil ter obveznosti do delavcev, ki so izgubili delo. Uveljavljamo sicer zakon o 72 milijonih mark posojil za obratna sredstva, vendar so to kratkoročna posojila, ki jih moramo pokriti z izvoznimi prilivi, ker jih vnaprej porabimo zanje, je tekoče poslovanje zelo problematično."

"Finančni minister Gaspari je že dejal, naj železarji ne pričakujejo dodatne pomoči, za koliko denarja gre?"

"Direktor Ocvirk je že dejal, da za 72 milijonov mark, mislim, da je problem večji še za 20 milijonov mark."

"Metalurgija doživlja krizo tudi v svetu?"

"Odraža se v velikem pritisku vzhodnoevropskih jekel na sve-

točni trg, kar ne glede na stroške povsod zmanjšuje cene in vsi gredo v izgubo, lažje je seveda tistim, ki imajo rezerve. Mi bijemo to bitko brez rezerv. Usmerjeni smo na evropske trge, zlasti na italijanskega, zato nas je prizadel padec lire, saj tam zelo malo kupujemo. Trenutno poslovanje je zato krčevita bitka za obstoj, moramo preživeti, saj se kažejo znaki ponovnega oživljanja. Povečujemo produktivnost, zmanjšujemo stroške, več izvažamo, stvari lahko še privijemo, neumno pa bi bilo povsem zadržati zanko, sicer ne bomo dočakali ponovnega vzpona metalurgije sredi prihodnjega leta in smetano bodo pobrali drugi."

"Torej ste vendarle optimistični?"

"Čehi pravijo, da je optimist tisti, ki nima podatkov. Ne bom rekel optimizma, temveč nekaj realnega upanja dogajanja vendarle vlivajo. Na italijanskem trgu za blago, ki ga ni dobiti povsod, torej za naše izdelke, cene počasi že rastejo. Dobička sicer še ni, toda prvi znaki oživljanja so tu. Avtomobilska industrija je res v krizi, toda mi zanj malo delamo, prisotni smo predvsem pri široki potrošnji, ta pa rahlo raste. Optimist pa bi seveda bil, če bi pokrili lansko izgubo in če bi bilo manj brezposelnih, kar je posredno tudi problem jeseniške železarne."

"Kolikšen je obseg proizvodnje?"

"Ploščati del (Acroni) nekoliko oživlja, vendar ima sorazmerno visoke stroške, ker jeklo pretežno proizvedemo sami. Dolgemu programu (Fiprom) stroškov kaže bolje, saj je uvozno oskrbovan, težje pa je s prodajo, zato proizvodnja ne raste. Strojgradnja se počasi uveljavlja izven železarne na slovenskem in izvoznem trgu, srečuje pa se s splošnimi problemi strojgradnje, kot so plačilna nedisciplina, odlaganje plačil itd. Ostale družbe so servisi, ki jih z zmanjševanjem stroškov čaka trdo življenje. Če pogledamo železarno kot celoto, se na prvi pogled ni nič zgodilo, realizacija je na ravni druge polovice lanskega leta, premiki pa so znotraj."

"Kako se kaže nova organizacija Slovenskih železarn?"

"Prinesla je nekaj novih pristopov, tudi problemov in napak. Še vedno se lokalno bijemo za trg, kar je posledica delitve proizvodnje, vsak hoče zase čim več, za vse pa prostora ni. Skupna oskrba z energenti in surovinami se še vedno kaže bolj kot problem in ne kot velik uspeh, tudi zato, ker za klasične nakupe denarja ni dovolj. Vsak pa je imel prej neke kombinacije, kompenzacije, dogovore, prijatelje in logična posledica je problem. Skupni finančni nastop se zdaj odvija prek omenjenega kredita za obratna sredstva, težko pa je

deliti, ko manjka za vse. Ni preprosto, vendar od tega ne nameravamo odstopiti, po štirih mesecih skupnega dela se kaže več nerešljivih problemov, kot jih je dejansko, mislim, da so tudi navidezni, ker nekatere stvari še niso dorečene. Nihče pa seveda ni pričakoval, da bo takoj vse bolje."

"Jeseniška železarna ima nekaj prednosti, mar ne bi bila torej boljše večja samostojnost?"

"Vprašanje je umestno, ni pa preprosto. Nedvomno je šok, da železarna, ki obstaja skoraj 125 let, ni več Železarna, saj jo vsi nosimo v sebi. Zdaj je razdeljena v 13 družb, ki sestavljajo združbo Slovenske železarne. Ne gre samo za ekonomsko, temveč tudi filozofsko vprašanje, je bolje združiti moči ali pa se reševati vsak zase in naj preživi, kdor pač bo. Vsak pristop ima prednosti in slabosti, za to pot smo se odločili tudi zato, ker smo se poddržali kot ena železarna, zdaj je treba pokazati rezultate in ne kaže se obremenjevati s tem vprašanjem. Navsezadnje na trgu nastopajo izdelki in ne Slovenske železarne, boljše možnosti imajo tisti, ki bodo tržno uspešni, neuspešni pa se tako ali tako ustavijo sami, nikogar ni, ki bi želel karkoli ustaviti. Pomoč je smiselna le iz socialnih razlogov, v vseh treh železarnah imamo na plačilnem seznamu še ljudi, ki nimajo več dela, to naši trije centri, jeseniški CPK, ravenska logistika in štorski center za prestrukturiranje."

"Sicer pa so računi čisti?"

"So, vsaka družba ima svoje vhodne stroške in izhodne vrednosti, globalno nečistih stvari ni."

"Veliko govorite o stroških, pomeni to nadaljnje odpuščanje?"

"Trenutno je zaposlenih 3.700 delavcev, število zmanjšujemo tudi zato, da bi lahko zaposlili mlade, ki pridejo iz šol in tako popravili strokovno sestavo."

"Slovenske železarne niso bile prodane, pravijo, da se zdaj vendarle uresničuje Aplenčev koncept o postopnem, tudi lastninskem povezovanju z avstrijskimi in italijanskimi železarji?"

"V svetovni metalurgiji bomo sami težko vzdržali, resnično potrebujemo nekaj dokapitalizacije, da bomo posodobili tehnologijo, vzdržali v kvalitetenem, ne količinskem pogledu, ena od poti je, da se povežemo s tistimi, ki lahko prinesejo svež kapital. Zavedati pa se moramo, da Evropa želi za 30 milijonov ton zmanjšati količino jekla in da je pripravljena plačati ustavitve tovarn. Mi pa

hočemo obratovati, zato stvar nikakor ni preprosta, strogo bomo pazili, da ne pridemo do točke, ko bi bilo tržno in ekonomsko primerno proizvodnjo ustaviti in pri tem pobrati nekaj denarja. Iščeemo partnerje, ki bodo res zainteresirani za skupni tržni pristop in pripravljeno vložiti sredstva v čisti partnerski odnos, vse pa je še v fazi iskanj, stikov in razgovorov, ki niso še tako daleč, da bi že lahko rekel, koliko in kaj bi lahko to bilo."

Obstajajo pa možnosti določenih kombinacij, ko nam ne bi bilo treba nove opreme, nekaj interesa pa je tudi za čisto kapitalno vlaganje. V stikih smo z avstrijsko Fest Alpine, vsa stvar je zdaj bolj tržno kot investicijsko usmerjena, podobno s italijansko Ilvo, kjer gre za skupni tržni nastop, morda tudi vlaganja. Z ameriško varianto pa se zdaj ne dogaja nič."

Vse ostalo pa so manjši, specialni projekti, ki nimajo zveze z globalnimi razgovori glede prodaje slovenskih železarn, vsaka družba skuša nekaj napraviti sama."

"Parlament je zaradi afere Hit ustanovil preiskovalno komisijo, ob tem so napovedali, da se bo ukvarjala tudi s Slovenskimi železarnami, za kaj gre?"

"Vem samo to, kar preberem v časopisih, slišim na radiu in televiziji, zato nimam komentarja. Vendar pa zaradi te komisije ne bomo opustili začelih aktivnosti, ki sem jih omenil, trdim, da so popolnoma zdrave in normalne in da nimajo nikakršne zveze z divjimi privatizacijami, temveč gre le za iskanje izhoda in tržnih niš."

"Pred dnevi je v železarni protestiral sindikat Neodvisnost?"

"Ni zadovoljen z razmerami, s plačami, ki ne ustrezajo kolektivni pogodbi, niti z izplačilom do 18. v mesecu. Povedali smo, da ne moremo zagotoviti vsega, kar zahtevajo, iščeemo nove oblike, dokler je to iskanje oblik in izhodov, nimam nič proti, če enkrat 'pada' po meni, enkrat po Ocvirku, navsezadnje sva strelavoda."

Druga stvar pa je, da Železarne ni več in sindikat bi se moral pogovarjati z vsemi družbami. Koordinacija sicer še obstaja, ker je treba pospraviti in direk-

torji 'repov' ne želimo prepustiti usodi, temveč iščeemo skupne rešitve za premoženje, ki ni bilo razdeljeno po družbah (stanovanja, počitniške zmožljivosti itd), pa tudi za pretekle obveznosti. Za tekoče poslovanje pa mora skrbeti vsaka družba sama, le pravila igre so skupna. Občutek imam, da žele sindikati skušajo nekatere stvari izpeljati po družbah, kadar se raje izognejo skupni moči, druge spet ne, kar je v tem prehodu pravzaprav normalno. Nekaj pa je seveda tudi konkurence med obema sindikatoma."

"Pripombe so bile na izplačila plač?"

"Prepir je bil, ker smo na koncernu plače dobili 15-tega, drugi 20-tega, ob tem, da so mnogi plače dobili že prvega. Masa je tako razporejena in jo je lažje zagotoviti. Bi bilo torej pametneje čakati? Seveda pa je to stvar, ki se lepo sliši: gospodje so si razdelili, reveži pa smo ostali brez. Tako je bilo tudi, ko smo napravili sprejem za hokejiste in slišali pripombe, da zato ni bilo plač, sprejem pa je stal 100 tisočakov, kolikor znaša ena bruto plača." • M. Volčjak

Plečnikovo priznanje za hotaveljski Marmor

Odličje za fasado Narodne galerije

Plečnikovo priznanje sta prejela kamnosek - montažer LUDVIK MEZEG in vodja proizvodnje SILVO PIVK.

Hotavlje, 26. aprila - Hotaveljski Marmor se lahko pohvali že z drugim Plečnikovim priznanjem kot najvišjim na področju arhitekture in izvedbe zahtevnih del v Sloveniji. Leta 1989 ga je namreč podjetje dobilo za obnovo gradu Tabor v Laškem, pred dnevi pa sta Silvo Pivk in Ludvik Mezeg Plečnikovo priznanje prejela za izdelavo in polaganje fasade na novem poslojpu Narodne galerije v Ljubljani.

Novo poslojpe Narodne galerije v Ljubljani še ni povsem dograjeno, vendar je hotaveljski Marmor za fasado že dobil Plečnikovo priznanje in ta hitrost nedvomno govori o odličnosti opravljenega dela. To nikakor ni bilo preprosto, saj je bila fasada zahtevno projektirana, da je novo poslojpe kar najbolj podobno staremu.

Kolišen pomen je Narodna galerija kot investitor pripisovala fasadi, pove dejstvo, da njene

izdelave niso poverili gradbenikom, temveč so izvajalce izbrali sami na posebnem natečaju. Naročilo smo dobili v ostri konkurenci, nedvomno zaradi naših referenc in ker smo v izdelavo vzorcev in tehničnih rešitev vložili veliko truda, pravi direktor Marmorja Branko Selak. Fasada je bila projektirana izjemno zahtevno, arhitekt je vključil tudi stare kamnoseške detajle, ki so jih včasih obdelovali ročno, mi pa smo jih morali s strojem, saj je bil rok izjemno kratek. Uporabili so penobeton, lastni material, ki so ga razvili s sodelovanjem Zavoda za raziskavo materiala iz Ljubljane. Tudi pri cenah so bili po Selakovih besedah zelo "kratki", kar vse je odtehtalo, da so tako pomemben posel dobili.

Rok je bil zelo kratek, v proizvodnji smo vse naredili praktično v treh mesecih, delo pa je bilo zelo zahtevno, saj smo naredili več kot 400 tekočih metrov vencev, veliko znanja pa so zahtevali tudi vsi drugi detajli, je dejal vodja proizvodnje Silvo Pivk. V proizvodnji si pomagajo z računalniško krmiljenim strojem, tudi pri najbolj tipičnih kamnoseških stvareh, ki so jih še donedavna obdelovali le ročno. Vsaka plošča za fasado Narodne galerije je bila profilirana, vsako je bilo potrebno obdelati, nobena ni bila ravna, fasada pa meri približno 2 tisoč površinskih metrov.

Na poslojpu Narodne galerije so začeli delati septembra lani, pred kratkim so bili zidarSKI odri odstranjeni in radovedneži si fasado že lahko ogledajo, čeprav je poslojpe še v gradnji. Polaganje fasade je kot branje knjige, pravi Ludvik Mezeg, ki mu v Marmorju teče že 25. leto, doslej pa je vodil že veliko montaž, zato ga poznajo tako rekoč vsi ljubljanski arhitekti. Na gradbišče Narodne galerije je prišel nekaj dni kasneje, ker je moral zaključiti drug projekt. Pravijo, da se je dr. Anica Cevc, bivša ravnateljica Narodne galerije, ki zdaj vodi investicijo, globoko oddahnila: zdaj ne bom nič več gledala, saj vem, da bo vse v redu, ker je Ludvik tukaj! • M. Volčjak

Zaradi kvalitetne fasade je Marmor uspel pridobiti tudi notranja dela, hodniki in stopnišča bodo obložena s hotaveljskim marmorjem. Za hotaveljski kamen je značilna barvitost, po vsem svetu je znan po svojih rdečih otenkih, zelo cenil ga je Plečnik, ki ga je uporabil pri mnogih stavbah. Tudi notranjost poslojpa slovenskega parlamenta je obložena z rdečim hotaveljskim marmorjem. V zadnjih letih je pri nas kar nekako pozabljen in podjetje Marmor se je usmerilo predvsem v izvoz miz in drugih izdelkov iz hotaveljskega na švicarski trg. Veseli smo, da dr. Anica Cevc, ki vodi izgradnjo Narodne galerije v Ljubljani, velik pomen daje slovenskemu znanju in slovenskim materialom, pravi Branko Selak.

Test 30.000 km: Tavria 1102

22.042 kilometrov

Naša vztrajnostna preizkušnja s testnim vozilom Tavria 1102 se počasi zaključuje, čeprav nam verjetno ne bo uspelo prevoziti vseh zastavljenih 30.000 kilometrov. Namen naporne preizkušnje je vseeno dosežen: po več kot šestmesečnem testu se bo pokazala vzdržljivost trenutno najcenejšega avtomobila na slovenskem trgu.

Po prevoženih 20.000 kilometrih smo vozilo prepustili mehanikom pooblaščenega Servisa Pižem v Domžalah, kjer so tako kot že dvakrat do zdaj opravili redni servisni pregled, zamenjali motorno olje, oljni in zračni filter in opravili vse potrebne nastavitve. Poleg tega so morali nekoliko priviti desno prednjo polovico in nastavitvi zavore.

Slabih 500 kilometrov smo namenili počasnejši vožnji,

vendar po slabših cestah in ugotovili, da je vzmetenje precej trdo, vožnja po grbastih cestah pa zato tudi ne pretirano udobna. Avtomobilu bolj prija gladke cestne površine, kjer smo še zadnjič opravili hitrostne preizkušnje. Rezultati so bili podobni tistim iz prejšnjih meritev:

- * najvišja hitrost: 143 km/h
- * pospešek od 0 do 100 km/h: 18,3 s
- * povprečna poraba goriva: 8,1 l super goriva na 100 km

Zadnje nastavitve vžiga in vplinjača so bile koristne predvsem za zmanjšanje porabe goriva, ki je bila v povprečju za skoraj pol litra manjša, na 550 kilometrov dolgi vožnji pa je bila poraba celo bistveno nižja, samo 7,1 litra. Vse meritve smo kljub suhemu vremenu opravili še z zimskimi pnevmatikami.

Do konca preizkušnje bomo skušali prevoziti še vsaj 1.000 kilometrov, vmes bomo morali zaradi visokih temperatur sneti zimsko masko hladilnika in jo zamenjati z letno, nato pa bomo ponovno zapeljali na servis in pregledali obrabo najbolj vitalnih delov. ● M. Gregorič

Cementni izdelki DRAŠLER
Kranj - Primskovo, telefon: 211-317
CVETLIČNA KORITA, OGRAJNI STEBRI,
VAZE in FONTANE!

V najem oddamo skladiščne prostore

na Kolodvorski c. 1 v Kranju, ob železniški postaji. Skladiščni prostori so 3,5 m visoki in pozimi ogrevani.

Prostori so primerni za:

- shrambo blaga,
- trgovinske lokale,
- mirno obrt ali proizvodnjo,
- storitveno dejavnost.

Podrobnejše informacije dobite po telefonu 064/222-021, g. Jaka ŽIBERT.

TAVRIA 1102 NAJCENEJŠI AVTO PRI NAS

Ljubljana, Einspielerjeva 6, tel.: 061/122-241

Nova organiziranost na slovenskem trgu

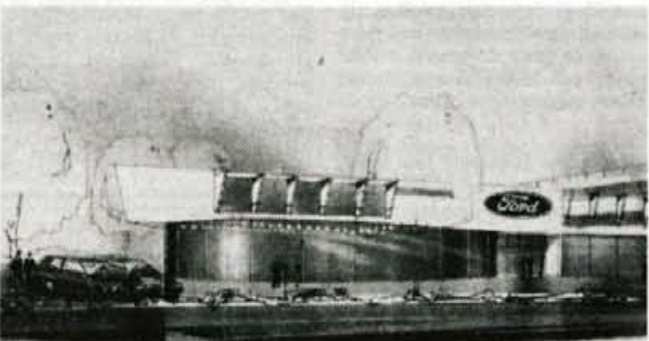
Ford in Summit Motors

Z uradno predstavitvijo vozil in nove organiziranosti je podjetje Summit Motors d.o.o. prevzelo ekskluzivno zastopništvo za vozila Ford v Sloveniji. Podjetje je v mešani lasti japonske korporacije Sumitomo, ljubljanskega Slovenijalesa in celovškega Fordovega zastopnika Kaposi.

Japonska udeležba pri prodaji evropskih avtomobilov ni nič posebnega, saj trgovska hiša Sumitomo, ki je članica istoimenske industrijske korporacije že več kot deset let izvažata Fordova vozila v več kot petdeset držav. Glede na značilnosti in zahtevnosti slovenskega avtomobilskega trga, je bila odločitev za podjetje v mešani lasti, ki bo zastopala vozila Ford, najprimernejša, še posebej zaradi vzpostavitve močne prodajne in servisne mreže.

Slovenijales, ki preko podjetij v okviru holdinga Hyundai avto trade in Slomos že zastopa avtomobile Hyundai in Moskvic, je soudeleženo še pri tretji avtomobilski znamki. Podjetje Summit Motors bo nastopalo samo kot generalni zastopnik, ne pa tudi kot neposredni prodajalec. Za prodajo in servisne dejavnosti bodo imenovali osem področnih prodajalcev, ki bodo nato sami določili pogodbene partnerje.

Po neuradnih podatkih je v Sloveniji registriranih okoli 15.000 Fordovih avtomobilov, od tega kar dve tretjini v zadnjih treh letih. Pri Summit Motorsu tako računajo, da bodo že do konca maja na slovenskem trgu prodali okoli 400, do konca letošnjega leta pa 1000 vozil.

Nov prodajno-servisni center Ford Kaposi v Ljubljani. Prvi del bo zgrajen že prihodnje leto.

REPUBLIKA SLOVENIJA OBČINA RADOVLJICA IZVRŠNI SVET KOMISIJA ZA DODELITEV KRATKOROČNIH POSOJIL

V skladu z 12. členom Pravidnika o dodeljevanju posojil za ohranjanje delovnih mest v malem gospodarstvu občine Radovljica (Ur. l. RS 21/92 in 58/92) ponovno

RAZPISUJEMO

kratkoročna posojila za malo gospodarstvo v višini 3.000.000,00 SIT. Vse informacije dobite na Upravi za gospodarstvo in družbene dejavnosti in Obrtni zbornici Radovljica, kjer dobite tudi obrazec zahtevka. Rok za oddajo obrazcev je 10. maj 1993.

PRESEDNIK KOMISIJE:
Miroslav Pengal

TRGOVINA S POHIŠTVOM

ALPROM
d.o.o., TRŽIČ

na Gorenjskem sejmu v KRANJU
AKCIJSKA PRODAJA KUHINJ
"GORENJE" IN "SVEA"

25% POPUST

Delovni čas: od 9. do 11.30 in od 14. do 19. ure,
sobota od 9. do 12. ure; tel.: 222-268

JAKOB VREČEK 64000 Kranj
Predosije 156

Izvajamo vse vrste tlakov:

- * toplotno-zvočne izolacije * cementne estrihe - epoksi in poliuretanske premaze * na stanovanjskih in drugih industrijskih objektih * protikondenzne plošče nad hlevi * izolacijo podstreh * toplotno zaporne plošče

Vsa dela izvajamo z materialom ali brez.
Dobite nas vsak dan, razen nedelje, med 7. in 8. uro zjutraj ali v popoldanskem času po tel.: 064/241-193 ali osebno na naslovu.

MEŠETAR

Kmetijski pridelki na tržnicah

Krompir: na tržnicah v večjih slovenskih mestih ga prodajajo po 35 do 50 tolarjev za kilogram, na kranjski, na primer, po 45 tolarjev.

Jajca: med cenami so velike razlike - na tržnici v Novi Gorici jih ponujajo po 20 tolarjev, v Celju po 10, na večini tržnic (tudi na kranjski) pa po 11 ali 12 tolarjev.

Jabolka: na kranjski tržnici je za kilogram treba odšteti približno eno marko oz. ustrezno tolarstvo protivrednost - od 65 do 70 tolarjev.

Česen: gre v nos, še bolj verjetno cene, saj na tržnicah v večjih slovenskih mestih stane od 350 do 450 tolarjev za kilogram, na kranjski - 400.

Fižol: ima dokaj enotno ceno, na večini tržnic - in tudi na kranjski - ga prodajajo po 160 do 180 tolarjev za kilogram.

Čebula: najdražja je na tržnici v Novi Gorici (po 100 SIT/kg), najcenejša v Ljubljani in Celju (po 60 SIT/kg), v "zlati sredini" pa v Kranju (po 70 SIT/kg).

AGROMECHANIKA KRANJ

Poslovni center Hrastje, tel.: 331-030, 331-826

**ODKUPUJEMO RABLJENO KMETIJSKO
MEHANIZACIJO PO SISTEMU STARO ZA NOVO -
BREZOBRESTNI KREDITI - KONSIGNACIJSKA
PRODAJA**

Traktor IMT 577 DV, 150 delovnih ur - 14.000 DEM

Cene v združnih trgovinah

Poslovalnica škofjeloške kmetijske zadruge v Poljanah:

* semena, vrečke	60,00	* koruzni zdrob	15,75
* travnik 2, uvoz	526,85	* laneno seme, 1/2 kg	92,00
* semenska koruza BC 318	360,00	* semenska koruza BC 272	360,00
* semenska koruza Pioneer Dea	576,00	* sojine tropine	34,70
* sončnične tropine	26,40	* cement, vreča	454,00
* apno, vreča	353,10		

Gnojila (vse cene so brez prometnega davka)

* urea	21,40	* NPK 7-20-30	26,38
* KAN	18,00	* NPK 13-10-12	21,40

ŽIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

DEŽURNE TRGOVINE V ČASU PRVOMAJSKIH PRAZNIKOV:

V PETEK, 30. 4. 1993

so vse prodajalne odprte do 19. ure,
razen Nebotičnik in Čirče do 20. ure.

V SOBOTO, 1. 5. 1993

so zaprte vse prodajalne

V NEDELJO, 2. 5. 1993

so odprte prodajalne, ki imajo nedeljska dežurstva.

Vse dni, poleg bogate
ponudbe prehranbenega blaga
tudi SVEŽ KRUH.

Želimo vam prijetne prvomajske praznike!

AUTOCOMMERCE d.d.

AC - INTERCAR d.o.o.

za notranjo in zunanjo trgovino
z avtomobili in deli
Ljubljana, Dunajska 122

Če ste avtoprevoznik ali podjetnik, če
potrebujete tovornjak, avtobus ali kombi,
pridite na predstavitev programa
TOVARNE

Mercedes-Benz

DANES, 29. aprila 1993, od 9. do 17. ure
pred gostiščem "ZVON" na Brezjah

Informacije pri AVTOCOMMERCU Kranj,
Bleiwisova 14, tel.: 064/213-968, 212-364

JOŽE KOŠNJEK

Dražgoše, junaška in nesrečna vas

Megla se dviga pod Jelovico

Po več kot 50 letih boja Cankarjevega bataljona v Dražgošah, poboja 41 domačinov in požiga vasi so v nedeljo, pred praznikom upora, o ozadju dražgoškega spopada in vzrokih partizanske odločitve, da v Dražgošah januarja leta 1942, sredi izredno hude zime, sprejmejo frontalni boj, ki se je končal z umikom partizanov in dela domačinov, s požigom vasi in pobojem domačinov, sedli za skupno mizo zgodovinarji, domačini in še živi borci Cankarjevega bataljona. Na marsikaj predvsem domačini ne vedo odgovora. Še vedno se sprašujejo, ali morda vas ni bila žrtvovana. Nedeljski pogovor končnega odgovora ni dal, je pa razmišljajoče o dogodku zblizal in začel dvigati tudi to meglo pod Jelovico.

Nad štiri ure dolg pogovor, ki ga je vodil novinar Jože Logar, bi bil mirne duše lahko še enkrat ali dvakrat daljši, če bi vsak od domačinov, tistih, ki so kot otroci doživljali januar leta 1942, in mlajši, rojeni mnogo kasneje, povedali svoje tragične zgodbe in svoje videnje usode vasi pod Jelovico. Predvsem je ta trenutek najpomembnejše, da so bili dvignjeni glasovi redki, in da je vsak, ki se je v nedeljo oglašil k besedi, skušal po svoje pojasniti, zakaj je prav to vas doletela takšna usoda.

"Naša vas je bila največji zaselek pod Jelovico, razdeljen na dva dela: na Pečeh in Pri Cerkvih. V 83 hišah je živel okrog 440 ljudi. Bili smo odmaknjeni od sveta, s svojo faro in šolo, z gospodom in gospodično. Jelovica je bila za Dražgošane tovarna, posebej za kajzarje. Bili pa smo zelo kulturni, v vasi sta bila dva domača, sokolski in prosvetni, veliko smo brali in igrali, vojna pa nas je vse skupaj porinila v stisko. Vaščani smo vedno imeli zalogo hrane, že zaradi zime, tisto leto pa še zaradi vojne," je povedala domačinka dr. Slavica Lotrič - Pentek, ki je bila usodnega januarja 1942 stara 20 let. "Dva domača v vasi, levi in desni, sta povzročala tudi prepir. Vendar, v teh petdesetih letih se nihče ni povedal, da je bila tistega januarja huda zima, da nihče še peš ni mogel nikamor in da so vodile v vas samo tri furmanske poti. Nemci so lahko prodirali v vas sami po teh poteh in tako jih je bilo lahko zastavljati. Zato so partizani vzdržali tri dni, v kopnem pa bi bilo bitke v pol ure konec, verjetno pa bi bila vas tudi požgana, ljudje pa pobiti," je obujal spomine domačin Franc Kavčič. "Pri nas sta bila Pečnik in Jaka Bernard. Ata je vprašal Pečnika, zakaj se ne umaknejo, ko bomo na koncu vsi nesrečni. Hrano vam damo s seboj. Pečnik je rekel, da komando že cel teden svari, pa ga ne poslušajo. Živel je samo še pol leta po Dražgošah. Ali so ga sami pokončali. Njegovi hčerki sprašujeta, kje je oče pokopan. Zamerim partizanom, da nas pri Cerkvih niso opozorili, da na Jelenščah že streljajo ljudi."

Zakaj se bataljon ni umaknil

Sploh so bila v nedeljo najpogostejša vprašanja domačinov, zakaj je Cankarjev bataljon vztrajal v Dražgošah in se ni umaknil. Dražgošani so bili pripravljani na Jelovico voziti hrano. In naslednje vprašanje. Zakaj partizani domačinov niso dovolj poučili, kako ravnati v primeru nemškega napada in partizanskega umika. Zakaj jim niso zabili, da se morajo

umakniti, sicer jih čaka najhujše. Lahko bi pravočasno utekli v gozdarske bajte na Jelovici. Prav zaradi tega se med Dražgošani, ki so preživeli boj in usodo vasi in ljudi, in med mlajšimi, pojavlja misel, da so bile Dražgoše žrtvovane za neke višje cilje in slavo in tudi zato prav vsi v vasi ne ploskajo vsakoletni spominski proslavi pri spomeniku. Čeprav, so dejali v nedeljo, se tega dne za mabo spomnijo tudi spomina na pobite krajanje po umiku bataljona.

Da je Cankarjev bataljon premalo podučil ljudi, je soglasal domačin in kasnejši partizan Janez Lušina, ki je bil v času bitke star 17 let. Ljudje so bili naivni. "Zame je današnja okrogla miza vprašljiva. Po 50 letih se v svetu o tako velikih dogodkih ne razpravlja," je dejal. "Upam, da se bomo razšli kot ljudje in ne kot nasprotniki. Leta 1943 je Luis Adamič pisal v Ameriki o dražgoški bitki kot velikem dogodku. To je bil velik boj, obenem pa velika tragedija. Dražgoše so ogromno dale narodnoosvobodilnemu boju. 41 domačinov so Nemci pobili, 23 pa jih je padlo še kasneje. Z dogodkom pred 50 leti mladim ne nalivajmo strupa." Domačin Ludvik Jelenc je bil takrat star 15 let. Ljudje so molili in prosili, da se jim ne bi zgodilo najhujše. Da so ostali v vasi je gotovo tudi posledica obljube selškega župana Mlinarja, kateremu so Nemci zagotovili, da se Dražgošanom ne bo nič zgodilo. Mitinge, ki so jih Cankarjevci organizirali v sokolskem domu, pa so domačinom, predvsem mladim, res dajali moralo. Da je bilo maščevanje Nemcev res okrutno, kaže tudi njihova zapoved, da bo vsak, ki bo ponudil zatočišče pobeglim Dražgošanom, strogo kaznovan. Tudi Janez Pintar je potrdil to zapoved. "Spominjam se, da so partizani rekli, da se bodo malo usekali, mi pa moramo v kleti na varno, psi pa v hleve, da ne bodo lajali in izdajali partizanov. Zbežali smo z naramnimi koši. Otroci smo partizane občudovali. Ljudje pa so se bali komunizma, o katerem so slišali samo slabe stvari." Danica Cibic, domačinka, ki je bila takrat stara 13 let, je pripovedovala, da je bilo domačine strah, ko so partizani na silvestrovo vkorakali v vas, mitingi v sokolskem domu pa so bili za mladež zanimivi. Dražgošani so bili zavedni Slovenci, je povedala, in pritrčila, da sta dva domača vas razdvojila. Neki partizan je takrat dejal: tu, kjer je sedaj sokolski dom, bo po vojni tovarna čokolade!

So bile Dražgoše tudi revolucija

Domačin Miha Prevc je dejal, da tisti Dražgošani, ki veli

ko vedo, raje molčijo, pa tudi na pogovoru jih veliko manjka. Zastavil je nekaj vprašanj in trditvev: kakšno je bilo v Dražgošah razmerje med narodnoosvobodilnim bojem in revolucijo. Znano je, da so bili Žagar, Gregorčič in Kebe tudi revolucionarji. Ali so dajali revoluciji prednost pred osvobodilnim bojem? Vincencij Demšar, zgodovinar in raziskovalec dražgoških dogodkov je pozival, da je tak pogovor priložnost za pogovor, drugje pa se ne zmerjamo. V preteklosti smo grešili, ko smo poudarjali samo partizane in boj. Dražgoše so bile zmaga, pa tudi tragedija. Čast tistemu, ki se je leta 1941 in 1942 upal upreti. "Zakaj se partizani iz Dražgoš niso umaknili. Ali so želeli boj in tragedijo, da bi se zaradi tega gnev zoper okupatorje povečal? Za to ni dokazov, niti dokumentov, lahko pa je predpostavka točna, če vemo, da so bili v Dražgošah voditelji upora na Gorenjskem. Zakaj se zamolčujejo določena imena? Kje so arhivi? Kakšno vlogo je imela nekakšna dražgoška partijska trojka in kdo je bil v njej," je spraševal Demšar. Franci Pogačnik iz Nemilj je ponovil tezo, da so bile Dražgoše namenoma žrtvovane za cilje Komunistične partije Slovenije in da je bila tragedija večja od zmage.

Partizani so hoteli pokazati svojo moč

Zgodovinarji bodo morali ob dražgoški bitki očitno odgovoriti na ta vprašanja. Profesor Ivan Križnar je prepričan, da je bil cilj nemškega nasilja nad Dražgošani in Dražgošami zastrašiti Slovence in zlomiti odpor. Januarski dogodki so preprečili množično izseljevanje Slovencev. Dejstvo pa je, da je Cankarjev bataljon v Dražgošah opustil partizanski način bojevanja in sprejel frontalni boj. Ali zaradi navodil, da je treba oblikovati osvobodjena ozemlja, kjer bi partizani v hudi zimi lahko prezimili, ali zaradi moralnega vpliva, da bi v partizane prišli novi borci. Partizani verjetno niso pričakovali takšnega maščevanja, saj so bili pred tem uspešni v Rovtu in na Pasji ravni, pa se Nemci niso maščevali, pa tudi z napadom na Dražgoše so dolgo odlašali. Zgodovinarji še niso odkrili, kdo je dejansko ukazal požgati vas in pobiti domačine, saj so bile nemške obljube drugačne. V končni fazi so krivi Nemci, ki so se tako krvočno znesli nad domačini. Tudi zgodovinar Zdravko Klanjšček opozarja na opustitev partizanske taktike bojevanja. Mogoče je bila odločitev Cankarjevega bataljona, da ostane v Dražgošah, posledica ukaza glavnega poveljstva slovenskih partizanov, da enote prezimijo v vaseh, saj poziv k splošni vstaji ni uspel. Lega Dražgoš je bila ugodna. Cankarjevci pa so verjetno tudi menili, da je treba pokazati oboje moč. Vprašljivo pa je, ali so bili vaščani dovolj poučeni, kaj storiti po umiku partizanov. V Dražgošah namreč ni šlo za pozicijski ali frontalni boj, ampak za klasično obrambo naselja. Zgodovinar in pisatelj Ivan Jan je prepričan, da je bila bitka za Dražgoše tragedija, za slovensko partizanstvo pa velika zmaga. Na dogodke je treba gledati s stališča tedanjih razmer. Jan

Odperte strani

je dejal, da se je za zimovanje v Dražgošah odločil štab Cankarjevega bataljona sam. V njem so bili tudi vojaško izobraženi ljudje. Sicer pa jim v tako hudih razmerah ni preostalo drugega kot ostati v Dražgošah. Če bi bile razmere drugačne, noben komendant ne bi sklenil ostati v Dražgošah. Borec Cankarjevega bataljona

France Kavčič je dejal, da je bil izključni cilj partizanov maščevanje Nemcem. Streljal v nemški rajh, je bilo geslo. Predlagal je, da bi morali končno že popisati usodo vasi in vaščanov in da bi morali bolj propagirati evropski pomen Dražgoš.

Takšnega upora nemški sili leta 1942 v Evropi ni bilo veliko.

Čeprav so ostala tudi po nedeljskem pogovoru mnoga vprašanja nepojasnjena, je bil storjen korak k zblizanju borcev in organizatorjev proslave ter domačinov. Predvsem pa bi morali v prihodnje najti takšno obeležitev dražgoških dogodkov, da bo zagotovljena dostojna čast in slava partizanom, domačinom in vasi.

Moja paberkanjanja

Delavec

Delavec v najširšem pomenu besede je vsakdo, ki dela, torej proizvaja materialne in duhovne dobrine namenjene pokrivanju človekovih potreb. V ožjem smislu, skladno z razredno teorijo, pa je delavec človek, ki pod kontrolo lastnikov proizvodnih sredstev, v najemnem odnosu, neposredno troši fizično (redkeje intelektualno) silo v procesu proizvodnje. Rečemo lahko, da je v tem smislu delavec otrok industrializma, oz. kapitalizma, družbe torej, ki se v osnovi (Saint - Simon) deli na buržoazijo, ki sama ne dela, marveč živi od dela drugih in proletariata (proles - otroci), ki se mora preživljati z rokami in nima drugega premoženja, kot kopic otrok. Taka opredelitev dela in delavstva pa je utemeljena na - res da v končni konsekvenci neustrezni - delitvi na fizično in umsko delo, ki jo je zgodnji industrializem razvil do kraja. Le-ta je tudi ustvaril armado industrijskih delavcev, v imenu katerih in za katere so se v našem stoletju izvajale v prejšnjem stoletju domišljene proletarske revolucije. Delavci (plave halje) kot najštevilnejši razred (sloj) naj bi po zmagovalni proletarski revoluciji v temeljih preobrazil družbo, konec naj bi bilo slehernega izkoriščanja in vsestranske odtujenosti, delavska oblast naj bi torej ponebesila zemljo. Ni se torej čuditi, da smo v teh družbah "delavske vladavine" vsi, tako rekoč preko noči, postali delavci - industrijski delavci, prosvetni delavci, delavci v zdravstvu, delavci v kulturi, itd., za vse skupaj smo našli pojem "delavno ljudstvo", kajti vsi naj bi poslej živeli zgolj od svojega dela, konec pa naj bi bilo torej izkoriščanja temeljčega na lastnini nad proizvodnimi sredstvi. Ekonomski in politični interesi delovanja ljudstva naj bi zato bili istovrstni, zadostovala naj bi zato ena sama politična stranka, z enim čekajem, enim politbirojem in končno enim Vodjem - logična konsekvence, žal pa temelječe na napačni predpostavki, na popolnem nerazumevanju narave človeka. Kljub temu da je ta ideologija zreducirala človeško multimedionalnost zgolj na "člo-

veka proizvajalca", je fizično delo le osvobodila tisočletnega Platonovega prekletstva. Ta usmeritev k najštevilnejšemu sloju industrijske dobe - k delavstvu in s tem k delu, fizičnemu posebej, pa je bila nihaj v skrajno lego. Šlo je za neke vrste fanatično prepričanje, da je končno odkrit motor napredka - boj med delom in kapitalom, razredni boj. Vse je bilo nenadoma videti tako preprosto, zapleteno zgodovino je bilo moč na šolsko preprosto način razložiti in kar je najvažnejše: poslej bo mogoče prihodnost načrtovati. Samo še kratko prehodno obdobje in vse bo moč postaviti na svoje mesto. Pesnik Klopčič npr. je to novo Veliko moč človeštva napovedal z verzji: Mi kujemo že dan za dnem/da zruši se nam moč okov/da se rodi nam človek nov.

A tega "novega človeka", osvobojenega slehernega egoizma, večnih izkoriščevalskih nagajenij, resničnega humanista, ki je pripravljen živeti v bratskih odnosih s soljudmi in v soglasju z naravo ni in ni hotelo biti. Razkorak med dejanskim, oz. želenim na eni strani in realnim življenjem na drugi strani se je začel z leti celo povečevati. In bolj, ko se je dejansko življenje oz. družba diferencirala, bolj se je trosila propagandna ideološka megla, skatero se je skušalo prikriti te procese. Nasprotja so se kopičila - nova revolucija je bila pred vrati. Delovno ljudstvo realističnih dežel ne opravi to pot revolucije v imenu svobode, bratstva in enakosti, tudi ne v imenu združenih proletarcev, ampak se preobrat opravi v imenu nacionalnega, torej spet kolektivitete, znotraj katere pa naj bi bila končno zagotovljena maksimalna svoboda posamezniku.

Torej, tudi naša Demosova revolucija se zgodi v prvi vrsti v imenu nacionalnega, podrejeno pa je uperjena zoper (real)socializem, s tem zoper "samoupravljanje in končno delavstvo" (Kuzmanič), ki je bila socialna podloga prejšnjega sistema. Ni se torej čuditi, da sta edina sloja, ki sta v tem preobratu delovala (in še delujeta) organizirano kmetije in obtniki, ki jih je prejšnja "delavska oblast" zatirala in

"zatirala". Se vedno najštevilnejši socialni sloj pa se je očitno na zadnjih volitvah odločil dati glas dvema ideološkima strankama "kapitalizmu enakih možnosti" - še eni iluziji torej. Dovčerajšnji "razred na oblasti" je tako v novem slovenskem parlamentu neposredno zastopnik le s štirimi svetniki in še ti so iz iste sindikalne konfederacije in to v trenutku, ko se ponovno opravlja prerazdelitev nacionalnega bogastva.

Ni dvoma: delavec (delavski razred) je ta čas pri nas politično in sindikalno slabo organiziran. Še več! Ta čas besede delavec, delavski razred, itd. zvenijo ideološko, politično nekonzistentno, so nekaj, kar nas spominja le na nedemokratsko preteklost. Zato to pot gotovo ne bo kaj prida prvomajskih kresov, budnic in proslav. Na eni takih sem bil. Bilo je malo ljudi in še nekaj je bilo očitno: niti ena recitacija, zapeta ali zaigrana pesem ni bila uglasena na 27. april in 1. maj. Očitno je tudi mojih rojakov sram, da so se pred okroglo petdesetimi leti uprli nacifašizmu in desetletja verjeli v zmago dela nad kapitalom. Gledam nastopajoče, poznam jih, sami delavci - povečini v ožjem pomenu besede. Vse, kar so, kar imajo, so si ustvarili v času, ko so bili kot "razred na oblasti". Vsi so še pred nekaj leti peli o delu, bojih in zmagah - porazov tedaj seveda nismo poznali. Sedaj pa, kot da jih je zapustil spomin. Pozabili so celo na svoj stan.

Med obema vojnama smo Slovenci počasi postajali iz agrarne industrijske družbe. Zanimivo: med našo proletarsko revolucijo so bili proletarci menda v njej deležni kot manjšina. Potem smo se pospešeno in žal tudi nasilno industrializirali in proletarizirali. V tem času smo dali delu le čast, ne pa tudi oblast. Sedaj se kapitaliziramo brez kapitala in brez kapitalistov - edino delavcev brez dela imamo v izobilju. Ti pa so skupaj z (še) zaposlenimi skoraj edini vir potrebne kapitala in tudi rezervoar mnogih bodočih kapitalistov. Tudi zato kaže 1. maj praznovati - s tem se namreč klanjamo tako rekoč edinemu, kar imamo - delu oz. delavcem.

Viktor Žakelj

MARIJA VOLČJAK

Lastninjenje podjetij - Lastninjenje podjetij - Lastninjenje podjetij

Zakon bo bistveno spremenjen

Parlament je do 7. maja podaljšal razpravo o spremembah zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, vlada jih pošilja prek Rejčeve privatizacijske komisije, vsekakor gre za pomembne spremembe, ki naj bi pospešile privatizacijo.

Poleg otvoritvene bilance tudi ocenitev

Spremembe, ki v zakon vključujejo tudi založniško dejavnost in invalidska podjetja, prinašajo poleg otvoritvene bilance tudi ocenjeno vrednost družbenega kapitala. Z drugimi besedami, poleg statične tudi dinamično vrednost podjetja. Izračuni so namreč pokazali, da je statična vrednost predvsem zaradi visoko ocenjenih zemljišč in objektov v nekaterih podjetjih visoka, ki naj bi jo celo za polovico lahko znižali s pomočjo ocenjene vrednosti.

Z otvoritveno bilanco bodo torej podjetja ugotovila višino družbenega kapitala, ocenjevalci pa jo bodo s pomočjo "badwilla" lahko zmanjšali. Seveda to velja zlasti za slaba podjetja, medtem ko bo dobrim preostala z otvoritveno bilanco izračunana vrednost.

Dodatne predloge lahko pričakujemo v smislu popustov pri nezazidanih zemljiščih, saj bo s strani dobrih podjetij nedvomno veliko pripomb na visoko oceno zemljišč in stavb v otvoritveni bilanci.

Palica bo visela tudi nad agencijo

Rok za vlaganje začasnih denacionalizacijskih odredb bo podaljšani in vlagati jih bo moč še nekaj dni po sprejemu sprememb zakona. Podjetja pa bodo kasneje lahko olastnili morebitno razliko med časno in končno odločbo. Praksa namreč kaže, da občine pri začasnih odločbah ne preverjajo upravičenosti zahtevkov, pri tem niso v stikih s podjetji, jih izdajajo celo v 100-odstotni višini in tako podjetjem onemogočajo lastninjenje.

Pričakujemo torej lahko pritožbe podjetij, ki bodo ravnala najbolj pametno, če bodo normalno pripravljala program lastninjenja, ga predložila agenciji za privatizacijo in jo pri tem opozorila na denacionalizacijske odločbe.

Agencija kot vse kaže, ne bo mogla razsojati povsem suvereno, saj spremembe zakona prinašajo možnost pritožbe na njene odločitve na ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj. Tudi nad agencijo bo torej visela palica, kar naj bi prispevalo k temu, da se ne bi obnašala preveč birokratsko.

Gost kluba gorenjskih direktorjev Dvor v Preddvoru je bil v četrtek, 22. aprila državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj TONE ROP. Pogovarjali so se o lastninjenju, zato je bil voditelj pogovora Emil Milan Pintar tokrat res enakopraven sogovornik. Razprava je bila izjemno živahna, kar dokazuje, da je lastninjenje trenutno najbolj vroča gospodarska, seveda tudi politična tema. Tone Rop je pojasnil spremembe zakona o lastninjenju, ki jih je moč predlagati do 7. maja, saj je parlament razpravo podaljšal. Foto: G. Šinik

Certifikati po starosti

Lastniške certifikate naj bi državljanom razdelili po starosti in ne po delovni dobi, s čimer se krog upravičencev širi na kmete, matere, zaposlene v tujini itd. Zataknilo se je namreč pri podatkih o delovni dobi, saj kar za 400 tisoč ljudi niso mogli upariti podatkov o delovni dobi (pokojninski zavod) in podatkov o prebivalstvu in kar za 30 odstotkov ljudi bi morali zbrati podatke.

Zato so se odločili za starost in pri otrocih vrednosti nekoliko znižali. Stari do 17 let bodo dobili certifikat v vrednosti 100 tisoč tolarjev, od 18 do 22 let za 200 tisoč tolarjev, od 23 do 27 let za 250 tisoč tolarjev, od 28 do 37 let za 300 tisoč tolarjev, od 38 do 47 let za 350 tisoč tolarjev in nad 48 let za 400 tisoč tolarjev.

Ne nameravajo jih ljudem pošiljati na dom, temveč naj bi za vsakega odprli račun na SDK. Ljudje bi v trafiki kupili obrazec, ga izpolnili in oddali v podjetju. Podjetje naj bi nato s temi listki prišlo na SDK, kjer bi se spraznili računi posameznikov in polnil račun podjetja. Tako bi imeli natančen pregled dogajanja, kar bi omogočalo kontrolo.

Le 60-odstotna javna prodaja za certifikate

Veliko prahu je dvignila je dvignila možnost 100-odstotne javne prodaje za lastniške certifikate, na kar so se nekatera večja podjetja že pripravljala. Zakonska sprememba je naravnana tako, da bo to moč napraviti le do 60 odstotkov. Pri 100-odstotni bi

namreč prišli v nasprotje z drugimi zakonskimi določili, saj za odškodninski in pokojninski sklad ter za pooblaščen investicijske družbe ne bi nič ostalo, ti pa bi lahko podjetje tožili in zahtevali kupnino ali delnice. Podjetje bi tako moralo še enkrat plačati, kar je že prodalo za državljske certifikate.

Omeniti je treba tudi spremembo, po kateri bodo lahko upravičenci za notranji odkup namenjali dobiček, morebitni večinski lastnik pa jim tega ne bo smel preprečiti. Sklad jim bo lahko "pobral" le delnice, ki jih v tekočem letu ne bodo plačali, ne bo pa padel celotni paket štirih let.

Več kot polovica podjetij bo z lastniškimi certifikati doseglo 20 odstotkov vrednosti. Veliko vredne večje tovarne, kot so kranjska Sava, novomeška Krka, ljubljanski Lek itd bodo dosegli le 4 do 6 odstotkov vrednosti. V delovno intenzivnih tekstilnih, lesnih itd. tovarnah pa celo 45 do 55 odstotkov vrednosti.

50-odstotni popust pri notranjem odkupu

Pogovori vlade s sindikati so prinesli predlog o 50-odstotnem namesto 25-odstotnem popustu pri notranjem odkupu, kar prispeva k večji privlačnosti te metode lastninjenja.

Podjetja, ki bodo 20 odstotkov dosegla s certifikati, bodo potemtakem do kontrolnega paketa prišla že z dodatnimi 11 odstotki, saj bodo imela 31 odstotkov, država pa 29 odstotkov. Teh 11 odstotkov pa pomeni 2,2 odstotka letno, s 50-odstotnim popustom pa dober odstotek letno. To pa ne bi smel biti več problem, saj se pri podjetju, ki nima tolikšnega dobička, ne plača boriti za kontrolni delež.

Ni še povsem jasno, kako bodo razrešili vprašanje "novokomponiranih" državljanov. Po 9. maju 1990 je državljanstvo dobilo 169 tisoč ljudi. V tem času pa je bilo rojenih približno 40 tisoč otrok, ki bi bili prikrajšani, če bo sprejet ta datum.

Upoštevanje zadolžnic

Druga stvar, ki so jo prinesli dogovori s sindikati, pa je upoštevanje zadolžnic pri lastninjenju. Izračuni kažejo, da bi se podjetja s certifikati, z notranjim odkupom in z zadolžnicami lahko olastnila 60-odstotno.

Z zadolžnicami pa je nekaj težav, ker so nekatera podjetja od njih plačala davke in prispevke, druga pa niso. V prvem primeru so knjižene, v drugem ne, zato o slednjih natančnih podatkov ni. Priznali naj bi do kolektivne pogodbe za podjetja, ki so imela plače pod 80 odstotki branžne pogodbe. Tone Rop rešitev vidi v tem, da bi podjetja na novo napisala podtrdila, s čimer bi knjigovodsko vodene razknjižili, tistim, ki davkov in prispevkov niso plačali, pa bi jih za to razliko zmanjšali.

Spremembe zakona prinašajo tudi določilo o ničnosti izvedenih neodplačnih prenosov družbenih sredstev v podjetja na podjetja, razen v okviru krovnih podjetij. Nedvomno je nastalo pod vtisom zadnjih afer, zelo težko pa je napovedati, če bodo sprejete. Mnogi napovedujejo, da ne bodo.

Tudi zasebne investicijske družbe

Pri lastninjenju bo poleg pokojninskega v igri tudi odškodninski sklad, ki je že ustanovljen, prispelo pa je že zelo veliko denacionalizacijskih zahtevkov, zato bodo njegovi upravljalci morali paziti, da denarja ne bi zmanjkalo in bi sklad propadel. Pri lastninjenju podjetij bo sklad nekaj dobil v delnicah, nekaj v kupnini, v njem se zbira 10 odstotkov od kupnine stanovanj, osnovna glavnica države pa znaša milijon mark. Oba državna sklada se v poslovanje podjetij verjetno ne bosta vmešavala.

Drugače pa bo s pooblaščenimi investicijskimi skladi, država naj bi koncesije dala zasebnim, če bodo seveda izpolnjevali pogoje (300 do 400 tisoč ekujev, brokerja, usposobljeno vodstvo itd.) Zbirala bi državljske certifikate in jih enkrat teden na borzi prodaja za delnice, s katerimi bi se tam pojavil sklad za razvoj. Vprašanje je, kako bodo omejene pri možnostih naložb oziroma kolikšne deleže bodo lahko imele v posameznem podjetju.

Bogomir Špiletič, pomočnik direktorice SDK Slovenije, ki zelo dobro pozna možne oblike oškodovanja družbenega premoženja. Foto: G. Šinik

Revizije

Če želimo korektno izpeljati revizijo divjih privatizacij, so merila vsekakor potrebna, dela pa bo zelo veliko, saj je SDK za 1.066 podjetij prejela 1.600 zahtevkov.

Revizija lastninjenja v s pravo revizijo (pravičnost letnih računovodskih izkazov) nima nič skupnega, saj je to pravni, finančni in računovodski pregled v skladu z 48. členom zakona o lastninskem preoblikovanju, pravi Bogomir Špiletič, pomočnik direktorice SDK Slovenije. Čaka jih veliko dela, saj se je v zadnjih dneh usul plaz zahtevkov za revizijo, do 2. aprila se jih je nabralo 500, po pozivu Rejčeve komisije pa v nekaj dneh več kot dvakrat toliko in njihova kvaliteta je razumljivo zelo padla.

SDK mora do 5. maja izdati podjetjem sklepe o reviziji, o čemer bo obveščena agencija za privatizacijo, ki soglasja na program privatizacije ne more dati, dokler revizija ni opravljena. Ker bo v reviziji kar 1.066 od 2.500 družbenih podjetij, naj bi zakon spremenili, da bi enoletni rok za lastninsko preoblikovanje začel teči šele, ko bi bil revizijski postopek končan oziroma od pravnomočne sodne odločbe. Šele potem bi bilo podjetje podzavljeno.

Predlagan je tudi operativnejši postopek, med SDK in sodiščem naj bi izpustili družbenega pravobranilca, saj jih je v Sloveniji le še 23, mnoge občine jih nimajo več.

Prijavljeno podjetje bo dolžno pripraviti poročilo, kako so izvedli postopke lastninjenja, sicer bo kaznovano z 2 milijonoma tolarjev, odgovorna oseba pa s 125 tisoč tolarji. Revizorji bodo lahko prišli tudi v podjetja, ki ne bodo dobila sklepa o reviziji, če bo tako narekoval revizijski postopek v drugih podjetjih.

Šele zakonska določena merila bodo zagotovila enotnost revizij. Če jih ne bo, bodo sodniki zadeve dajali v presojanje izvedencem, ki bodo tehtali, kolikšno je bilo oškodovanje družbene lastnine. Nanašati bi se morala na naslednja področja oziroma odprta vprašanja oškodovanja družbene lastnine.

1. Dokapitalizacija s posojili

Podjetja so delavcem odobrila zelo ugodna posojila, ki so jih le-ti nato vplačali kot lastniške deleže v podjetje. Običajno je bila to le knjigovodska operacija, sodišča pa so dokapitalizacije registrirala, čeprav v podjetje ni prišel sveži kapital. V 160 pregledanih podjetjih so ugotovili, da so to 10- do 15-letna posojila, pod 1- do 2-odstotnih realni obrestni meri, brez revalorizacije. Merilo naj bi bilo revalorizacija in 8-odstotne obresti in cenejša posojila bi potemtakem pomenila oškodovanje družbenega premoženja.

Nadaljevanje na strani 14

V Škofji Loki je v petek, 23. aprila, potekal seminar na temo lastninjenja. Uvod je podal Emil Milan Pintar, metodologijo otvoritvene bilance je predstavil prof. dr. IVAN TURK, problematiko revizij

pa BOGOMIR ŠPILETIČ, pomočnik direktorice SDK Slovenije. Foto: G. Šinik

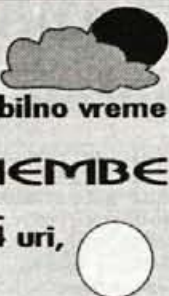

VREME

Vremenslovci nam za praznike obetajo precej nestabilno vreme z občasnimi padavinami.

LUNINE SPREMENBE

6. maja bo šap ali polna luna. Ker se luna spremeni ob 4. 34 uri, naj bi bil po Herschlovem vremenskem ključu dež.

OTPEKOTNE MALICE

ODPADKI IN UNIČENE ZELENICE!

Poklicali so nas iz naselja blokov na Plavžu, blizu nekdanjega kina Plavž, naselja, ki ga Jeseničani poznajo po »železničarskih« blokkih.

Prebivalci, Slovenci, so se pritožili, kako neznosno je postalo v naselju.

Ko smo šli v ponedeljek popoldne pogledat, je bilo videti res nevzdržno. Vsepovsod polni smetnjaki, okoli njih pa na kupe odpadkov. Da bi bilo še huje, prebivalci, ki niso Slovenci, namerno uničujejo zelenice, pokvarijo vse, kar jim pride pod roke...

V tem naselju kot tudi v drugih jeseniških naseljih se že krepko pozna begunski naval. Pozimi se morda niti ni tako videlo, koliko beguncev živi pri sorodnikih, spomladansko vreme pa jih je zvalo iz stanovanj. Človek ne more verjeti, da toliko ljudi prebiva v tem naselju!

Od nekdanjega mirnega in vzorno vzdrževanega okolja danes ni ostalo nič. Sami odpadki, uničene zelenice in ljudje, ki hodijo eden po drugem!

LESTVICA

DOMAČI DEL:

1. Ko se zaljubiš - Čuki
2. Nekdo igra klavir - Čudežna polja
3. Lili Marlen - Vlado Kreslin
4. Ti si moj sonček - Agropop
5. Ciganska kri - Oto Pestner
6. Mesto rdečega prahu - Riko
7. Puna greva v južne kraje - Sokoli
8. Tih deževen dan - 1 x band
9. N'kol si nam odpustu - Don Montony band
10. Zarjavela trobenta - Zoran Predin

PREDLOGA:

1. Novo jutro - 1 x band
2. Primorci, na glavo si klobuk bom dal, oh ne, Amerika - Malibu - Grand Mix

TUJI DEL:

1. Bed of roses - Bon Jovi
2. Run to you - En rage
3. No limit - 2 unlimited
4. Sweet thing - Mick Jager
5. Steam - Peter Gabriel
6. Hope od deliverance - Paul McCartney
7. Give to me - Michael Jackson
8. Easy - Faith no more
9. All that she want's - Ace of baze
10. Someday - Lisa Stansfield

PREDLOGA:

1. I feel you - Depeche mode
2. In these arms - Bon Jovi

GLASBENA TEMA:

ZABAVNA GLASBA 92 - 93

Zadnjič je bila izrečana poslušalka Branka Vrhunec, Tupolje 6, 64227 Selca. Po pošti bo prišla kaset. Dopisnice pošljite do sobote, 1. 5. 1993, na naslov Radio Tržič, Balos 4, 64290 Tržič. Naslednji kupon bo objavljen tako kot vedno - v torek. Pa lep pozdrav!

KUPON ZA LESTVICO

TUJA PESEM: _____

DOMAČA PESEM: _____

TUJI PREDLOG: _____

DOMAČI PREDLOG: _____

GLASBENA TEMA: _____

NASLOV: _____

Prvomajski prazniki so bili na teh tleh zmeraj nekaj posebnega!

Glavna specialnost pa je bila v tem, da so se zaradi časovnega sovpadanja z deli na vrtničkih, s presaditvijo okenjskih rož in s podobnimi zadevami tozadevni prazniki širokim ljudskim množicam z dopusti vred zavlekli tudi tja do deset dni! Kar je bilo fino, saj so široke delovne množice lahko kakšen korenček in peteršiljček zase pridelale, manj široke delovne množice pa so za prvomajske dni razigrano smučale ali se odpočivale ob morju.

Dolgo dolgo je bilo kot v pravljici: en del delovnega ljudstva je za prvi maj lopatal, kot se »štihanju« bolj fino reče, drugi del pa je ob hladni obmorski sapici na kakšni marmornati terasi spisal modre prvomajske nagovore.

In ker je vse minljivo, je umrla tudi ta idila: enim lopato, drugim pa sončna očala!

In prišel je današnji prvi maj, ki je sploh in oh in nekaj naj posebnega!

Mene med nobenimi takimi ali drugačnimi prazniki dostojni kaj posebnega vznemirjalo, letos pa me tolčejo in tolčejo po glavi s temi neznosnimi aferami! Vic je v tem, da bolj, ko berem, vedno manj kapiram, kar mi resnično para živce! Mojrstrskega slepomišenja gor in dol ni in ni kraja: kaj je oni tedaj rekel, pa ni onemu rekel, am-

pak je za drugega mislil. Za prvomajskega praznovaleca z lopato taka megla, da ni čudno, da ljudstvo ven vleče naravnost grozljive fantazme in konstrukte.

Meni je jasno samo to, da je v tej hit aferi razneslo gumo - plof! Počilo je in po »felnah« ne bo šlo naprej! Pa še »zazavgalo« se je - in zaradi

To! Pomanjkanje ljubezni je tisto, kar vihra skozi afero hit in vis! In prvomajskemu lopatarju žre živce! Saj res ni nujno, da bi se politiki, tisti ta stari in tisti ta novi pa še kakšen udbaš med seboj ljubčkali in zganjali podobne ne-žne prijeme - imeli pa naj bi vsaj toliko sočutja do letošnjega dolgega praznika, da bi

uho noter, skozi drugega pa ven! Kaj bi nas tedaj na sončni plaži brigalo, kdo šverca z orožjem, kdo ne plačuje davkov, plačuje pa udbo, kdo nosi ven slovenski kapital! Na pladnju nam, recimo, lahko prinesejo magari podatek, da je v zadnjih letih kakšnih 60 procentov slovenskega kapitala izpuhtelo v tujino - pa kaj?! Mi bomo v kopalkah še naprej čofotali po mivki in migotali po plaži ter se pustili bogato streči! Človek enkrat živi in tedaj naj uživa!

Tako predprvomajsko mrcvarjenje dragih volivci in volivcev je čisto upravičeno obsodil sam predsednik vlade! Kaj ni oni dan rekel, da so novinarji nekam neodgovorni, da spuščajo ven take hit in vis grozote! In so novinarji - kdo pa, če ne oni - spet kompletno narobe razumeli, da jih gospod predsednik napada, omejuje, cenzurira kot v starih časih! Bla, bla! To so čisto navadne novinarjev nočne more! Nič se jih ne disciplinira, le pravega občutka za čas in prave osebe nimajo!

Ko boste za te prvomajske praznike pod kakšno cvetočo češnjo, ne vzdihujete za rdečim nageljnom v reverju! To zimo so namreč vsi od kraja od togote pomrznili. Zaradi zgoraj opisanega mrcvarjenja pa nimajo niti ne volje, da bi se nekako spravili k zavesti. Nageljnov ne bo, kar pa jih bo, bo pa tako klavrno in poklapano. Ena revš'na, vse skupaj! ● D. Sedej

TEMA TEDNA

PREDPRAZNIČNO MRCVARJENJE

V tej aferi hit - vis guma ni počila, ampak jo je kar razneslo; zaradi takega defekta pa vsak šofer nastrada.

Novinarjev se nič ne napada in ne cenzurira, le pravega občutka za čas in prave osebe nimajo!

takih reči vsak šofer nastrada. Saj se je pri kakšnem Trendu ali Elanu tudi predrla guma, a je bila medsebojna solidarnost politike tako vzorna, da so Elanov defekt z združenimi močmi mojrstrsko zatašali. To ni bila njih pesem, to je bila njih sama ljubezen!

JOD L GATOR

Dve leti

Ja, letos bo spet kup enih proslav, al' če rečemo temu spominov na drugo obletnico. Pred dvema letoma je v Sloveniji nastopil Bob Dylan, nastopila je tudi svetsko poznata estradna grupa JNA, jest sem se guncal v Gardalandu, no malce v ozadju teh velikih dogodkov pa je bila v drobni ulici, v drobni hišici, v drobni sobici, odprta glasbena trgovina Sonček, sedaj veliki multinacionalni koncert Aligator Music Shop. Po teh dveh letih se je torej nazadnje vpraševalo, sicer pa ste to cifro lahko dobili po logičnem izračunu: 10 - 2 - 8 + 2 = 2. Točno tako in nič drugač, mamico od Jana pa sprašujem, kje je že videla dva čevlja na štiri štirinčce. Hvala za vse čestitke ob 2. obletnici, ena (najbrž ne smem napisat katera) iz Rado'ce je celo šolo špricala zato - to je pa že nekaj. Žrebali smo v stilu in v rokci se je znašla dopisnica, ki sliši na ime Branko Mihelčič, Ul. 1. avgusta 3, 64000 Kranj. Ja, bravo, a ne.

NOVOSTI

Novosti je tudi ene par, jasno ne. Velenjski metalci Chateau so napravili kaseto z naslovom "Avantura", Malibujci pa "Slovenija Grand Mix", kar v prevodu pomeni 30 največjih slovenskih glasbenih uspešnic na Malibu način. Oto Pestner ima tudi ene "Zlate popevke", no CD-jev je tudi nekaj in sicer Duran Duran (Wedding Album), Poison (N. T.), Ozzy Osborne (No More Tears)... Tisti, kaj daste na Gipsy Kings, boste šli 7. maja jasno na koncert v Celovec, karte pa boste kupili v Aligator Music Shopu (260 avstrijskih). Tko.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 92:

Za 1. maja naj bi na Joštu (small Mountainček) nad Kranjem nastopila Beltinška banda s Kreslinom na čelu (vsakemu od muzikantov je na čelu zrasel en majčken Kreslin). Ker vem, da jih do bro poznate, mi do naslednjic napišite vsaj eno pesem, ki jo izvajata Beltinška banda + Kreslin. Rešitve čakam do srede, 5. maja letos, na uredništvo Gorenjskega glasa, pripis "Namesto koga Jodlgor prdi". Alenka, čestitam ti za 23. april in kje sem bil jaz takrat, da bi imel zastoj vstopnino, kar se tiče Orionov sem mrz'u, no tu sem se spomnil na Rikota Merzela, ki kot veš tudi izvaja pesmico "Mesto rdečega prahu", skrivnostnost pa spada v posel, če ne, ne bi bilo zanimivo, horoskop pa sem že izdal, a veš Boži, Nataša hvala za razglednico iz Benetk in fajn se močez praznike, kar velja tudi za vse ostale.... Čav

PETEK, 30. aprila 1993

TVSLOVENIJA 1

- 9.20 Pravljice iz mavrice: Carodejni dimnik
- 9.35 Risanka
- 9.45 Batman, 3. epizoda
- 10.10 Risanka
- 10.20 Skrivnostni otok, angleška nadaljevanka
- 11.15 Tedenski izbor
- 11.15 Videošpon
- 12.00 Povečava: O filmu Blade Runner
- 13.00 Poročila
- 13.05 Poslovna borza, ponovitev
- 15.05 Filmsko popoldne
- 15.05 On in ona, ponovitev
- 15.30 Psihatri, ponovitev
- 16.50 Poslovne informacije
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.15 Otroški program
- 17.15 Huckleberry Finn, angleška nadaljevanka
- 17.40 Oscar Junior, tuja nanizanka
- 18.00 Regionalni program - Koper
- 18.50 Pari, TV igrca
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme
- 19.55 Šport
- 20.05 Forum
- 20.30 Ekspres v Sugarland, ameriški film
- 22.10 TV dnevnik, Vreme
- 22.34 Šport
- 22.40 Večerni gost
- 23.40 SP v hokeju na ledu, skupina A, polfinale, posnetek iz Münchna

SLOVENIJA 1

EKSPRES V SUGARLAND

ameriški barvni film; igrajo: Goldie Hawn, Ben Johnson in drugi; Mlada Lou Jean Poplin pregovori moža, ki je zaprt v kaznilnici, da pobegne. Skupaj se odpravita v Sugarland, da bi ugrabila lastnega otroka, ki so ga zaradi neprimernosti staršev dali posvojiti. Da bi si zagotovila pot k cilju, si izbereta talca. Toda zasledovalcev je vse več... Mladi par si s svojo odločnostjo pridobi naklonjenost prebivalcev, ki jima celo začnejo dajati igrače in oblačila za otroka.

CELOVEC
Handl
Bahnhofstr. 20
Tel. 9943-463-511566

PIŠARNIŠKA TEHNIKA TELEKOMUNIKACIJE
VAŠA STROKOVNA TRGOVINA Z OSEBNIM SVETOVANJEM

Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Baywatch 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Kultura 20.15 Primer za dva 21.15 Avstrijska kuhinja 21.20 Romy 93, podelitev nagrad najbolj priljubljenim TV zvezdam leta 22.15 Casanova, ameriško-italijanski film 23.55 Čas v sliki/Sport 0.00 Klub morilcev in Brokyna, nemška kriminalka 1.40 Poročila/1000 mojstrovin

TVAVSTRIJA 2

15.15 1000 mojstrovin 15.25 Šport: SP v hokeju, polfinale 18.00 Harry in Hendersonovi 18.30 Milijonsko kolo 19.00 Regionalna poročila 19.30 Čas v sliki/Vreme 19.59 SP v hokeju - polfinale 22.15 Šiling 22.45 Smith in Jones, angleška komika 23.10 X-large Nighttime 23.35 Leonard Cohen - future and past 1.00 Poročila/1000 mojstrovin

Radijska križanka na Radiu Tržič vsako prvo soboto v mesecu. To je zabavno-poučna oddaja z gosti - znanimi Slovenci. Kdo bo gost 1. maja ob 17.30, naj ostane še skrivnost.

Poslušajte nas, rešujte križanko in se zabavajte! Sreča in nagrada ne moreta mimo vas! Križanko, ki se je preselila s ponedeljka na soboto, že dobri dve leti pripravljiva in vodi Majda Lovrenčič, ki vas vabi, da se ji na delavski praznik, 1. maja, pridružite.

TVSLOVENIJA 2

11.05 Tedenski izbor 11.05 Že veste, ponovitev 11.40 Gospodarska oddaja 12.10 Iskanje Salome, švicarska nadaljevanka 13.00 Poročila 16.40 Osmi dan, ponovitev 17.30 Mostovi 18.50 Znanje za znanje, učite se z nami 19.30 TV dnevnik, Vreme 19.55 Šport 20.05 Studio City 22.15 Sova; Popolna tuja; Psihatri, angleška nadaljevanka; Ljudje mačke, ameriški film

TVHRVAŠKA 1

8.00 Dobro jutro, Hrvaška/TV Kalendar/Zgodbe iz Monticella, nanizanka 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Hrvaške zgodbe in novele 12.00 Točno opoldne/Poročila/Ko se svet vrtil 13.30 Mikser M 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliki, ponovitev 14.50 Goli pod južnim soncem, zadnji del 15.45 Afternoon report 16.00 Poročila 16.05 Angleščina 16.35 Malavizija 17.30 Hrvaška država in ljudje 18.00 Poročila 18.10 Izziv duha 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanka 19.30 Dnevnik 20.05 Film - video - film 20.45 Vojaski pohod, ameriški barvni film 22.35 Dnevnik 23.05 Slika na sliki 23.55 Poročila v angleščini 0.05 Poročila 0.15 Sanje brez meja

TVHRVAŠKA 2

9.00 Zasedanje hrvaškega sabora 15.00 Tenis: Davisov pokal: Zimbabve - Hrvaška, prenos 19.30 TV dnevnik 20.05 Kako čas beži, humoristična nanizanka 20.45 Potovanja 21.45 Cro pop rock 22.25 Maruličevi dnevi, kronika 23.00 Nočna izmena; Lovejoy, angleška nanizanka; Družina Addams, humoristična nanizanka; Hiša opic, nanizanka; Krvno maščevanje, ameriško/italijanski film 3.00 Horoskop/Video strani

KANALA

9.00 MCM 10.50 Astrološka napoved 11.00 Drugačen svet, ponovitev ameriške nadaljevanke 11.50 Dober nakup 12.00 A shop 12.15 MCM 18.20 Dober nakup 18.30 Rock starine 19.00 A shop 19.15 MCM 20.00 Risanke 20.15 Dnevno informativni program 20.30 Drugačen svet, ameriška nadaljevanka 21.20 Dan po jutrišnjem, ameriška poljudnoznanstvena serija 21.50 Moja mama je volkodlajknja, ameriški barvni film 23.30 Rock starine 0.00 Dnevno informativni program 0.15 Poročila v angleščini: Deutsche welle 0.40 Astrološka napoved 0.50 Live&Kickin 1.50 A Shop

TVAVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Zahodno od Santa Faja 9.30 Novosti 10.00 X-large 10.30 Velepisanikova hčerka, ameriška komedija 12.15 Domače reportaže 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Sinha Moca 14.00 Magnum 14.45 Mojstri jutrišnjega dne 15.00 Jaz in ti, otroški program 15.05 Heidi, risana serija 15.30 Am, dam, des 15.50 Paradižniki proti vampirjem 16.15 Cool 16.30 Video uspešnice in kviz 17.00

KINO 30. aprila

CENTER amer. melodr. VONJ PO ŽENSKI ob 17.15 in 20. uri
STORŽIČ franc. trda erot. ZAPELJEVANJE MLADOLETNIKOV ob 18. in 20. uri
ŽELEZAR amer. ljub. thrill. V POSTELJI S SOVRAŽNIKOM ob 18. in 20. uri
DUPLICA prem. franc. poli. filma VERONIKINO DVOJNO ŽIVLJENJE ob 19. uri
ŠKOFJA LOKA amer. črna kom. KRVAVA MARIE ob 18. in 20. uri
RADOVLJICA amer. krim. film PATRIOTSKE IGRE ob 20. uri

Oaza je vaza za marjetice

Pod tem naslovom, ki je nastal v otroški glavici, si je naša dopisnica Majda V. Mencinger, izkušena pedagoginja, zamislila rubriko o vzgoji majhnih otrok. Zapisom o prvih igračah sledi razmišljanje o otroku v varstvu.

Otrok gre v varstvo

Ob prvem otrokovem rojstnem dnevu kane v srečo tudi kaplja pelina. Porodniški dopusti se iztekajo in pred mladimi družinami se pojavi vprašanje varstva za otroka. Prehod iz domačega okolja v tuje za otroka ni lahek. (Saj je še nam odraslim neprijetno, če moramo nenadoma vstopiti v neko povsem neznano okolje.)

Če je današnjim mladim staršem v tolažbo, naj povem, da je njihov enoletni otrok "energetsko" bolje opremljen za odhod od doma, kot so bile prejšnje generacije otrok. Te so morale v varstvo z osmimi ali celo le s tremi meseci.

Enoletniki so v toplem družinskem okolju dalj časa. Če je bila sreča mila, so bili tudi dalj časa dojeni. Dojenje pa je po enotnem mnenju strokovnjakov, ki se ukvarjajo s telesnim in duševnim zdravjem otrok, zaloga "duševnih in telesnih vitaminov" za njihov nadaljnji zdravi razvoj.

Sedaj pa k možnostim za varstvo:

Tiste mlade družine, ki imajo stare starše, ki so pripravljeni prevzeti vnučke v varstvo, se bodo verjetno poslužile te možnosti. Mnogi stari starši opravljajo to nalogo z velikim veseljem. Pogosto jih slišimo praviti: "Sedaj, ko imava čas, lahko nudiva vnukom to, česar svojim otrokom ni bilo mogoče." Starejši ljudje so potrpanje umirjeni in potrpežljivi. Življenje jih je izučilo, da je vsega občudovanja in truda vredno življenje samo. Zato se s tako ljubeznijo posvečajo vsemu mlademu, živemu: pa naj bodo to rastline v vrtu, lončnice na oknih ali otroci. Ti še posebno. Ob njih se pomladajo in uživajo v njihovi mladi rasti. Navadno stari starši

ne zahtevajo kakšnih materialnih nadomestil za svojo "uslugo". Veseli pa bodo drobnih pozornosti in spoštovanja do njihovega dela. Ko bo pa otrok tri leta star, ga je priporočljivo vključiti v vrtec. Potrebuje namreč tudi otroško družbo. Med drugimi otroki se bo laže otresel svoje egocentričnosti, to je značilnosti majhnih otrok, da se počutijo središče sveta.

Če pa t. im. "babica servisa" ni, se bodo starši odločali med zasebnim družinskim varstvom ali otroškimi jaslicami. Ne bomo tu postavljali vrednostnih sodb, katera oblika je boljša. (V moji družini smo imeli srečo. V lepem, hvaležnem spominu so nam ostale tako gospa, ki je na svojem domu pazila starejšega sina, kot medicinske sestre, ki so v nekdanjih otroških jaslicah stražiškega samskega doma "spravile gor" mlajšega sina.)

Iz poklicnega dela poznam otroške jaslice in vem, da so dobro opremljene in v strokovnih rokah. Edini problem je, da so za njih zakonski normativi za število otrok v oddelkih previsoki. (Mimogrede: sedaj se pripravljajo nova zakonodaja za vrtec. Zaželeno je podpora javnosti zaposlenim v vrtcih - v imenu otrok - ki se že dolgo bojujejo za znižanje normativov. Pripombe in predloge zbira Ministrstvo za šolstvo in šport.)

Majda V. Mencinger

IN ŠE DROBEN NASVET

Presadimo asparagus

Koreninske grude starega asparagusa pri presajanju temeljito razrahljamo. Če so stari asparagusi zdravi, napravijo pogosto tako močno koreninsko grudo, da lonec kar počni. Tako strnjeno in preraščeno grudo moramo v lesenim nožem v podolžni smeri raztrgati. Korenine, ki se pri tem sprostito, smemo obrezati. Potem pa rastlino posadimo v večji lonec. V novem loncu naj bo gruda za 2 cm globlja.

Rastlino v novem loncu posadimo tako, da ne ostanejo ob steni lonca neizpolnjeni prostori. Poleg tega naj v loncu manjka toliko prostora, da moremo zalivati. Rob za zalivanje je zelo pomemben, sicer nikoli ne moremo prav zalivati. V vsakem loncu sme torej biti le toliko

prsti, da ostane na robu 1 do 1,5 cm prostega prostora za vodo.

Presajene sobne rastline spočetka zalivamo zmerno, sicer jim rade obolijo korenine (velja za vse presajene lončnice!). Prst naj bo zmerno vlažna, ne pustimo pa, da bi se osušila. Takoj po presajanju pa je seveda treba temeljito zaliti. Normalno začnemo zalivati šele takrat, ko začne rastlina rasti. V prvih štirih tednih po presajanju še ne smemo gnojiti.

Vsem nepresajenim rastlinam dajemo že od aprila naprej tudi hranilne dodatke. Ko se prst na vrhu osuši, jo s klinčkom razrahljamo. Pri tem ne smemo poškodovati korenin.

POSKUSIMO ŠE ME

Pomladne juhe

Zeliščna juha z ajdovo kašo

1 1/2 l vode, 1 skodelica ajdove kaše, 250 g zelišč: lapuhovih listov, trpotčevih listov, trobentic; 2 žlici kuhanega masla, muškati cvet, ingver ali koriander, sol, žlica (cele) moka.

Prej namočeno ajdovo kašo skuhamo v enem litru osoljene vode. S preostalo vrelo vodo poparimo zelišča, vodo odcedimo v jušni lonec z ajdovo kašo, zelišča pa sesekljamo in stresemo

v juho. Na maslu popražimo začimbe, odstavimo, primešamo moko in vse skupaj stresemo v juho. Posolimo in še nekaj minut kuhamo.

Tavžent juha

2 velika korenčka, 1 peteršiljeva korenina ali malo zelene, 3 do 4 žlice zdroba, 3 žlice masla, 1 1/2 l vode, muškati orešek, sol, šopek drobnjaka.

Korenček in peteršiljevo korenino ostrgamo in nastrgamo. Zdrob zmešamo s stopljenim maslom, dolijemo malo hladne vode. Mešamo, da se ne naredijo kepice. Zdrob zlijemo v zavrelo

vodo, nato pa stresemo vanjo še nastrgano korenje in peteršiljevo korenino. Juho začnemo in kuhamo 5 do 10 minut. Na krožnikih jo potresemo s sesekljanim drobnjakom.

MODA MODA MODA

Rožaste obleke

Tako so lepe, mladostne in romantične, da jo bo zagotovo vsaka hotela imeti: obleko z drobnimi rožicami. Svetle drobne rožice na modri, rdeči ali zeleni podlagi. Vse so zelo dolge, s širokim krilom. Najraje

bomo uporabile lahko in lepo padajočo viskazo, tanek bombaž ali bombažni jersey. Trgovine z metriskim blagom so s tovrstnim blagom tudi pri nas dobro zalozene. Le še šiviljo je treba najti...

DOMAČI ZDRAVNIK

Lapuh cvete

Lapuh, ki zdajle že cvete na vlažnih ilovnatih, glinastih tleh, na golih brežinah, kjer se močno upre sonce, "pomaga proti vsem slabostim v prsih", pravijo. Zaustravlja vnetja in jih kmalu pozdravi, če so se že razvila. Nadalje je izredno učinkovit pri odpravljanju sluzi. Z največjim uspehom ga uporabljajo pri hripavosti, katarju v grlu, bronhitisu, nadušljivosti, bronhialni astmi, vnetju rebne mreže in celo pri začetni pljučni jetiki. Marca in aprila nabiramo cvetove, kasneje pa tudi liste.

Prsni čaj za izkašljevanje:

Pomešamo enake dele lapuhovih listov in cvetov, drobnocvetnega lučnika, pljučnika in suličastega trpotca.

Vzamemo dve čajni žlički mešanice na skodelico z dodatkom medu. Vzamemo 3 skodelice na dan v obliki preliva. Piti je treba toplega po požirkih.

Iz šolskih klopi

Moja mama

Moja mama dela od jutra do večera. Sploh ne vem, če kaj počiva, zmeraj krožnike pomiva.

Kuha, čisti, pere, z nami knjige bere, čeprav je včasih jezna name, nočem nobene druge mame.

Maja Bratuž, 3. b r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Z Domelom v Železnike

NAGRAJENI SPIS

Projektno delo o kruhu

V osnovni šoli Predoslje smo v tem mesecu z uspeho zaključno pripravili in razstavo postavili našemu projektnemu delu piko na i. "Kruh, ali te poznamo?" smo se vprašali, ko smo se februarja lotili raziskovanja in to vprašanje je potem postalo naslov našega dela.

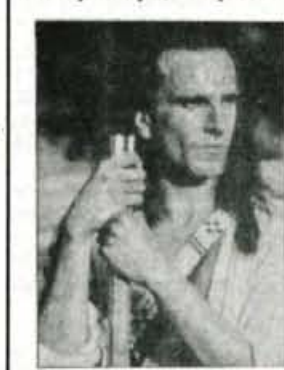
Vsak učenec se je lahko vključil v eno izmed skupin s posebno nalogo, prav vsi učenci pa smo ustvarjali na temo o kruhu pri likovnem in glasbenem pouku. Vsi smo pisali tudi spise ali pesmi. Učenci s predmetne stopnje smo sestavili tudi besedila v angleščini in nemščini. Razpisali smo se, kolikor nam je pač dopuščalo naše znanje tujega jezika. Zgodovinarji smo skušali ugotoviti, kje so spekli prvi kruh, kakšen je bil, kako se je peka kruha izpopolnjevala vse do danes. Naši mladi peki iz šestega razreda so spekli škofjeloske kruhke, ki smo jih vsi občudovali, in pripravili praznično mizo z različnimi krušnimi dobrotami. Miniature kozolcev, mlinov, stop, orodja za peko so delali modelarji pri tehničnem pouku. Bliznji Dolharjev mlin in Novakov mlin

na Prebačevem so si ogledali učenci, ki jih zanima mlinarstvo. V šoli so različne vrste kruha pekli petošolci, pri Krišljevih v Hotemazah pa skupina deklet iz osmega razreda. Meni je bila posebno všeč humanitarna akcija podmladka Rdečega križa. Darovali smo raznovrstno hrano: testenine, moko, piškote in zbrano oddali kranjskemu RK, ki je hrano razdelil socialno ogroženim družinam v okolici Kranja. Za pestro zaključno slovesnost je vsak razred prispeval vsaj eno točko, saj so vsi hoteli povedati, kaj so naredili in česa so se naučili. Po prireditvi so se naši gostje še dolgo zadrževali na razstavi v učilnicah in na hodnikih, kjer so puste panoje s svojimi veselimi, pisanimi izdelki polepšali tudi malčki iz vrtca in njihove tovarišice. Veseli smo bili vsake pohvale. Imeli smo ogromno dela, toda spoznali smo toliko novega o naši vsakdanji, a premalo cenjeni hrani. Bogatejši smo tudi za spoznanje, kaj vse lahko naredimo skupaj.

Nina Skubic, 7. a r. OŠ Predoslje

FILMSKA NAGRADNA UGANKA

Na letošnji podelitvi oskarjev je film Smrt ji lepo pristojni dobil oskarja za vizualne efekte. Izmed odgovorov na naše zadnje nagradno vprašanje smo izžrebali dopisnici, ki sta ju poslala Natalija Majes, Kropa 104, in Marko Habič iz Kranja, Moša

Pijadeja 3. Čestitamo, po dve brezplačni vstopnici za obisk filmske predstave v Kino podjetju Kranj bomo poslali po pošti. Danes in jutri si lahko v kinu Center, v soboto in nedeljo pa v Storžiču, ogledate ameriško romantično pustolovko Poslednji Mohikanec. Film je posnel režiser Michael Mann, tudi avtor uspešnih TV nadaljevanj Miami Vice in Crime story ter filmov Lopov, Lovca na ljudi, Ko jagenjčki obmolkejo. Poslednji Mohikanec je sveža enačica epske zgodovinske sage, posneta po zgodbi Jamesa F. Cooperja. Govori o mejskih

bojih med Angleži, Francozi in Indijanci v neokrnjeni naravi Severne Amerike. Sredi krvavih spopadov se splete nežna romanca med polindijancem Hawleyjem in belko Coro. Nagradno vprašanje: kdo je zaigral v naslovni vlogi filma? Odgovore pošljite do 7. maja na naslov: ČP Gorenjski glas, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - Filmska uganka.

30 let osnovne šole Cvetka Golarja

Tretjega aprila je bil dan naše šole, dan, ko smo upihni trideset svečk. Naša šola je stara točno trideset let in v ta namen smo na široko odprli šolska vrata za naše starše, nekdanje učitelje, ravnatelje in druge goste.

Poklepetali smo z njimi in jim pripravili učno uro, ki se je vsem zdelo nadvse zanimiva zamisel. Vsak si je lahko kupil naš šolski časopis Trate, ki so po več letih spet pridobile svoj ugled. V njih so zbrani prispevki učencev: spisi, stripi, šale, križanke pa tudi precej intervjujev z zanimivimi ljudmi je v njih. Še posebej smo se veselili obiska v večnamenskem prostoru, kjer so nas čakale bdilne slaščice - delo učencev gospodinjanskega pouka. Seveda pa ni smela manjkati spremna beseda naše ravnateljice gospe Mare

Potokar, pozdrav škofjeloskega župana gospoda Petra Hawline ter podelitev priznanj učiteljem, ki učijo v naši šoli že od samega začetka: gospe Špeli Jocič, Ciki Kregar ter Mari Potokar. Za prijetno vzdušje je skrbel mladinski pevski zbor, glasbeniki - sedanjji in nekdanji učenci naše šole in recitatorji.

Pripravili smo tudi likovno razstavo, dramsko uprizoritev, športne prireditve in še in še. Skratka, takih dni nam ne bi bilo nikoli dovolj in želimo si, da bi lahko vsaj enkrat na leto pripravili podobno srečanje staršev, učiteljev in nas, učencev.

Špela Šink, 6. c r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Izbirno tekmovanje iz matematike

V soboto, 17. aprila, je bilo na Brdu pri Kranju izbirno tekmovanje v matematiki za udeležbo na državnem tekmovanju. Tekmovalo je 37 dijakov iz prvega, 36 iz drugega, 22 iz tretjega in 28 iz četrtega letnika Gimnazije Kranj. Tekmovanja so se udeležili tudi dijaki iz Srednje tekstilne šole v Kranju.

Doslej so bila ta tekmovanja v Gimnaziji, letos pa so ga pripravili na nekoliko manj tradicionalen način. Prostor je odstopil hotel Brdo in tudi poskrbel za postrežbo. Ob koncu smo si dijaki tudi ogledali kompleks Brdo.

Sponzorji tekmovanja so bili: Zavarovalnica Triglav, Sava Kranj, Elektrok Gorenjska, Iskra Tel, Iskra Teling, Iskra Terminali, Iskra Števc, Iskra Lipnica in Mladinska knjiga.

Najboljši se bodo udeležili državnega tekmovanja in strokovnega ogleda Benetk. Dijaki

Potem ko smo v zimskih večerih ali pa včasih kar po cele dneve spremljali vsakovrstna tekmovanja - zelo športna,

manj športna, včasih pa celo močno nešportna, je slovenskim matematikom uspelo v pomladno muhastem aprilu organizirati tekmovanje iz "možganske gimnastike" - za mnoge najbolj neprijazne discipline - matematike.

Tekmovanje je bilo v soboto, 17. aprila. Po vseh občinah so se osnovnošolci pomerili v znanju matematike. Pogumno so se spoprijeli z nalogami, ki jih je zanje pripravila državna tekmovalna komisija. Vsi so si močno prizadevali osvojiti srebrno Vegovo priznanje. Iz gorenjskih občin je "matematične orehe" trlo okoli tisoč učencev osnovnih šol.

Za organizacijo tekmovanj na Gorenjskem so letos poskrbele osnovne šole Stane Žagar iz Kranja, F. S. Finžgar iz Lesc, Križe, Mojstrana in Cvetko Golar v Škofji Loki. Najuspešnejši učenci se bodo udeležili državnega tekmovanja, ki bo 15. maja. Tam si bodo z znanjem morda prislužili zlato Vegovo priznanje. Francka Vencelj-Urbanija

Roke

Roke mojega atija so delavne. V službi pridno vrtijo svinčnik in ravnilo. Od domačega dela pa so pogosto hrupave in razpokane. Znajo me tudi pobožati in natepsti, če je potrebno. Simon Sifrar, 3. r. OŠ Bukovica

SOBOTA, 1. maja 1993

TV SLOVENIJA 1

- 8.40 Tedenski izbor
- 8.40 Radovedni Taček: Telefon
- 8.55 Oscar junior, tuja nanizanka
- 9.15 Mož, ki je sadil drevesa, kanadski film
- 9.45 Pet prijateljev, angleška nanizanka
- 10.10 Rumenko na Kitajskem, ameriški film
- 11.10 Skrivnostni otok, zadnji del
- 12.05 Zgodbe iz školjke
- 13.00 Poročila
- 13.05 Tehnik, ponovitev
- 13.45 Večerni gost
- 15.15 Ekspres v Sugarland, ponovitev ameriškega filma
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Beverly Hills, 90210, ponovitev
- 18.00 Regionalni program - Ljubljana
- 18.45 TV mernik
- 19.00 Risanka
- 19.12 Žrebanje 3 x 3
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme
- 19.55 Sport
- 20.05 Utrpi
- 20.30 Evrosong '93, predstavitev tekmovalnih skladb
- 21.30 Poglej in zadeni
- 22.35 TV dnevnik 3, Vreme
- 22.59 Sport
- 23.20 Sova: Štirje letni časi, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

- 10.50 Človek in glasba 11.45 Sova, ponovitev: Popolna tuja; Psihatri, angleška nadaljevanke 13.10 Ne čakaj na maj, slovenski film 14.50 Športna sobota 18.50 Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija 19.30 TV dnevnik 19.55 Šport 20.10 Vrnitev v Belo krajino, glasbena oddaja 20.30 Nataša Majer s simfoniki RTV Slovenija 21.00 Svet odkritij, ameriška poljudnoznanstvena serija 21.50 Glavni osumljenec, angleška nadaljevanke 22.40 Sobotna noč; Vidoenoč 0.00 Slovenski R & R cirkus

TV HRVAŠKA 1

- 8.00 Koledar 8.15 Slika na sliko 9.00 Dobro jutro, Hrvaška 10.30 Kaj se mi dogaja? 11.30 Hiša opic, ponovitev 12.00 Poročila 12.05 Preživeti v divjini 12.35 Adamsoni, ponovitev 13.05 Me je kdo iskal? 13.50 Pozdravi iz domovine 14.20 Glasba 14.25 Poročila 14.30 Prizma 15.25 Priručno vaši 16.00 Poročila 16.10 Risanka 16.15 Televizija o televiziji 16.45 Turbo limach show 18.00 Poročila 18.05 TV razstava 18.20 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.05 Na začetku je bila beseda 19.15 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.00 TV tehnik 20.30 Ameriški film 22.00 Preteklost v sedanjosti 22.35 TV dnevnik 23.05 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 0.00 Sanje brez meja

TV HRVAŠKA 2

- 14.00 Športno popoldne 19.30 Dnevnik 20.05 Črna na belem v barvah: Feather o jazzu; Svet sredi dvajsetega stoletja; V avtobusu; britanska humoristična nanizanka; Top lista; Do zadnjega diha, francoski film 2.30 Horoskop

KANALA

- 9.00 MCM 9.40 RIS, risanka 9.40 Astrološka napoved 9.55 Moja inštruktorka, ponovitev filma 11.30 Rock starine, ponovitev 12.00 A Shop 12.15 MCM 18.05 MCM 18.30 Jazzbina 19.00 Srečni Luka 19.30 Kako nastaja risanka 20.00 Risanka 20.15 Dnevno informativni program 20.30 Avtotimes 21.00 Matlock 22.00 Dnevno informativni program 22.15 Poročila v angleščini: Deutsche Welle 22.40 Videogram 0.25 Astrološka napoved 0.35 Erotična uspavanka

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki 9.05 Zahodno od Santa Feja 9.30 Moja najljubša pesem 13.00 Čas v sliki 13.35 Ko si pri meni, nemški film 15.05 Molitve iz božjega vrta 15.30 Jaz in ti 15.30 Blunderjevi 15.35 Duck Tales 16.00 Otroški wurlitzer 17.00 Mini čas v sliki 17.10 X - large 18.00 Čas v sliki 18.05 Slika Avstrije 18.30 Baywatch 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Šport 20.15 Varuška Anthony, ameriško-francoski film 22.00 Zlata dekleta 22.30 Nevidno oko, ameriški film 0.10 Selitev redko pride sama, angleški film

KINO

CENTER amer. melod. VONJ PO ŽENSKI ob 18. in 21. uri **STORŽIČ** amer. rom. pust. film POSLEDNJI MOHIKANEC ob 18. uri, franc. trda erot. ZAPELJEVANJE MLADOLETNIKOV ob 20. uri **ZELEZAR** amer. ljub. thrill. V POSTELJI S SOVRAŽNIKOM ob 17. in 21. uri **DUPLICA** amer. kom. SMRT JI LEPO PRISTOJI ob 18. in 20. uri **TRŽIČ** amer. kom. VOHUN THRILL PATRIOTSKE IGRE ob 18. in 20. uri **TRŽIČ** amer. kom. SMRT JI LEPO PRISTOJI ob 18. in 20. uri **ŠKOFJA LOKA** amer. črna kom. KRVAVA MARIE ob 18. in 20. uri **RADOVLJICA** amer. krim. film PATRIOTSKE IGRE ob 18. in 20. uri

NEDELJA, 2. maja 1993

TV SLOVENIJA 1

- 9.15 Živ, žav, ponovitev
- 10.00 Rumenko na Kitajskem, ameriški film
- 11.00 Huckberry Finn in prijatelji, ponovitev nadaljevanke
- 11.30 Obzorja duha
- 12.00 19. mednarodni mladinski pevski festival Celje '92
- 12.30 Domači ansambli: Ansambel Mira Klinca
- 13.00 Poročila
- 13.05 Drobčinica, 1. del danskega filma
- 16.05 Ognjeno drevo Thike, angleška nadaljevanke
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.10 Maraton, ameriški film
- 18.45 Srečni metulj
- 19.05 Risanka
- 19.17 Slovenski loto
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme
- 19.55 Sport
- 20.05 Zrcalo tedna
- 20.25 Nedeljskih 60
- 21.30 Potovanja z dr. Miloslavom Stinglom, nemška dokumentarna serija
- 22.00 TV dnevnik, Vreme, Šport
- 22.35 Sova: Hal Roach predstavlja: Pika na I, ameriška burleska; Psihatri, angleška nanizanka;

TV SLOVENIJA 2

- 10.10 Tedenski izbor 10.20 Vrnitev na Otok zakladov, angleška nadaljevanke 11.15 Eurosong '93: Predstavitev tekmovalnih skladb, 1. del 12.05 Poglej in zadeni 13.05 Športna nedelja: SP v hokeju na ledu, posnetek tekme za 3. mesto, posnetek tekme za 1. mesto; Soča - KK, reportaža; Celje: rokomet (m), 2. tekma Slovenskega pokala 19.30 TV dnevnik 19.55 Šport 20.00 Ognjena lisica, ameriški film 22.15 Športni pregled

TV HRVAŠKA 1

- 8.30 Poročila 8.35 TV koledar 8.45 Slika na sliko, ponovitev 9.30 Minikins, kanadska mladinska nanizanka 9.55 Risanka 10.00 Poročila 10.00 Hišni ljubljenci 10.30 Sezamova ulica 11.35 Narodna glasba 12.00 Poročila 12.05 Plodovi zemlje, kmetijska oddaja 13.00 Mir in dobrota 13.30 Pustolovščine gozdne družine, risana serija 13.55 Oskara med detektivji 15.10 Operne arije 15.40 Poročila 15.45 Družinski zabavnik 17.15 Film Buda Spencerja 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 Parnell, serijski film 21.00 Sedma noč 22.35 Dnevnik II 23.00 Slika na sliko 0.00 Sanje brez meja

TV HRVAŠKA 2

- 14.55 Nedeljsko športno popoldne 19.30 TV dnevnik 20.00 Rokometni pokal evropskih prvakov 21.15 Z jadrni okoli sveta, dokumentarna serija 21.45 Mačke 22.20 Doktor se ne snideva spet, angleška nadaljevanke 23.10 Šport 23.30 Hrvaška nogometna liga 0.40 Jazz

KANALA

- 7.45 Nedeljski nagovor: Pater Benedikt Lavrih 8.00 Astrološka napoved 8.25 Kako nastaja risanka, ponovitev 8.40 Srečni Luka 9.10 Male živali 9.30 Čudoviti cirkus pod morjem, ponovitev 10.00 Matlock, ameriška nanizanka 11.00 Dance session 11.30 Kult-ura 12.00 Nedeljski nagovor: Pater Benedikt Lavrih 12.15 Kulinarčni kotiček 12.30 Helena, gledalci čestitajo in pozdravljajo 13.40 Videogram 18.05 MCM 18.30 Live & Kickin 19.30 MCM 20.00 Risanka 20.15 Marlboro music show 20.45 Astrološka napoved 20.55 Ameriški film 22.20 MCM

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program 9.05 Zahodno od Santa Feja 9.05 Filmski forum 9.30 Kultura za zajtrk 10.15 Univerzum 11.00 Tiskovna konferenca 12.00 Tednik 12.30 Orientacija 13.00 Čas v sliki 13.10 Dobro jutro, gospa Fink, ameriški film 15.30 Ena, dve ali tri 15.55 Jaz in ti 16.10 Tiny Toon, risana serija 16.35 Nadaljevanje ne bo! TV knjižna policia 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Beverly Hills, 90210 18.00 Čas v sliki 18.05 X-large 18.30 Baywatch - kopališki mojstri iz Malibuja 19.30 Čas v sliki 20.15 Levja jama 21.15 Look 22.35 Mladenci iz Inviertla; Mladi Hitler 0.45 Poročila/1000 mojstrovim

KINO

CENTER amer. melod. VONJ PO ŽENSKI ob 18. in 21. uri **STORŽIČ** amer. rom. pust. film POSLEDNJI MOHIKANEC ob 18. uri, franc. trda erot. ZAPELJEVANJE MLADOLETNIKOV ob 20. uri **ZELEZAR** amer. vohun. thrill. PATRIOTSKE IGRE ob 17. in 21. uri **DUPLICA** amer. kom. SMRT JI LEPO PRISTOJI ob 18. in 20. uri **TRŽIČ** amer. kom. VOHUN THRILL PATRIOTSKE IGRE ob 18. in 20. uri **ŠKOFJA LOKA** amer. črna kom. KRVAVA MARIE ob 18. in 20. uri **ZELEZNIKI** amer. avant. film ZADNJI DNEVI RAJA ob 19. uri **RADOVLJICA** amer. krim. film PATRIOTSKE IGRE ob 20. uri

PONEDELJEK, 3. maja 1993

TV SLOVENIJA 1

- 9.30 Batman, ameriška nanizanka
- 11.15 Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija
- 11.40 Znanje za znanje - učite se z nami
- 12.10 Svet odkritij, ameriška poljudnoznanstvena serija
- 13.00 Poročila
- 13.05 Športni pregled, ponovitev
- 16.25 Dober dan, Koroska
- 17.00 TV Dnevnik
- 17.15 Radovedni Taček: Palica
- 17.25 Pet prijateljev, angleška nanizanka
- 17.45 Oscar Junior: Čudoviti konec tedna
- 18.00 Regionalni program - Maribor
- 18.50 16 črk, TV igrice
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme
- 19.55 Šport
- 20.05 Gospodarska oddaja
- 20.55 Omizje
- 22.15 TV Dnevnik, Vreme
- 22.38 Sport
- 22.45 Sova: Samci in samke, angleška nanizanka; Psihatri, angleška nadaljevanke

TV SLOVENIJA 2

- 15.00 Forum, ponovitev 15.25 TV mernik, ponovitev 15.55 Zrcalo tedna 16.10 Nedeljskih 60 17.00 Ljudje in zemlja 17.10 Obzorja duha 17.40 Sova, ponovitev 18.50 Univerzitetni razgledi 19.30 TV dnevnik, Vreme 19.55 Šport 20.05 Sedma steza 20.30 Grižula, pastorala, drama HTV 22.00 Znanstveni program 22.30 Videospion 23.10 V službi rock'n'rolla 23.40 Brane Rončel iz za odra

TV HRVAŠKA 1

- 7.45 Pregled sporeda 7.50 TV Koledar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška/Poročila/Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV Šola 11.30 Ali ste vedeli? 11.45 Mala kinoteka 12.00 Točno opoldne/Poročila/Ko se svet vrta, ameriška nadaljevanke 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.45 Dokler se ne snideva spet, angleška nadaljevanke 15.45 Afternoon report 16.00 Poročila 16.05 Učimo se o Hrvaški 16.35 Malavizija: Minikins, kanadska mladinska nanizanka 17.30 Hrvaška država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Besede 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.18 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Hrvaška in svet 20.55 Ameriški film 22.35 TV dnevnik 23.00 Slika na sliko

TV HRVAŠKA 2

- 19.30 Dnevnik 20.05 Eurosong '93 20.50 Hitreje, višje, močnejše, oddaja o športu 21.45 Serijski film 22.35 Smisel življenja, dokumentarna serija 23.05 Horoskop

KANALA

- 11.00 Drugačen svet, ponovitev ameriške nadaljevanke 11.50 Dober nakup 12.00 A Shop 12.15 MCM 18.20 Dober nakup 18.30 Upravljanje, dokumentarna serija 20.15 Dnevno informativni program 20.30 Drugačen svet, ameriška na-

KINO

CENTER amer. melod. VONJ PO ŽENSKI ob 17. in 20. uri **STORŽIČ** in **ZELEZAR** Danes zaprt! **TRŽIČ** amer. akcij. film ŽIVA BOMBA ob 18. in 20. uri

daljevanka 21.20 Teden na borzi 21.30 Upravljanje, 2. del dokumentarne serije 23.35 Jazzbina 0.05 Dnevno informativni program 0.20 Poročila v angleščini: Deutsche Welle 0.45 Astrološka napoved 0.55 A Shop

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Dopoldanski program 9.05 Zahodno od Santa Feja 9.30 Jour fixe 12.20 Kraljestvo narava 12.30 Šiling 13.00 Čas v sliki 13.10 Športni primeri 13.35 Sinha Moca 14.00 Magnum 14.45 Comedy capers 15.00 Jaz in ti 15.05 Fračji dol 15.30 Am, dam, des 15.50 Superbabica 16.15 Strelovid 16.30 Curiosity show 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Otroški wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Baywatch - kopališki mojstri iz Malibuja 19.20 Znanost 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Šport 20.15 Vaški zdravnik 21.00 Kuharski mojstri 21.25 Po nedolžnem obdolžen, ameriški film 23.05 Morski psi napadajo 0.35 Manekenka in vohiljač

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 16.30 Ti-soč mojstrovim 16.40 Memphis - prestolnica Egipta 17.30 Lipova ulica, serija 18.05 Harry in Hendersonovi 18.30 Srček 19.00 Regionalni program 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.15 Podeljski zdravnik 21.08 Mojstri kuhajo 21.15 Rojstni kraj srčne Evrope 22.00 Čas v sliki 22.30 Mojstrovine

R TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Napoved, telegraf, horoskop, obvestila - 9.30 - Novice, aktualno, naše stranke so stranke - 11.30 - Novice, šport, danes do 13-ih - 13.30 - Predstavitev popoldanskega programa - 14.15 - Obvestila, popoldanski telegraf, rezervirano za stranke - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.15 - Obvestila, novice, osrednja tema - 18.00 - Voščila, novice - 18.45 - Dogodki jutri, prenos Radia Slovenija -

R ŽIRI

- 12.00 - Napoved programa - 12.15 - EPP - 12.30 - Morda ste preslišali - 13.00 - Danes do 13.00 - 13.40 - Naš zgodovinski spomin - 14.00 - Loka v časopisku - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Tolar za knjigo - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevno-informativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Napoved programa - 16.15 - Otroški program - 17.00 - Sportne novice - obvestila - 18.00 - Mladinski program - 19.00 - Odpoved programa -

KINO

3. maja

GLASBA JE ŽIVLJENJE

PIŠE: SIMONA HRO
VSRSKO SOBOTO OPOLDNE NA RADIU TRIGLAV JESENICE (96,0 MHz)

Maj je mesec ljubezni, zato bomo tudi sobotno oddajo obarvali temu primerno. Tone Fornezzi - Tof bo prispeval delček svoje realno-revolucionarne ljubezenske poezije, utrinek pa vam pošljemo že danes:

- Dragi moj Franček, ti moj optimist, škoda, da organček tvoj ni kot potni list, kot pasoč presnet...
- Zakaj, draga, te želje spet?
- Na občino lahko bi ga nosil podaljšat - vsakih par let...

Gost današnje glasbeno - zaslisevalne mize bo minister za šolstvo, vzgojo in šport, dr. Slavko Gaber. In, ker ste vsi obiskovali, ali pa še obiskujete šolo, ker se vsi, tako ali drugače, aktivno ali neaktivno ukvarjate s športom, predvidevam, da boste našemu gostu z veseljem prisluhnili. Pred nedavnim sem prebrala trditev nekega ameriškega zdravnika, da pet minut sproščene smeha deluje na človeški organizem, kot ura intenzivnega teka. Gospoda Gabra pa sem vprašala, ali se rajt smeje ali teče. Odgovoril je takole: "V življenju sem se ukvarjal z atletiko in sem ogromno pretekel, kar počnem še vedno - ob torkih. Se pa rad tudi smejem, čeprav od mene pričakujejo resnost, striktnost. Za tek in za smeh mi zmanjkuje časa."

V prejšnji oddaji je komisija izžrebala nagrajenca v akciji Telefonsko petje. Glasbeni stolp, ki ga poklanja Petrol, bo rajžal v Trebnje na Dolenskem. Tu pa se začne naš problem, saj nimamo naslova pevca, ki je imenitno imitiral kralja rock and rolla - Elvisa Presleyja, in prepričal komisijo. Če nam kdo od poslušalcev lahko pomaga, bomo zelo hvaležni.

Simona H20

TOREK, 4. maja 1993

TVSLOVENIJA 1

- 10.00 Pamet je boljša kot žamet
- 10.05 Batujina škaticla, otroška oddaja
- 10.30 Univerzitetni razgledi
- 11.00 Znanstvena oddaja
- 11.30 Grižula, pastorala, drama HTV
- 13.00 Poročila
- 13.45 Sobotna noč, ponovitev
- 13.45 Videonoč
- 15.05 Slovenski R & R cirkus
- 16.05 Sedma steza
- 16.25 Mostovi
- 17.00 TV dnevnik 1
- 17.10 Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, nadaljevanje
- 17.35 Oscar Junior: Ata in mama si dopisujeta
- 17.45 Pepe s trobento
- 18.00 Regionalni studio Koper
- 18.50 16 črk, TV igrice
- 19.15 Risanka
- 19.30 TV dnevnik 2, Vreme
- 19.55 Sport
- 20.10 Žarišče
- 20.50 Magija + moda
- 21.45 Kronika, kanadska dokumentarna serija
- 22.15 TV dnevnik 3, Vreme
- 22.45 Sova: Alo, alo, angleška nanizanka; Psihatri, angleška nadaljevanje

SLOVENIJA 1

MAGIJA + MODA

Tretja oddaja Magije bo v znamenju vzhodnjaške magije. Eden izmed njenih znamenitih elementov je tudi škaticla, imenovana Origami. V drugi polovici oddaje namenjene modi, pa se boste seznanili z razširjenimi linijami, ki združujejo visoko modo in denar.

Sport 20.15 Univerzum 21.00 Naredi si sam 21.07 Pogledi od strani 21.20 Drugi dom, 4. del 23.15 Čas v sliki 23.00 Poroka, ameriški film

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama 16.35 1000 mojstrovin 16.45 The Queen's comrade 17.30 Orientacija 18.00 Harry in Hendersonovi 18.30 Tista stvar je, kviz 19.00 Regionalni program 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Kultura 20.15 Ko petelin zapoje 21.15 Reportaže iz tujine 22.00 Čas v sliki 22.30 Klub 2

TVSLOVENIJA 2

16.50 Gospodarska oddaja 17.30 Sova, ponovitev: Samci in samke, angleška nanizanka; Psihatri, angleška nadaljevanje 18.45 iz življenja za življenje: Prislunimo tišini 19.30 TV dnevnik, Vreme, Sport 20.00 Poslovna borza 20.05 Clarissa, angleška nadaljevanje 21.05 Osmi dan 21.55 Novosti založb 22.05 Svet poroča

TV HRVAŠKA 1

7.45 Pregled sporeda 7.50 TV kalendar 8.00 Dobro jutro, Hrvaška/Poročila/Zgodbe iz Monticella 10.00 Poročila 10.05 TV šola 11.30 Mali svet 12.00 Poročila 12.10 Ko se svet vrta, ameriška nadaljevanje 13.30 Monofon 14.00 Poročila 14.05 Slika na sliko, ponovitev 14.50 Goli pod južnim soncem, ponovitev 15.40 Afternoon Report 16.00 Poročila 16.05 Učimo o Hrvaški 16.35 Malavirija 17.30 Hrvaška država in ljudje 18.00 Poročila 18.05 Hrvaška kulturna dediščina 18.35 Santa Barbara, ameriška nadaljevanje 19.18 Risanka 19.30 Dnevnik 20.05 Niti upanja, angleški dokumentarni film 21.00 V velikem planu 22.35 Dnevnik 23.00 Slika na sliko 23.45 Poročila v nemščini 23.50 Poročila 0.00 Sanje brez meja

TV HRVAŠKA 2

19.30 Dnevnik 20.05 Dragi John, nanizanka 20.35 Peta hitrost 21.20 Goli pod južnim soncem 21.55 Nikoli ni tako bilo, da ne bi nekako bilo, ob 100. obletnici rojstva Miroslava Krleža 23.20 Izven toka 23.45 Horoskop

KANAL A

9.00 MCM 9.45 Ris, risanje in spoti 9.55 Kako nastaja risanka, dokumentarni film 10.10 Jazzbija, oddaja o jazzu 10.40 Teden na borzi 10.50 Astrološka napoved 11.00 Drugačen svet, ponovitev ameriške nadaljevanje 11.50 Dober nakup 12.00 A shop 12.15 MCM 18.05 MCM 18.25 A Shop 18.45 Kulinarčni kotiček, ponovitev 19.00 A Shop 19.15 MCM 20.00 Risanka 20.15 Dnevno informativni program 20.30 Drugačen svet, ameriška nadaljevanje 21.20 Ciklus slovenskega filma - Milena Zupančič; slovenski film 23.00 Maribor music shop 23.30 Dnevno informativni program 23.45 Poročila v angleščini: Deutsche Welle 0.10 A shop 0.25 Astrološka napoved 0.35 MCM

TV AVSTRIJA 1

6.00 Teletext 9.00 Jutranji program: Čas v sliki 5. Zahodno od Santa Feja 9.30 Klub 2. Juniorje 10.15 Pan - optikum 10.30 Nevnarost v savani, italijanski film 12.05 Glasbena skrinja 12.15 V žarišču: Do zadnje ribe, ponovitev 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Sinha Moca 14.00 Magnum 14.55 Najlepše otroške pesmi 15.05 Oddaja z miško 15.30 Arn, dam, des 15.50 Sanjski kamen 16.15 Naravovarstveni detektiv 16.30 Igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 18.05 Mi 18.30 Baywatch - kopalniški mojstri iz Malibuja 19.22 Znanost 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00

VONJ PO ŽENSKI

ameriška melodrama režiserja Martina Bresta

OSKAR '93 za AL PACINA, 4 nominacije za Oskarla '93 (za najboljši film, režijo, scenarij in glavno moško vlogo) 3 ZLATI GLOBUS '93! V Kinu Center od 29. aprila, v Kinu Železar od 13. maja! Tragikomična pustolovščina slepega podpolkovnika in mladega študenta, ki je ne smete zamuditi!

R TRŽIČ

Oddajamo na UKV stereo 88,9 in 95 MHz ter na SV 1584 KHz od 16. do 19. Posebej vas opozarjamo na oddajo Športni obzorik ob 16.30 in pogovor o domačih opravilih ob 17.35. Tu je še glasbena lestvica Slovenca ob 18.10.

R TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, telegraf, horoskop, obvestila - 9.30 - Novice, aktualno, naše stranke so stranke - 11.30 - Novice, danes do 13.ih - 13.30 - Napoved popoldanskega programa pod geslom "zabava vas Braco Koren" - 14.15 - Obvestila, popoldanski telegraf, rezervirano za stranke - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.15 - Obvestila, novice, Bracov klepet - 18.00 - Voščila, novice - 19.45 - Dogodki jutri, prenos Radio Slovenija

R ŽIRI

12.00 - Napoved programa - 12.15 - EPP - 12.30 - Morda ste preslišali - 13.00 - Danes do 13.00 - 13.40 - Naš zgodovinski spomin - 14.00 - Loka v časopisku - 14.30 - Devizni tečaj - 14.40 - Minute za sindikat - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje R Slovenija - 16.00 - Napoved programa - 16.15 - Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Novice športni utrinki - obvestila - 17.30 - Vprašanja in pobude - 18.00 - Aktualna tema - 19.00 - Odpoved programa

Kmečka ohcet pod Storžičem

Janko in Metka, Robert in Mojca

Preddvor, 28. aprila - Z gorenjskima paroma za Kmečko ohcet pod Storžičem, ki jo letos prirejata Turistični društvi Bela - Bašelj in Preddvor v sodelovanju z Gorenjskim glasom in pod pokroviteljstvom Turistične zveze Slovenije, smo se dogovorili za srečanje v nedeljo dopoldne kar v kraju, kjer bosta čez dober poldrug

mesec rekla "JA". Na "razpoznavno" srečanje je povabil v svoj Klub Vencelj - trgovina, turizem in storitve v Preddvoru Miran Zadnikar, predsednik Turističnega društva Preddvor. Že uvodno predstavljanje s predstavniki Turističnega društva, predsednikoma KS Bela Francem Bizjakom in KS Pred-

dvor Urošem Premrjem ter direktorjem in glavnim urednikom Gorenjskega glasa Markom Valjavcem je potrdilo, da sta gorenjska para, ki sta bila izbrana na podlagi razpisa v Gorenjskem glasu, zahtudno odločena, da si do ohceti, ki bo s šegami in navadami od 24. do 27. junija na območju obeh krajevnih skupnosti, ne

bosta premislila. O tem, da imata že zdaj Metka in Mojca "trdno vajeti v rokah." Janko in Robert pa časa in okoliščinam primerno zadnjo besedo, ni po seznanitvi s programom, pripravami, klepetom in obveznem fotografiranju, bilo nobenega dvoma. Tako vam danes predstavljamo gorenjska para, izbrana na podlagi razpisa v Gorenjskem glasu, predstavila pa se bosta tudi na osrednji prireditvi v Kinu Center v Kranju, z ostalimi pari po izboru Dnevnika in Nedeljskega. ● A. Zalar

MOJCA NOVAK (1969) je doma iz Tupalič 45 pri Preddvoru. Zdaj končuje ekonomski oddelek srednje šole. In čeprav je ženin ROBERT POLAJNAR (1967) iz Britofa 3 pri Kranju po poklicu gumar in voznik sicer pa zaposlen na ministrstvu za obrambo, pravi Mojca, da ga osnovnih pravil "komandiranja" v teh dneh pred ohceto ne učijo v njegovi službi. Poznata se Robert in Mojca že vrsto let iz šole, sicer pa zadnja štiri leta. Zato njuna odločitev za skupni JA ni šele od včeraj. O načrtih se nismo kaj dosti pogovarjali, sicer pa se Mojca ukvarja z rožami in kuhanjem, Robert, ki mu tudi šport ni tuj, pa se ob prostem času rad posveti svojemu štirinožnemu prijatelju.

METKA SEIDL (1972) je doma Na logu 12 a v Trziču. Negovalka je v DPU Trzič, pred kratkim pa je končala poklicno šolo na Jesenicah. Že ko smo se po telefonu dogovarjali za srečanje, nam je zaupala, da ima Janko doma sicer tudi telefon, vendar ni nobenega razloga in potrebe, da bi se "ubadali" še z njegovo telefonsko številko. Pa nam je JANKO KEMPERLE (1969), doma iz Zgornjih Stranij 34 pri Stahovici v občini Kamnik, potem pojasnil, da je že zdaj pogosto službeno v tem delu Gorenjske. Končal je živilsko šolo, zaposlen je pri Kočni v Kamniku, ta pa med drugim oskrbuje s potrebnimi tudi Dom Petra Uzarja v Trziču. In tako sta se z Metko tudi spoznala. Po poroki pa nameravata dograditi hišo.

NAGRADNA KRIŽANKA

TOKRAT KAR 21 NAGRAD

Letošnji Mednarodni dnevi mineralov, fosilov in kamna MINFOS bodo v Trziču 15. in 16. maja - že enaindvajsetič. Zato smo skupaj z organizatorji pripravili 21 nagrad: 10 družinskih vstopnic in 11 vstopnic za eno osebo za ogled prireditve, ki bo v Soli Bistrica pri Trziču potekala pod naslovom Mednarodni dnevi mineralov, fosilov in kamna Trzič '93.

Z reševanjem križanke boste iz črk na oštevilčenih poljih sestavili nagradno geslo - izrezan kupon z vpisanim geslom pošljite na dopisnici do četrta, 6. maja 1993, do 8. ure, ko bomo pripravili javno žrebanje. Naš naslov: GORENJSKI GLAS, 64000 KRANJ. Rešitve lahko oddate tudi v TD Cerklje in TD Škofja Loka, v naši maloprodajni službi na Bleiweisovi 16 ali v naš nabiralnik za nagradne igrice na Moše Pijadeja 1 v Kranju.

geoprof

MARMOR HOTAVLJE

GORENJSKI GLAS		GRM. PIVČI LIM	FR. REZ. ROGER	JANAK ENEDI	DEŠNI PRITOK VOSLE		
38			24				
KONJSKA KAMA				12			
MEDENA ROSA							
RAJ		3					
EVROPSKO GORSTVO							
38			28				
SESTAVIL F. KALAN							
SKANOU STANE OBLAK							
LITU							
LICITRANA KARTA							
KEMUSKI ELEMENT							
35			19				
MILANSKA O PEPINA HEŠA							
23			11				
MESTO V MAKEDONLI							
23							
WALTER NEUGERALEF							
Z MAGO SLAVJE							
KONIG SAN KURE							
ZMISKA PADAVNA							
6							
FR. DRAM ARTHUR ANZEL PIVO			8				
16							
SLOV. GENERAL RUDDOLF							
7							
GRŠKO TEKMOVANJE							
5							
RIPSASTA SVILENA TRAMNA							
2							
MLADO GOVEDO							
25							
STERILNICA ZA DEŠAVE DEL. POMIŠTVA (MROŽI)							
27			13				
PROPAD PODJETJA							
32			17				
DOMAČE ŽENSKO ME							
4			37				
JUDOV SIN							
30							
OLIVER MORGIO PRILIKO OLIVER THOMAS							
15							
LANČAN							
21							
PREBRVALO ATKE							

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32
33	34	35	36	37	38	15. 16. MAJA V TRZIČU	

KINO 4. maja
CENTER amer. melod. **VONJ PO ŽENSKI** ob 17. in 20. uri **STORŽIČ** in **ŽELEZAR** Danes zaprt!

Nadaljevanje s strani 14.

2. Dokapitalizacija s sredstvi udeležbe v dobičku

Edina omejitev je lahko kolektivna pogodba. Pri popraviljanju teh napak pa je vprašanje, kako se bodo izšle morebitne tožbe, saj so lahko le s sklepi organov upravljanja namenjali po tri letne plače za odkup podjetja, ki je tako čez noč postalo privatno, družbeni del kapitala pa je pri tem seveda ostal brez dobička.

Kranjski župan Vitomir Gros je za revizijo prijavil vsa kranjska podjetja. Ker je prijava opremljena s štampiljko občine Kranj in je podpisana župan, nima značaja pobude, temveč zahtevka. SDK zato o njih ne more odločati, saj lahko odloča le o pobudah. Sicer pa le za približno 50 podjetij obstajajo pobude, vse ostale imajo značaj zahtevka.

3. Izplačila pavšalnih potnih stroškov

Ponekod so posamezniki 'prevozili' po 2 tisoč kilometrov dnevno, izplačil pa dejansko ni bilo, temveč so se na drugi strani pojavila kot povečanje privatnega kapitala.

Prof. dr. Ivan Turk, soavtor metodologije otvoritvene bilance, avtoriteta na področju vrednotenja podjetij. Foto: G. Šinik

4. Izdajanja zadolžnic

Vprašanje je, katere priznati, saj so v poslovnih knjigah le tiste, od katerih so bili plačani davki in prispevki.

5. Brezplačen prenos poslovnega sklada

Podjetje A je brezplačno preneslo poslovno sklado na podjetje B, pri tem pa so zagato rešili tako, da je podjetje B odobrilo posojilo podjetju A. S to knjigovodsko operacijo je podjetje postalo privatno, navzven so spremenili le ime. SDK je opozarjala na nezakonitost takšnega početja, ustavno sodišče je odločilo, da je to možno le znotraj že povezanih podjetij, torej v okviru krovnega podjetja.

6. Izdaja prednostnih delnic za družbeni kapital

Podjetje je postalo delniška družba, za višino kapitala so izdali delnice, hkrati napravili dokapitalizacijo in zato za družbeni kapital izdali prednostne delnice. Tako lahko zdaj samo z 1 odstotkom delnic privatni kapital upravlja družbeno podjetje.

7. Vzoredne firme

Vzporednih firm je v praksi zelo veliko, običajno so prevzele prodajno, nabavno ali finančno funkcijo. Prodaja poteka prek njih in tam ostaja provizija. Oškodovanje bo zelo težko dokazati, odprto pa je seveda vprašanje konkurenčne klavzule.

V podjetji, ki so izdala interne delnice, morajo zdaj razmerja uskladiti z zakonom o privatizaciji podjetij, preden program privatizacije oddajo agenciji, ki jim je predpisala posebne postopke. V Sloveniji je približno 40 takšnih podjetij, s tem pa se bo ukvarjala agencija za privatizacijo in ne SDK.

8. Odlivi v tujino

Izven pristojnosti SDK so odlivi v tujino, tovrstnih afer je bilo v zadnjem času kar nekaj, zato nam postaja vse bolj jasno, kaj se je oziroma kaj se dogaja. Gre tudi za vprašanje transfernih cen, saj lahko prodaja poteka po višjih cenah, razlika pa ostaja v tujini itd.

Nastete so seveda čiste oblike, v praksi so stvari zelo zapletene, običajno gre za kombinacijo več oblik. Obstajajo primeri, da je osem podjetij zapletenih v privatizacijo enega. Zato so merila vsekakor potrebna.

Podjetja naj bi imela mesec dni časa, da stvari sama popravijo, če tega ne bodo storila, jim bo to naloženo z odločbo SDK, ki naj bi bila dokončna, seveda bo stvar lahko šla na sodišče. Kjer ne bo moč točno izračunati višine oškodovanja družbenega premoženja (vrednost blagovne znamke, starih poslovnih vezi itd) pa naj bi se vključili tudi družbeni pravobranilci, ne le sodišče, da bi bili postopki hitri.

Otvoritvena bilanca

Lastninjenje postaja vse bolj vroča tema, podjetja se nanjo že pripravljajo, zato jih seveda zanimajo tudi podrobnosti. Z otvoritveno bilanco naj bi podjetja ugotovila višino družbenega kapitala, ki ga bodo olastnili.

Metodologijo za izdelavo otvoritvene bilance je pripravila agencija za prestrukturiranje in privatizacijo, te dni naj bi jo obravnavala in sprejela vlada. Pri pripravi metodologije je sodeloval tudi prof. dr. Ivan Turk, avtoriteta na področju vrednotenja podjetij.

Otvoritveno bilanco bodo morala napraviti vsa podjetja

Otvoritvena bilanca stanja v nobenem podjetju ne bo enaka zaključni bilanci za lansko leto. Vsa podjetja bodo namreč morala prevrednotiti svoja sredstva in obveznosti in s tem svoj kapital. Vsako podjetje pa si bo samo izračunalo, če se mu splača v otvoritveno bilanco vnesti tudi rezultate ocenitve podjetja. Podjetjem

vplačila za nakup deležev ali delnic v družbenih podjetjih (p.o.) ter v družbah z omejeno odgovornostjo (d.o.o.), ki še niso registrirane, in vplačila delnic v delniške družbe, ki niso bila izvršena v skladu z veljavnimi sklepi o povečanju kapitala.

Tako bo podjetje dobilo osnovni kapital. Delež osnovnega kapitala, ki nima znanega lastnika, pa je družbeni kapital.

Skričalnic ne bo več

Pri preračunih sredstev bodo morala podjetja preračunati tudi nematerialne naložbe, kar je bila doslej najbolj pogosta oblika skrivanja izgub.

Metodologija ločuje stroške raziskav od stroškov razvoja, ki morajo izpolnjevati vrsto pogojev. Tako mora biti proizvod ali postopek jasno določen in njegovi stroški ločeno ugotovljivi, dokazana mora biti njegova tehnična izvedljivost, poslovodstvo mora jasno izraziti namero, da ga bodo tržili in uporabljali, obstajati morajo jasni znaki, da je zanj na voljo trg in je potemtakem utemeljeno pričakovati, da bo projekt končan, znesek neodpisane vrednosti pa ni večji, kot ga bo mogoče pokriti z ustreznimi bodočimi prihodki.

Podobno so pogoji določeni tudi pri nabavi vrednosti patentov in licenc. Skratka gre za novosti in doslednosti, na kakršne se bomo morali navaditi, če želimo uveljaviti mednarodne računovodske standarde.

Stavbna zemljišča v štirih conah

Podjetja bodo pri izdelavi otvoritvene bilance cenilca potrebovala le pri vrednotenju nepremičnin - stavbnih zemljišč in gradbenih objektov. Poznavalci ocenjujejo, da metodologija otvoritvene bilance dokaj visoko ocenjuje zemljišča in stavbe, prav zaradi tega je med spremembe zakona ponovno pripeljana ocenjena vrednost družbenega kapitala.

Metodologija stavbna zemljišča razvršča po štirih conah: - Za cono A je značilna največja gostota zazidave, številna trgovin, storitvenih dejavnosti, pisarn, hotelov, gostinskih in drugih objektov, zato je cona A opredeljena samo v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kranju. Površinski meter zemljišča v coni A naj bi veljal 16.200 tolarjev. - Cona B zajema visokofrekventna in gosto zazidana področja ob glavnih vpadnicah v navedena mesta, v cono B pa so uvrščena tudi ožja mestna jedra občinskih središč in obmorski, planinski in zdraviliški turistični kraji. Površinski meter tega zemljišča naj bi veljal 9.600 tolarjev. - V cono C spadajo zemljišča, ki niso uvrščena v cono A, B in D. Površinski meter zemljišča naj bi veljal 3.900 tolarjev. - v cono D pa spadajo poslovo-industrijske cone. Površinski meter zemljišča naj bi veljal 4.800 tolarjev.

Za vsa mesta, ki imajo več kot 30 tisoč prebivalcev, so pripravili pregledne karte, ki natančno opredeljujejo razporeditev zemljišč v cone.

Za cenilca bodo to izhodiščne cene, saj bo zemljišče ocenil tudi glede na njegovo izkoriščenost, velikost in obliko, lokacijske vplive, komunalno opremljenost itd. V coni A se bo cena lahko gibala od 13.200 do 19.200 tolarjev za površinski meter, v coni B od 6.000 do 13.200 tolarjev, v coni C od 1.800 do 6.000 tolarjev in v coni D od 2.400 do 6.000 tolarjev.

Nezazidano stavbno zemljišče, ki je po urbanističnem načrtu predvideno za zazidavo, pa se bo lahko ocenilo največ v višini 40 odstotkov ocenjene vrednosti za pozidano stavbno zemljišče.

Visoko ocenjenje tudi stavbe

Poleg zemljišče so visoko ocenjene tudi stavbe, saj bodo nove vrednosti praviloma večje od knjigovodske.

Pri ocenjevanju nabavne vrednosti gradbenih objektov bo uporabljena posebna metoda primerjalnih metod, ki temelji na stroških površinskega metra čiste površine. Za poslovne zgradbe naj bi ta strošek znašal 102 tisoč tolarjev, za stanovanjske zgradbe 84 tisoč tolarjev, za bivalne objekte 93 tisoč tolarjev, za trgovske in gostinske objekte 90 tisoč tolarjev, za proizvodne hale 60 tisoč tolarjev, za skladiščne hale 36 tisoč tolarjev, za hotele in motele 144 tisoč tolarjev, za silose 84 tisoč tolarjev in za lope (delavnice) 24 tisoč tolarjev za površinski meter.

Cenilec bo seveda upošteval življenjsko dobo objektov, predvidena je krajša od amortizacijskih stopenj. Tako naj bi za poslovne zgradbe znašala 60 let, za stanovanjske zgradbe 70 let, za bivalne objekte 50 let, za trgovske in gostinske objekte, za proizvodne hale in za skladiščne hale 45 let, za hotele in motele 55 let, za silose 45 let in za lope (delavnice) 30 let.

Brez vrednosti delnice bank v sanaciji

Vrednost proizvodne in druge opreme bodo podjetja preračunala sama. Metodologija opremo razvršča v dve skupini, v prvi je dražja od 60 tisoč tolarjev, v drugi cenejša. Izračunati bodo morala novo nabavno vrednost opreme, za preračun bodo uporabila razmerje 60 tolarjev za nemško marko. Prvi izračuni kažejo, dabo najbrž nova neodpisana vrednost nekoliko višja od knjigovodske vrednosti.

Pri dolgoročnih finančnih naložbah, ki jih bodo morala podjetja prav tako preračunati, je zanimiva določba, da so delnice bank v predsanacijskem in sanacijskem postopku brez vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe v drugih republikah bivše Jugoslavije pa bo podjetje ocenilo glede na verjetnost in stopnjo vnovčitve, svojo oceno pa bo moralo dokumentirati.

Podjetja bodo seveda preračunala tudi terjatve, pri čemer je zanimiva večja natančnost pri vrednotenju terjatev iz poslovanja s tujino, kar je razumljivo, saj so številne afere pokazale, da podjetja marsikaj skrivajo v tujini. Tako bodo vrednost terjatev do tujine presojala na osnovi bruto vrednosti (prometa) terjatev v času od začetka leta 1990 do konca lanskega leta ter (bruto) plačil v tem obdobju. Terjatve bodo lahko za popravke zmanjšale le, če bodo odpis utemeljila z ustreznimi dokazili, kot so sodni spor, prerekanja terjatev, bankrot oziroma likvidacija dolžnika v tujini ter druga argumentirana dejstva, ki dokazujejo, da je terjatev dvomljiva oziroma sporna. Nadzor pa bo opravila devizna inspekcija.

V okviru lastninskega preoblikovanja lahko podjetje po opravljeni ocenitvi sredstev in obveznosti izloči iz svojih sredstev predvidena zmanjšanja zaradi prenosov poslovno nepotrebnih sredstev večjih vrednosti na druge (stanovanja, počitniški objekti itd), zaradi prenosov naložb in sredstev v republikah bivše Jugoslavije za sukcesijo in predvidena zmanjšanja zaradi razdelitve podjetij in brezplačnih prenosov. Podobno seveda lahko vključijo povečanja.

se bo to seveda splačalo, če bo ocenitev nižja od kapitala v otvoritveni bilanci in bo tako predmet olastnitvenja manjši. Vendar pa ocenitev ne bo nadomestila prevrednotenja sredstev in obveznosti po metodologiji agencije.

Prevrednotenje namreč ni potrebno le zaradi lastninjenja, temveč bo pomembno tudi kot osnova za bodoče obdavčitve, letos pa naj bi začeli uporabljati slovenske računovodske standarde, zato je potrebno zagotoviti dovolj realno izhodišče. Slovenski računovodski standardi so uglaseni z mednarodnimi, realno izhodišče pa seveda zahteva tudi samo lastninjenje, saj bodo izdane delnice, ki bodo prehajale v roke novih lastnikov in pri prehodu so potrebni čisti računi. Podjetja naj potemtakem poznajo svojo knjžno in svojo tržno vrednost, saj se zdaj v bilancah stanja naših podjetij skrivajo dobički in izgube, zato bi bil knjigovodsko prikazan kapital lahko premajhen ali prevelik, kupci delnic pa bi bili nagrajani ali prikrajšani.

Podjetje bo lahko po vseh preračunih ugotovilo, da je njegov osnovni kapital enak nič. Kaj v takem primeru, ki v naših gospodarskih razmerah in pri dosedanjem skrivanju izgub, verjetno ne bo ne vem kakšna posebnost. Podjetje bo dolžno dopolniti otvoritveno bilanco s cenitvijo po metodi neto vrednosti sredstev. Če bo tudi ta osnovni kapital nič, se podjetje pač ne bo lastnilo, saj ne bo kaj lastniti.

Podjetja bodo sama napravila preračune

Podjetja bodo s pomočjo metodologije otvoritvene bilance sama napravila preračune, razen pri nepremičnicah, kjer morajo sodelovati cenilci. Ocenitev podjetja pa bo obsežen elaborat, ki ga bodo lahko napravili pooblaščen cenilci agencije, kar seveda ne bo poceni. V Sloveniji je približno 50 cenilcev, ki so napravili ustrezni izpit in so torej usposobljeni za to delo. Podjetju se bo splačalo poklicati na pomoč cenilca, če bo v otvoritveno bilanco preračunan družbeni kapital previsok glede na izglede podjetja, s kakšnim dobičkom bo poslovalo v prihodnje. Z ocenitvijo bo vrednost kapitala nižja in tako pri pričakovanem nižjem dobičku tudi vrednost delnic nižja.

Skratka, podjetje mora napraviti otvoritveno bilanco tudi v primeru, če se bo odločilo za ocenjeno vrednost kapitala, saj morajo vsa popraviti dosedanje napačno vrednotenje sredstev in dolgov. V primeru, če bo ocenjena vrednost višja od vrednosti kapitala v otvoritveni bilanci, se bo podjetje seveda odločilo za slednjo. Poznavalci pa že napovedujejo, da bojo tako kratko spet potegnili dobra podjetja, saj so v otvoritveni bilanci sorazmerno visoka ocenjena zemljišča in stavbe.

Osnovni in družbeni kapital

Podjetja bodo morala iz svojih sredstev izločiti kmetijska zemljišča, stvari bivših lastnikov, nepremičnine na območju Triglavskega narodnega parka, knjigovodsko izgubo ob koncu lanskega leta in dolgoročne finančne naložbe, ki predstavljajo brezobrestno združevanje prek bivših sisov. Pred izdelavo bilance pa bodo morala izločiti tudi vse postavke, ki ne predstavljajo kapitala in se izkazujejo kot dolgoročne obveznosti: pogodbeni vlaganja,

KOMENTAR

Med nebom in zemljo

"Bog je Slovence posljal dve zgodovinski priložnosti: razpad Sovjetske zveze in razpad režima v Italiji. Če se ne bi sesul ruski imperij, bi bili v Srboslaviji, ob poostreni represiji, ali v vojni, ki bi spominjala na tisto v BiH. In če po padcu komunizma pod pritiskom Lombardske lige ne bi razpadel režim v Italiji, bi imeli danes in tukaj popolno infiltracijo kombinirane italomafijske in jugoslovanske ekonomije z vsjo grobstvo prenašate oholosti in primitivnim nasiljem amazonega denarja. V to kolonizacijo bi bili do vratu vpleteni stara in nova slovenska 'elita', ki bi se ji vdinjali na mile viže. Oboje nam je Bog prihranil. Vendar smo iz obeh zgodovinskih pretesov potegnili in spravili v žep le, kar je padlo samo od sebe, in to je premalo."

Avtor navedenih besed je Edo Ravnikar (Delo, 6. marca 1993), ki zbujajo pozornost s svojimi nenavadnimi in pronicljivimi zapisi. Po svoje ima prav: če bi pred leti (pred petimi npr., ko se je dogajal proces proti četverici) kdo napovedoval, da se bodo stvari zgodile tako, kot so se, bi ga imeli za trčenega. Zato je domneva o božji intervenciji povsem upravičena. Spoznanje dejstva, da Slovenci božje pomoči nismo izkoristili tako, kot bi jo lahko, pa je jasno samo po sebi.

Tako je bilo. Kako pa kaže v prihodnje? Se lahko še naprej zanašamo na božjo previdnost? Ali pa bo nemara potrebno, da tudi sami naredimo kak korak več? Če ostanemo pri Ravnikarjevi primeri o usodni povezanosti slovenskih razmer z dogajanjem v Sovjetski zvezi in Italiji, se zadržimo pri vplivu

Miha Naglič

obeh referendumov: onega, ki je bil na belo nedeljo v Italiji in tistega, ki je bil to nedeljo v Rusiji. Tu Slovenci nimamo kaj - Italijani in Rusi se pač odločajo sami. Prvi so se za temeljito prenovno politično ureditve, za "nežno revolucijo" (Mojca Drčar-Murko). Drugi so se ob vprašanju, ki je v bistvu podobno: s tem, ko so glasovali za Jelcina, so se opredelili za miroljuben, nejugoslovanski način reševanja sovjetske krize. Če bo Rusija ostala na Jelcinovem kurzu, bo dobro tudi za Slovenijo. Gre namreč za gospodarsko prenovno in za odpiranje tega velikanskega trga, ki je za nas bil, je in bo še zanimiv. Jelcinov padec pa bi pomenil zapiranje Rusije, rast napetosti in - kot posledico - obnovno njene ekspanzije; pomenil bi okrepitev ruske podpore Srbiji in s tem neslušten razplet balkanskih vojn.

Pustimo Rusijo in se ozrimo še v Italijo. Slovenija na dogajanja v njej pač ne more vplivati. Tisto, kar Ravnikar očita slovenski politiki, pa je sledeče: da se vseskozi obrača le na Rim (ki

je še vedno bolj naklonjen Beogradu kot Ljubljani), hkrati pa je nesposobna "identificirati najbolj profilirano novo politično gibanje v moderni Evropi za zaveznika". Gre seveda za Severno ligo, ki je danes vodilna politična sila v Lombardiji. "Lombardska liga so normalni ljudje, ki v okviru Italije hočejo natančno to, kar so Slovenci hoteli v okviru Jugoslavije." To so ljudje, ki so še nedavno pripadali najrazličnejšim političnim strankam: komunistom, socialistom, zelenim, krščanskim demokratom... Darko Bratina, slovenski sociolog iz Trsta in senator v rimskem parlamentu, primerja Severno ligo s tistim, kar je bil svoj čas naš Demos: politična naveza za vzpon na višjo politično raven. V začetku je bila zelo provokativna, s časom je postala povsem konstruktivna. Za razliko od raznih drugih, Slovencev sovražnih političnih formacij (kot so neofašisti, Lista za Trst, ipd.) ni Severna liga niti iredentistična niti fašističnaniti desničarska niti ksenofobna. Družijo jo predvsem regionalni interesi. Ti pa postajajo v sodobni Evropi - ob strankarskih in nacionalnih - vse močnejši.

Vrnimo se k začetni ugotovitvi in jo izrazimo še ekološko: globalni politični razvoj je bil Slovencev zadnja leta naklonjen, lokalni učinki pa so manjši od možnih in pričakovanih. Rečeno je bilo: "Misli globalno, deluj lokalno!" Bog je že dobro mislil, vendar tega nismo vedno pravočasno uvideli. Dan Zemlje in Praznik dela nas opominjata, da je zdaj največ dela tu, okoli nas. Na zemlji, kjer se muči. Ne-bo lahko počaka.

Marko Jenšterle

Zdaj je že povsem jasno, da je bila afera s privatiziranjem novogoriškega Hita le začetek plaz, ki je razkril medstrankarske spopade med dvema glavnima akterjema - LDS in Demokratsko stranko. Kolikor se vsak dan bolj razkrivajo prava grozodejstva na področju slovenske politike, pa v ozadju vendarle ostaja spor glede nekaterih temeljnih vprašanj: kdo je imel več kapitala pred volitvami; kako je do njega prišel; predvsem pa - kdo je ta kapital najbolj obrnil. Volilni rezultati so že pokazali, da so največji profit iztržili Liberalni demokrati in da imajo Demokrati na svoji grbi največjo zgrešeno politično investicijo. Toda te stvari navsezadnje niso več pomembne, saj je na osnovi teh napak in pravih odločitev oblikovan nov slovenski parlament.

Edina svetla stvar pri najnovejšem strankarskem spopadu in razčističevanju afere je v tem, da se za razliko od bivšega sistem sedaj stvari vendarle dogajajo

na obeh javnosti. Kot je znano, so igralnice od nekaj služile za financiranje tajnih služb, vendar tega v času socializma ni bilo mogoče prebrati nikjer. Prav tako so iz javnosti čez noč izginjale pomembne politične osebe, ki so se večinoma umikale iz "zdravstvenih ali osebnih razlogov", le redkokdaj pa smo izvedeli za resnico. Še danes na primer ni splošno znano, zakaj se je Tito nenadoma začel pojavljati brez svoje soproge Jovanke. Zdaj morajo politiki precej bolj paziti na svoje poteze in odločitve, saj se napake izrezo hitro kaznujejo. Navsezadnje se jim prvi maščujejo že njihovi najbližnji sodelavci, še posebej tisti, pri katerih so zaradi njihove kompromitiranosti računali na absolutno lojalnost. Tako bi bilo silno zanimivo izvedeti, kako to, da Bavčar in dr. Brejc nista z visokega položaja zamenjala Romana Jegliča, ko pa se je tako "odlikoval" že v času procesa JBTZ. Kakšna je bila računica notranjega ministra in bivšega predsednika Odbora za zaščito človeških pravic, da je na tako pomembnem mestu obdržal tako obremenjenega človeka, je navsezadnje vseeno.

Na koncu se vedno izkaže, da je ovadštvo nekaj, kar je globoko vsajeno v posameznikovo dušo, zato se tudi vsem tistim, ki politično kalkulirajo z ovaduhli, to najprej in najmočnejše maščuje. In s tem bodo morali računati vsi, ki so trenutno najbolj znanega slovenskega obveščevalca vzeli pod svojo zaščito in se ne sprašujejo, zakaj je reagiral šele zdaj, ko je prišel pod njihovo neposredno komando.

ODMEVI

SKD v vladi

Oglašam se ponovno v vašo cenjeno rubriko in vas lepo pozdravim! Obenem kot krščanski demokrat odločno grajam svet SKD, ker je pristopil v vladno koalicijo z LDS, gospoda Školj in šefa vlade g. Drnovška, ne da bi izvedel za mnenje večine članstva v Sloveniji! Saj je očitno SKD, na čelu z g. Peterletom, g. Staničem, dve leti na oblasti vpil v slovensko javnost, da ne bo sodeloval z LDS in ne združeno listo, a zdaj ta isti vrh SKD, gre celo ostreje v levo, kot ZL in LDS, ko sodeluje pri uničenju krščanske kulture na Slovenskem.

Zlasti se je glavni tajnik SKD, že ves čas sestajal s SNS, zlasti z g. Jelinčičem, ki je dokazljivo pravi provokator ZL rdeče sile, ki ponovno hoče Slovenijo pripeljati v postkomunizem. Zato so dokazi v rušenju zveze SKD s svojim članstvom in hkrati uničenju zveze s SLS, NDZ! Mladi člani SOO

Lipnik Jože

Neresnične obtožbe in žalitve so zavajajoče

Pavel Lužan je ukrenil vse potrebno, da bodo organi pregona in po potrebi pravosodja pretresli ustreznost svojih dejanj in pooblastil, zato so nestrokovne ocene, obtožbe in žalitve, ki jih v tej rubriki vztrajno ponavlja, nepotrebne, zavajajoče in žaljive. Kot že doslej nisem, tudi v prihodnje ne bom polemiziral z g. Lužanom. Zaradi neresničnih trditvev in grobih žalitev, ki jih je Pavel Lužan zapisal v članku "Z lažmi se daleč pride, dokler gre", objavljenem dne 20. aprila 1993, pa sem zoper g. Lužana že vložila kazensko zasebno tožbo. S spoštovanjem!

Kranj, 26. aprila 1993
Biserka Vozelj

Kje je četrta ribica?

Odmev na članek z naslovom Čisti studenc, kako dolgo še? z dne 23. aprila 1993

Uvodna baročno-romantična pripoved v omenjenem članku služi kot izhodišče za preračunano očrnitev tistih, ki jim je namenjen. To vsekakor niso bralci GG, temveč graditelji v Papirnici, krajevni upravni organi Stara Loka in občinski upravni organi Škofje Loke. Kot graditelj v Papirnici sem eden izmed naslovljenec, zato bom podal svoj pogled na problematiko, ki jo članek obravnava. Organizacijska skupina Papirničanov ta pogled, ki ni samo moj, dobro pozna. Upam, da bo končno prekinila ta dialog gluhih in slepih.

Nekaj neromantičnih pojasnil k vsebini članka. - V splošnem je vsak zaselek na Zemlji nastal ob vodnem viru; tudi Papirnica. - Rimljani so se že pred nekaj tisočletji naveličali s kanglicami hoditi po vodo k izvirov, v večini slovenskih naselij v začetku tega stoletja, v Papirnici pa (kakor navajate) leta 1967. Ovisno pač od sposobnosti urejanja bivalnih pogojev. - Tri ribice plavajo v vodi ob izvirov zato, ker se četrta/odvečna odpravi iskat novo zavetišče, pa se že po 100 m plavanja uduši v fekalnih odpadkih, ki jih nekateri žal spuščate v vodo Mrzlega studenca, bodisi preko greznice bodisi mimo njih. - Precejšnje število novih velikih stanovanjskih objektov na novih lokacijah ni v skladu z vašimi navajanjem o neprimernosti ovirah pri novogradnjah. Po odhodu JLA iz Slovenije je odpadel še zadnji razlog za

oviranje graditve v rezervatu za pridobivanje kamenih agregatov, kjer ležijo parcele graditeljev.

- Med graditelji ni mehanikov, ki bi zlivali odpadna olja kamorkoli. Pustimo jih v servisnih delavnicah, avtomobile pa peremo v avtopralnicah. - "Odgovorni" in manj odgovorni so že večkrat poskušali "narediti kaj konkretnega", pa ste vsak poskus zaustavili bodisi fizično bodisi retorično.

Strokovna rešitev v članku nazkazane problematike. Republiški in občinski strokovnjaki so vam že večkrat predstavili najmanj dve strokovni rešitvi. Dobro jih poznate, zato vam jih bom na kratko še enkrat opisal.

- Prva - graditev zaprtih pretočnih greznic z obveznim praznjenjem pod kontrolo komunalne službe.

Slabost te rešitve je, da ne rešuje dovolj dobro že obstoječih onesnaževalcev v vasi, obenem pa ne zmanjšuje ekološke nevarnosti za nižje ležeča naselja, kar je širši problem občine ŠL.

- Druga - graditev skupne kanalizacije za vso vas in nekaj novih objektov ne vsebuje slabosti prve rešitve. Graditelji in organi občine ŠL smo vam ponudili pomoč pri realizaciji ene ali druge rešitve s tem, da nosimo večinski delež stroškov. Strokovne rešitve Vas očitno premalo zanimajo, sprejemljiva je preprosto le politična rešitev, ki naj zaustavi graditelje ne glede na nastalo škodo, obenem pa ohranja onesnaževanje studenca pred izvirov in po njem. To potrjujejo nekateri članki v časopisih, zbiranja podpisov pod razne protestne izjave, razširjanja neumestnih govorov, namerna pozabljanja dejstev, mešanja posledic in vzrokov, ustvarjanja razdorov, pritiski na drugače misleče tako v okviru vasi, kot med graditelji, organi krajevne skupnosti SL in organi občine ŠL. Obravnani članek spovpada z majsko obravnavo bodoče pozidave v okviru občine ŠL. Njegov namen je, da ustvari vtis o nekaj brezobzirnih graditeljih, ki nameravajo uničiti še zadnji otok romantičnega življenja v Sloveniji.

Zaključek
Četrta ribica in še več sto jih bo preživelo v strugi Mrzlega studenca, če bomo poiskali skupno človeško sprejemljivo - strokovno rešitev. To je naša dolžnost do vseh nižje ležečih naselij (do Ljubljane), ki imajo prav tako kot Vi pravico uživati čisto vodo. Taka rešitev nam bo dajala moralno pravico, da bomo sčasoma dosegli ekološko saniranje širšega okolja Pa Pirnice, tako da bo vodo Mrzlega studenca napajala čistista deževnica s Križne gore.

Stanislav Berce
Podlbnik 257
64220 Škofja Loka

Kdaj bo zakon pravne države veljal za vse državljane enako?

Ustavite gospodarski kriminal takoj!

Vse veje oblasti se zelo potrudi-jo, da vse prekrške, ki jih storijo mali ljudje, brez kakšnih velikih dokazov nepreklicno izterjajo. Samo napačno parkiranje vam bodo 100-odstotno izterjali. Če pa se vrednost kaznivega dejanja poveča na milijone mark, vas povabijo na TV, kjer boste izjavili, da ste to storili po črki zakona in da ste bili celo življenje pošteni in da se boste še naprej zavzemali za pravno državo! Na pomoč vam priskočijo še naši predsedniki! Kje je naša tako v nebo hvaljena policija, kje ste tožilci, sodniki, kje je naša pravna varnost? Z ustanovitvijo vzorednega podjetja za nekaj tisoč tolarjev čez čas prenesejo vsa osnovna sredstva na novo podjetje, delavci pa ostanejo brez službe in podjetja. Ta gospodarski kriminal do sedaj najbolj obvladajo tovariši, ki še niso sestopili z oblasti. Velika odgovornost pade na politične stranke, ki stoje za temi ljudmi. Slovenci smo in bomo za pravno državo Slovenijo.

Kranj, dne 26. aprila 1993
SLOVENSKA STRANKA PRAVA
Predsednik Srečko Debenc

Sprejete republiškega proračuna in padanje tolarja sta v zadnjih dneh postali dve popolnoma obstranski stvari, saj bi jima v normalnih razmerah tiska namenil prostor na ekskluzivnih mestih prvih strani, zdaj pa sta se umaknili nekam na rob, pri nekaterih časopisih celo v notranjost prostora, saj je seveda v tem času dnevnik veliko lažje prodajati z novicami o aferi Hit oziroma Vis. Vse to kaže, da se soočamo z najsilovitejšim medstrankarskim spopadom po volitvah, saj je bila tudi znamenita prisluškovalna afera v primerjavi s sedanjo prava malenkost. Kot že rečeno, so oči Slovencev uprte v neskončno nadaljevanje o tem, kdo je bolj umazan v denarni in obveščevalni igri, in se nikakor ne sprašujejo, zakaj se krha dosedaj dokaj stabilen tečaj tolarja, ki je bil, kot vsaka nacionalna valuta, najboljši pokazatelj trdnosti gospodarske politike. Stvari resda niso že tako skrb vzbujajoče, kot na primer v Srbiji, kjer ljudje za nemško marko na črnem deviznem trgu plačujejo po 60.000 dinarjev (na začetku leta je bila npr. vredna 2.000 dinarjev), prejšnji teden pa 38.000 dinarjev). Približevanje meji 70 tolarjev za Slovenijo prav tako ni ljeto. Denar je pač tisti, ki kate-rega se že od nekaj časa svet. Zaradi njega so se odadali ministri ob sprejetju proračuna, zaradi njega skrbeh ljudje, ker so devize dan dražje, plače pa enake, denar je navsezadnje kot ruleta zavrtel tudi vrh slovenske politike, da bi jo nato prepustil bitki na nož, v kateri se je že začelo prelivanje politične krvi.

Iskra Telekom Holding, d.d., Kranj,
Ljubljanska c. 24 a objavlja

JAVNI RAZPIS Z ZBIRANJEM PONUDB

za prodajo:

- Enosobnega stanovanja v Kranju, Ul. Janeza Puharja 4 v izmeri 27,40 m²;
- Enosobnega stanovanja v Kranju, Ul. Tuga Vidmarja 10 v izmeri 29,06 m²;
- Dvosobnega stanovanja v Kranju, Ul. Lojzeta Hrovata 10 v izmeri 67,60 m²;
- Dvosobnega stanovanja v Kranju, Planina 16 v izmeri 72,91 m².

RAZPISNI POGOJI - OBLIKOVANJE PONUDB

- Na razpisu lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, s sedežem v Republiki Sloveniji oziroma z izkazanim državljanstvom Republike Slovenije.
- Ponujena cena mora znašati:
  - za stanovanje pod točko a): najmanj 30.140,00 DEM
  - za stanovanje pod točko b): najmanj 31.966,00 DEM
  - za stanovanje pod točko c): najmanj 64.220,00 DEM
  - za stanovanje pod točko d): najmanj 69.264,50 DEM
- Prednost pri nakupu bo imel tisti ponudnik, ki bo ponudil ugodnejšo ceno in boljše plačilne pogoje.
- Uspeli ponudnik mora skleniti kupoprodajno pogodbo v naslednjih 8 dneh od dneva, ko se bodo odpirale ponudbe.
- Na podlagi sklenjene kupoprodajne pogodbe mora biti kupnina plačana v tolarjski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije za DEM na dan plačila najkasneje v 30 dneh po podpisu pogodbe.
- Kupljeno nepremičnino lahko kupec prevzame šele po predhodnem plačilu kupnine.
- Pisne ponudbe bomo sprejemali do 10. 5. 1993 na naslov: Iskra Telekom Holding, d.d., Kranj, 64000 Kranj, Ljubljanska c. 24 a, g. Černe. Ponudbe pošljite v zapečatenih ovojnica z oznako: "Ponudba za nakup stanovanja". Vse dodatne informacije v zvezi s to objavo lahko dobite tudi po telefonu: 064/331-122.

Gostinstvo podprto z znanjem

Jedilnik je vizitka lokala

Mladi, 26-letni Jouhari Kamal je pred dobrimi tremi leti postal šef gostišča Smuk v Retnjah pri Trzinu.

Retnje, 23. aprila - Njegova mati je iz Trzinca, oče iz Maroka. Večino svojega življenja je preživel v Maroku, vse od otroštva pa je skoraj vsako leto hodil na počitnice v Trzin. Pred leti se je usodno zagledal v svojo sedanjo ženo in prevzel mesto šefa v gostišču njenega očeta, pri Smuku v Retnjah. Glavni povod za naš razgovor z njim je bila diploma, ki si jo je pridobil v zadnjih treh letih na ugledni visoki šoli za turizem v švicarskem Lausannu.

V Maroku ste končali visoko šolo za turizem. Ali je bilo šolanje v Lausannu že podiplomski študij?

"V Maroku sem najprej končal srednjo ekonomsko šolo, nato sem diplomiral na visoki triletni šoli za turizem. Šolanje v Lausannu je bilo samo nadaljevanje mojega študija v Maroku. Šola v Lausannu ima zelo velik ugled na svojem področju, v času mojega študija so jo obiskovali študentje iz 37 držav iz vsega sveta."

Kako poteka študij v Lausannu?

"Študij traja tri leta, v vsakem letu je šest mesecev teorije in šest mesecev praktičnega dela. V prvem letu sem se spopadal z osnovami dela v gostinstvu. Od kuhanja, strežbe, celo stranišča smo čistili. Študij sicer poteka v francoščini, nekaj posameznih predavanj pa je v angleščini. Zadnja tri leta sem preživel nekako tako: pol leta na teoretičnem študiju v Švici, pol leta pa v gostišču Smuk,

kjer sem opravil praktični del svojega študija. Treba je povedati, da je študij, teoretični del, izredno intenziven, saj traja 12 ur na dan, tudi ob sobotah."

Iz Švice ste prinesli cel kup izkušenj in novega znanja. Ga v gostišču Smuk lahko koristno uporabite?

"Novosti se kažejo predvsem v novi organizaciji dela v gostišču, v drugačnem mišljenju. Trudim se, da se dobro razumemo in dobro delamo. Vse poslovanje vodim s pomočjo računalnika. Že v času študija sem po nasvetih svojih profesorjev izdelal nekaj projektov za gostišče Smuk. Prvi pri vseh izboljšavah je vedno jedilnik. Jedilnik je vizitka lokala. Pred šestimi meseci smo izdelali novega, razširili smo izbor jedi, ki jih ponujamo. Gostje so spremembo opazili in jo pohvalili."

Nov jedilnik je bil skupno delo vseh, predvsem pa delo kuharja, ki je izredno sposoben in ima bogate 25-letne izkušnje. Uvedli smo npr. solatni bife z dvajsetimi različnimi vrstami solat. Hišna specialiteta so vedno sveže postrvi, prav tako sveži škampi in drugi morski sadeži... Novosti in načrtov je še veliko, vendar zaenkrat o njih še ne bi govoril. Lahko pa povem, da se trenutno dogovarjam z maroškim ministrstvom za turizem. V gostišču Smuk bi namreč rad predstavil maroško kuhinjo, ki mi je izredno ljubša."

Živeli ste v Maroku, se šolali v Švici, sedaj se s turizmom ukvarjate v Sloveniji. Koliko se te tri dežele razlikujejo med seboj na področju turizma?

"Razlikuje se predvsem način dela. V Švici je način dela npr. popolnoma drugačen kot v Sloveniji ali v Maroku. Povsem druga mentaliteta, drug način dela, zdi se kot da gre pri Švicarjih vse premočrtno. V Sloveniji je premalo kadrov, infrastruktura je slaba. Kar najprej iščem dobre natakarije..."

Moja Peternelj, foto: Gorazd Šinik

Novi prostori UBK banke

Ljubljana, 28. aprila - V poslovni hiši na Tržaški cesti je UKB banka odprla nove poslovne prostore, ki zavzemajo približno tisoč površinskih metrov, investicija je vredna 2,5 milijona nemških mark. Zelo lepi prostori so urejeni za sodobno bančno poslovanje, ki zagotavlja diskretno urejanje bančnih transakcij, stranka pa lahko vse uredi na enem mestu.

Pobuda za ustanovitev komercialne banke je nastala pred tremi leti, podprlo jo je 46 podjetij s področja kemijske industrije, farmacije in trgovine. Konec leta 1990 je bila ustanovljena UBK univerzalna banka d.d. Ljubljana, v dveh letih so vzpostavili mrežo štirih poslovnih enot, dveh ekspozitur, ene agencije in 25 blagajniških mest. V preteklih dveh letih se lahko pohvali z rastjo bilančne vsote in z uspešnim poslovanjem, korespondenčne stike imajo z bankami po svetu, ugodne devizne rezerve, pri poslih s tujino so uveljavili standarde sistema Swift. M. Peternelj

Koliko je vreden HRD

Kranj, 28. aprila - Če se boste med prazniki odpravili na Hrvaško, vam bo prav prišlo nekaj nasvetov, kakšen denar vzeti s sabo in kaj tam kupiti.

Najprimernejša valuta je še vedno nemška marka, saj v sosednji državi še vedno velja prepoved vnosa hrvaških dinarjev, v denarici ne smete imeti več kot 100 tisoč hrdov, kar trenutno znaša manj kot 100 mark oziroma dobrih 6 tisoč tolarjev.

Za marko boste v hrvaških bankah in menjalnicah dobili 1.130 hrdov, če ste zanj v slovenski menjalnici odšteli 68,50 tolarja, potem navzkrižni tečaj pokaže 6,06 tolarjev za 100 hrdov. Če boste tolarje na Hrvaškem zamenjali za hrde, bo tečaj znašal od 6,25 do 6,50 tolarjev za 100 hrdov. Če boste hrde kupili v slovenskih menjalnicah (povsod jih nimajo!), boste 100 hrdov dobili za 7 do 9 tolarjev.

Pri preračunavanju hrvaških cen v tolarje boste ugotovili, da je malo stvari cenejših, nekatere pa vendarle so, zato bo najbolje, da ravnate tako kot nemški in avstrijski turisti v naših prodajalnah: imejte s sabo kalkulator in stvar bo lažja. M. Va.

Lira se je obrnila navzgor

Kranj, 28. aprila - Zaradi padca lire so postali nakupi v sosednji Italiji zelo mikavni, kar se v tem prazničnih dneh krepko pozna na mejnih prehodih, kjer je gneča velikanska. Vendar se že kažejo znaki, da si je lira opomogla in njena vrednost spet rahlo narašča, zato velja z nakupi pobiheti.

Poznavalci pravijo, da Italijani vračajo svoj denar, tistega seveda, ki so ga še donedavna pretapljali v marke in shranili v tujini. V preteklih mesecih je namreč reka denarja tekla iz Italije v Švico ter naprej v Nemčijo, tudi v Ameriko, vendar se je večina zadovoljila z nemško marko, ki je tudi pri nas najbolj priljubljena. Beg kapitala je bil posledica splošnega nezaupanja v Italijo, zdaj pa se že kaže, da bo v doglednem času izstopila in politične in institucionalne krize. Po imenovanju novega guvernerja Banke Italije je bilo treba minuli ponedeljek za marko odšteti 930 lir, v torek pa 923 lir. Analitiki pa pravijo, da se bo lira še okrepila, če bo sosednja Italija kmalu dobila novo vlado.

KOLIKO JE VREDEN TOLAR

MENJALNICA	NAKUPNI PRODAJNI		NAKUPNI PRODAJNI		NAKUPNI PRODAJNI	
	DEM	ATS	DEM	ATS	DEM	LIT
A banka Kranj (Trzin, Jesenice)	68,20	68,85	9,60	9,73	7,09	7,29
AVAL Bled, Kranjska gora	68,30	69,00	9,60	9,80	7,00	7,45
COPIA Kranj	68,50	68,90	9,60	9,80	7,20	7,40
CREDITANSTALT N. banka LJ	68,10	69,00	9,50	9,75	7,00	7,45
EROS (Stari Mayr), Kranj	68,60	69,00	9,70	9,85	7,10	7,25
GEOS Medvode	68,30	68,80	9,55	9,70	7,10	7,20
HRANILNICA LON, d. d. Kranj	68,35	68,70	9,65	9,79	7,10	7,25
HIDA-tržnica Ljubljana	68,45	69,00	9,65	9,75	7,20	7,33
HIPOTEKARNA BANKA, Jesenice	67,80	69,00	9,45	9,70	7,05	7,20
INVEST Škofja Loka	68,30	69,30	9,67	9,85	7,20	7,45
LB-Gorenjska banka Kranj	66,80	68,85	9,31	9,79	6,65	7,35
MERKUR-Partner Kranj	68,00	68,60	9,66	9,75	7,05	7,35
MERKUR-Železniška postaja Kranj	68,00	68,60	9,66	9,75	7,05	7,35
MIKEL Strazisce						
OTOK Bled	68,24	68,72	9,62	9,74	7,10	7,31
POSTNA BANKA, d. d. (na poštah)	67,30	68,49	9,36	9,69	6,60	7,09
SHP-Slov. hran. in pos. Kranj	68,20	68,70	9,65	9,75	7,10	7,20
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	68,00	68,60	9,66	9,75	7,05	7,35
SLOGA Kranj	68,20	68,80	9,55	9,80	7,00	7,25
SLOVENIJATURIST Boh. Bistrica	66,80		9,28		6,65	
SLOVENIJATURIST Jesenice	68,25	68,80	9,60	9,70	7,00	7,20
WILFAN Kranj	68,60	68,80	9,67	9,82	7,20	7,30
WILFAN Radovljica, Grajski dvor	68,30	68,75	9,60	9,75	7,00	7,20
F-AIR d. o. o. Trzin	68,10	68,65	9,60	9,70	7,05	7,25
POVPREČNI TEČAJ	68,07	68,81	9,57	9,76	7,02	7,29

Pri nakupu in prodaji SKB in MERKUR zaračunavata 1% provizije, pri prodaji DEM 5000 ali več pa 2,5%.

Pri Šporovcu v Avstriji je ATS ob nakupu blaga po 9,50 tolarjev.

**BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.**

INVESTMENT

VREDNOSTNI PAPIRJI

K & K INVESTMENT d.o.o., KRANJ, J. Platiše 17, tel. 331-045

POSJILNICA - BANK - BOROVLE
tel. 9943-4227-3225

**VAŠ ZANESLJIVI PRIJATELJ
V VSEH BANČNIH ZADEVAH!**

MENJALNICE WILFAN

poslovna enota **KRANJ**
/Delavski dom-vhod
nasproti Globusa/
tel.: 064/211 387

poslovna enota
RADOVLJICA,
HOTEL GRAJSKI DVOR
tel.: 064/714 013

ZAPOSILIMO:

Pogodbeno ali redno komercialiste za prodajo visokokvalitetnih strojnih masti in olj nemškega izvora.

Sprejemamo pisne prijave na naslov: K.B.A., d.o.o.
Partizanska 37a
66210 SEŽANA.
Tel.: 067/72-762

®

Neža

Gregorčičeva 8, Kranj

NOVO

Najbogatejša izbira

- najlepše kopalke '93
- bluže FOX
- spodnje perilo BRUNO

nagrajena serija na sejmu MODA 93

**PRIKUPNE CENE,
PRIJAZNI LJUDJE**

GF

"KMEČKI STROJ" ŠKOFJA LOKA
SV. BARBARA 23, 64220 ŠKOFJA LOKA
TEL: 622-575, 622-311

KMETOVALCI * NOVO* UVOZ IZ ITALIJE!

- traktorske rotacijske brane in freze "MASCHIO"
- enoosne pogonske kiper prikolice "BERNARDI in PRADELLA"
- atomizerji in škropilnice "EUROPIAVE" in kardani "BODIOLI"
- kosilnice "BCS" 602, 603, 622 benz./diesel -100 do 140 cm,
- traktorske kosilnice "BCS" DUPLEX in ROTO 404
- nošeni trosilec za hlevski gnoj in enobrazdni plugi "GRATONI"

NAJNIŽJE CENE: traktorskih gum BARUM, puhalnikov GRIČ 4000, vrtnih kosilnic ALKO.

OBIŠČITE NAS!

OBČINA ŠKOFJA LOKA
Sekretariat za občo upravo
in proračun

objavlja prosto delovno mesto

VIŠJI STROKOVNI SODELAVEC ZA RAZVOJNO PLANIRANJE

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe - diplomirani ekonomist
- 4 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas - za nadomeščanje uslužbenke na porodniškem dopustu.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na Sekretariat za občo upravo in proračun občine Škofja Loka v 10 dneh po objavi.

Diversey

BIO CLEAN

Wap

Dolenjčeva 3, Orehek - Kranj
Telefon 214-115

čistilni aparati na visoki pritisk

samohodni čistilni aparati

industrijski sesalci

čistilni aparati za gospodinjstvo (pranje tepihov, pomivanje, sesanje)

čistila za gastronomijo

dezinfekcijska sredstva

čistila za gospodinjstvo

NOVO!

čistila za AMC posodo, krom...

Odperto od 8. do 13. ure, petek tudi od 16. do 19 ure, sobota od 9. do 12. ure!

KAM NA KOSILO, VEČERJO?

IME GOSTINSKEGA OBJEKTA	KRAJ	SPECIALITETE, MENU	CENA	ODPRTO
GOSTILNA Pr' Primožk	Pristava pri Trzinu	vsak dan kosilo in malica vse vrste jedi po naročilu	kosilo 400.- SIT malica 200.- SIT	vsak dan 9 - 23 tel. 57-585

KAM NA IZLET?

CILJ, ČAS POTOVANJA, PRIJAVE	DATUM ODHODA	CENA	PREVOZ	GOSTINSKE STORITVE	OPIS POTOVANJA
RIM - SORRENTO 4 DNI KOMPAS KRANJ Tel.:211-022 ŠKOFJA LOKA Tel.:620-960	13.5.	345 DEM	bus	pol. penzion	RIM - NEAPELJ CAPRI - POMPEJI
RABAC 7 dni KOMPAS KRANJ Tel.:211-022 ŠKOFJA LOKA Tel.:620-960	15.5. 22.5.	181 DEM	bus	pol. penzion	POČITNICE

Objave za rubriki sprejemamo na fax 215-366 oziroma v glasni službi, Bleiweisova 16, KRANJ.

Vlada sprejela dva za kmetijstvo pomembna dokumenta

Da vlade ne bodo delale po svoje

Ljubljana - Slovenska vlada je na četrtkovi seji sprejela predlog strategije razvoja kmetijstva in predlog zakona o posebnih dajatvah pri uvozu kmetijskih pridelkov in živil. Oba dokumenta bo obravnaval še parlament.

Strategija razvoja kmetijstva je pomembna predvsem zato, ker je vlada (kakršnakoli že je in kakršnakoli že bo) s tem dobila kašipot, po katerem se bo morala ravnati. Ministrstvo za kmetijstvo jo je začelo pripravljati že v času prvega mandata dr. Osterca, po obsežni strokovni (javni) razpravi pa jo je dokončno oblikovalo letos. Strategija po eni strani opredeljuje področje pridelovanja hrane, po drugi pa se dotika tudi vprašanja ohranjanja rodovitnosti tal, čiste zraka in zdrave vode, izgleda kulturne krajine in posejnosti. Med večimi možnostmi razvoja kmetijstva sta se ministrstvo in vlada odločila za "scenarij", ki najbolj ustreza slovenskim razmeram in ki kmetijstva ne obravnava samo kot pridelovanje hrane, ampak poudarja tudi druge njegove naloge in vloge.

Predlog zakona o posebnih dajatvah pri uvozu kmetijskih pridelkov in živil že predstavlja uresničevanje predlaganega "scenarija" razvoja kmetijstva, saj določa način, kako domače kmetijstvo zaščititi pred dumpinškim uvozom, kakršnega je kmetijski minister dr. Jože Osterc posebej ponazoril na primeru uvoza mesa iz Avstrije. V času, ko za uvoz še ni bilo treba plačevati posebnih dajatev, so k nam iz Avstrije prihajale svinjske polovice po 13 ali 14 šilingov za kilogram, država pa je izvoznikom k tej ceni primaknila še 18 šilingov. Naši mesarji (in mešetarji) so za posel, ki se jim je ponudil, hitro "zgrabili" in se jim je bolj splečalo meso kupovati v Avstriji, kot odkupovati doma zrejeno živino. C.Z.

V nedeljo na Dovjem Zbor razlaščenih vasi

Dovje - V nedeljo, 2. maja, ob 10. uri bo v združenem domu na Dovjem drugo zborovanje razlaščenih vasi. Agrarna skupnost Dovje - Mojstrana je na zborovanje povabila predstavnike agrarnih skupnost z Gorenjskega in tudi od drugod, med drugim tudi Rudija Šimca, predsednika razlaščenih vasi za Primorsko. Na zborovanju bo največ razprave o vprašanju, zakaj agrarnim skupnostim doslej ni uspelo dobiti nazaj odvzete premoženja, predvsem srenjske zemlje oz. skupnih pašnikov. C.Z.

Kmečke žene grede na izlet

Kranj - Aktivni kmečkih žena iz kranjske in tržiške občine prirejajo v začetku maja strokovne izlete, na katerih si bodo udeležence ogledale nekatere kmetije in pomembne kulturno-zgodovinske znamenitosti. Aktiv Sloga Kranj prireja 5. maja izlet na avstrijsko Koroško, nakelski aktiv 10. maja izlet po Poljanski dolini do Idrije in Cerknega, aktiv Tržič 11. maja od Kamnika do Trojan, aktiv kmečkih žena pa v petek, 7. maja, izlet v Prekmurje. Za izlete, ki jih prirejajo aktiv Sloga, Naklo in Tržič, sprejemajo prijave v kmetijski svetovadni službi (tel. 242-734), za izlet cerkljanskega aktiva pa do 30. aprila na blagajnah HKS Cerklje in Šenčur (tel.: 421-200 in 41-022). C.Z.

PRIMOLOCO d.o.o. Ljubljana, Dnanjka 172 ☎ 061 - 34 53 86

PRIPOMOČKI ZA NEGO OBLAČIL
Preden pospravite vaša zimska oblačila, jih temeljito očistite! Retiler je tu.

fuzz-off
A
Odstranjevalec razcefranih, kosmičastih tekstilnih površin
Iz tkanin iz volne, kašmirja, sintetike, plaščev, oblek, odev... zanesljivo odstrani vso razcefrano, kosmičasto nesnago.

fuzz-roller
B
Čistilni valjček
Rahlo lepljiv valjček magično pobere ves trdovraten prah, kosce, prhljaj ali celo živalske dlake iz vaših oblačil, sedežnih garnitur, zameta...

ŠČETKA ZA MOHAIR C
napravi vaše pletenine iz mohajra polne in kosmate.

NAROČAM po povzetju: Art.A _____ Art.B _____ Art.C _____
po ceni za kos 600,00 Sit + poštnina. PODPIS: _____
ime in priimek: _____
naslov: _____

FRANC PETERNELJ KOVINOREZKALSTVO IN OZOBLENJE
Hrastje 82
tel.: 064/324-305

IZDELUJEMO:
Nadomestne dele,
zobnike za reduktorje,
polžasta gonila, zobate letve,
verižice in ostalo po dogovoru.

ŽELIMO VAM VESELE IN PRIJETNE PRAZNIKE!

Nes pametna politika podžiga lovsko zavist

"Sosed gre lahko na ruševca, jaz pa ne"

Na Gorenjskem so le v kranjski in radovljiški občini popolnoma prepovedali lov na ruševca, medtem ko ga v škofjeloški, tržiški in jeseniški lahko lovijo v času, kot sicer določa zakon - od 1. maja do 15. junija. Takšno razlikovanje podžiga lovsko zavist in utemeljena vprašanja med lovci, češ - "sosed (iz tržiške občine) gre lahko na ruševca, jaz (iz radovljiške) pa ne smem."

Radovljica, 26. aprila - Po zakonu o varstvu, gojitvi in lovu divjadi ter o upravljanju lovišč je malega petelina ali ruševca dovoljeno loviti od 1. maja do 15. junija (samice oz. kure pa nikdar), vendar pa zakon daje občinskemu upravnemu organu, pristojnemu za lovstvo, in republiški ministru za kmetijstvo in gozdarstvo pravico, da zaradi redkosti divjadi, koristi za gospodarstvo ali iz drugih utemeljenih razlogov na območju občine oz. na širšem območju trajno ali začasno prepove lov posameznih vrst divjadi.

Ko so zbori kranjske občinske skupščine ob koncu predlanskega in v začetku lanskega leta potrjevali lovskogospodarske načrte lovskih družin in podjetja za gojitev divjadi Kozorog Kamnik, so tudi sklenili, da se z načrti popolnoma zaščitijo ogrožene lovne vrste, določijo zmeren lov malih zveri (razen lisice) in varovanje plenilcev. Podobno so se po precej burni razpravi odločili tudi v radovljiški, kjer so z lovskogospodarskimi načrti popolnoma zaščitili gozdnega jereba, ruševca, skobca in kragulja. Ker v drugih gorenjskih občinah predloga za popolno zaščito ogroženih lovnih vrst niso sprejeli, je na Gorenjskem (in v Sloveniji) prišlo do nenavadnega, lahko rečemo celo smešnega položaja, v katerem so se lovci spraševali: "Zakaj mi, ki smo doma iz radovljiške občine, ne smemo loviti ruševca, medtem ko ga naši prijatelji, lovci iz sosedne tolminske (tržiške, jeseniške) občine lahko? Smo manj vredni od drugih? Ga ne smemo loviti le zato, ker je v radovljiški skupščini drugačno razmerje političnih sil kot, na primer, v jeseniški, tržiški, tolminski...? Je ruševca ogrožen samo v radovljiški in v kranjski občini, v vseh sosednjih pa ne? So pri predlogu za zaščito prevladovali strokovni ali politični razlogi?" Zakon res daje občinam možnost, da začasno ali trajno zaradi določenih razlogov prepovedo lov na posamezno divjad, vendar pa se je ta zakonska pravica vsaj v primeru ruševca izkazala za smešno in nepravilno. Problem varovanja te ali one divjadi bi namreč morali urediti z lovsko zakonodajo enotno za vso Slovenijo.

Enotno za vso Slovenijo, ne pa drobnjakarsko

O tem, ali je ruševca treba popolnoma zaščititi, so mnenja precej različna. V Zvezi lovskih družin Gorenjske se podobno kot v Lovski zvezi Slovenije zavzemajo za to, da bi problem varovanja lovne divjadi uredili enotno za vso Slovenijo, ne pa drobnja-

karsko, za vsako občino ali regijo posebej. Ker so ruševčeva stanišča in rastišča največkrat na grebenih ali vrhovih, to je na meji med državami, je o varstvu ruševca treba razpravljati širše, predvsem pa v sodelovanju z avstrijskimi in italijanskimi lovci. Če bi ga pri nas zaščitili le na ožjem območju (npr. samo v jeseniški občini), bi lovci iz sosednjih držav dobili priložnost, da uplenijo tudi tiste, ki jih pri njih zaradi

prepovedi ne bi smeli. Kar zadeva stala ruševca, v Zvezi lovskih družin za Gorenjsko navajajo, da podatki kažejo celo na ugoden porast (verjetno zato, ker človek manj ogroža njegovo "domovanje" kot življenjski prostor velikega petelina). V lovski organizaciji tudi velja "interni predpis" (smernice), po katerem je dovoljeno upleniti le vsakega petega pojočega petelina.

Lovci zatrjujejo: število ruševcev ne upada

Lovske družine iz radovljiške občine so na zadnjem zasedanju občinske skupščine že dale pobudo, da bi spremenili sklep o potrditvi lovskogospodarskih načrtov za obdobje 1991-95 in da bi iz popolne zaščite ogroženih lovnih vrst izločili ruševca. Ker se lov na ruševca začne že 1. maja (torej pred novim zasedanjem skupščine, ki je predvideno za 19. maj), je skupščina pooblastila izvršni svet, da naj pridobi ustrezna strokovna mnenja in sam odloči o nadaljnji popolni zaščiti ruševca. Izvršni svet doslej o tem še ni odločil. Lovske družine so predlog za spremembo utemeljile s tem, da sklep o zaščiti ni bil usklajen s strokovnimi stališči, prav tako ne na medobčinski ravni (v Zvezi lovskih družin Gorenjske in v Lovski zvezi Slovenije), da je bil mišljen kot začasni ukrep in da po podatkih iz občine in iz drugih krajev Slovenije število ruševcev ne upada, ampak celo narašča. Ugotavljajo, da imajo tudi v sosednji Avstriji in Italiji ugoden stalež in normalen odstrel, in izjavljajo, da bodo ruševca same pravočasno zaščitile, če se bo njihovo število zmanjšalo.

Odstrelna taksa za ruševca - 1600 mark

V zavodu Triglavski narodni park so se lani že povsem odpovedali lovu na ruševca, s tem pa tudi precejšnjemu zaslužku. Za približno kakšne denarje gre, je dobro razvidno iz delegatskega odgovora krajevni skupnosti Kokra, v katerem je med drugim zapisano, da odstrelna taksa za ruševca znaša 1600 mark, za vsak zgrešen strel je treba plačati 530 mark odškodnine, dnevna pristojbina pa je 80 mark.

Lov na ruševca - etično nesprejemljiv in biološko škodljiv

Zavod republike Slovenije za varstvo naravne in kulturne dediščine je ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo že lani predlagal popolno prepoved lova na ruševca na vsem ozemlju Slovenije. Predlog je utemeljil s tem, da je ruševca v Rdečem seznamu ogroženih živalskih vrst Slovenije uvrščen med "ranljive vrste", kar pomeni, da še ni zelo ogrožen, lahko pa postane, če se bodo razmere in naravi še naprej poslabševale. Tudi v Avstriji ga uvrščajo med ranljive vrste, na Bavarskem pa med prizadete. Lov na ruševca je po mnenju zavoda etično nesprejemljiv, ker zakonodaja dovoljuje lov v času razmnoževanja na rastiščih, in biološko škodljiv, ker je med lovci največ zanimanja za odstrel najmočnejših živali, to pa je v nasprotju z načeli naravne selekcije.

Le zadovoljevanje lovskih strasti?

V ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo podpirajo predlog zavoda za popolno zaščito ruševca, saj v nasprotju z lovskimi družinami in organizacijami navajajo, da iz evropskih držav poročajo o zmanjševanju števila ruševcev in o oženju njihovega življenjskega prostora. V gorah Bosne, kjer je živel še pred prvo svetovno vojno, ga zdaj ni več. Čeprav lov ni glavni razlog za nazadovanje, ampak spremembe v okolju, urbanizacija, nemir in drugo, pa na ministrstvu ocenjujejo, da lova na ruševca ni mogoče z ničimer več opravičevati. Še posebej zato ne, ker je lov časi svatovanja (razmnoževanja) v nasprotju z Bernsko konvencijo in ker "odstrel ruševca ne izpolnjuje prav nobenega bolj tehtnega namena, kot je zadovoljevanje lovskih strasti". Lovci so v svoje smernice sicer zapisali, da bodo skrčili uplen na samo petino pojočih petelinov, vendar je "tudi ob najbolj volji ugotovljeno število pojočih petelinov vse prej kot zanesljivo", še posebej, če vemo, da "lovci v želji po odstrelu raje naštejejo več petelinov kot pa manj". C. Zaplotnik

Proizvodnja celuloze v Goričanah se je ustavila zaradi zapleta z odpadnimi vodami

Kmetom ni vseeno, kaj bo s celulozno industrijo

Kranj - Da se na Gorenjskem vse bolj ubadajo s problemom, kam prodati celulozni (drobni) les in malo vredne lubadarke, je razlog tudi v tem, da je slovenska celulozna in papirna industrija s tovarnami v Goričanah pri Medvodah in v Krškem zašla v velike težave.

Čeprav slovenska papirna industrija zaposluje le 1,6 odstotka vseh zaposlenih v gospodarstvu, ustvarja 1,9 odstotka (bruto) družbenega proizvoda in prispeva 4,7 odstotka k celotnemu izvozu. Kako močno je povezana z drugimi gospodarskimi dejavnostmi, predvsem z gozdarstvom, dovolj pove podatki, da na leto porabi 400 do 500 tisoč kubičnih metrov manj vrednega lesa in da lastnikom gozdov zagotavlja na leto 30 do 40 milijonov mark prihodka.

Za tovarno v Goričanah velja, da je bila vodena dokaj dobro in da je tudi sicer znana kot eden najkakovostnejših proizvajalcev papirja pri nas. Zapletlo se je pri reševanju ekoloških problemov. Podjetje je tedaj, ko je še normalno poslovalo, vložilo v

ekološko sodobno tehnologijo beljenja celuloze brez klora in v ekološko izboljšanje vode in zraka 50 milijonov mark, plačalo štiri milijone mark vodnega prispevka in sofinanciralo tudi izgradnjo kanalizacijskega kolektorja, po katerem naj bi delno očistene odpadne vode iz tovarne speljali v biološko čistilno napravo v Zalogu. Ko je javno podjetje Vodovod -

Kanalizacija decembra predlani "priključilo" odpadne vode iz Goričan na kolektor, je ob sozlitju v Vižmarjih prišlo do smrdu in do upravičenih pritožb občanov. Razlog: projekt ni pravilno predvidel učinkovanja dveh različnih odpadnih vod! Podjetje Vodovod - Kanalizacija je sredi lanskega februarja prekinilo pogodbeni odvzem odplak, vodnogospodarski inšpektorat

Gospodarska zbornica je že lani predlagala, da bi po zgledu Evropske skupnosti sprejeli posebni zakon o pogojih sanacijsko prilagoditvenega programa, po katerem naj bi tudi tovarna v Goričanah postopoma zmanjševala mejne koncentracije dovoljenega spuščenja škodljivih snovi v reko Sora. Državnozborski odbor za gospodarstvo pa predlaga republiški vladi, še zlasti vladi mesta Ljubljane in javnemu podjetju Vodovod - Kanalizacija, da za čimprejšnji začetek ponovne proizvodnje celuloze v Goričanah najprej poskusi z vbrzganjem peroksida v kanalizacijski kolektor, v primeru neučinkovitosti metode pa zagotovi daljši rok za ekološko sanacijo odpadnih voda.

pa ni dovolil izpustiti odpadnih voda v Soro. V Goričanah so sicer zaprosili za moratorij

na uresničevanje ukrepa in za obnovo upravnega postopka, vendar v tem niso uspeli, čeprav so kot argument navajali, da so se njihove odplake tudi tedaj, ko so jih spuščali v kolektor, zaradi nedokončane kanalizacije in biološke čistilne naprave v Zalogu tri mesece zlivale v Ljubljano. V tovarni je bila domala čez noč ustavljena proizvodnja celuloze, porasli stroški pa so "rdeče" obarvali poslovanje papirnega obrata, ki je poletje obratoval le občasno. Podjetje je lani jeseni na predlog vlade preneslo ves družbeni kapital na Koržetov sklad za razvoj poslovno leto pa je zaradi škode, ki jo je povzročila ukinitve proizvodnje celuloze in pinotana, sklenilo z dvajset milijoni mark izgube. Kot navaja poslanka državnega zbora Karner - Lukač v poslanskem vprašanju, vlada in sklad doslej nista še ničesar storila: izguba se povečuje, odpuščanje delavcev se nadaljuje, v okoliških gozdovih propada odpadni les. C.Z.

Delo ni več vrednota, delavec ni več spoštovan

Kljub skrben in negotovi prihodnosti bomo tudi letošnji mednarodni praznik dela, 1. maj, proslavili dostojanstveno, kot se za delavstvo spodobi. Na prvomajskih shodih od Križne gore, Jošta, Šobca do Poljan nad Jesenicami bodo delavci s svojo udeležbo in nastopi pokazali, da je ta praznik njihov in da se tega zavedajo bolj kot kdajkoli. Ob svojem prazniku imajo pravico javno povedati oblasti, da je delo postalo najnižja vrednota, delavec pa najmanj spoštovan in najmanj zaščiten v zadnjega pol stoletja.

Socialna ogroženost delavcev je namreč v Sloveniji dosegla stopnjo, ko je po naši, sindikalni oceni mogoče pričakovati tudi spontane izbruhe nezadovoljstva. Socialni nemiri bi lahko prerasli v demonstracije političnega značaja, če se odnos oblasti do delavstva ne spremeni. Ko bi besni delavci vzeli pravico v svoje roke, to ne bi bilo podobno napovedani splošni stavki, kakršno v režiji sindikata pri nas poznamo nekaj let, pač pa divjemu, neorganiziranemu, verjetno precej krutemu obračunu delavstva s svojimi izkoriščevalci. Čez tovarniške plotove bi tedaj frčali "menedžerji", "lastniki" in "sindikalisti".

Zato gospoda v vladi in parlamentu, spoznajte vendar, kam drvi naše gospodarstvo in z njim vred delavstvo! Se zavedate, da je samo Gorenjska v zadnjih treh letih izgubila dvajset tisoč delovnih mest; da se bo letos armadi enajst tisoč brezposelnih pridružilo še več kot štiri tisoč ljudi, ki bodo izgubili delo večinoma v "čiščenju" tehnoloških presežkov; da je samo gorenjsko gospodarstvo v lanskem letu ustvarilo trinajstkrat večjo izgubo kot akumulacijo; da besede, kot je naložba v tehnologije in kadre, izginjajo iz podjetniškega besednjaka? Ostaja samo strategija odpuščanja presežnih delavcev. Brezposelni se kopičijo na zavodih za zaposlovanje, zaradi množičnega upokojevanja odvečnih delavcev se nevarno bližamo številki pol milijona upokojencev, med njimi žal vse več še mladih... Ob popolni blokadi v razvoju tehnologije in znanja na govorniških odrih doma in v svetu govorimo o vključevanju Slovenije v Evropo in razviti svet. Mogoče, toda zagotovo ne samo s podcenjenim in pravno nezaščitenim delavstvom.

Vlada in parlament se morata zato takoj spopasti s poraznim gospodarskim in socialnim položajem slovenske družbe. Delavstvo odločno zahteva razbremenitev gospodarstva. Plače zaposlenih so namreč tako obložene z dajatvami, da bi jih ne zmožl gospodarsko še tako trdna država. Dogovor o omejeni porabi, da bi se gospodarstvo lažje postavilo na noge, potrebujemo bolj kot kdajkoli. Zato bi morala biti vlada presrečna, ker so se želeli sindikati, predstavniki delojemalcev, z aneksom h kolektivni pogodbi sporazumeti, da bodo za pol leta zmanjšali svoje zahteve do plač. Enako bi lahko pritisnili tudi na vse druge vrste porabe. In če bi bila vlada modra, bi to izkoristila ob razpravah o letošnjem proračunu. Žal je namesto tega zamrznila plače.

Če slabšanje razmer v gospodarstvu ne bo hitro ustavljeno, če vlada in parlament ne bosta z vso resnostjo oblikovala takih gospodarskih pogojev in družbene klime, ki ne bo omogočala zgolj preživetja, temveč tudi skorajšnje boljše življenje, se lahko zgodi, da se ne bosta imela s kom pogovarjati. Sindikalna vodstva si privoščijo popuščanja le kratek čas. Delavstvo ne bo dolgo gledalo privilegiranih elit v družbi, ki

bogatijo, ne z delom in znanjem, temveč z različno zakonsko zagotovljenimi plačami ter mahinacijami na poslovnem in lastninsko-premoženjskem področju. Parlamentarne odločitve, kakršnim smo bili priča pri poslanskih plačah in dodatkih, so naravnost roganje stiski, v katero so danes pahnjeni mnogi slovenski delavci in brezposelni.

Zato je povsem normalno, da sindikati vztrajamo pri uveljavljanju tistega ustavnega načela, ki govori o socialni državi. Marsikateremu okorelemu liberalcu nista všeč taka drža in usmeritev sindikatov, vendar prihodnji razvoj in vključitev slovenske države v Evropo nista mogoča brez jasnih razvojnih usmeritev doma in politike, ki bo gradila predvsem na produktivnem zaposlovanju, ne pa na metanju delavcev na cesto, kar se žal danes dogaja v mnogih slovenskih podjetjih.

V samostojno državo Slovenijo smo zakoračili s popolno nadvlado strankarstva nad civilno družbo, liberalnega kapitalizma nad socialno državo, državne in gospodarskega kriminala nad pravno državo. Država postaja odtujena, odtujen postaja celo parlament. Stranke so si prilastile denarne, kadrovske in druge fevde. Vlak pa drvi v prepad. Zadnji uspešni pogovori med vlado in sindikati vendarle vlivajo nekaj več optimizma. Od socialnega sporazuma, ki naj bi ga podpisali z vlado in zbornico, si sindikati in delavstvo veliko obetajo. In če bo v parlamentu sprejet še naš predlog o pravičnejši delitvi družbenega premoženja, je delavstvu vendarle mogoče napovedati boljše čase.

Naj vam, spoštovane gorenjske delavke in delavci, iskreno čestitam k vašemu prazniku, z željo, da bi bil vaš položaj v podjetju, ustanovi in družbi nasploh, bolj trden in gotov, da bo vaše delo spoštovano, vaš položaj pa zaščiten z moderno evropsko delavsko zakonodajo.

Nasvidenje na naših skupnih prvomajskih srečanjih!

Sandi Bartol,
predsednik ZSSS za Gorenjsko

Prireditve

ZVEZA SVOBODNIH
SINDIKATOV SLOVENIJE
vabi na

**PRVOMAJSKA SREČANJA
NA GORENJSKEM**

OBČINA JESENICE

1. maja ob 11. uri tradicionalni shod na Poljanah nad Jesenicami

Program:

Internacionala v izvedbi pihalnega orkestra Jeseniških železarjev
Pozdravni govor člana predsedstva ZSSS Milana Utroše

Kulturni program:

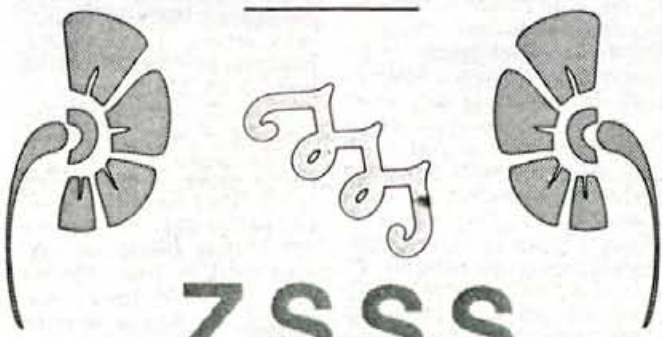
- nastop pihalnega orkestra
- recitacije v izvedbi gledališke skupine Tone Čufar Jesenice
- nastopa mažoret in folklorne skupine Triglav Jesenice
Zabavni del v izvedbi ansambla Sava s pevko do 20. ure.

OBČINA ŠKOFJA LOKA

1. maja ob 11. uri srečanje na Križni gori

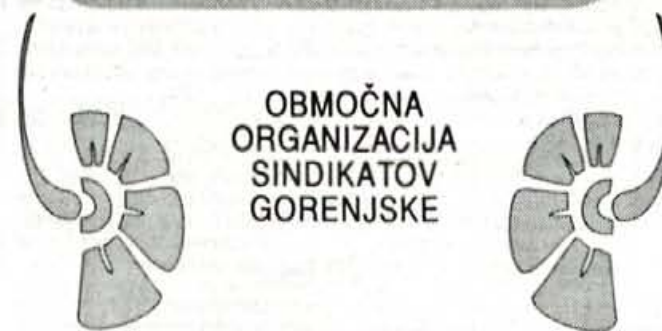
Program:

Uvodni nastop Pihalnega orkestra Škofja Loka
Slavnostni govor - dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta
Kulturni program:
- kantavtor Adi Smolar
- nastop Pihalnega orkestra Škofja Loka
- folklorne skupine Javorje z venčkom izvornih javorskih plesov
Program bo povezoval Jože Drabik.
V zabavnem delu bo igral ansambel Jevšek do 18. ure.

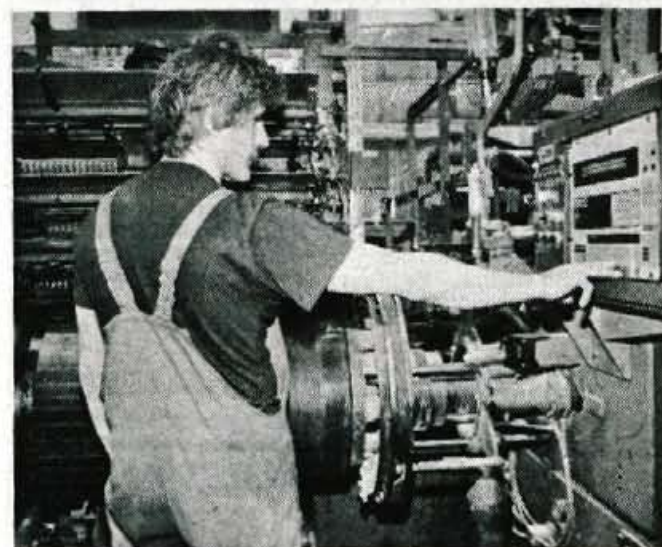

ZSSS
OBMOČNA
ORGANIZACIJA
ZA GORENJSKO

Gorenjskemu delavstvu
čestitamo ob 1. maju,
prazniku dela in želimo,
da bi bil jutri svetlejši dan,
da bi si življenje naredilo
prijaznejši obraz.

OBMOČNA
ORGANIZACIJA
SINDIKATOV
GORENJSKE

Prireditve

OBČINA RADOVLJICA
1. maja ob 14. uri tradicionalni delavski tabor Šobec 1993

Program:

Godba na pihala DPD Svoboda Lesce
Slavnostni govor - Gregor Miklič, član predsedstva ZSSS in član državnega sveta

Kulturni program:

- koncert harmonikarskega zbora Glasbene šole Radovljica
- venček narodnih plesov KuPD Veriga
- recitacija v izvedbi DPD Bohinjska Bela
Program povezujejo člani DPD Svoboda z Bohinjske Bele.

Zabavni del v izvedbi Kranjskega kvinteta s pevcema do 19. ure.

KRIMINAL

V koči jedel in pil

Jesenice - Kriminalisti za jeseniške policijske postaje obravnavajo 42-letnega povratnika Viktorja Z., ki ima za seboj že nekaj vlomov in tatvin. Tokrat gre za utemeljen sum, da je 20. aprila vlomil v planinsko kočjo na Golici. Pri vladu so ga zasačili, tako da mu vsega, kar je nameraval, ni uspelo odnesti s seboj, se je pa pred tem v koči dodobra najedel in napil. Ob tem se je pokazalo, da naj bi bil Viktor kriv tudi za več vlomov v počitniške hišice na avstrijski strani.

Pretep v Ajdnu

Žirovnica - 18-letni A. K., ki je nasploh precej vroče krvi, se je v piceriji Ajdna v Žirovnici sprl z M. L. Moška sta se nato tudi stopila, v pretepu je A. K. drugače tako hudo ranil, da so ga v jeseniške bolnišnice obdržali na zdravljenju. Primer obravnavajo jeseniški kriminalisti, ki bodo A. K. ovadili tožilstvu zaradi kaznivega dejanja hude telesne poškodbe.

Kazenska ovadba proti J. F.

Zvodništvo na Posavcu

Kranj - Kot kaže preiskava, se je osumljenemu J. F. zvodništvo v gostinskem lokalu na Posavcu denarno kar dobro obneslo. Kriminalisti so njegov posel prekinili, dekleta poslali k sodniku za prekrške, domnevnega zvodnika pa ovadili javnemu tožilstvu.

J. F. naj bi namreč od dveh še mladoletnih in dveh polnoletnih plesalk, državljank Romunije, zahteval, da gostom, željnim spolne naslade, dajo na voljo tudi svoja telesa. Možakom je zaračunal od 200 do 300 mark, odvisno od vrste spolne storitve, dekletom pa je od tega odšel po 100 mark. Če so se branile, jim je zagrozil, da jih bo poslal nazaj v Romunijo. Prisiljene izbirati med dvema zloma manjšo, so na zvodnikovo trgovino pristajale.

NESREČE

Trk v "križišču smrti"

Kranj - V četrtek, 22. aprila, ob 16.40 je v znanem "križišču smrti" med prednostno cesto Kranj - Brnik in Britof - Škofja Loka spet počilo. Voznica osebnega avtomobila Ivana Zore iz Kamnika, ki je vozila iz smeri Britofa proti Škofji Loki, je v križišču zapeljala na prednostno cesto ip s tem zaprla pot vozniku Branku Zupancu iz Vodice, ki je pripeljal iz Kranja. Zupanc se je sicer umikal in zaviral, vendar sta vozila trčila. V nezgodi je bila hujše ranjena sopotnica v avtu Zoretove, 86-letna Antonija Brnot, ki so jo reševalci odpeljali v UKC.

Voznik vkleščen v avtu

Tržič - V petek, 23. aprila, slabe pol ure pred poldnevom je Niaz Čoragić iz Zvirč z avtom peljal po regionalni proti Podbrezjam. Približno 150 metrov pred priključkom na magistralo je zaradi prehitre vožnje v blagem levem ovinku "zletel" s ceste, najprej trčil v dva drevesna štora, nato pa še v drevo. Hudo ranjeni voznik je ostal vkleščen v razbitem avtu. Odpeljali so ga v UKC.

Z motorjem podrl pešca

Škofja Loka - Istega dne okrog enajstih zvečer je Boštjan Kalan iz Gostec vozil z motorjem po lokalni cesti od Pungerta proti domu. Med obema naseljem je nenadoma zagledal pred seboj pešca Rada Lukančiča. Da ga ne bi podrl, se je motorist umikal proti sredini ceste in zaviral, vendar ga je z desno stopalko motorja kljub temu zbil. Pešca je odbilo na bankino, kjer je oblašal hudo ranjen - odpeljali so ga v UKC - voznik Kalan pa je padel.

Prek pločnika v betonsko škarpo

Žiri - 24. aprila ponoči je 19-letni Aleš Cigale iz Jarčje doline vozil po cesti skozi Žiri od osnovne šole proti gasilskemu domu. V bližini doma Partizan je zapeljal na nasprotni voznik pas, od tam na pločnik, nato pa je čelno trčil v betonsko škarpo. Hudo ranjenega so v UKC obdržali na zdravljenju. ● H. J.

Zastropitev v blejski ribogojnici

Poginilo 150 rib

Bled - V torek, 27. aprila, ob 19.40 so v blejski ribogojnici opazili onesnaženo vodo in poginjene ribe.

Policiisti, člani ribiške družine in vodnogospodarski inšpektor so ugotovili, da je voda dejansko onesnažena, verjetno zaradi greznice, iz katere je lastnik spustil odplake v potok Mišca, ki priteka v ribogojnico. Zastrupljenih je 150 rib, ki so poginile, ozadje pogina še raziskujejo. ● H. J.

Vlom v nedograjeno hišo

Tržič - V noči s ponedeljka na torek je neznanec "obiskal" nedograjeno stanovanjsko hišo v Hudem grabnu pri Tržiču. Lastnika je okradel za okrog 200.000 tolarjev. Iz hiše je odnesel štiri radiatorje, 27 radiatorskih ventilov, mešalni ventil, štiri kroglične ventile, cevni termostat, hidrotermometer, vodno črpalko, kotno brusilko in ekspanzijsko posodo. Neznane vlomilca še iščejo.

Okradeni Gašperji

Preddvor - Od 25. do 28. aprila je neznanec oziroma skupina neznanec vlomila v zaklonišče vrtca v Preddvoru, v katerem imajo Gašperji spravljene svoje glasbene instrumente in opremo za ozvočenje.

Iz zaklonišča sta izginila dva monitorja, CD sonny, "ekvilajzer" in trije ojačevalci, vse skupaj je vredno okrog 450.000 tolarjev.

Illegalno prek meje

Kranjska Gora - Tu so policisti v torek ustavili dva voznika iz Kamnika oziroma Ljubljane, ki sta prevažala štiri Afričane, da bi v t.i. zelenem pasu na območju mejnega prehoda Korensko sedlo ilegalno prestopili slovensko-avstrijsko mejo.

V torek zaključni govori in rzsodba obtoženemu Eriku Bučanu

Senat ne dvomi o strokovnosti dr. Skulja

Kranj, 26. aprila - Po tri dni trajajoči glavni obravnavi je petčlanski senat temeljnega sodišča v Kranju, ki mu predseduje sodnik Anton Šubic, danes (v ponedeljek) zaključil dokazni postopek proti 20-letnemu Eriku Bučanu iz Kranja, obtoženemu kaznivih dejanj poskusa umora in spolnega napada na osebo, mlajšo od 14 let. Sojenje se bo nadaljevalo v torek, 4. maja, zjutraj z zaključnimi govori tožilstva in obrambe ter z rzsodbo.

Potem ko je v četrtek sodni senat med drugimi kot pričozaslišal izvedenca psihiatra dr. Marka Skulja in danes še njegovo sodelavko klinično psihologinjo Nado Hribar, je zavrnil predlog Bučanovega zagovornika Franceta Goličiča, da bi sodišče pridobilo še mnenje drugega izvedenskega konzilija. Kot je dejal sodnik Anton Šubic, senat ne dvomi o strokovnosti dr. Skulja. Razlogov za dvom ne vidi niti v tem, da je dr. Skulj pred desetletjem podal strokovno mnenje za Erikovega očeta Ferdinanda Bučana. Zanj je kranjsko sodišče dvakrat zavrnilo predlog, da bi ga spoznalo za poslovno nesposobnega, tretji postopek je

zdej v teku, v vsakem pa so izvedensko mnenje o njem podali drugi strokovnjaki.

Čustveno in mišljenjsko nedorasel svojim letom

Dr. Marko Skulj iz begunjske bolnišnice je za 20-letnega obtoženca Erika Bučana postavil diagnozo začetnega predpsihotičnega stanja v opazovanju. Po njegovi oceni je Erik neobičajno izrazito infantilni, v tem doživljanju nima obrambnih mehanizmov. Erikova infantilnost se izraža na več načinov, med drugim v želji po druženju z mlajšimi od sebe, med katerimi doživlja lastno potrditev. Njegova čustva in mišljenje so

pod starostjo 20, 21 let, to se po mnenju izvedenca kaže tudi v navezanosti na sedem let mlajše dekle. Erik je tudi preokupiran z lastnim egom, zanj so značilne neobičajne ideje in predstave. Motnje, ki jih je doživljal v času obeh očitanih kaznivih dejanj, so bile take, da je prišlo do bistveno zmanjšane prištevnosti. Dr. Skulj v tej fazi zavrača zdravljenje.

Brez Natalije mu ni bilo živeti

Sicer pa so danes pred senatom pričali še trije člani Erikove družine: oče, mati in sestra. Mati Angeleca Bučan se je v pripovedi osredotočila predvsem na dni od 15. decembra lani, ko naj bi sin v stanovanju Šubljevih na Trgu Rivoli 5 spolno napadel 13-letno sosedovo dekle, do 17. decembra zvečer, ko je na hodniku bloka z lovskim nožem dvanajstkrat zabodel in devetkrat porezal

njeno mamo Miro Subelj (ta je po prevozu v UKC zaradi izkrvavitve umrla, smrti je bil vbod v desni prekat srca), kakšnih deset minut kasneje pa je z istim nožem napadel še 13-letno Natalijo Subelj, ki so jo zdravniki uspeli rešiti. Angelca Bučan je povedala, kako so v družini skušali potolažiti Erika, potem ko je bil dva dni pred krvavo dramo na hodniku bloka osumljen posilstva Natalije, ki ga ni zagrešil, ter je napisal tudi poslovilno pismo in t.i. pismo "resnica", v katerem je dal vedeti, da mu brez Natalije ni živeti. Za Erika naj bi mati v dežurni ambulanti kranjskega zdravstvenega doma iskala tudi pomirjevala, vendar jih ni dobila. Njen obisk v knjigi dežurne ambulante ni zabeležen, senat pa je zavrnil tudi zagovornikov predlog, naj bi kot pričozaslišali medicinsko sestro, ki je bila tistega dne v službi. ● H. Jelovčan

Prvomajska srečanja na Gorenjskem

Kranj, 1. maja - Za prvi maj, praznik dela, se bo tudi na Gorenjskem zvrstilo več prazničnih srečanj. Na tradicionalni shod na Poljanah nad Jesenicami je območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov Slovenije za Gorenjsko povabila Jeseničane in okoličane. Program bo ob 11. uri začela pihalna godba Jeseniških železarjev z Internacionalo, govornik bo član predsedstva ZSSS Milan Utroša, v kulturnem programu pa bodo poleg godbenikov nastopili še recitatorji gledališke skupine Tone Čufar z Jesenic, mažoretke in folklorna skupina Triglav Jesenice, do 20. ure pa bo za zabavo igral ansambel Sava.

Isti sindikat prireja še prvomajska srečanja v škofjeloški in radovljški občini. Ob 11. uri se bodo v soboto na tradicionalnem prizorišču na Križni gori srečali prebivalci škofjeloške občine. Po uvodnem nastopu Pihalnega orkestra iz Škofje Loke bo spregovoril slavnostni govornik dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta. V kulturnem programu, ki ga bo povezoval Jože Drabik, pa bo nastopil kantavtor Adi Smolar, venček izvirnih javorskih plesov v izvedbi folklorne skupine Javorje, za zabavo pa bo do 18. ure igral ansambel Jevšek.

Tradicionalni delavski tabor bo kot vselej tudi na Sobcu. Začel se bo ob 14. uri z nastopom Godbe na pihala DPD Svoboda, nadaljeval s slavnostnim govorom Gregorja Mikliča, člana predsedstva ZSSS in člana državnega sveta, v programu pa bodo nastopili harmonikarji Glasbene šole Radovljica, KUPD Veriga z vencom narodnih

plesov, DPD Bohinjska Bela z recitacijami, slednji bodo povezovali tudi program. Do 19. ure bo za zabavo igral Kranjski kvintet s pevcema.

Svet kranjskih sindikatov pa vabi na prvomajsko srečanje na Joštu. Praznovanje je bo začelo s kresovanjem na predvečer praznika, ob 20. uri, v soboto ob 11. uri pa bo osrednja kulturno-zabavna prireditev, na kateri bodo nastopili igralce Polde Bibič, pevec Vlado Kreslin z Beltinško bando in Romana Krajčan. ● D. Ž.

Planinski izlet na Golico

Planinsko društvo Kranj - PS podjetij ISKRA organizira v soboto, 1. maja 1993, planinski izlet na Golico. Odhod bo ob 6. uri zjutraj iz pred hotela Creina v Kranju. Vodnika priporočata primerno planinsko opremo: pohodne palice, dobro obutev, zaščito pred vetrom in rezervno perilo. Cena izleta je 450 SIT. Prijave sprejemata vodnika Volga Pajk tel.: 221-321 (5) (28-22) v tajništvo podjetja ERO in Matija Grandovec v ISKRATEL tel.: 331-331 int. 30-93. ● L.C.

Prvomajska proslava

Železniki - Letošnji Pozdrav 1. maja, kot so srečanja pred praznikom dali naslov v Železniki, bo jutri, 30. aprila. Srečanje, kjer bodo v kulturnem programu nastopili člani različnih društev in šolarji oziroma vsi, ki v Železniki nastopajo ob različnih prireditvah, že nekaj časa pa je pobudnik prireditvenega in družabnega dogajanja Turistično društvo Železniki, ki na igrišču v Dašnjici. Srečanje se bo začelo ob 18. uri.

Minerali spet v Tržiču

Mednarodna razstava mineralov in fosilov bo sredi maja v bistriški šoli.

Tržič, 28. aprila - Letošnji, 21. mednarodni dnevi mineralov, fosilov in kamna bodo 15. in 16. maja 1993 med 9. in 18. uro. Generalni pokrovitelj razstave mineralov in fosilov v osnovni šoli Bistrica bo Marmor s Hotavelj, predstavila pa se bo tudi občina Škofja Loka. Doslej se je prijaviło za sodelovanje na prireditvi že okrog 60 razstavljalcev, med njimi tudi precej iz tujine. Od domačih udeležencev bodo gotovo zbudile posebno pozornost zbirke Jožeta Bediča, Franca Pajtlerja in Prirodoslovnega muzeja iz Ljubljane. Tudi tokrat ne bodo manjkali ljubitelji fosilov iz Kranja in učenci osnovne šole Lucijan Seljak iz Stražišča pri Kranju.

Ob glavni razstavi bosta na ogled predstavitve hotaveljskega marmorja, ki jo je v Kurnikovi hiši pripravil prof. dr. Anton Ramovš, in slikarska razstava v paviljonu NOB. Na seminarju za učitelje naravoslovja bodo obravnavali temo "Kamen kot del nežive narave", učitelji likovnega pouka pa bodo spoznavali "Oblikovanje kamna". Mnogi obiskovalci si bodo gotovo želeli ogledati znamenitosti Dolžanove soteske, za sprejem gostov pa se že pripravljajo tudi v Dolini in Jelendolu. ● S. Saje

Na Slajko

Hotavlje - Prijazna oskrbnika Doma na Slajki nad Hotavljami vabita 1. maja na tretji družinski izlet v Dom na Slajki. Poskrbela bosta za okrepčilo in tudi veselo bo ob glasbi. Maja bo Dom Turističnega društva Hotavlje na Slajki odprt ob sobotah in nedeljah od 9. do 20. ure. Skupine pa svoj obisk lahko tudi napovejo po telefonu na številko 064/682-241. ● (A.Ž.)

Svečana prisega vojakov

Kranj, 29. aprila - Pokrajinski štab za teritorialno obrambo Gorenjske in 310. učni center v Kranju vabita na svečano prisego pomladanske generacije vojakov. Slovesnost bo jutri, 30. aprila 1993, ob 16. uri v kranjski vojašnici. Svoji in znanci vojakov bodo ob tej priložnosti lahko spoznali, v kakšnem okolju živijo slovenski fantje med prvim delom vojaškega usposabljanja. ● S. S.

Kopalni izlet

Društvo upokoencev Kranj vabi svoje člane in ostale upokoence na kopalni izlet, ki bo v četrtek, 13. maja 1993, z odhodom ob 7. uri izpred Kina Center v Kranju. Poleg ogleda Tehničnega muzeja v Bistri pri Vrhniki se boste v Izoli lahko kopali v ogrevani morski vodi. Voda ima okrog 32 stopinj Celzija. Prijave sprejemajo na sedežu Društva upokoencev Kranj v ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure. ● L.C.

Pohod na Blegoš

Planinsko društvo Gorenja vas organizira v sodelovanju s PD Škofja Loka 17. pohod

Kamniški turistični utrip

Prvomajski piknik

Na prostoru za piknik Pri Juriju, v dolini Bistrice bo 1. maja ob 11. uri kratek kulturni program, pozdrav kamniškega župana, vse to pa bo le uvod v prvomajski piknik, na katerem vas bodo zabavale različne glasbene skupine.

Volčji potok

V arboretumu v Volčjem potoku je v teh dneh izredno živo. Že 24. aprila se je začela razstava tulipanov in cvetnih aranžmajev, tudi na vodi, ki si jo boste lahko ogledali vse do 4. maja. Od 26. aprila do 6. maja svoje skulpture v Volčjem potoku razstavlja akademski slikar Drago Tršar. Med 30. aprilom in 4. majem pa bo potekal vrtnarski sejem.

na Blegoš. Pohod bo v nedeljo, 9. maja 1993. Vpisno mesto bo pri koči pod Blegošem, kjer bo ob 11. uri tudi priložnostna prireditev. Vse informacije v zvezi z izletom dobite pri Borisu Klemenčiču, tel.: 064/681-630 in Dragu Trčku, tel.: 064/631-269.

RTC Krvavec obvešča, da bo kabinska žičnica med prazniki normalno obratovala in da bodo gostinski objekti na Krvavcu odprti. Od 3. maja pa do nadaljnjega kabinska žičnica zaradi vzdrževalnih del ne bo obratovala.

FK Janez Puhar Kranj

Fotoklub Janez Puhar Kranj prireja 7. maja 1993 ob 18. uri v klubskih prostorih Delavskega doma na Slovenskem trgu (vhod 6) občni zbor. Ob tej priložnosti bo tudi projekcija izbranih diapozitivov, ki so jih prispevali domači avtorji. Vabljeni ljubitelji fotografije! ● L.C.

Organizatorji prvomajskega srečanja na Joštu sporočajo, da bo v petek, 30. aprila, od 17. do 24. ure in v soboto, 1. maja, od 7. do 18. ure, popolna zapora ceste Javornik - Jošt.

LIBERALNO-DEMOKRATSKA STRANKA RADOVLJICA VABI NA PRVOMAJSKI KRES, KI BO V PETEK, 30. APRILA 1993, OB 20. URI NA PLANINI V LESCAH. IGRA ANSAMBEL FILOMENA.

Kresovanje pod Veliko planino

Na velikem parkirišču spodnje postaje žičnice na Veliko planino se bo 30. aprila ob 21. uri začelo kresovanje, ki bo po napovedih prirediteljev trajalo celo noč. V času kresovanja bodo odprti vsi okoliški lokali, za okrepčilo bo golaž, poleg ognja pa vas bo grela tudi glasba.

Nov utrip Starega gradu

Stari grad nad Kamnikom bo 30. aprila prizorišče vselega rajanja, z živo glasbo, prvomajskim golažem in ostalo ponudbo. Ob vseh posvetnih drobcih boste lahko uživali tudi v prelepem panoramskem razgledu na Kamnik. ● M. P.

NOGOMET

Slovenske nogometne lige

ŽIVILA NIMAJO SREČE

Naklanci so v nedeljski tekmi z Mariborom Brankom (spet) prejeli gol iz enajstmetrovke, v 41. minuti ga je zabil Poznič, sami pa v drugem polčasu kljub premoči in priložnostim niso zadeli gola.

Kranj, 30. aprila - Lalič, Vorobjov, Pihler, Križaj, Murnik, Darjan Jošt, Ahčin, Sirk, ki ga je zamenjal Andrej Jošt, Grašič (zamenjal ga je mladi Verbič), Miran Pavlin in Brane Pavlin so v nedeljo v Mariboru v derbiju prve slovenske nogometne lige spet prejeli odločilni gol iz enajstmetrovke, sami pa niso znali izkoristiti premoči in odnesti iz Maribora vsaj točke. Naklanski branilec Janez Križaj je zrušil Šimundžo, sodnik Tabar pa je pokazal na belo točko, s katere je Poznič (tudi po sreči) dosegel odločilni gol. Naklanski vratar Lalič je bil zelo blizu, da bi ubranil ne preveč natančen strel najboljšega mariborskega vratarja.

V drugem polčasu si bili Naklanci boljši in če bi izkoristili vsaj del priložnosti, bi odhajali iz Ljudskega vrta neporaženi, če ne kot zmagovalci. V drugem delu so streljali 14 kotov, igrali odlično, vendar v odločilnih trenutkih niso bili dovolj zbrani. Mariborčani so enkrat celo zbili žogo iz praznega gola, enkrat jih je rešila vratnica, pa še so bile priložnosti. Sploh je poceni prejemanje golov in zamujanje priložnosti glavna značilnost pomladi Naklancev. Zato je zgubljenih kar nekaj točk, ki bi živili že skoraj zagotovo uvrstitev med štiri najboljša moštva lige in s tem velik uspeh tega kluba. Živila so v Mariboru nastopila brez Marušiča in Jerine. Naklanci in trener Oblak se sicer jezijo, vendar je bila igra dobra in do konca prvenstva se jim mora vnesti. Živila so bila do tega kola še neporažena.

V ligi vodi SCT Olimpija s 37 točkami. Mura jih ima 36, Maribor pa 34. Kar trije moštva, Kompas Holidays, AM Cosmos Ljubljana in Živila Naklo pa imajo po 31 točk. ● J. Košnjek

V NEDELJO DOMA Z GORICO

Glede na razpored neposrednih tekmecev za vrh (Cosmos gostuje pri Steklarju, Maribor v Zagorju, Kompas pa igra doma z Olimpijo) imajo Živila v nedeljo izredno priložnost, da se približajo Muri in Mariboru. V goste prihaja Gorica, ki v štirih zadnjih kolidih ni dosegla gola. Tudi na lestvici je pri dnu. Živila so na tekmi, ki se bo začela ob 16.30, absoluten favorit. Predvsem morajo zadeti, predvsem pa ne prejemati poceni zadetkov, kot se je zgodilo s Koprom.

PRVA ZMAGA JELENA TRIGLAVA

Kranj, 30. aprila - Je Jelen Triglav prebolel krizo. Po nedeljski tekmi v Dravogradu, ki jo je dobil s 3 : 1, da, vendar prepozno, saj so favoriti za zmago v II. ligi že preveč spredaj, razen tega pa odhajajo Kranjčani v nedeljo na gostovanje k Oriji Rudar v Trbovlje, ki ima točko več kot Kranjčani in ambicije za vrh.

Kranjčani so po prejetem голу v prvem polčasu in vse drugi polčas igrali dobro in zadevali. Prvi gol je dal Egart, druga dva pa Kapetanovič. Zmaga je zaslužena.

V nedeljo gostujejo Kranjčani v Trbovljah pri Oriji Rudarju. V II. ligi vodi Istragas Jadran s 34 točkami, Primorje jih ima 33, Avto bum iz Kočevja 30, četrti Rudar 28, Jelen Triglav pa je peti s 27 točkami. Zmaga v Dravogradu je prva spomladanska zmaga Kranjčanov. ● J. K.

NA GORENJSKEM IMAMO DOBRE MLADE
NOGOMETASE

MARKELJ, VERBIČ IN TIGANJ REPREZENTANTJE

Kranj, 28. aprila - Slovenska kadetska in mladinska reprezentanca bosta nastopili na dveh mednarodnih turnirjih: kadeti bodo igrali na Savaria pokalu v Avstriji, mladinci pa na turnirju prijateljstva na Madžarskem. Strokovno vodstvo je v reprezentanci izbralo tudi tri gorenjske nogometase. V kadetsko reprezentanco je bil izbran nogometas Dolnov Creine Dejan Markelj, v mladinsko reprezentanco pa igralec Jelena Triglav Tiganj in nogometas Dolnov Creine Boris Verbič. ● J. K.

OBSEŽNO DELO JESENIŠKIH GORSKIH
REŠEVALCEV

Jesenic - Postaja GRS Jesenice ima 49 članov in bogato dolgoletno delovno tradicijo. Na letošnjem običnem zboru je načelnik Vlado Hlade v obsežnem poročilu predstavil številna področja, kjer so bili reševalci aktivni. Njihova glavna skrb je bila seveda pomagati ponesrečenim v gorah na njihovem področju. Kar nekajkrat so morali posredovati. Pri tem je treba poudariti, da so za to humano delo visoko strokovno usposobljeni. Izredno pomembno je, da so v njihovih vrstah zdravniki reševalci, med drugim imajo v svojih vrstah po dva inštruktorja reševalca, vodnika lavinskih psov, letalca reševalca in tri minerce snežnih plazov. Tudi v preteklem letu so veliko pozornosti namenili strokovnemu usposabljanju, vajah in preskusom znanja. Sodelovali so pri različnih zavarovalnih potih, med drugim pri pohodu na Stof, pomagali so matičnemu planinskemu društvu pri akcijah, veliko prostega časa so namenili za obisk gora, za plezalne ture, pomoč so nudili tudi na različnih prireditvah ter se udeležili smučarskih tekmovanj gorskih reševalcev. Lani ob 80-letnem jubileju je veliko članov dobilo različna priznanja, plakete in častne znake.

Jesenškim gorskim reševalcem tudi najdaljših načrtov ne manjka. Poleg reševalnega dela bodo nadaljevali s preventivnim delom za obiskovalce gora, predvsem šolske mladine, najprej bodo pozornost namenili reševalni opremi, izobraževanju, vajah in številnim drugim nalogam. ● J. Rabič

KARTICE
PODARIM-DOBIM

TUDI V TURISTIČNEM DRUŠTVU ŠKOFJA LOKA,
TURISTIČNEM DRUŠTVU CERKLJE,
V MALOGLASNI SLUŽBI GORENJSKEGA GLASA
IN V POSLOVALNICAH MEGGI TOURS I

SLOVENSKI BALINARJI SO PRIPRAVLJENI NA LETOŠNJO SEZONO

VRHUNEC BO SVETOVNO MLADINSKO
PRVENSTVO V LJUBLJANI

Minuli konec tedna se je s prvim kolom super in prve balinske lige začela letošnja balinarska ligaška sezona. Za uvod v sezono pa so naši reprezentantje dosegli nekaj vidnih mednarodnih uspehov, med katerimi je prav gotovo najodmevnejši svetovni rekord v hitrostnem izbijanju, ki ga je dosegel Kranjčan Bojan Novak.

Ljubljana, aprila - "Naša reprezentančna selekcija je zelo obetavno začela letošnja sezono, saj je v Aosti v Italiji, na turnirju štirih držav osvojila prvo mesto pred balinarskimi velesilama, Italijo in Francijo, posebej odmeven pa je bil svetovni rekord Bojana Novaka v hitrostnem izbijanju. Poleg tega so vse naše selekcije v dvoboju s Hrvati premagale nasprotnike, tako da lahko s optimizmom pričakujemo letošnje svetovne in mladinsko prvenstvo v balinanju, kjer naši tekmovalci lahko posežejo po najboljših mestih," je ob začetku letošnje balinarske sezone na tiskovni konferenci v ljubljanskem hotelu Ilirija prejšnji četrtek poudaril predsednik Balinarske zveze Slovenije Jože Rebec.

Sezono pa so minuli konec tedna začeli tudi slovenski super in prvotligaši, medtem ko se bodo tekmovalci v ostalih ligah začela 8. maja. V super ligi letos nastopajo ekipe: Sloga, Balinček, Brdo in Polje iz Ljubljane, Salumins SGP iz Nove Gorice, Jadran iz Izole, Planinc iz Ilirske Bistrice, Skala iz Sežane, Sovič iz Postojne in kot edini gorenjski predstavnik ekipa Trate iz Škofje Loke. Tekme prve lige bodo na sporedu vsako soboto z začetkom ob 15. uri (izjemoma tudi v nedeljo ob 10. uri), prvi del lige bo končan 3. julija, drugi del pa se bo začel 21. avgusta in zaključil z zadnjim kolom 25. septembra.

Lani je iz super lige (poleg Hrasta) izpadla ekipa Radovljice, ki je letos dobila novega pokrovitelja Feroles in bo nastopala v prvi ligi. Med desetimi prvotligaši so od gorenjskih ekip v tekmovalcu še: Primskovo in Huje iz Kranja, ter 5. avgust iz Trziča. Prvotligaši bodo redna kola igrali ob sobotah z začetkom ob 9. uri, izjemoma pa tudi ob nedeljah ob 10. uri.

V drugi ligi bo v vzhodni

skupini, kjer se začenja tekmovalje prihodnjo soboto, 8. maja, štirinajst ekip, od tega pet z Gorenjskega: Rogovila in Center iz Kranja, Bistrica iz Trziča, Loka 1000 iz Škofje Loke in Jesenice. Vse tekme v drugi ligi - vzhod bodo na sporedu ob sobotah z začetkom ob 9. uri.

Od junija do oktobra bodo v vseh kategorijah (člani, mladinci, dečki), organizirana tudi državna prvenstva. Na Gorenjskem bo 10. in 11. julija finale dvojic na Trati, 17. in 18. julija bo posamezno finale članov v Lescah, 19. junija bo turnir območnih zvez (dečki) na Trati, 5. septembra pa bodo kvalifikacije dečkov - zahod, prav tako na Trati.

Poleg domačih tekmovalcev pa je Balinarska zveza Slovenije že na januarjski skupščini sprejela finančni načrt in načrt dela, največji zalogaž zveze pa bo organizacija letošnjega svetovnega mladinskega prvenstva, ki bo od 20. do 25. julija v Ljubljani. Za prvenstvo se je že prijavilo deset reprezentanc, vseh skupaj pa bo največ osemnajst, med katerimi Finci, Švedi in Belgijci, zaradi bližine

ZMAGA TRATE

Edini gorenjski predstavnik v super ligi Trata iz Škofje Loke je uspešno začel prvenstvo. Ločani so doma z 9 : 8 premagali Polje. V I. ligi pa je v gorenjskem derbiju Feroles iz Radovljice premagal Primskovo z 9 : 8, Huje so premagale z enakim izidom Hrast, trziški 5. avgusta pa je bil s 15 : 2 poražen v dvoboju s Šiško. ● J. K.

vojne, še pomišljajo glede udeležbe. "Prvenstvo smo uspešno predstavili v Aosti, trenutno potekajo pogovori s sponzorji prvenstva, s hotelom Ilirija smo se že dogovorili za ugodne namestitve okoli sto tekmovalcev, potekajo tudi pogovori s podjetjem Mobitel, Papirnico Vevče, Delom - prodaja... skratka prihodnji mesec bomo imeli veliko dela s pridobivanjem sponzorjev posameznim reprezentancam, vendar pa mislimo, da so rezultati naših ba-

linarjev tako doma kot v svetu izredno odmevni in da bomo lahko dobili podporo gospodarstva," so poudarili organizatorji.

Poleg svetovnega mladinskega prvenstva v Ljubljani pa je glavni cilj balinarjev uspešen nastop na svetovnem članskem prvenstvu v Salluzu, ki bo od 3. do 10. oktobra v Ljubljani, ter čimveč dobrih rezultatov na mednarodnih tekmovanjih. ● V. Stanovnik

ALPINISTIČNA ŠOLA

Trzič - Trziški alpinisti, ki so znani po svoji prizadevanosti v vzgoji mladih alpinistov, bodo tudi letos organizirali "alpinistično šolo". K vpisu vabijo vse mlade, ki jih zanima ta športna zvrst, plezanje in narava ter so starejši od 15 let. Alpinistična šola se bo začela 6. maja 1993 ob 19. uri, ko bo v prostorih Planinskega društva Trzič, Balos 4, II. nadstropje (nekdanja Bračičeva šola) prvi sestanek in dogovor o delu. Vabljeni.

J. Kikel

KOŠARKA

PRI ODEJI MARMORJU SO ZADOVOLJNI

Škofja Loka - Dobre tri tedne je minilo od nastopov obeh škofjeloških košarkarskih ekip v letošnjih državnih prvenstvih. Ženska ekipa je po spletu okoliščin žal nekoliko zaostala za zastavljenimi cilji in osvojila četrto mesto ter v končnici izpadla v polfinalu s kasnejšimi prvakinjami Ježico iz Ljubljane. Moške ekipe pa si je v prvem letu tretjeligaške konkurence po naporni končnici priigrala pravico do nastopa v drugoligaški konkurenci v prihodnjem letu.

Po besedah sekretarja kluba Borisa Čajiča so dekleta imela tudi precej smole, saj v začetku prvenstva štirih ni odigrala Olga Baligač, ki je z uvrstitvijo v reprezentanco dokazala, da je še naprej med najboljšimi centri v Sloveniji. V drugem delu prvenstva pa se je najprej poškodovala Polona Maček, nato pa pred odločilno temo še Mateja Kržišnik. Tudi oba poraza z mlado vrsto Ježice sta bila pisana v dobro drugih treh klubov. Čajič je povedal tudi, da so z igro in s prispevkom "tujke" Linde Antič v klubu zadovoljni, za prihodnjo sezono pa se bodo domenili v prihodnjih dneh. V prestopnem roku od 15. do 30. maja bi radi prišli še do kar nekaj domače igralke. Nekaj razgovorov so že opravili, vse pa bo znano ob koncu prestopnega roka. Le-ta pa bo zanimiv tudi za moško vrsto, ki se bo za drugoligaško konkurencio vsekakor morala okrepiti. Tu pa bo problem že nekoliko večji, saj vsaj za sedaj še niso našli pokrovitelja za moško ekipo. Odeja po desetih in Marmor po štirih letih pa naj bi še naprej podpirale žensko vrsto, ki bo v prihodnjem prvenstvu poskušale tisto, kar jim je letošnje spodeltele, v Evropskem pokalu L. Ronchetti pa želijo čez prvo kolo. ● Dare Ruper

TENIS

KRANJČANI V TREH FINALIH

Kranj, aprila - Na teniških igriščih Triglava v športnem centru Kranja je v soboto in nedeljo potekalo tretje tekmovalje kreativnih igralcev tenisa za računalniško lestvico KIM-D. Tokrat so nastopile ženske do 35 let (KIM), ženske nad 45 let (SMASH MBS) in moški nad 45 let (IBM Slovenija). Lepo vreme in lepo urejeno igrišče so privabila 49 tekmovalcev. Kranjčani, ki jih je bilo največ, so dodobra izkoristili prednost domačega terena, saj so v vseh skupinah imeli finaliste.

Rezultati: ženske do 35 let (KIM): polfinale: Tratnik : 1. Zgonec 2 : 0 (6 : 0, 6 : 3), Ponikvar : Šnabl 0 : 2 (4 : 6, 4 : 6); finale: Tratnik : Šnabl 2 : 0 (6 : 1, 6 : 2); ženske nad 45 let (SMASH MBS): polfinale: Derenda : Gorjanc 2 : 0 (6 : 2, 6 : 0), Kresc Grm 1 : 2 (7 : 5, 3 : 6, 2 : 6); finale: Derenda : Grm 2 : 0 (6 : 3, 6 : 1); moški nad 45 let: polfinale: Trampus : M. Jankovec 2 : 1 (6 : 6, 6 : 1, 6 : 4), Andrijašič : Znidar 0 : 2 (1 : 6, 1 : 6).

Po končanem tekmovalju je organizator in vodja tekmovalne nje Tomo Balderman podelil najboljšim pokale in praktične nagrade, ki so jih prispevali: Živila, Elita, Gringo, Gostilna Kristof, Odisej, Jeans klub Petrič, Tibhar, Tenis Sašo, Dom oskrbovalcev Predvdor, Sava, S & R Protex, Prazarna Janco in Edi Zupan. ● J. Marinček

Tek trmastih na Visokem

URH, GOLOBOVA, DOLENC IN GRMOVA

Visoko, 24. aprila - Klub trmastih iz Predvdora je priredil v soboto 3. tek trmastih. Start in cilj sta bila v športnem parku Rapa na Visokem. Teka se je udeležilo 330 tekačev, za osvežilo ob progi pa so poskrbeli Živila, Union in Protokol Brdo. Najmlajši so tekli na 3 kilometre dolgi progi. Na startu se jih je zbralo nad 100. Malega maratona na 21 kilometrov se je udeležilo 90 tekačev, na 11 kilometrski progi pa je teklo kar 130 tekačev. Najboljši so bili nagajeni. Najsrečnejši je odhajal domov Primož Strniša iz Domžal, ki je na žrebanju dobil barvni televizor. Pokrovitelji odlično organiziranega in dobro obiskanega tekmovanja so bili Zavarovalnica Triglav, Fan Sport trgovine, Cit Colorinvest Ljubljana, avtoprevoznik Slavko Sitar, Gorenjski glas in Scorpio Predvdor.

Med dečki do 10 let je zmagal Anže Šenk (Jezerko), med dečki od 10 do 15 let Uroš Godina (Logatec), ki je bil s časom 10,52 najhitrejši na 3 kilometrski progi, med deklicami do 10 let Eva Božič (Logatec) in med deklicami od 10 do 15 let Aleksandra Lanišek (TK Kranj). V teku na 11 kilometrov je med moškimi zmagal Lado Urh (Restavracija UB), ki je bil s časom 39,28 najhitrejši na tej razdalji, med ženskami pa je zmagala Lidija Golob z Bleda s časom 48,43. V teku na 21 kilometrov sta ostali zmaga doma, v Klubu trmastih. Klemen Dolenc je zmagal med fanti s časom 1,09,5, Olga Grm pa s časom 1,24,5 med ženskami. ● J. K.

TEKAČI IN KOLESARJI V ŠKOFJI LOKI

Škofja Loka, 22. aprila - V Škofji Loki je bila tradicionalna prireditve tekačev in gorskih kolesarjev Po poteh spominov. Pokrovitelj tekmovanja je bil EGP Škofja Loka, ki je nagradil vse sodelujoče. Skupaj je bilo 58 tekačev in tekačev in 24 gorskih kolesarjev. 14 kilometrov dolga proga je bila zahtevna in je terjala dobro telesno pripravljenost. Najstarejši udeleženci so bili tekač Lado Černovec in Helena Žigon in kolesar Blaž Geč, vsi čez 60 let.

V teku je med ženskami do 30 let zmagala Erika Brojan iz Mojstrane, med ženskami nad 30 let pa Olga Grm iz Kluba trmastih. Med moškimi do 30 let je zmagal Boštjan More iz Idrije, v skupini od 31 do 40 let Stojan Melinc iz Kobarida, med moškimi nad 40 let pa Marjan Berčič iz Joštovega hrama. V kolesarskem tekmovalju je med moškimi do 30 let zmagal Robi Lomovšek, med veterani nad 35 let Lojze Oblak (Škofja Loka), med kategoriziranimi tekmovalci pa Simon Bizjak iz Ljubljane. Med dvojicami (kolesar in tekač) sta bila prva Stojan Melinc in Lojze Oblak, druga pa Klemen Dolenc in Tine Zupan.

K uspelemu tekmovalju so veliko prispevali sponzorji Steklarstvo Flot, trgovine in prodajalne Gaja, Trava, Cegnar, Nada in Hlebček, krajevna skupnost Škofja loka, Alpcolor, Velo šport, Profil Sava servisa, Kamnosežstvo Šubice, kmečki turizem pri Godču, Kréma Mihol, Loški hram, Lunca, Peks, Pizerija Oliva, Konfekcija čarman, tekstilni izdelki Ka - tom in prodajalna pijac Stari dvor. ● M. Kalamar

VABILA, PRIREDITVE

Tek na Dobro - Športno društvo Mošnje prireja jutri, 1. maja, s startom ob 9. uri pred kulturnim domom v Mošnjah Tek na Dobro. Cilj 8 kilometrov dolge proge s 1000 metri višinske razlike bo pred kočjo na Dobro. Prijave bodo sprejemali do 8. ure na startu, startnina pa bo 300 tolarjev. Tek bo zahteven in naj se ga udeležijo le dobro trenirani tekači. Članice bodo tekle v enotni skupini, člani pa bodo razdeljeni v štiri starostne skupine (do 30 let, od 31 do 40 let, od 41 do 50 let in nad 50 let). ● J.K.

Prvomajski nogometni turnir v Dražgošah - Športno društvo Dražgoše in ekipa Vikingi Trgovina Arnel prirejata v nedeljo, 2. maja, na športnem igrišču v Dražgošah prvomajski turnir v malem nogometu. Prijavnina bo 2.800 tolarjev. Igralo se bo po pravilih Nogometne zveze Slovenije za mali nogomet. Prijave sprejema do jutri do 8. ure Rafko Kavčič, Dražgoše 5, 64228 Železniki, dopoldne po telefonu 66-441, interna 325, in zvečer 66-930. Prve štiri ekipe bodo prejele pokale, prve tri pa denarne nagrade. Ob prijavi dajte telefonsko številko zaradi obvestila o času igranja. ● J.K.

OD TEKME DO TEKME

Mladi kranjski judoisti v Ljubljani - Mladi judoisti kranjskega Triglava, njihov sponzor je Ring, računalniški inženiring Kranj, so sodelovali na turnirju Zvonka Runka. Med mlajšimi pionirji letnik 80, 81, 82 in 83 je v kategoriji do 38 kg sta Mitja Remic in Bojan Dorožič v prvem kolu. V kategoriji do 42 kg se je Miha Kramar uvrstil v repesajne boje za uvrstitev na 3. mesto, vendar jih zaradi poškodbe rame ni nadaljeval, Jure Nanut pa je izgubil v prvem kolu. Med starejšimi pionirji letnik 78 in 79 pa je bil Beni Stern 5., Marko Andrič pa 7. Vsi Kranjčani so začetniki in je bilo to zanje prvo resnejše tekmovalje. ● J.K.

Frelj in Kavarjeva zmagala - V Škofji Loki je SD Brata Kavčič priredila gorenjsko prvenstvo v streljanju s serijsko zračno puško. Med člani je tekmovalo 7 ekip in 30 posameznikov, s 358 krogi pa je zmagala Frelj iz Kranja pred Ločanoma Janezom Dolencem in Sagalom Cerovskim. Ekipno so zmagali organizatorji s 1036 krogi pred Kranjem 1018 in Kopačevino s Trate 1005. Med 7 članicami so bila prva tri mesta v Radovljico. Zmagala je Alenka Kavar s 346 krogi pred Sladjano Sorak 317 krogov in Svetlano Mitrič s 313 krogov. Norpred na nastop na državnem prvenstvu (330 krogov za moške in 320 za ženske) je doseglo 18 strelcev in štiri ekipe članov ter ženska ekipa Radovljice. ● F. Mubi

Upokojenci kegljali v Škofji Loki - Društvo upokojencev Škofja Loka je priredilo gorenjsko upokojensko prvenstvo v kegljanju. Sodelovalo je pet ženskih in šest moških ekip. Med ženskimi moštvi je zmagala Škofja loka v postavi Trampuž, Jenko, Semen in Pegam s 1397 goli pred Trzičem 1317 kegljev in Kranjčankami, ki so podrtimi keglji pred Trzičem 1317 kegljev in Kranjčankami, ki so podrtimi keglji pred Trzičem 1317 kegljev. Med posameznicami je bila najuspešnejša Dora Tonejc (Radovljica) s 380 podrtimi keglji, druga je bila Ločanka Nežka Trampuž, tretja pa Trzičanka Francka Tribušon. Med moškimi je ekipno z 2372 podrtimi keglji zmagal Kranj v postavi Jereb, Rozman, Bernik, Leber, Balažič in Brezar. Drugi je bil Kamnik, tretji pa Trzič. Med posamezniki je bil najboljši Jeseničan Lovše s 428 podrtimi keglji pred Jerebom (Kranj) 427 in Pečarjem (Jesenice) 419. ● J. Jenko

Zmaga deklic Kranja - V II. državni rokometni ligi - zahod za ženske je Lokastar premagala Krim z 29 : 24. V ligi starejših deklic, skupina Center, pa je Lokastar premagala Olimpijo z 18 : 13. **Odigrano je bilo gorenjsko prvenstvo v rokometu za mlajše deklice.** Sodelovale so ekipe Kranja, Planine Kranj, Save Kranj in Lokastar. S 6 točkami je zmagal Kranj, Lokastar pa je zbrala 4 točke, Planina in Sava pa po 1 točko. V republiški finale sta se uvrstila Kranj in Lokastar. ● T.K.

ŠAH

PRVAKA KRIVČEVA IN ŠOLN

Kranjčan Kosmač je bil pri fantih drugi, Šortljeva pa med dekleti četrta.
Kriško, aprila - Končano je državno šahovsko prvenstvo za dekleta in fante do 15 let. Med dekleti je zmagala Krivčeva pred Rižnarjevo, obe sta zbrali po 7 točk, dobra četrta pa je bila Kranjčanka Šortljeva. Igralo je 14 deklet. Med 18 fanti pa je zmagal Šoln, ki je zbral 6,5 točk, drugi pa je bil Kranjčan Blaž Kosmač z enakim številom točk. ● J.K.

VATERPOLO

KRANJČANI VODIJO V AVSTRIJSKEM PRVENSTVU

Na zadnjem gostovanju so vaterpolisti osvojili pet točk
Kranj, aprila - Na zadnjem gostovanju so vaterpolisti Triglava odigrali tri srečanja in osvojili pet točk. Z lahkoto so premagali WBCT Tirol, popolnoma zatajili na srečanju s Paris Lodronom, kjer so igrali neodločeno, in na zadnji tekmi premagali še LSK iz Linza. Prav na drugem srečanju so zatajili igralci prve sedmerke Hajdinjak, Balderman, Štirn, Peranovič in Troppan in so morali mladi popravljati napake starejših.

Rezultati: WBCT Tirol : Triglav : 7 : 12 (2 : 4, 3 : 4, 1 : 3, 1 : 1), strelci za Triglav so bili: Troppan 7, Štirn 3, Peranovič 2; Paris Lodron : Triglav : 8 : 8 (0 : 3, 3 : 3, 2 : 1, 3 : 1), strelci so bili: Bečić 2, Hajdinjak 1, Balderman 1, Galič 1, Košir 1, Štirn 1, Troppan 1; LSK : Triglav : 9 : 15 (2 : 2, 1 : 6, 2 : 2, 4 : 5), strelci so bili: Troppan 4, Štirn 4, Peranovič 3, Hajdinjak 2, Galič 2.

Triglav je na gostovanju nastopil v postavi: Homovec, Hajdinjak, Margeta, Balderman, Antonijevič, Bukovac, Galič, Bečić, Košir, Štirn, Peranovič, Klemen Štromajer in Troppan.

Vrstni red pred zadnjim krogom, ki ga Triglav kot "domačin" igra 8. in 9. maja v Celju, pa je naslednji: 1. Triglav 27, 2. Koper 23, 3. WBCT Tirol 22, 4. Würthersee 21, 5. Donau 19, 6. ATSE 18, 7. LSK 17, 8. ASVW 8, 9. BAC 4 in 10. Paris London 3.

POLARNI MEDVEDI ŠE VODIJO

Kranj, aprila - V vaterpolskem prvenstvu najmlajših igralcev Triglava sta bili odigrani še tretje in četrto kolo. V tretjem kolu so Delfini igrali s Polarnimi medvedi neodločeno 6 : 6, Orke pa so premagale Pingvine z 10 : 9. V četrtem kolu so Polarni medvedi z 8 : 2 premagali Pingvine, Orke pa z 9 : 5 Delfine. Trenutni vrstni red pa je naslednji: 1. Polarni medvedi 5, 2. Pingvini 4, 3. Orke 4, 4. Delfini 3 točke. **Za Pingvine nastopajo:** Kozelj, Meglič, Podvršek, Kavčič, Podboršek, Sorli, Ovičaj, Antonijevič, Valič, Puhar, Kodek, Farčnik in Malavasič; **za Polarne medvede igrajo:** Kotolenko, Legac, Galič, Zupan, Kuhar, Drempečič, Košir, Cof, Podlipnik, J. Oman in Vodpivec; **za Delfine igrajo:** Bodnaruk, Pančur, Šepič, Horvat, Hrovat, L. Smrkolj, Leskovar, Debelak, Martelj, Golob, Kadunc, Kuralt, Nahtigal; **za Orke pa igrajo:** Bogdanovič, Sprajc, Alidič, Ninič, S. Smrkolj, E. Potočnik, D. Potočnik, Z. Poljak, L. Poljak, De. Palivič, Da. Palivič in Mihelčič. ● J. Marinček

ALPINIZEM

UMETNA STENA ZA PLEZANJE V MOJSTRANI

Odlična mlada alpinistka Martina Čufar na umetni steni v Mojstrani.

Mojstrana - V tem kraju ima alpinizem bogato zgodovino. Tudi mladi se danes navdušujejo zanj, vendar drugače. Znano je prosto plezanje in umetne stene, ki jih je v Sloveniji vse več.

Pred nedavnim so člani Alpinističnega oddelka Mojstrana zgradili v telovadnici osnovne šole 16. december prav takšno steno, ki jo sedaj plezalci že veselo uporabljajo. Pri gradnji so sodelovali alpinisti in gorski reševalci, drugi krajanji, vso razumevanje za postavitev pa je pokazalo tudi vodstvo osnovne šole. Mladi sedaj na steni vadijo in se usposablja za kasnejše alpinistične podvige v pravih stenah.

Hkrati pa ta stena pomeni tudi popestritev športne ponudbe v Mojstrani. ● Tekst in foto: J. Rabič

USPEHI ŠPORTNIH PLEZALCEV KRANJA

V Domžalah je bila 13. marca prva tekma članske kategorije v športnem plezanju Republike Slovenije. Zmagal je Luka Zaplotnik, si priboril mesto v A reprezentanci Slovenije in s tem nastop na tekmi svetovnega pokala v Frankfurtu. Nevenka Osredkar je zasedla 3. mesto in se bo prav tako udeležila tekme v Frankfurtu.

V Radovljici je bila 27. marca tekma za Slovenski pokal mlajše kategorije. Kranjčani so dosegli vidne uspehe, če upoštevamo, da plezajo šele eno leto. V kategoriji dečkov je Aleš Pelko zasedel 3. mesto, Brane Sarajlič 8. mesto, Gašper Fele 10. mesto, Uroš Dolinar 12. mesto.

Pri cibanih je Simon Zobovnik osvojil 7. mesto, potem ko so ga sodniki ustavili zaradi prestopa. Špela Suhač je zasedla 7. mesto.

V Mišji peči je Igor Kalan opravil drugi vzpon smeri Highlander z oceno X/X-. Gre za smer, v kateri je potrebna maksimalna moč in vzdržljivost. Prvi je preplezal smer nek Dunajčan. Opremil in kot prvi splezal je tudi nov smer z oceno IX/IX+ in jo poimenoval MANJANA. V Mišji peči je ponovil CORTO z oceno IX+.

Oktober je v enem dnevu ponovil štiri smeri z oceno IX+ in eno z oceno X-. Ponovitev tolikoga števila smeri s tako visoko oceno (takih težavnostnih stopenj) je svojevrstna vzdržljivostni dosežek.

PODVIGI KRANJSKIH ALPINISTOV

1. Matek Krajnc in Matjaž Beguš sta bila na mednarodnem srečanju turnih smučarjev v južni Tirolski (Fales). Me drigim sta opravila šest tuirnih smukov.
2. Viktor Relja in Suzana Gorjup sta v Ospu ponovila smer NE-TOPIR: V, A2
3. Andrej Kecman in Dušan Košir sta 14. marca splezala SLAP NAD VOTLINO z oceno IV+, 180 m.
4. Andrej Prinčič, Tomaž Strupi, Darja Zaplotnik so ponovili KUGIJEVO SMER v Škrlatici, ocena III, 50°/70°.
5. Viktor Relja in Suzana Gorjup sta splezala SLAP POD SUŠICO, CENTRALNI SLAP V TAMARJU so plezali Tomaž Strupi, Robi Čermelj in Samo Šink; ocena V+.
6. Tomaž Strupi je sam ponovil SLAP NAD VOTLINO.
7. Viktor Relja in Suzana Gorjup sta v JV steni Planjave ponovila NEDELJSKO SMER z oceno V+, A1.

Tanja Rajgelj

PLAVANJE

KRANJČANI USPEŠNI V SPITTALU

V koroškem mestu Spittal je bil močan mednarodni miting. Na mitingu je sodelovalo 300 plavalcev iz Nemčije, Madžarske, Italije, Hrvaške, Slovenije in Avstrije. **Izmed mnogih slovenskih klubov sta se mitinga udeležila tudi plavalna kluba Triglav Kranj in Radovljica.** Organizator je podeljeval v absolutni konkurenci nagrade prvim šestim v moški in ženski konkurenci. V ženski skupni konkurenci je bila prva **Tanja Blatnik, 3. mesto je osvojila Maša Jamnik, 5. mesto pa je pripadlo Alenki Jereb.** Vse tri so plavalke kranjskega Triglava. Na mitingu so bili doseženi naslednji rezultati: **ženske - 200 m kravl - absolutno:** 1. Tanja Blatnik (TK) 2:08,13; **100 m prsno - letnik 1980:** 1. Petra Omejec (TK) 1:20,89; **100 m delfin - absolutno:** 2. Špela Potočnik (TK) 1:12,68; **200 m hrbtno - absolutno:** 1. Tanja Blatnik (TK) 2:24,16; **letnik 1978:** 1. Meta Suhadolnik (TK) 2:41,95; **letnik 1979:** 3. Nataša Štefe (TK) 2:44,65; **200 m mešano - letnik 1977:** 2. Alenka Jereb (TK) 2:32,16; **letnik 1980:** 2. Petra Omejec (TK) 2:41,15; **letnik 1981 in ml:** 3. Polona Prosen (TK) 2:49,32; **400 m kravl - absolutno:** 1. Tanja Blatnik (TK) 4:27,54; 2. Maša Jamnik (TK) 4:32,47; **letnik 1981 in ml:** 2. Alenka Sušnik (TK) 4:58,42; **200 m prsno - absolutno:** 1. Alenka Jereb (TK) 2:46,45; **letnik 1980:** 2. Petra Omejec (TK) 2:57,16; **100 m hrbtno - absolutno:** 1. Tanja Blatnik (TK) 1:08,93; **letnik 1979:** 3. Nataša Štefe (TK) 1:18,68; **letnik 1980:** 1. Tina Žerovnik (TK) 1:20,97; **letnik 1981 in ml:** 2. Polona Prosen (TK) 1:18,51; **200 m delfin - absolutno:** 1. Maša Jamnik (TK) 2:27,53; **letnik 1978:** 1. Meta Suhadolnik (TK) 2:40,17; **100 m kravl - absolutno:** 1. Špela Potočnik (TK) 1:05,20; **letnik 1977:** 1. Alenka Jereb (TK) 1:04,73; **letnik 1980:** 3. Petra Omejec (TK) 1:03,82.

Moški - 200 m kravl - letnik 1979: 1. Andrej Škunca (TK) 2:14,63; **100 m prsno - letnik 1980:** 2. Tilen Pogačar (RR) 1:21,71; **100 m delfin - letnik 1980:** 1. Andrej Pirc (TK) 1:12,92; **letnik 1981 in ml:** 3. Jure Pestar (TK) 1:17,91; **200 m hrbtno - letnik 1979:** 3. Klemen Dovžan (TK) 2:34,41; **letnik 1981 in ml:** 1. Jani Jenko (RR) 2:40,29; **200 m mešano - letnik 1980:** 3. Andrej Pirc (TK) 2:42,68; **letnik 1981 in ml:** 1. Jan Jenko (RR) 2:43,53; **400 m kravl - letnik 1978:** 1. Jure Grobošek (TK) 4:27,59; **letnik 1979:** 2. Andrej Škunca (TK) 4:38,94; **200 m prsno - letnik 1977:** 2. Andraž Gašperlin (TK) 2:41,95; **letnik 1980:** 2. Tilen Pogačar (RR) 2:58,05; **100 m hrbtno - letnik 1977:** 2. Aleš Aberšek (TK) 1:05,44; **letnik 1979:** 3. Klemen Dovžan (TK) 1:13,15; **letnik 1980:** 2. Tomaž Justin (TR) 1:13,82; **letnik 1981 in ml:** 2. Jan Jenko (Rr) 1:17,60; **200 m delfin - letnik 1977:** 1. Aleš Aberšek (TK) 2:20,90; **letnik 1980:** 1. Andrej Pirc (TK) 2:35,80; **letnik 1981 in ml:** 2. Jan Jenko (RR) 2:45,13; **100 m kravl - letnik 1979:** 2. Andrej Škunca (TK) 1:02,65. ● B. Šmit

KVALIFIKACIJE ZA ATLETSKI POKAL

LANGERHOLČEVI LE ŠE SEKUNDA DO NORME

Kranj - Atleti in atletinje kranjskega Triglava so v petek nastopili v Ljubljani na prvem delu kvalifikacij za Atletski pokal Slovenije. Drugi del bo 7. maja v Celju, kjer bo 22. in 23. maja tudi finale.

Na kvalifikacijah v Ljubljani je med atletinjami Triglava zlasti prijetno presenetila **Brigita Langerholc.** Kot mlajša mladinka je zmagala v članskem teku na 400 metrov s časom 55,60, kar je letos najboljši rezultat v Sloveniji. Osebni rekord je izboljšala za dve sekundi in tri desetinke, tako da jo do norme za mladinsko evropsko prvenstvo v Španiji (54,64) loči manj kot sekunda. **Saša Eberl** je v troskoku skočila 11,74 metra, centimeter manj od osebne rekorda, osvojila tretje mesto in napovedala, da tudi zanjo norma za evropsko prvenstvo (12,60 m) ni nedosegljiva. **Marcela Umnik**, ki je "specialistka" za skok v daljavo, je tokrat tekla na 100 metrov, kljub precej močnemu vetru dosegla čas 12,93 in bila na koncu šesta. **Zenska štafeta Triglava (Eberl, Langerholc, Čarman, Umnik)** je na 4 x 100 metrov tekla 49,39, osvojila drugo mesto (za Olimpijo in pred ZAK Ljubljana) in izboljšala klubski rekord za 15 stotink sekunde. Med člani se je najbolj izkazal **Damjan Rozman**, ki je zmagal v teku na 400 metrov z osebnim rekordom 51,22, **Anže Reiner** pa je bil v isti disciplini četrty. ● C. Z.

BASEBALL

LISJAKI IZGUBILI

Škofja Loka, 24. aprila - V soboto, 24. aprila, so odigrali tretje in četrto kolo državnega prvenstva v baseballu. Kranjski Lisjaki so se na igrišču nekdanje škofjeloške kasarne pomerili z ekipo Ježica A iz Ljubljane in obe tekmi tesno izgubili. V prvi tekmi je bil na igrišču najslabši sodnik, ki je dosodil kar preveč napačnih odločitev v škodo Lisjakov. Rezultat prve tekme je bil 6 proti 4 za Ježico. V drugi tekmi so Lisjaki vodili vse do zadnje izmenjave, tedaj pa naredili nekaj drobnih napak in gostje so povedli in postavili končni rezultat 11 proti 8. Lisjaki bodo naslednje prvenstveno tekmo igrali 8. maja v Ljubljani z Guncjami.

MEDNARODNI TURNIR

Škofja Loka, 26. aprila - Na igrišču nekdanje škofjeloške kasarne bo 1. in 2. maja potekal mednarodni turnir, ki se ga bodo poleg najboljših domačih udeležile ekipe s Hrvaške. V soboto, 1. maja, ob 11. uri bo tekma med Golovcem in Karlovcem, ob 15. uri med Lisjaki in Medvednico. V nedeljo, 2. maja, ob 11. uri bo tekma za 3. mesto, ob 15. uri pa finale.

pomladni
3x3

AC-INTERCAR

**13 avtomobilov
MERCEDES 190 E
glavni dobitek
20.000.000 SIT**

40 GORSKIH KOLES

za naročnike kompletov kartic

Vsak 100. naročnik bo prejel jubilejno majico Loterije Slovenije. Komplete lahko naročite tudi po telefonu 24 ur na dan:

061/118-316 in 126-206

LOTERIJA
SLOVENIJE

žrebanje 30. 05. '93

NA ALPSKEM VEČERU GODCEV KOT ŠE NIKOLI

Dvajset ansamblov, skoraj dvesto nastopajočih in 140 minut TV programa, je osebna izkaznica letošnjega Alpskega večera na Bledu.

Da je Alpski večer res srečanje ljubiteljev narodnozabavne glasbe, pove zanimanje zanj, tako nastopajočih, kot ljubiteljev tovrstne glasbe. Prijave ansamblov so kar deževale, dobiti vstopnico za to prireditev, vsaj tiste boljše, pa tudi ni lahko. Kako je z vstopnicami, vedo povedati več v Kompas na Bledu, saj je vso prodajo prevzela omenjena turistična agencija.

Ansambli, ki bodo nastopili na Bledu, pa že pridno vadijo, saj nastop pred tako številnim občinstvom in TV kamerami ni tako preprost. Na Alpskem večeru se bodo letos predstavili:

Alpski kvintet, ansambel Franca Miheliča, Štajerskih 7, Štirje kovači, Gašperji iz Preddvora, ansambel Slovenija, ansambel Nagelj, Igor in Zlati zvoki, mladi harmonikarji iz Oplotnice, Bratje iz Oplotnice, ansambel Rudija Pernata iz Švice, Margret Almer iz Avstrije, Ptujskih 5, ansambel Vrtnica, Zasavci, ansambel Vesna z Ireno Vrčkovnik, ansambel Tonija Hervola, ansambel Jožeta Burnika, ansambel Roberta Zupana,

Marko Galič - bo ponovil lanskoletni uspeh?

ansambel Jevšek in gostje: Modra kronika, Marko Galič, Janez Vrenjak - Stegn in Mitja Šipek. Program bosta vodila Simona Vodopivec in Boris Kopitar.

Miheliči zagotovo ne bodo razočarali.

Tudi letos bo po prireditvi, oziroma po zaključku snemanja TV oddaj, okrog 22.30 ure, zabava, ki se bo zavlekla pozno vnoč, ali pa proti jutru. Da obiskovalci ne bodo žejni in lačni, bodo poskrbeli blejski gostinci.

Na Gorenjskem se torej obeta zares velika prireditev, ki je ne gre zamuditi. V prejšnji številki smo o njej zastavili nagradno vprašanje - bo odgovor kaj lažji?

Gašperji - ansambel, ki veliko obeta.

Stane Knific Spet na Bledu - Štajerskih 7

CREA - DECOR, d.o.o.
Pot v Bitnje 68
64000 Kranj, Slovenija

tel.: 003864/312-132
od 8. do 11. ure in
od 14. do 17. ure

NEPOGREŠLJIVI PREVAJALNIKI - NE SAMO ZA MENEDŽERJE!

hiter - učinkovit - sodoben - ugoden - praktičen

PRVIČ JE VKLJUČEN TUDI SLOVENSKI JEZIK!!!

Model T-9011 TKD CAMBRIDGE TRANSLATOR:
14 jezikov, z več kot 100.000 besedami, 7.700 stavkov in kalkulator!

Navodilo v vseh jezikih.

ANGLEŠKI-FRANCOSKI-NEMŠKI-ŠPANSKI-ITALIJANSKI-PORTUGALSKI-DANSKI-ŠVEDSKI-RUSKI-ČEŠKI-SLOVAŠKI-POLJSKI-MADŽARSKI-SRBSKO-HRVAŠKI.

Model T-9011A:

Enak model kot T-9011, vendar namesto portugalščine in danščine, zdaj z bolgarščino in romunščino.

Model T-9103 TKD OLYMPIC TRANSLATOR:

24 JEZIKOV, torej vsi zgoraj navedeni jeziki in dodatno SLOVENSKO - NIZOZEMSKI - FINSKI - NORVEŠKI - GRŠKI - TURŠKI - VIETNAMSKI - MALAJSKI - TAJSKI - JAPONSKI - jezik.

Prevaja iz kateregakoli v vseh 24 jezikov, kar obsega nad 13.000 stavkov na 50 področjih!

Ne boste imeli več težav v restavraciji, v hotelu, na pošti, na carini, pri zdravniku, pri nakupovanju, pri predstavljanju in... in... Ta idealni jezikovni pripomoček tehta celih 90 g, torej pozabite na težke slovarje ... in privoščite si to svetovno novost po najbolj konkurenčni ceni.

TO JE NAJCENEJŠA PONUDBA NA SLOVENSKEM TRGU!!!

14-jezikov T-9011, T-9011A	24-jezikov T-9103
1 - 10 kosov 150,- DM	100,- DM
11 - 50 kosov 120,- DM	80,- DM
51 - 100 kosov 105,- DM	70,- DM
101 - 90,- DM	60,- DM

Ne zamudite priložnosti, pokličite nas čimprej! Nudimo vam popust pri večjih naročilih. Išče mo zastopnike in poslovne stike po vsej Sloveniji. Garancija pol leta.

KARTICE PODARIM- DOBIM

TUDI V TURISTIČNEM DRUŠTVU ŠKOFJA LOKA, TURISTIČNEM DRUŠTVU CERKLJE, V MALOOGLASNI SLUŽBI GORENJSKEGA GLASA IŃ V POSLOVALNICAH MEGGI TOURS I

Džirlo d.o.o.
p. p. 45 61000 Ljubljana

Tel.: 061/271-135
061/301-573
068/46-568

1 PRVI PREVAJALNIK, V KATEREGA JE VNEŠEN TUDI SLOVENSKI JEZIK!!! PREVAJALNIK Z NAJVEČJIM ŠTEVILOM TUJIH JEZIKOV NA SVETU!!!

Slovenski, angleški, francoski, nemški, španski, italijanski, portugalski, nizozemski, danski, norveški, švedski, finski, ruski, češki, slovaški, poljski, madžarski, srbsko-hrvaški, grški, turški, bolgarski, romunski, vietnamski, malajski, japonski, tailandski jezik.

13.000 besed, 550 pogovornih fraz, ki jih potrebujemo, ko se znajdemo v raznih situacijah, npr. v hotelu, na recepciji, v restavraciji, pri ogledu znamenitosti, pri zdravniku, pri mehaniku, pri frizerju, na pošti, na železniški ali avtobusni postaji, pri spoznavanju in predstavljanju ljudi in še in še.

MOGOČE NISTE VEDELI, VENDAR ČLOVEK V VSEM ŽIVLJENJU UPORABLJA POVPREČNO LE 250 BESED!!!

25 JEZIKOV LAHKO PREVEDETE V SLOVENŠČINO IN SLOVENŠČINO V 25 SVETOVNIH JEZIKOV!!!

Na slovenskem tržišču ima ekskluzivno pravico prodaje tega izdelka podjetje DŽIRLO, d.o.o., p.p. 45, 61101 Ljubljana. Iz podjetja DŽIRLO sporočamo, da je izdelek praktičen prispevek k vključevanju Slovenije v svetovni komunikacijski sistem. Navodila za uporabo:

Na voljo je poleg slovenskega še 25 svetovnih jezikov. Za vsak jezik lahko izbirate med 48 pogovornimi temami. Za delovanje prevajalnika so potrebne 4 gumbne baterije 11.6 x 5.4 mm, 1.55V, ki so že priložene. Vstavite jih, pri tem bodite pozorni na simbole za polarizacijo, ki so prikazani v predalu. PODROBNA NAVODILA SO PRILOŽENA APARATU.

2 **TAR-GARD** Ustnik za trajno uporabo - zdravje je naše največje bogastvo. Iz cigaretne dima odstrani do 97 odstotkov škodljivih snovi, vendar cigarete ne odvzame arome. Omili ali celo odpravi značilni kadilski kašelj in preprečuje bolezenske spremembe na pljučih. KADILCU JE TAR-GARD POTREBNEŠI KOT VŽIGALNIK!
699,00 SIT + PTT stroški.

3 **GINGER** ZA DOLGO IN SREČNO LJUBEZEN. KUPUJEJO ŽENSKÉ - PIJEJO MOŠKI!
Čaj, sestavljen po stari kitajski recepturi, ki ugodno vpliva na delovanje vseh telesnih funkcij. Po nekaj dneh pitja boste opazili, da je splošna napetost popustila, da spite globlje, mirneje in da ste prijetno umirjeni. Ta občutek preraste v splošno dobro počutje, kar se bo kazalo tudi z izboljšanjem kondicije, obnovo spolne moči in mladosti.
699,00 SIT + PTT stroški.

4 **ČANG-ŠLANG** ČAJ ZA ZMANJŠEVANJE TELESNE TEŽE. NAJ BO VAŠE GESLO: ZDRAVJE, VITKOST, USPEH!
699,00 SIT + PTT stroški.

NAROČILNICA

ime in priimek	
ulica in št.	
poštna št. in kraj	
kom. NICOSTOP	kom. GINGER
kom. KING-KONG	kom. TAR-GARD
kom. ČANG-ŠLANG	kom. PREVAJALNIKOV
Rezervacije za koncerte zboru DUNAJSKI DEČKI	
a) Ljubljana 27. 5. 1993	kom. Obkrožite
b) Maribor 28. 5. 1993	kom. ustreznost!
c) Ljubljana 29. 5. 1993	kom.

Naročilnice pošljite na naslov:
Džirlo, p.p. 45, 61000 Ljubljana

Cena izdelka: 9.999,00 SIT + PTT stroški.

5 **KADILCI, POZOR!** Se nekaj za vas NICOSTOP. Čaj za kadilce. Kdo ne pozna dražega kajalca, ki je posledica stalnega draženja sluznice in dihalnih poti v cigaretne dimam. Poleg TAR-GARDA, ki zmanjšuje količino škodljivih snovi v cigaretne dimu, smo vam pripravili še čaj.
699,00 SIT + PTT stroški.

6 **KING-KONG** LJUBITE SE BREZ SKRBI!
Prednost pri kupovanju KING-KONG-a kondom je vedno pri raki, zadrega pri kupovanju tigne, velik prihranek, popolna anonimnost KING-KONG je komplet 50 kondomov v raztopni membrani - popularni medenjaki!!!
Plačilo po povzetju, embalaža je nevrtna.
999,00 SIT + PTT stroški.

Zbor DUNAJSKI DEČKI - 27. in 29. maja 1993 bo v Ljubljani gostovanje zboru DUNAJSKI DEČKI. 28. maja 1993 pa se v Mariboru. Vstopnice za koncerte lahko rezervirate na vseh objavljenih telefonskih številkah ali pisno na p.p. 45, 61000 Ljubljana. Cena vstopnic je 3.000 SIT. Plačilo po prejemu. Distribucija opravlja izključno Džirlo, d.o.o.

DEKLETA - POZOR! DEKLETA, POZOR!

Vsa velika svetovna podjetja imajo svoja dekleta modele, ki jih predstavljajo v medijih. REVILON ima malo Cindy Crawford, NINA RICCHI Iman, YVES SAINT LAURENT Isabela Rossellini. Podjetje DŽIRLO siče za slovensko trišček deklet, ki ga bo predstavljalo v reklamnih sploh na TV in v časopisih (v oglašitvi, na naslovnih straneh, v intervjujih). Dekle mora izpolnjevati naslednje pogoje: lep in zdrav videz, zanimiv nastop, ugodno vedenje, privlačnost, očarljivost, psihološka pripravljenost na breme statusa znane osebnosti, pripravljenost na profesionalno opravljanje delovnih obveznosti. Vsa dekleta, ki jih to zanima, naj pošljejo dve fotografiji (obraz in telo) s čim več podatki na naslov: Džirlo d.o.o., p.p. 45, 61000 Ljubljana. Poleg dekleta, ki bo predstavljalo podjetje Džirlo, bomo izbrali še 5 deklet, ki bodo članice skupine »DEKLETA DŽIRLO«. Ta dekleta bodo opravljala manekerske storitve za najbolj znana podjetja v Sloveniji, Avstriji, Nemčiji, Španiji in v drugih evropskih državah. IZBOR VSEH DEKLET OPRAVI LASTNIK PODJETJA G. I. DŽIRLO OSEBNO.

331-339
DOSTAVA PIZZ VSAK DAN
OD 9. DO 23. URE

ZAVAROVALNICA MARIBOR, DRUGA NAJVEČJA
ZAVAROVALNIŠKA DELNIŠKA DRUŽBA
V SLOVENIJI, RAZŠIRJA SVOJO DEJAVNOST!

K SODELOVANJU VABIMO PODJETNE LJUDI,
KI BI ŽELELI PREKO LASTNIH AGENCIJ
OPRAVLJATI ZAVAROVALNIŠKE POSLE ZA
ZAVAROVALNICO MARIBOR V OBČINAH:

JESENICE • KRANJ • RADOVLJICA • TRŽIČ • KAMNIK

PISMENE PONUDBE ZA SODELOVANJE POŠLJITE
ČIMPREJ NA NAŠ NASLOV OZIROMA NAS
KONTAKTIRAJTE PO TELEFONU!

ZAVAROVALNICA MARIBOR D.D. Telefon: 062/224-111
SEKTOR TERENSKE MREŽE
Cankarjeva ul. 3
62000 MARIBOR

PREDNOST BODO IMELI PONUDNIKI DOMAČINI, KI BI
RADI RAZŠIRILI SVOJO DEJAVNOST TUDI NA PODROČJE
ZAVAROVALNIŠTVA IN RAZPOLAGAJO S PRIMERINIMI
POSLOVNIMI PROSTORI TER KADROM.

ZAVAROVALNICA MARIBOR
ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI

RADIATORJI
IN MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE
BREZ POPUSTOV NAJČENEJE V "KIKI"
Tel.: 691-555, 692-036, fax: 691-610

TV-ML PACE
SATELITSKI SISTEMI PACE
ŽE OD 610 DEM DALJE
ANTENSKÉ NAPRAVE LUKEŽ KRANJ
TEL: 212 107

ELTRON TRGOVINA ZASTOPANJE INŽENIRING
Zabnica 68, tel.: 064/311-545, 312-266
RADIATORJI OCEAN
EVROPSKE KAKOVOSTI s 5-LETNO GARANCIJO
in SLOVENSKIM ATESTOM
ter OSTALI MATERIAL ZA CENTRALNO IN VODOVOD
KONKURENČNE CENE!
PLAČILO NA ČEKE, z MONTAŽO SAMO 3% DAVEK.
Informacije 064/312-266
del. čas od 8. - 12. ure in od 15 do 18. ure, sobota od 8. - 12. ure

POVEČEVALNA STEKLA
Znamkarji, orodjarji, drevsničarji ltd. in seveda starejši,
ki jim očala ne zadoščajo več, pomagajte si s povečevalnimi
steklami. Izbirate lahko med 20 vrstami leč, z 2,5 do 10-kratno
povečavo, različnih velikosti, tudi baterijske za globoko
gorišče. Oglasite se, preizkusite jih, saj boste tako
zanesljivo izbrali pravo.
KOVINOPLAST Bukovec, Škofja Loka, Virmaše 15, tel. 064/633-141

ISKRA Servis Kranj, Planina 4
Servisiramo: TV, Hifi, Video,
Seleco, ITT-Nokia, ICes, Fisher,
Goldstar, Grundig, Samsung, Iskra,
TV Star, Löweopta ...
(064) 326-450 od 8.00 do 15.00 ure

TECHNO Ljubljanska 1, KRANJ
FOTO HI-FI VIDEO tel.-fax.: 064/221-112
/za hotelom Jelen/

OMNIA
ŠPORT MARKET
KRANJ, CANKARJEVA 4

OBČANI AVTO ŠOLA
SELSKE DOLINE ZŠAM
ŠKOFJA LOKA
organizira tečaj cestnoprometnih predpisov
za A in B kategorijo v prostorih
KMETIJSKE ZADRUGE NA ČEŠNJI
Začetek tečaja 4. maja 1993.
Vožnja na vozilih GOLF, R5 in OPEL CORSA.
Informacije po telefonu 631-729.

VELEBLAGOVNICA ŠKOFJA LOKA d.o.o.

**VELIKA NAGRADNO
PRODAJNA AKCIJA**
ki traja do 31. 5. 1993

1. pralni sušilni stroj CANDY
2. barvni televizor
3. šivalni stroj PFAFF
4. ROGOVO gorsko kolo
5. posteljna garnitura ODEJA

IN ŠE VEČ KOT 100 DRUGIH NAGRAD!

Javno žrebanje bo v NAMI Škofja Loka
v petek, 4. junija 1993

POSEBNO PRESENEČENJE: v javno žrebanje
boste vključeni, tudi bralke in bralci
GORENJSKEGA GLASA. Zadošča, da shranite
ta oglas in počakate na naslednjega

KDOR IŠČE, TA NAJDE ... V NAMI

GAULOISES BLONDES

TELEFON TRGOVINA - SERVIS
telefaks - zigni in brezžični telefoni
tajnice - centrale - zasčite - telefonske
kličavnice - kretnice - kabli - vtičnice
Iskra - Canon - Panasonic
prodaja na drobno in debelo - rabati
montaža na terenu, svetlovanje, ga-
rancija, atesti, konkurenčne cene
LJUBLJANA, BRILEJEVA 12,
tel./fax: 573-209
KRANJ LJUBLJANSKA 1,
tel./fax: 222-150

VSEM DELOVNIŠIM LJUDIŠEM
ČESTITAMO ZA 1. MAJ
VODOINSTALACIJE ŠTULAR
TEL: 218-427

NAJNIŽJE CENE
NEMŠKIH TV SATELITSKIH
SISTEMOV s 136 KANALI
*z anteno 80 x 90 659 DEM
*z anteno 60 x 70 569 DEM
DO 25 OBROKOV z montažo
"SATEX" TEL.: 48-570

Arlan BOUTIQUE
RADOVLJICA, Grodnikova 76, tel. 710-130

MALI OGASI

217-960
HALLO
242-274
PIZZA
DELOVNI ČAS:
VSAK DAN OD 8⁰⁰ - 22⁰⁰
NEDELJA OD 11⁰⁰ - 22⁰⁰

APARATI STROJI

KVALITETNI RUSKI TRAKTORJI OD
12 - 82 KONJ.MOČI, IZDELANI PO
AMERIŠKIH STANDARDIH (LICEN-
CA DEUTZ). MOŽNOST KREDITA IN
DOSTAVE NA DOM. SERVIS GARAN-
CIJA IN REZERVNI DELI ZAGO-
TOVLJENI, SMO NAJČENEJŠI!
TRGOHIT D.O.O. HORJUL. ☎0609/
611-123 8308

Panasonic BREŽIČNI TELEFONI,
TAJNICE, FAXI, telefonske CEN-
TRALE zelo ugodno. ☎064/632-595
9919

Mizarski STROJ za brušenje okens-
kih kril WS 1300 prodam. ☎41-532
10144

SILOKOMANJ SK 80 S ugodno
prodam. Zg.Brnik 26 A 10154

5 nitni OWERLOCK industrijski,
ugodno prodam. ☎58-427 inf.22,
dopoldan 10158

ASK 2 Hmezad prodam. ☎061/641-
021, zvečer 10159

SADILNIK za krompir prodam.
☎061/641-021, zvečer 10160

SADILNIK za koruzo Olt prodam.
☎061/641-021, zvečer 10162

KULTIVATOR 180 cm prodam.
☎061/641-021, zvečer 10163

PREDSETVENIK Jež 220 prodam.
☎061/641-021, zvečer 10164

EUROPIZZA
DOSTAVA PIZZ
TEL: 064/215 797
najcenejša velika pizza že od
290 SIT dalje

Motorno ŽAGO Stihl 0.38 Electronic
prodam. ☎802-220 10424

Nerabljen dvovratni HLADILNIK Gor-
enje z zamrzovalnikom pro-
dam. ☎631-980 10172

Satelitske ANTENE, vrhunske
nemške za 549 DEM z garancijo in
montažo ☎310-223 10173

Ležeči BOJLER, 50 l, malo rabljen,
prodam. ☎422-037 10194

ŠIVALNI STROJ Bagat Višnja S
prodam. ☎064/401-145 10197

KOSILNICO Reform tip 110, z obra-
čalnikom, prodam. ☎64-022 10201

TRAKTOR s kabino IMT 35 KS in
KOSILNICO BCS prodam. ☎217-
289 10211

Ročni VOZIČEK in SEKULARČEK za
vrtaliko B & D prodam. ☎57-633
10217

**NAJNOVEJŠI
SATELITSKI
SISTEMI "AMSTRAD"**
GRAFIKA NA EKRANU (ANGL/NEM)
RADIJSKI PROGRAMI
GARANCIA, OBROKI
Z MONTAŽO SAMO 679 DEM
SAT-VRHOVNIK
ŠKLOKA, GODEŠIČ 125
TEL: 064 633-425

Brezžični TELEFON Jaguar 800,
domet 30 km, malo rabljen, pro-
dam. ☎064/310-112 10225

ATARI 1.040 z monitorjem, miško,
ugodno prodam. ☎681-679 10226

Gradbeno konzolno DVIGALO, ročno
vibracijsko MAŠINO za strešno ope-
ko Folc ugodno prodam. ☎48-758
10239

ŠTEDILNIK 2 + 2, s pečico, brez
plina, ugodno prodam. ☎217-566
10249

SATELITSKI SISTEMI zelo ugodno.
Možnost kredita. ☎064/241-242

KOSO IDEAL 2000 za T.V. zelo
poceni prodam. ☎061/621-878 10294

BTV FISHER, ekran 64, ugodno
prodam. ☎45-523 10301

MOTOKULTIVATOR gorenje muta s
kosilnico in obračalnikom, ohranjen,
prodam. ☎64-004 10306

Avtomatsko TEHTNICO sortirnik
krompirja, in transportni trak, pro-
dam. Kozina, Čirče 36 10321

Kosilni GREBEN za motokultivator,
prodam. ☎733-038 10330

Novo ročno nahrbtno ŠKROPILNICO
DES 18 litrsko, prodam. ☎733-038
10331

AVTODVIGALO 4 steberno za optiko,
pranje podvozja, prodam. ☎58-389
10360

Dve CISTERNI za kurilno olje, 2.200
in 3.000 l, prodam. ☎710-601 10423

GLASBILA

HARMONIKO Freitonarico znamke
Tolar, kot novo, KLARINET Esmati,
nov, ugodno prodam. ☎70-015 0663

SAXOFON TENOR YAMAHA - YTS
32 prodam. ☎633-222 10147

Star KLAVIR prodam. ☎50-274 10190

Diatonično HARMONIKO, odlično
ohranjeno, prodam. ☎70-015 10402

GR. MATERIAL

RADIATORJE IN PEČ za medetažno
ogrevanje ter stenske PLOŠČICE
ugodno prodam. ☎211-431, Pavlič
10129

Dvoje balkonskih VRAT 80/220, ne-
zastekljena, prodam. Roš Diana,
Mlaka 2, Radovljica 10176

Poceni KRITINA! Prodam 7.000 kom
betonskega Bobrovca. ☎733-091
10196

Vezano OKNO 140 x 140, novo,
poceni prodam. ☎76-985 10219

Hruškove HLODE, 3 kom, prodam.
Hartman Avgust, Ljubljanska 4, Škof-
ja Loka 10259

TVT PEČ 26 KW s kotlom 120
litrskim, nerabljen, 45 kvad.m. ori-
ginal TEGOLE Canadese št. barve
26, 900 fasadnih ZEBLJEV in 30
opažnih elementov, prodam. ☎801-
271 10266

LATE za kozolec, prodam. ☎622-
629 10299

Suhe DESKE smreka za pobojn,
prodam. ☎70-009 10330

Radiokasetofon, barvni TV, zgor-
nje in spodnje kuhinjske elemente
ter prvi blatnik za 125, prodam.
Ejub Hrkaklić, C. revolucije 9, Je-
senice

**UGODEN NAKUP
PREMOGA!**
**TRBOVLJE kosi - kocke - oreh
VELENJE kosi - kocke in kosi**
* V zalogi je tudi dovolj drugih kvalitetnih
(uvoženih) vrst premoga.
* Za vse to vam nudimo plačilo s čeki na
dva ali tri obroke.
* Za količine nad štiri tone ali več Vam
odobrimo 10% POPUST.
VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA ALI KLIČA!
Se priporoča Trgovina "KGM"
JANEZ KALAN, Zapoge 3/d
tel.: (061)823-609, 824-424

Cankarjev trg 6, 64220 Škofja Loka Tel.: 064/623-303

IZOBRAŽEVANJE

- INŠTRUKCIJE angleščine za osnovne in srednje šole. 331-455
INŠTRUIRAM angleščino in kemijo. 064/328-488
INŠTRUIRAM angleščino za osnovne in srednje šole. 212-853, int. 227
INŠTRUIRAM matematiko in elektro-tehniko za vse srednje šole. Mat-jaž. 213-644
INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za vse stopnje. 43-131

KUPIM

- V okolici Kranja kupimo vrstno HIŠO all montažno. Kupimo tudi gospodar-darsko poslopje z parkirnim prostor-om ali najamemo za daljšo dobo. Sifra: MELITA
Dobro goveje SENO kupim. Visoko 71, 43-210
Kupim zazidljivo parcelo v bližini Kranja do 1000 kvad.m. 061/823-226
Kupim embalažo od jajc po 10 kom. 45-738
Kupim TELETA simentalca, starega 14 dni. 49-002
Kupim zadnja blatnika za traktor Ursus 355, 60 konj.moči. 70-054
Gorsko KOLO, moško, Rog - shima-vo, kupim. 725-687
ZEMLJIŠČE v okolici Škofje Loke kupim. 820-057
LES za špirovce ali ŠPIROVCE, dolge 9 m, kupim. 421-056
Kupim BIKCA simentalca do 90 kg. 421-715
Kupim bukovo in jesenovo HLODO-VINO. 51-059

LOKALI

BIRO ZA ARHITEKTURNO IN GRA- FIČNO OBLIKOVANJE IŠČE V KRANJU POSLOVNI PROSTOR ZA- NAJEM - CCA 80 KVAD. M. 064/ 241-110

KOLESA

- CTX 80, letnik 1989, registriran do 9/ 1993, prodam. 216-903
Otroško KOLO Kecek prodam. Gos- sar, Kovorska c. 19, Tržič
Žensko Rogovo KOLO na prestave ugodno prodam. 633-037
AX 11 TRE, letnik 1988, prodam. 50-475
MZ 250 ETZ, letnik 1983, ugodno prodam. 733-038
Zelo ohranjena TOMOS E90 IN 14 m, ugodno prodam. 733-038
Atraktivno prenovljen motor NSU 175, letnik 1960, registriran, pro- dam. 50-311
BT 50 S, letnik 1988, malo vozen, NUJNO prodam. Cena 750 DEM. 403-185, Boštjan

OBVESTILA

- Premagajte bolečino, glavobol, ast- mo, alergije, shujšajte, prenehajte kaditi 064/213-034
Enodnevní nakupovalni IZLET z av- tobusom na Madžarsko, dne 8/5/ 1993. Prijave na 49-442, po 16. uri
Trgovina "RŽ" Kranj - obveščamo, da imamo novo tel. št. 241-672
Agencija Nevada organizira dne 8 do 8/5/1993 IZLET na Češko. Prijave na 325-737

WALDHAUSER Borovlje, tel. 9943-4227-3227
* VAS NAJBЛИZJI FORD
* NOVI IN RABLJENI DELI
TUDI SUBARU ZASTOPNIK

NOGOMETNA ŠOLA STOTINKA - vpis otrok letnik 1984 vsak ponedel- ek ob 18. uri na Stadionu na Primskovem 10263

OBLAČILA

- Letne MAJICE, bombažne TREN- IRKE, ženske hlačne NOGAVICE. 241-038
Belo OBHAJILNO OBLEKO prodam. 421-045, popoldan
OBHAJILNO OBLEKO prodam. Češnjevk 28, Cerklje, 422-161
Dekliško obhajilno OBLEKO prodam. 712-061
Poročno OBLEKO dolgo s tilom, bele barve, unikat, št. 38-40, pro- dam. 43-010
OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

OTR. OPREMA

- OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

OSTALO

- OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

OSTALO

- OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

PRIDELKI

- OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

OBVESTILA

- OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

OBVESTILA

- OTR. OPREMA
Moderen kombiniran otroški VOZI- ČEK nemške izdelave, pro- dam. 57-534
Otroški VOZIČEK Rocy in VOZIČEK za vrtičkarje ugodno prodam. Vav- tar, 76-276, po 20. uri
Otroški VOZIČKE Dino in žensko POROČNO OBLEKO prodam. 50-119
Otroško dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. 325-543
Otroško POSTELJICO in PEČ za kopalnico, ugodno prodam. 43-582
Otroško belo POSTELJICO z jogijem 120x60 prodam. 215-318
Globok VOZIČEK Tribuna, z dodatki: mrežica, dežnik, ugodno prodam. 621-639
Prodajam otroški voziček SPEC- TRUM, star 10 mesecev, malo rab- ljen. 215-105 popoldne
OSTALO
Iščem mlajšo upokojeno za skupno gospodinjstvo. 682-615
Hlevski GNOJ prodam. 50-272
PRIKOLICO za osebni avto, cena 400 DEM, prodam. 632-622
Bukova in mešana DRVA prodam in dostavim. 696-042
Gumi VOZ z vprego za traktor ali za konja in breje OVCE prodam. 725-063
Bukova DRVA prodam. Ambrož 6, Cerklje
Avtomobilsko PRIKOLICO prodam. 631-537
Prvi del novega voza, prodam. 733-038
OPREMO za manjši trgovski lokal, prodam. 57-030, po 18. uri
FIŽOLOVKE PRODAM. 310-511
PRIDELKI
SENO in OTAVO prodam. Poljanska dolina, 681-571
BRŠLINKE ugodno prodam. Mavčiče 95, 401-037
Suho SENO prodam. 46-255
Eno nakladalko SENA prodam. 622-747
Jedlini KROMPIR desiree prodam. Podreča 12, 401-020
Kvalitetno SENO prodam. Jerala, Podbrezje 218
SENO prodam. Letališka 3, Voglje, Senčur
SENO prodam. 892-109
SENO in SLAMO prodam. Bodešče 17, Bled
Jedlini KROMPIR prodam. 682-219
Jedlini KROMPIR desiree prodam. 738-170
Avstrijske BRŠLINKE prodam. 1 kom. 100 SIT. 323-435
Krmilni, semenski in jedlini KROMPIR desiree, prodam. 631-683, Draga 14
Krmni in jedlini KROMPIR prodam. Pivka 1, 48-733

Zgornje nadstropje stanovanjske hiše z garažo in vrtom v Žireh, Sejmiška 4, prodam. 065/31-751

Polovico HIŠE v Žireh prodam za 28000 DEM. 222-241 int. 237dopolndan in 81-494 popoldan

Kot bife opremljeno, brez lokacije BRUNARICO ali samo inventar - nov, prodam. 061/614-050, zvečer 10188

Zazidljivo PARCELO v Križah pri Tržiču, v izmeri 1.745 kvad. m, prodam. Inf. odpon. do pet. popol- dan, Novak, Levstikova 3, Kranj 10198

V Kranju prodam starejšo HIŠO. 631-259, sobota popoldan 10205

V bližini Jesenic prodam PARCELO z vikendom, v izmeri 4.107 kvad. m. 891-694 10229

TRAVNIK v Škofji Loki prodam. 622-551, po 19. uri 10245

PARCELE za postavitev manjše br- narice, prodam. 325-543 10323

V Dnulovki pri Kranju prodam nedo- končano vrstno atrijsko HIŠO. 061/823-132 10411

PRIREDITVE

GLASBO za ohceti in zabave nudi Trio "Bonsaj". 421-498 8450

PLESNA ŠOLA KRANJ iz Delavskega doma vpisuje nove člane. 41-581 9678

PLESNA ŠOLA KRANJ - šola za vse generacije. 41-581 9679

TRIO igra na porokah ali v lokalih. Veliko petja. 70-015 10403

RAZNO PRODAM

KOTEL za žganjekuho, 80 l, plinski GORILNIK in KNAKER za polovično ceno prodam. Možnost dveh obro- kov. 242-331 7161

SMETNJAKE IN SAMOKOLNICE za silažo, ugodno prodam. Kveder Bo- jan, Predoslje 132 9960

Prodajam novo strešno okno, di- menzije 110 x 70 cm. Podbrezje 98, 70-183

DIANO z mnogo rezervnimi deli prodam in kupim staro pohišt- vo. 45-655 10132

Lesene BRIKETE za kurjavo prodam. Babič, Bistrica 7, Duplje. 70-007 10149

LOJTRJE 3-8 m pleskarske, sestavi- livo in po naročilu prodam. 061/ 611-078 10166

Smrekov žagan LES, bukova DRVA in BUTARE prodam. 622-479 10221

Bukova DRVA in tri PRAŠIČE, težke po 120 kg, prodam in kupim TELETA, starega 10dni. 421-587 10262

PREKLJE za fižol prodam. 403-131 10270

Lastniki videokamer! Ponujam knjiž- co za začetnike "SNEMANJE ZA VIDEOKAMERA" - 500 SIT. 213-656 10283

FIŽOLOVKE smrekove sušice, pro- dam. Podobnik, Hobovše 14, Gor- enja vas 10345

ZBIRALCI STARIN IN IZVOŠČKI! Prodajam stare vprežne SANI - "za- praviljivček" in staro KOČIJO po delih. 621-724, od 20. do 22. ure 10419

PONY KOLO, ročno vrtno KOSILNI- CO in hišno GOVORILNO NAPRAVO prodam. 242-108 10421

Notranja vratna KRILA, rabljena, in GUME Semperit 165/13, rabljene, prodam. 242-108 10422

STAN. OPREMA

Dobro ohranjeno SPALNICO pro- dam. 215-041 9788

Sedežno garnituro in kopalniško k- bad prodam. 323-916 10192

Komplet SPALNICO in starejše KU- HINJSKE ELEMENTE prodam po zelo ugodni ceni. 802-546 10212

SPALNICO, dobro ohranjeno, in PRALNI STROJ Obodin, zelo malo rabljen, prodam. Cena po dogovoru. 57-757 10213

Kuppersbuwusch ŠTELIDLNIK, kuhinjski delovni PULT - 60 cm, pomi- valno mizo 80 cm prodam ali zamenjam za pomivalno mizo 100 cm. 50-923 10224

Nov ŠTEDILNIK 2 plin 2 elek. in EMO CENTRAL 23, prodam. 622-622 10354

SEDEŽNO GARNITURO prodam. 328-192 10404

OMARO za dnevno sobo, 3.20 x 2.20 m, prodam. 211-325 10405

Raztegljivo MIZO s stoli, MIZO 80 x 80, LEŽALNIKE za plažo in KLETKO za papigoprodam. 632-110 10415

ŠPORT

Dobro ohranjen ŠOTOR za štiri osebe prodam. 215-041 9787

POLOS TRGOVINA S PREMOMO Zapoge 40, Vodice, vam po zelo ugodni ceni nudi... 061/824-096, 061/823-585

STORITVE

J & J SERVIS vam nudi popravila TV, VIDEO, Hi-Fi naprav vseh proizvajal- cev. Smedniška 80, Kranj, del. čas: 9. do 17. ure, 329-886 963

Izdelujem in prodajam smetnjake iz pocinkane pločevine. 324-457

FARADAY D.O.O. - NON STOP:- RTV SERVIS,- prodaja novih daljincev,- prodaja SAT sistemov na 4 ali 8 ob- rokov. PRIDEMO TUDI NA DOM. 064/218-210 2962

POPRAVLJAM pralne stroje. Pridem takoj! 713-235 7357

MONTAŽA in POPRAVILO rolet in žaluzij. 061/376-783 7483

ROLETE, žaluzije vseh vrst lahko naročite na 064/216-919 7844

POLAGANJE parketov, ladijskih top- lilih podov, drugih talnih in sten- skih oblog. 41-662 7892

ŽIČNE MREŽE za ograditev vrtov, tenis igrišč, sejanje peska IZDELU- JEM podogovoru, izvršim tudi MON- TAŽO. FRLIČ, Zevnikova 5/a, Orehek, Kranj, 217-937 8453

POPRAVILA-MONTAŽA-pralni stroji, štedilniki, bojlerji, vodovodne inelek- troinstalacije. 325-815 8901

LEDO SERVIS -iramo skrinje, hladil- nike, pralne stroje, štedilnike. Hi- tro, poceni. 214-780 9047

EMAJLIRANJE kopalnih in tuš kadl. Plačilo na dva čeka. 66-052 9263

VLEČNE KLJUKE, snemljive, IZDE- LAM, montiram ali predelam. 633-

"POD ŠIFRO"
 Za male oglase "POD ŠIFRO" so oglaševalci naročili objavo tako, da zanje v malooglasni službi Gorenjskega glasa zbiramo izključno pismene ponudbe interesentov. Stik z oglaševalcem "POD ŠIFRO" navežite tako, da posredujete pismeno ponudbo v zaprti kuverti na naslov GORENJSKI GLAS - MALI OGLASI 64000 Kranj, na kuverto obvezno napišite šifro, na katero se Vaša ponudba nanaša. Veliko uspeha vam želi Gorenjski glas in se priporočamo!

Auto-Krainer
 CELOVEC.ROSENTERSTRASSE 126.
 tel.: 9943-463-21415
VOZILA *NAD.DELI*SERVIS
GOVORIMO SLOVENSKO

Prodajam 2 meseca stare rjave jarčke, cepljene. Golniška 1, Kokrica.

Prijetno dekle za strežbo na Bledu iščem. Naslov v oglasnem oddelku.

Sem stroj. ključavničar z 8-letno prakso. Sprejem vsako delo. Janez Ravnik ml., Slap 6, Tržič 10170

Zaposlimo KV MIZARJA. Mizarstvo Stare, Zg.Bitnje 186 10178

Montažne DELAVKE iščemo. Prošnje pošljite na: LE TEHNIKA, Hrastje 75, Kranj 10195

Priročnost za dober zaslužek! Prodaja novega, zanimivega artikla. 064/311-463 10199

Zaposlim KV ali priučeno DEKLE ali starejšo ŽENSKO za delo v strežbi. 83-977 10203

Zaposlitev nudimo mlajši OSEBI za opravljanje administrativnih del. Šifra: TAKOJŠNJA ZAPOSILITEV 10235

Dejstvo je, da novitete Mladinske knjige prinašajo najboljši zaslužek, pripravijo vsakega omahljivca. Za delo NE potrebujete lastnega prevoza. 632-330 10244

Iščemo več mladih urejenih DEKLET za delo v Pizzeriji "Polana" Golnik. Prijaveosebno vsak dan od 19. do 22. ure 10252

Uspešno komercialno podjetje sprejme SODELAVCE za področje Gorenjske, redno ali honorarno. Delo je dolgoročno in perspektivno. 50-506 10255

Avstrijska firma išče VOZNIKE tovornjakov z izkušnjami v mednarodni špediciji. Zagotovljeno redno delo z možnostjo vlaganja tujega kapitala. 9943-4255-3663 10270

Monter ogrevalnih naprav išče lažje delo - hišnik ali vzdrževalec. Šifra:VZDRŽEVALEC 10289

Nudim dober zaslužek! 620-565 10291

Sprejem kakršnokoli honorarno delo. Sem mlajša upokojenka. 326-270 10298

Honorarno zaposlitev dobi prijetno dekle v okrepčevalnici v Senčurju. 242-825 10307

Nudimo zaposlitev za pridne, vztrajne. 327-634, od 9. do 18. ure 10334

Nudim zaposlitev. Zaslužek po prometu. 324-537 10336

Akviziterji pozor! Za prodajo atraktivnega artikla boste odlično nagrajeni. 241-635 10350

Pizzerija "Tonač" zaposli KUJARJA za peko pizz ali FANTE za priučitev. Inf. osebno v Pizzeriji Tonač, Grad 15, Cerklje 10418

Pizzerija "Tonač" sprejme dve DEKLETI za strežbo ob koncu tedna. Inf. osebno v Pizzeriji Tonač, Grad 15, Cerklje 10417

Zaposlim ŠIVILJO, ki je večša šivanja raztegljivih materialov in trikotaža. 323-034 10418

ZAHVALE

ZAHVALA: Za pomoč pri reševanju v nesreči na Štefanji gori, dne 10/4-93, sonajlepše zahvaljujemo vsem vaščanom Štefanje gore. Posebno pa se zahvaljujemo g. Pavelnu Delovcu in g. Štefanu Pavcu za vso požrtvovalnost, enako pa tudi družini Škerjanec p.d. Cajhnovim. Vsa zahvala pa velja tudi zdravnici ga.Verdikon, spremljevalcu g. Prastorju in vozniku rešilca g. Demšarju za hitro in uspešno prvo pomoč. Lepo in iskreno pa se zahvaljujemo tudi vsem zdravnikom in vsemu osebju intenzivnega oddelka in oddelka 200 Bolnice Golnik za uspešno zdravljenje. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala. Družina JERIC 10296

ŽIVALI

MLADIČE pirnejske OVČARJE, brez rodovnika, prodam. Cena 35.000 SIT. 061/261-040 8247

JARKICE prodam. Grlic, Partizanska pot 15 - Kokrica, 214-855 9071

PRAŠIČKE za nadaljno rejo - prodamo - ODOJKE za zakol. Krivic, Zgoša 22, Begunje, 733-232 8260

NEMŠKE OVČARJE odličnih staršev, z rodovnikom, prodam. 64-030 9472

KOKOŠI nesnice, stare eno leto, prodajamo. Cena kokoši je 150,00 SIT. Vsakih 10 kokoši je ena zastoj. Voklo49, tel.:49-250

Čistokrvne pritlikave PUDLJE, stare 6 tednov, prodam. 218-095 9637

Angora MAČKA poceni prodam. 215-931 9992

Enoletne KOKOŠI, cena 140 SIT, prodam. Golnik 15, 48-678 10098

OVCE z jagenjčki ali breje ovce prodam. 064/633-009 10130

KRAVI pred in po drugi telitvi prodam. 061/641-021, zvečer 10156

Črne pritlikave PUDLJE z rodovniki prodam. 47-285, Boštjan 10157

Brejo KOZO prodam. Kovor 135, 57-352 10171

JARKICE rjave in bele pitance prodam. Drinovc, Strahinj 38, Naklo 10186

10 dni starega BIKCA simentalca prodam. Zadruga 15, Duplje 10193

PRAŠIČE, težke 20 do 25 kg, prodam. 215-111 10206

BIKCA simentalca za zakol ali rejo prodam. 64-111 10207

KRAVO po teletu prodam. Sp. Brnik 16, Cerklje 10209

JARKICE tik pred nesnostjo in bele PITANCE prodam. Hraše 5, Smednik 10214

KOZICE za pleme ali zakol prodam. 77-879, zvečer 10223

BIKCA, težkega 100 kg, prodam. 421-806 10234

KOKOŠI, stare eno leto, za zakol, prodam po 150 SIT. Zalog 28, 421-006 10240

PUJSKE, težke od 25 do 30 kg, prodam. Verbič Tone, Sp. Brnik 15, 422-641 10242

BIKCA, starega 2 meseca, prodam. 733-196 10256

TELIČKO, težko okrog 140 kg, prodam. 311-950, Sp.Bitnje 3 10267

KRAVO simentalca in dva KOMATA 23 in 24", prodam. Zg.Besnica 6 10270

PURANE 6-tedenske za nadaljno rejo in MLADE KOKOŠI pred nesnostjo prodajamo!
PERUTNINARSTVO
 Moste 99 pri Komendi
 tel.: 061/841-471

Oddam dva MLADA KUŽKA. 682-626 10278

TELIČKO črnobelo, 8 tednov staro, za rejo ali zakol, prodam. Lancovo 33, 213-260 10280

PUJSKE stare 8 tednov prodam. Dolenc, 620-582 10285

KRAVO po izbiri prodam. 632-390 10287

NOVO!
 Koncentrat za pripravo krmilne mešanice za kokoši nesnice, koncentrat se za pripravo NSK meša 40 % s 60 % koruze.
PREDNOSTI: krma je cenejša, brez ribje in kostne moke, je uvoz in je evropske kakovosti!
 Prodaja - **PERUTNINARSTVO**
 Moste 99 pri Komendi
 tel.: 061/841-471

Črno bele TELIČKE po izbiri prodam. 49-258 10288

KRAVO frizjko s teletom ali brez in PRAŠIČA 200 kg za zakol, prodam. 57-218, popoldan, Česen, Krize 10293

MUCE perzijske brez rodovnika, cena 100 DEM, prodam. 710-801 10302

HRČKI, skobčevke, KANARČKI, sivi žako, kakađu, kače, ribe, akvarij, prodam. 76-342 10303

Brejo TELICO in brejo KRAVO prodam. 64-323 10305

Rjave JARKICE, ter manjše in večje PRAŠIČE prodam. Stanonik, 65-546 10310

V maju bom prodajal rjave in grahaste JARKICE. Sprejemam naročila. Stanonik, 65-546 10311

Ljubiteljem živali oddamo mlade tigraste MUCKE. Škrvada, 45-365 10316

Oddam 7 tednov stare PSIČKE, brez rodovnika. 217-029 10317

TELIČKO simentalca v 6.tednu prodam. Zg.Bitnje 67 10319

TELIČKO simentalca staro 6. tednov za zakol ali nadaljno rejo prodam. 57-382 10324

Domače PIŠČANCE za zakol, prodam. 43-168 10326

Psarna Gregorjanski nudi nakup NEMŠKIH BOKSERJEV, so potomci odličnjakov. 217-001 10340

SIMENTALCA starega 2 meseca, prodam. 65-117 10341

TELIČKO za meso prodam ali zamenjam za mlado teličko. Močnik, Medvode prielektrarni 10353

TELIČKO simentalca, staro 7 tednov prodam. za rejo. Popovo 4, Tržič 10358

JARKICE, stare 2 meseca prodam. Ažman, Suha 5 pri Predosljah, 43-010 10363

BIKCA črnobelega, star en teden, prodam. Žabnica 53 10368

TELIČKO simentalca prodam. 51-047 10371

Čistokrvne srnine PINČE brez rodovnika, stare 9 tednov, prodam. Cena 150 DEM. 061/614-033 10374

TELIČKO staro 18 mesecev, prodam. 421-419, Cerklje 10375

TELIČKO simentalca staro 6 tednov, prodam. Metarc, Smokuč 23, Zirovnica 10378

Oddam mladega NEMŠKEGA OVČARJA. 45-115 10381

Prodajam 10 dni starega BIKCA. 46-022 10383

Dva TELIČKA simentalca, stara 7 dni, prodam. Suha 14 10385

Male PSIČKE, stare mesec in pol, prodam. 66-939 10414

Dve TELIČKI, črnobelo in sivo, stari 7 tednov, za nadaljno rejo ali zakol, prodam. 725-719 10390

KOZO z mladičko prodam. Voglje, Na vasi 17, Senčur 10391

TELIČKO simentalca, visoko brejo, prodam. Letnar Julka, Koseze 30, Vodice 10392

KRAVO simentalca, s teletom ali brez, in BIKCA do 400 kg, prodam. 421-720, Lahovča 17 10394

TELETA ali MESO in SENO prodam. Poličar, Sp. Otok 2, Radovljica 10396

Mlado KRAVO simentalca, brejo 9 mesecev, prodam. Rozman, Mlakarjeva 54, Senčur 10408

V SPOMIN
NA TVOJEM GROBU
ROŽICA CVETI,
KI MOJA SOLZA JO ROSI!
 Te dni minevata dve žalostni leti, odkar me je zapustil dobi, dragi sin, nečak in bratranec

IVAN DOLINŠEK
 iz Kokre 32

Spomin na tebe, Ivan, je svež in boleč. Nikoli te ne bomo pozabili, saj kdor živi v mislih svojih dragih, ni umrl. Vsem, ki se ga kakorkoli spominjate in mu prižigate svečke, najlepša hvala.

Za njim žaluje mama in sorodniki

V SPOMIN
Žalostni so naši dnevi,
ker zapustila si nas Ti,
v naši hiši je praznina,
a v naših srcih bolečina.
V tistem grobu zdaj počivaš
in lučka ljubezni Ti v pozdrav gori,
spomin na Tebe ne ugasne
in solza se ne posuši.

28. aprila je minilo žalostno leto, odkar si odšla od nas dobra žena, mami, tačča, stara mama in prababica

MARJANCA KLEMENČIČ

Vsem, ki se je spominjate in obiskujete njen grob, iskrena hvala!

Vsi njeni!
 Gorenja vas, 30. aprila 1993

ZAHVALA
 V 90. letu starosti nas je zapustila draga teta

MARIJA GOLC

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljicam, in vsem ostalim, ki so jo obiskovali v času njenega bivanja v Domu oskrbovancev v Škofji Loki. Posebno zahvalo smo dolžni g. Glavanu za lep pogrebni obred in zvonjenje. Hvala osebju Doma oskrbovancev, pogrebnemu zavodu Akris iz Radovljice in Lipice, in vsem, ki ste našo drago teto pospremili k zadnjemu počitku, ter ji darovali cvetje. In kaj naj rečem v slovo drage teta, naj Bog blagoslovi tvoj grob, ki si ga izbrala sama.

Nečakinja Ančka v imenu sorodstva

ZAHVALA
Dolgot življenja našega je kratka.
Kaj znanec je zasula že lopata!
Odpri noč in dan so groba vrata:
al' dneva ne pove nobena pra'ka!
 (F. Prešeren)

Ob nepričakovani in boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

ANE JANC
 iz Sp. Dupelj 12

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znanec, vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji podarili cvetje, nam pa izrekli ustno ali pisno sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni dobrim sosedom za nesebično pomoč in radodarnost, ki smo ju bili deležni v najtežjih trenutkih. Lepa hvala tudi pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat prisrčna hvala.

Vsi njeni

ZAHVALA
Nebo se trudno nad grobove niža
in gleda se v razbitem steklu mlak.
Prečuden mir je v senc
vrb žalujk in križa.
Tvoj grob. Samota v moji duši mrak.
 Ada Škerl

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

MIRKA ŠIFRERJA
 Bonceljnovega ata iz Žabnice 19

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poklonili njegovemu spominu, nam izrekli pisna in ustna sožalja in ga pospremili k večnemu počitku. Hvala vsem, ki ste darovali cvetje in sveče ali namesto tega prispevali za cerkve. Posebna zahvala g. župniku za lep pogrebni obred, govorniku za besede slovesa, Škofjeloškemu oktetu in cerkvenim pevcem iz Žabnice za lepo in ganljivo petje, zahvaljujemo se tudi gasilcem, praporščakom, nosačem in vsem, ki ste nam v teh dneh kakorkoli pomagali in nam stali ob strani.

VSI NJEGOVI
 Žabnica, 24. aprila 1993

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše drage mame in sestre

ANE ROZMAN
 roj. Pogačnik,
 iz Mišač pri Sr. Dobravi

se iskreno zahvaljujemo vsem za podarjeno cvetje in sveče, za izrečena sožalja, gospodu župniku za cerkveni obred, pevcem iz Kropce za zapete žalostinke, govorniku Branku Prihu za tople človeške besede ob grobu, sosedom Danici in Olgi za pomoč in nosačem cvetja in žare. Posebej se zahvaljujem tudi Stanku Čausu za pomoč ob smrti mame, enako gospe dr. Nuši Potočnik za zdravljenje in obiske na domu. Hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoča hčerka Minka in sin Andrej z družino,
 sestre in brata
 Kropa, 20. aprila 1993

ZASTAVO 101 GTL, l. 86, reg. do 16.1.1994. Kopic, Luže 37, Visoko 10287

126 P, letnik 1980, prodam. 327-814 10388

LADO 1.600, letnik 1980, motor v okvari, registrirano do 2/1994, prodam. Zajc, Gradnikova 7, Kranj, 213-033 10393

126 P, letnik 1989, lepo ohranjen, prodam. 064/78-689 10395

ZASTAVO 101, letnik 1985, registrirano do 5/1994, prodam. 217-146 10397

126 P, letnik 1982, registriran do 4/1994, prodam za 1.450 DEM. 064/331-858 10400

ŠKODO 105, starejši letnik, prodam po ugodni ceni. Oliševak 24, Preddvor 10401

126 P, letnik 1981, registriran celo leto, prodam. 43-312 10406

ZASTAVO 750, letnik 1985, 42.000 km, prodam. 064/51-538 10407

YUGO 45 KORAL, rdeč, letnik 11/1988, prodam. 401-125 10409

LADO SAMARO 1.300, 5 vrat, letnik 1990, prodam. 214-747 10410

ZASTAVO 850, letnik 1984, ugodno prodam. Zalog 62, Cerklje 10412

YUGO 45, letnik 1989, prodam. Cena po dogovoru. 43-240 10413

126 P, letnik 1984, lepo ohranjen, in TOYOTO CELICO, letnik 1983, prodam. 214-198 10420

GOLF Diesel, letnik 1988, registriran celo leto, prodam. 329-061 10425

ZAPOSLITVE

JESIČIČANI pozor! Nudim honorarno ali redno zaposlitev za več resnih in komunikativnih oseb za delo na terenu (zbiranje naročil za šolska učila). Mesečni zaslužek nad 90.000 SIT. Tedensko izplačilo. Inf. v petek in ponedeljek, od 17. do 19. ure 84-655 8975

Zaposlimo KV KUJARJA iz okolice radovljiške občine. 712-020 9053

Brezposelni - ne tarnajte, da nimate denarja. Pridružite se nam pri prodaji iskanega mladinskega programa. 328-265 in 84-682 9491

Delo za strežbo v Bistruju Matjaž, Kranj, Prešernova 16, dobi prikupno DEKLE ali FANT. 323-079 9628

Nudimo redno ali honorarno DELO. Plačilo dobro. Šifra: MAJ 9633

Zaposlimo dekle v strežbi. Vloge osebno oddati v Bistru DAMA, Nikola Tesla 1, Kranj 9761

Zaposlimo dva območna DIREKTORJA ter tri VODJE skupin. Delo je dolgoročno. Ravno tako nudimo zaposlitev LJUDEM, ki jim delo ni odveč, potrebna je le vaša volja in pridnost. Vaše telefonsko sporočilo na 061/341-542 in 064/325-265. Poklicali vas bomo nazaj! 9838

Iščem PRIPRAVNIŠTVO v kovinarski stroki. Imam izpit B-kategorije. 217-825 10058

Honorarno zaposlim DEKLETA ali FANTE za pomoč pri strežbi v Klubu "SKALA". Inf. v Klubu Skala, od 21. do 22. ure, ob petkih in sobotah 10068

TRGOVCA tehnične stroke, lahko pripravnika, zaposlimo. Inf. ELTRON d.o.o., 312-266, od 15. do 18. ure 10118

Delavca za delo pri gradnji potrebujem. Smer Preddvor. 241-759 10131

MALI OGLASI TUDI BREZPLAČNO
 Če nam pošljete kupon iz časopisa - objavili smo ga v torek, 23. marca - vam bomo mali oglas do 10 besed, vpisan na kuponu, objavili brezplačno. Male oglase nad 10 besed, pod šifro itd. zaračunamo po ceniku - za naročnike Gorenjskega glasa je objava 20 odstotkov cenejša (velja tudi za oglase po telefonu!). Kupon za brezplačni mali oglas bomo objavili ponovno prvi torek v aprilu. Veliko uspeha v največji trgovini na Gorenjskem - z malimi oglasi v Gorenjskem glasul!

